

Indhold

03	Ledelsesberetning - Alm. Brand af 1792 fmba	03	Alm. Brand af 1792 fmba	→
		06	5-års oversigt	→
		07	225-års jubilæum	→
13	Alm. Brand			→
14	Vores forretningsmodel			→
15	Kort om Alm. Brand			→
16	Ledelsesberetning - Alm. Brand	16	Overblik over resultater 2016	→
		20	Forord	→
		23	5-års oversigt	→
		24	Forventninger til 2017	→
		26	Strategi	→
		29	Skadeforsikring	→
		38	Liv og Pension	→
		46	Bank	→
		56	CSR	→
		59	Kapitalforhold	→
		62	Redegørelse for virksomhedsledelse	→
		66	Aktionærforhold	→
		70	Repræsentantskab	→
		71	Bestyrelse	→
		74	Direktion	→
75	Årsregnskab	76	Ledelsespåtegning	→
		77	Revisionspåtegning	→
		82	Balance	→
		83	Resultat- og totalindkomstopgørelse	→
		84	Egenkapitalopgørelse	→
		85	Pengestrømsopgørelse	→
		86	Segmentrapportering, balance	→
		87	Segmentrapportering, resultatopgørelse	→
		88	Oversigt over noter	→
		89	Noter	→
		151	Årsregnskab forening	→
		159	Nøgletalsdefinitioner	→
160	Selskabsoversigt			→

Alm. Brand af 1792 fmba

Foreningen skal sikre medlemmernes langsigtede interesser ved at videreføre Alm. Brand som en aktiv konkurrencedygtig finansiell virksomhed på det danske marked.

*Alm. Brand af 1792
fmba ejer knap
60 % af aktierne i
det børsnoterede
Alm. Brand A/S.*

Formål

Foreningens medlemmer er kunderne i Alm. Brand Forsikring. Foreningens formål er at sikre medlemmernes langsigtede interesser ved at videreføre Alm. Brand som en aktiv konkurrencedygtig finansiell virksomhed på det danske marked.

Det er foreningens hensigt at fastholde den nuværende majoritetsejerandel på knap 60 % af Alm. Brand A/S. Foreningen kan kun bringe sin ejerandel i Alm. Brand A/S ned under 50 %, såfremt det vedtages af et kvalificeret flertal på et repræsentantskabsmøde.

Foreningen vil, såfremt der måtte opstå mulighed for en konsolidering i branchen, i hvert enkelt tilfælde vurdere, om en sådan konsolidering vil være til fordel for Alm. Brand koncernens strategiske position. Såfremt dette måtte være tilfældet, kan det ikke udelukkes, at foreningen efter en drøftelse i og vedtagelse af Repræsentantskabet vil nedbringe sin ejerandel til under 50 %.

Mål og strategi

Foreningens mål er at understøtte Alm. Brands position som en mellemstor finansiell koncern på det danske marked. Foreningen vil i lighed med de øvrige aktionærer fokusere på, at Alm. Brand drives på et rentabelt grundlag, hvor indtjeningen løbende optimeres, så koncernen giver et tilfredsstillende afkast. Foreningen har en interesse i, at kursen på Alm. Brand-aktien til enhver tid afspejler værdien af koncernen.

Over de kommende år ønsker foreningen at oparbejde en selvstændig formue ved siden af aktieposten i Alm. Brand A/S. Målet er, at foreningen derved vil kunne være med til at udvikle Alm. Brands forretning yderligere.

Når foreningen har fået opbygget en tilstrækkelig selvstændig formue til at kunne understøtte udviklingen af Alm. Brand, vil den anvende en del af sin fremtidige indtjening direkte til fordel for foreningens medlemmer. Dette kunne ske ved skadeforebyggende foranstaltninger, services eller ved direkte udbetalinger til forsikringstagerne.

Ledelse

Foreningens ledelse består af repræsentantskabet, som er foreningen øverste myndighed, samt en bestyrelse og en direktion.

484

mio.kr.

Overskud før skat

Overskuddet er forbedret som følge af det meget tilfredsstillende resultat i Alm. Brand A/S.

627

mio.kr.

Investeringsaktiver

Investeringsaktiverne er forøget med 486 mio.kr. i 2016.

Repræsentantskabet

Repræsentantskabet vælges af foreningens medlemmer. Medlemmer af repræsentantskabet i Alm. Brand af 1792 er kunder i Alm. Brand Forsikring. Det enkelte repræsentantskabsmedlem har til opgave aktivt at arbejde for foreningens udvikling ved deltagelse i ledelsen af foreningen samt ved at være ambassadør for Alm. Brand.

Der er valg til repræsentantskabet hvert fjerde år. Der afholdes valg næste gang i 2017. Valgreglerne er fastlagt i foreningens vedtægter, der kan findes på foreningens hjemmeside almbrandaf1792.dk

I valgreglerne er der lagt vægt på, at sammensætningen af repræsentantskabet afspejler den geografiske fordeling af Alm. Brands skadeforsikringskunder. Inden for hvert af de geografiske områder får de tre forsikringsgrupper – privat, landbrug og erhverv – lige stor repræsentation. Valgkredsene er defineret på basis af Alm. Brands fem regioner plus Bornholm. I hver af de fem valgkredse vælges 18 repræsentanter, mens der på Bornholm vælges tre. Samlet set er der således op til 93 repræsentanter i foreningen, og ultimo 2016 bestod repræsentantskabet af 78 personer.

Bestyrelsen

Repræsentantskabet vælger bestyrelsen blandt sine medlemmer. Bestyrelsen består af fem medlemmer, der indstilles til valg af hver deres region, hvorved hver region repræsenteres i bestyrelsen. Herudover er der valgt tre medarbejderrepræsentanter. Valgperioden er to år, og for hvert medlem af bestyrelsen er der valgt en suppleant.

De fem bestyrelsesmedlemmer valgt af repræsentantskabet indstilles af Alm. Brand af 1792 fmba som medlemmer af bestyrelsen for Alm. Brand A/S.

Foreningens aktiviteter i 2016

Foreningen fik i 2016 et overskud efter skat på 484 mio.kr. I forhold til 2015 er der tale om en forbedring på 166 mio.kr., hvilket afspejler det meget tilfredsstillende resultat i Alm. Brand A/S.

Foreningens resultat eksklusive andel af Alm. Brand A/S er sammensat af renteindtægter og kursreguleringer på 18 mio.kr., omkostninger på 7 mio.kr. samt resultat af Pensionskassen under Alm. Brand A/S på 1 mio.kr. Heri indgår omkostninger til Repræsentantskabet på 4 mio.kr. Samlet et overskud på 12 mio.kr. mod 17 mio.kr. i 2015. Faldet skyldes primært et lavere resultat af Pensionskassen under Alm. Brand A/S.

Alm. Brand A/S igangsatte den 2. december 2015 et aktietilbagekøbsprogram med udløb ultimo 2016. Programmet blev i forbindelse med offentliggørelsen af årsregnskabet 2015 forlænget til udgangen af februar 2017. Ved forlængelsen blev opkøbet øget med 100 mio.kr., hvilket betød, at det samlede aktietilbagekøb henover perioden udgjorde op til 400 mio.kr. Foreningen har deltaget prorata i dette program for derved at fastholde ejerandelen uændret på knap 60 %. I 2016 har foreningen solgt samlet 3.753.851 aktier, hvilket har givet foreningen et provenu på 179 mio.kr. Herudover modtog foreningen udbytte efter Alm. Brand A/S's ordinære generalforsamling i april 2016. Samlet har foreningen modtaget 476 mio.kr. i provenu og udbytte fra Alm. Brand A/S i 2016.

Som følge af udlodningen fra Alm. Brand A/S er foreningens beholdning af investeringsaktiver og likvider steget i 2016, og foreningen har samlet 627 mio.kr. ultimo 2016.

Ultimo 2016 havde foreningen 96.704.236 stk. aktier i Alm. Brand A/S svarende til 59,2 % af aktierne. Kursværdien af foreningens aktier var ultimo 2016 på 5,2 mia.kr. I regnskabet værdiansættes aktierne til indre værdi.

I perioden fra 1. januar 2017 til regnskabets underskrivelse er der ikke indtrådt væsentlige forhold, som forrykker vurderingen af regnskabet.

Regnskabet indstilles til godkendelse på Repræsentantskabets ordinære samling, der afholdes den 24. marts 2017.

Forventninger til 2017

Foreningen forventer i 2017 et resultat før skat i niveauet 275-350 mio.kr. Resultatet er sammensat af resultatet fra foreningen tillagt foreningens andel af det forventede resultat i Alm. Brand A/S. Forventningerne til resultatet i datterselskabet Alm. Brand A/S er nærmere beskrevet på siderne [24 til 25](#).

Alm. Brand A/S har i forbindelse med aflæggelse af årsregnskabet indstillet til generalforsamlingen, at der udbetales et ordinært udbytte på 1,50 kr. pr. aktie og et ekstraordinært udbytte på 3,50 kr. pr. aktie. Herudover påbegyndes nyt aktietilbagekøbsprogram – betinget af Finanstilsynets godkendelse - op til 300 mio.kr. Samlet indstilles det, at Alm. Brand A/S udlodder op til 1,1 mia.kr., og foreningens andel heraf er på knap 680 mio.kr.

Kapitalgrundlag

Egenkapitalen eksklusive minoriteter i Alm. Brand af 1792 fmba udgjorde 4.046 mio.kr. ultimo 2016 mod 3.563 mio.kr. ultimo 2015.

Alm. Brand af 1792 koncernen er omfattet af reglerne om kapitaldækning i lov om finansiel virksomhed § 36. Efter disse bestemmelser skal den ansvarlige kapital mindst udgøre 8 % af de risikovægtede aktiver. Solvensprocenten for Alm. Brand af 1792 koncernen pr. 31. december 2016 udgjorde 42,0.

Aktiviteter i 2016

Regionsmøder

I 2016 blev der afholdt en række møder på regionalt niveau. Regionsdirektørerne i Alm. Brand mødes med repræsentanterne i de pågældende regioner, og herudover mødes de regionale repræsentanter med formand og næstformand for bestyrelsen samt koncerndirektøren. På møderne drøftes Alm. Brand koncernens udvikling og resultater.

Kapitalgrundlag

Som følge af Alm. Brand A/S' forbedrede økonomiske udvikling og efterfølgende udlodning af kapital til aktionærerne, er foreningens likviditet og kapitalgrundlag betydeligt forbedret. Som nævnt er det forenings formål at sikre medlemmernes langsigtede interesse ved at have en konkurrencedygtig aktør på det danske forsikringsmarked. Foreningen ønsker fortsat i de kommende år at opbygge yderligere kapital til at kunne understøtte eventuelle aktivitetsudvidelser i Alm. Brand A/S.

Begivenheder efter regnskabsårets afslutning

Indfrielse af hybrid kernekapital og udstedelse af nyt ansvarligt lån

Den 31. januar 2017 indfrie bAlm. Brand Bank den hybride kernekapital på 175 mio.kr., som ikke længere kunne medregnes i bankens kapitalgrundlag. Foreningens andel heraf var 75 mio.kr. Samtidig er der indgået aftale med Alm. Brand Bank om et ansvarligt lån på 175 mio.kr. fra Alm. Brand af 1792 fmba. Det ansvarlige lån har en løbetid på 10 år med mulighed for opsigelse fra Alm. Brand Banks side efter fem år og forrentes til 5,25 % p.a. tillagt CIBOR 6.

Alm. Brand af 1792

	Mio.kr.	2016	2015	2014	2013	2012
KONCERN	Indtægter					
	Skadeforsikring	5.028	5.043	5.058	5.031	4.866
	Liv og Pension	1.281	1.311	1.243	928	903
	Bank	653	662	744	791	903
	Investering mv.	537	563	594	572	675
	Samlede indtægter	7.499	7.579	7.639	7.320	7.347
	Resultat koncern					
	Skadeforsikring	967	952	651	763	853
	Liv og Pension	84	79	78	86	90
	Bank, fremadrettede aktiviteter	62	18	72	-65	-8
	Øvrige aktiviteter	-49	-44	-45	-21	-41
	Resultat før skat, fremadrettede aktiviteter	1.064	1.005	756	763	894
	Bank, aktiviteter under afvikling	-18	-349	-336	-379	-472
	Resultat før skat	1.046	656	420	384	422
	Skat	-207	-121	-53	-159	-94
	Resultat efter skat	839	535	367	225	328
	Resultat eksklusive minoriteter					
	Resultat før skat	624	396	248	219	234
	Skat	-122	-72	-31	-94	-55
	Resultat efter skat	502	324	217	125	179
	Hensættelser til forsikringskontrakter, i alt	20.092	19.427	19.449	18.627	19.768
	Koncernegenkapital	6.170	5.645	5.247	5.066	4.879
	Aktiver, i alt	35.487	35.217	39.176	39.629	42.602
	Gennemsnitligt antal medarbejdere	1.572	1.557	1.590	1.585	1.592
	Egenkapitalforrentning før skat (%)	17,7	12,0	8,1	7,7	8,7
	Egenkapitalforrentning efter skat (%)	14,2	9,8	7,1	4,5	6,7
FORENING	Resultat før skat	484	318	252	153	177
	Skat	-	-	-	-	-
	Resultat efter skat	484	318	252	153	177
	Aktiver, i alt	4.048	3.563	3.279	3.041	2.902
	Egenkapital	4.048	3.563	3.279	3.041	2.902

225-års jubilæum

I 2017 kan Alm. Brand fejre 225 års jubilæum. Det har været en rejse, der har været præget af historiens gang med mange muligheder og udfordringer, der har medvirket til at forme den virksomhed, vi kender i dag. På de følgende sider fortæller vi om nogle af de vigtigste historiske begivenheder i koncernens historie.

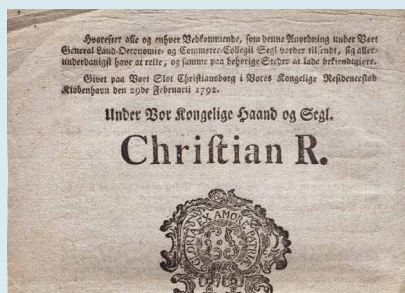
1728-1731

Fælles ansvar for værdier – på vej mod velfærdssamfundet

Da København i 1728 brænder, ødelægger det mere end en tredjedel af byen og mange tusinde mennesker mister deres hjem, levebrød og alt, hvad de ejer. Katastrofen er så omfattende, at den danske regering i de kommende år tager initiativ til at etablere den første rigtige bygningsbrandforsikring i Danmark – Kjøbenhavns Brandforsikring. Det bliver et vigtigt skridt på vej til det, der i løbet af de følgende 250 år bliver til det danske velfærdssamfund med individuelle rettigheder og et solidarisk ansvar for værdierne.

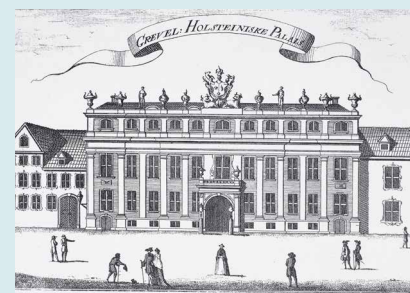
1761-1792

Hele Danmark bliver brandforsikret

Kjøbenhavns Brandforsikring bliver en succes, og i årene efter etableres først "Købstædernes almindelige Brandforsikring", som forsikrer ejendomme i de øvrige danske købstæder. Den 29. februar 1792 får også landområderne deres egen brandforsikring ved etableringen af "Den almindelige Brandforsikring for Landbygninger", der senere får det mere mundrette navn "Alm. Brand". Brandforsikrings-selskaberne er alle etableret på kongelig anordning med klart definerede rammer for deres virke. Præmierne er fastsat med udgangspunkt i en vurdering af de enkelte ejendomme og opkræves via ejendomsskatten.

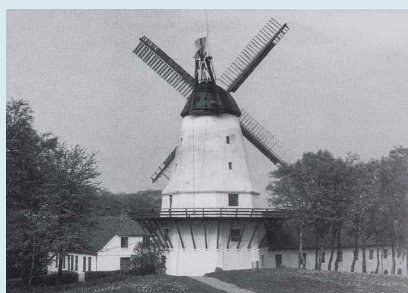
1870-72

Privatisering og øget konkurrence

Efter næsten 80 år som et statsligt anliggende bliver brandforsikringsselskaberne i Danmark privatiseret. Forsikringsselskaberne omdannes til gensidige selskaber, hvor forsikringstagerne er solidarisk ansvarlige over for hinanden. Ledelse og beslutningskraft placeres hos repræsentantskaber, der er valgt af forsikringstagerne. Lovændringen skal fremme konkurrencen, og i de efterfølgende år kommer en række nye forsikringsselskaber til.

1917-1921

Omstilling til nye tider

Da Alm. Brand i 1917 fylder 125 år, runder den samlede forsikringssum 3 mia.kr., og udviklingen i aktiviteterne tager i disse år for alvor fart. Geografisk udvides aktiviteterne til det genforenede Sønderjylland. Også præmieindtægterne vokser i årene under og efter 1. Verdenskrig. Krigens skader er ikke omfattet af brandforsikringerne, men ejendomspriserne stiger betydeligt i disse år, og de hidtidige faste vurderinger, som lå til grund for beregningen af præmierne, må revurderes og tilpasses de stigende priser. Allerede fire år senere i 1921 er den samlede forsikringssum i Alm. Brand fordoblet, og præmieindtægterne er steget til 5 mio.kr.

1927

Aktiv lokal tilstedeværelse

I 1927 vedtages en ny Brandpolitilov, som bl.a. pålægger landkommuner at oprette lokale brandvæsener. Alm. Brand er allerede stærkt repræsenteret lokalt med 1800 branddirektører, som deltager i det forebyggende arbejde, og de forbliver en aktiv og synlig del af lokalsamfundet.

1929-1931

Verden bliver global

De følgende år bliver udviklingen for alvor påvirket af verden udenfor. Krakket på Wall Street i 1929 og de efterfølgende kriseår får betydning for udviklingen i hele den danske samfundsøkonomi. Det kommer også til at påvirke Alm. Brands resultater negativt, hvor store kursfald på aktiemarkederne reducerer formuen betydeligt.

1940-1945

Krigen og samfundsansvaret

Under 2. Verdenskrig deltager Alm. Brand aktivt i skadeforebyggende aktiviteter med fokus på vedligeholdelse, forebyggelse af brand mv., hvilket er særlig nødvendigt i en periode med knaphed og høje priser på materialer. Da politiet i 1944 bliver interneret, medvirker Alm. Brand sammen med de øvrige brandforsikringsselskaber til oprettelse af vagtværn for at opretholde lov og orden. Alm. Brands repræsentantskab beslutter desuden efter befrielsen i 1945 at bidrage økonomisk til afhjælpning af krigens ulykker i både Danmark, Finland og Norge.

1950-1960

Stigende velstand og byggeboom

Med afslutningen af 2. Verdenskrig kommer der nyt liv i dansk økonomi. I de følgende 20 år stiger beskæftigelse og lønningerne markant, familier forsørges i stigende grad af to indkomster, og danskernes efterspørgsel efter nye og moderne boliger eksploderer. I 1952 er der 10 brandforsikringsselskaber i Danmark, og Alm. Brand har en markedsandel på mere end 50 %. Den samlede forsikringssum i Alm. Brand stiger fra 23 mia.kr. i 1952 til 60 mia.kr. i 1960.

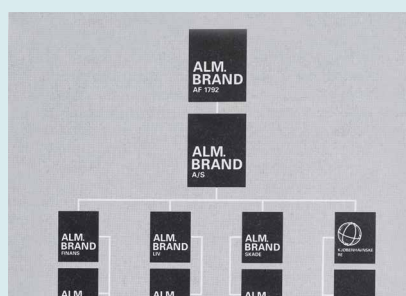
1972-1980

Fri konkurrence og nye muligheder

Danmarks indtræden i EF i oktober 1972 kommer også til at påvirke forsikringsselskabernes rammebetingelser. En ny forsikringslov ophæver i 1975 brandforsikringsselskabernes monopol på bygningsbrandsforsikringer. Samtidig bliver det muligt at søge om koncession til at tegne andre typer skadeforsikring. Konkurrencen stiger, og en række af de forsikringsselskaber, som Alm. Brand hidtil har samarbejdet med, fusionerer. Alm. Brand vælger at træde ud af samarbejdet og etablerer selv hele viften af forsikringsydelser. I 1980 er Alm. Brand Danmarks sjette største forsikringsselskab med præmieindtægter på 550 mio.kr.

1980-1988

Opkøb og internationalisering

I den sidste halvdel af 1970'erne og starten af 1980'erne sker der en betydelig konsolidering i den danske forsikringsbranche. De fusionerede selskaber etablerer nye koncernstrukturer med selvstændige datterselskaber, der driver både forsikrings- og bankvirksomhed som finansielle supermarkeder. Alm. Brand køber i 1984 livsforsikringsselskabet Nordlyset-Liv, som bliver til Alm. Brand Liv og Pension. I 1988 købes SJL-banken A/S, som bliver til Alm. Brand Bank, og året efter køber man A/S Det Kjøbenhavnske Reassurance-Compagni, der bliver til Kjøbenhavnske Re, med datterselskaber i England, Singapore og Australien.

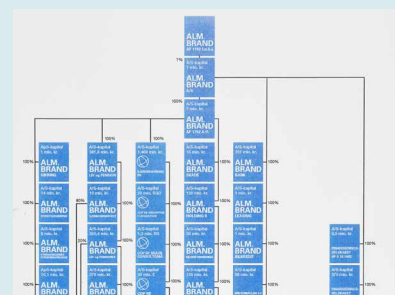
1999-2001

Verden og forretningen rystes

Orkanen, som rammer Danmark i december 1999, bliver en såkaldt 100-års begivenhed, altså "en usædvanligt stor og meget sjældent forekommende skadebegivenhed". Alene for Alm. Brand kommer orkanen til at koste over 2 mia.kr. i erstatningsudbetalinger. De overraskende høje udbetalinger betyder, at loftet på koncernens genforsikringsprogram brydes igennem, og koncernens egenkapital må stå for med 1 mia.kr. Mindre end to år senere den 11. september 2001 rammes verden af det mest omfattende terrorangreb nogensinde – en begivenhed, der også får fatale konsekvenser for Alm. Brands reassurance-forretning. Begivenhederne sætter naturligt koncernen under et stort økonomisk pres. Reassurance-forretningen sættes i afløb, og de tilbageværende aktiver sælges i 2009.

2002-2007

Ny koncernstruktur

I 2002 gennemfører Alm. Brand en forenkling af koncernstrukturen og køber skadeforsikringsaktiviteterne ud af det gensidige selskab Alm. Brand af 1792 G/S. Det børsnoterede selskab Alm. Brand A/S bliver moderselskab for aktiviteterne inden for skadeforsikring, bank, livsforsikring og pension og for det afløbende reassuranceselskab. Alm. Brand af 1792 G/S omdannes til en forening og overtager i alt 60 % af aktierne i det børsnoterede Alm. Brand A/S.

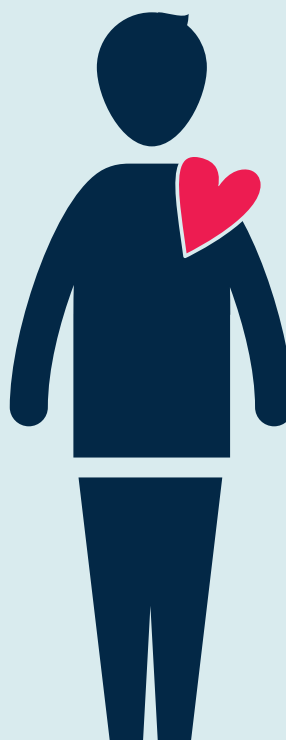
2008-2010

2010-2016 →

Finanskrisen – og vejen videre

Da finanskrisen rammer Danmark i 2008, rammes også aktiviteterne i Alm. Brand Bank hårdt og belaster koncernens egenkapital betydeligt. I efteråret 2010 udvider Alm. Brand sin aktiekapital med godt 156 mio.stk. aktier svarende til ny aktiekapital på 1,56 mia.kr. Hovedaktionæren Alm. Brand af 1792 fmba støtter aktivt op både med ansvarligt lån og ved at deltage i kapitalforhøjelsen med 60 % - svarende til ejerandelen. Ligeledes går en bred kreds af både indenlandske og udenlandske investorer med i kapitalforhøjelsen og er således med til at sikre grundlaget for fremtiden.

2017 | Kundens Alm. Brand | 2022

Kundens Alm. Brand

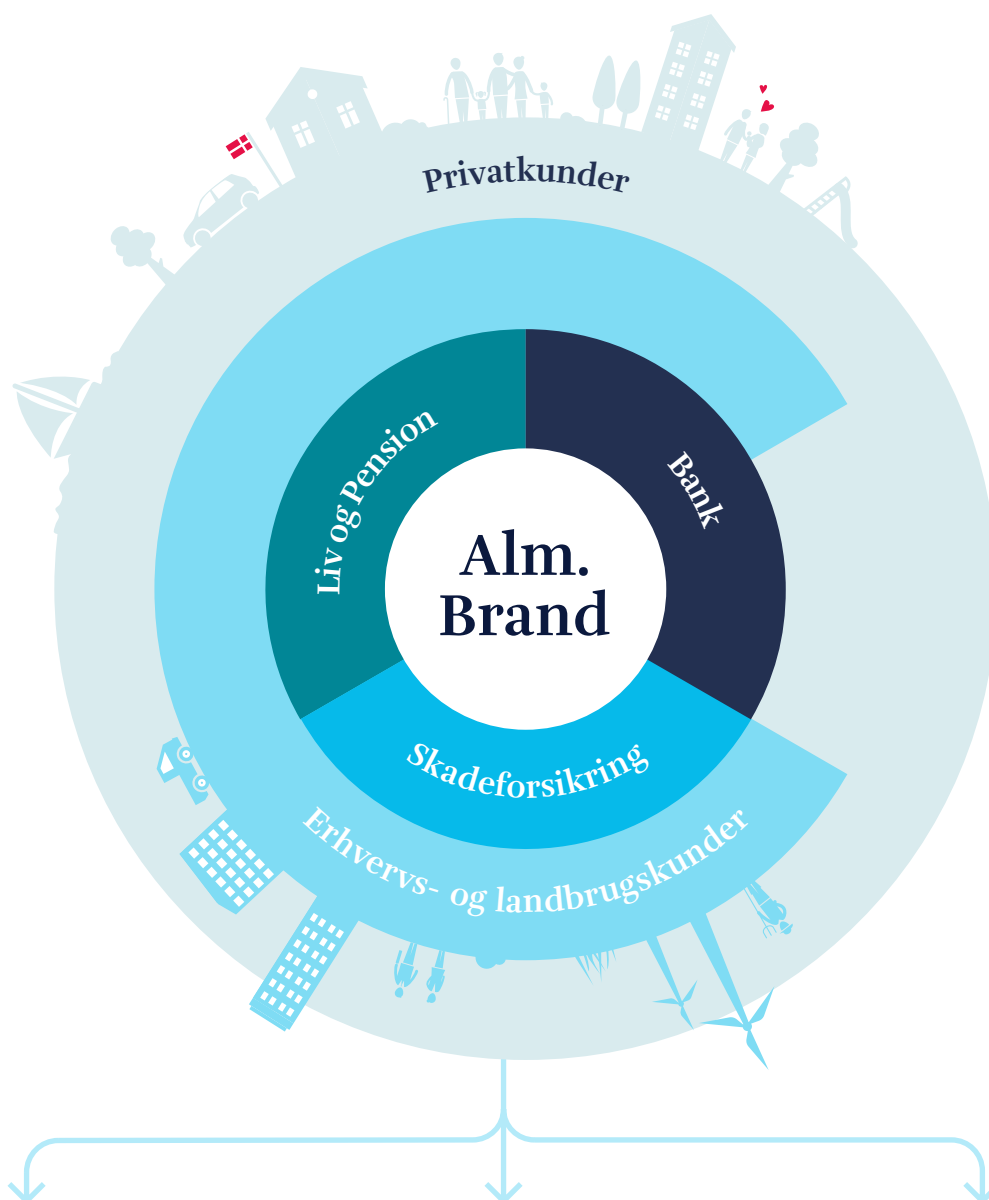
I de følgende år arbejder Alm. Brand målrettet på at genoprette og fremtidssikre forretningen. To afgørende strategiperioder fra 2010-2016 sikrer gennemførelsen af omfattende effektiviseringer, implementering af ny teknologi og en styrket drift med et intensivt fokus på kunderne. Resultaterne er uafviselige, og Alm. Brand kommer ud af 2016 med et solidt overskud, en markant reduceret risikoeksponering og meget tilfredse kunder og medarbejdere. I de kommende fem år skal realiseringen af den nye strategi frem mod 2022 – Kundens Alm. Brand – bringe koncernen videre, og ambitionen er at levere en helt ny og unik kundeoplevelse og skabe værdi til både aktionærer, kunder og medarbejdere.

Alm. Brand

*Alle forretningsmæssige aktiviteter er placeret i Alm. Brand.
Foreningens årsrapport er derfor identisk med årsrapporten for Alm.
Brand i alle de afsnit, hvor koncernens forretningsmæssige aktiviteter
beskrives.*

Vores *forretningsmodel*

Vi tilbyder sublim kundeservice og produkter af høj kvalitet, som dækker alle vores kunders finansielle behov.

Fordele for kunden

- Alle finansielle løsninger ét sted
- Rådgivning inden for finansielle ydelser tilpasset den enkelte kundes behov
- Landsdækkende med 25 filialer og kontorer samt online services
- Høj kvalitet og kundetilfredshed

Fordele for Alm. Brand

- Mange kontaktpunkter med kunderne
- Synergier i form af fælles funktioner og videndeling på tværs
- Langvarige kunderelationer
- Indgående kendskab til kundernes behov, løsninger og risici
- Omfattende netværk af samarbejdspartnere i hele landet

Understøttende koncernstruktur

- Stærkt varemærke
- Synergier i form af fælles funktioner
- Omkostningseffektivitet
- Høj medarbejdertilfredshed

Kort om *Alm. Brand*

Alm. Brand er en dansk, finansiell koncern. Vi driver virksomhed inden for bank, forsikring og pension.

Vi tager hånd om vores kunder

Visionen – at tage hånd om – betyder, at Alm. Brand

- interesserer sig for kundernes behov og giver dem det fornødne overblik og beslutsningsgrundlag, når de skal vælge finansielle ydelser
- er opmærksom på kunderne i dagligdagen, så de ved, at de er værdsatte
- hjælper og drager omsorg for kunderne på bedst mulig vis, når de står i en ny eller uventet situation

Vores værdier

Alm. Sund Fornuft

- Vi sætter os i kundens sted
- Vi holder, hvad vi lover
- Vi administrerer regler med sund fornuft

Gensidig respekt

- Vi lytter til kunden
- Vi respekterer kundens oplevelser
- Vi bruger hinandens viden og erfaring

Helhed og nærhed

- Vi interesserer os for kunden
- Vi ser på kundens samlede situation
- Vi er tilgængelige

Vilje til succes

- Vi sætter ambitiøse og realistiske mål
- Vi udvikler os fagligt og personligt
- Vi skaber resultater sammen

Grundlagt

1792

Alm. Brand blev grundlagt for 225 år siden den 29. februar i 1792 ved kongelig anordning.

Medarbejdere

1.600

Vi er ca. 1.600 medarbejdere fordelt på hovedkontoret i København og på lokale kontorer og filialer.

Filialer og kontorer

25

Vi er lokalt funderet med 25 filialer og kontorer i hele Danmark suppleret af digitale platforme.

Alm. Brand af 1792 fmba

60 %

Vores største aktionær er Alm. Brand af 1792 fmba, som ejer ca. 60 % af aktierne i Alm. Brand A/S.

Overblik over resultater 2016

Med en egenkapitalforrentning på 20 % er resultatet meget tilfredsstillende og set i forhold til forventningerne primo 2016, er resultatet væsentligt bedre end forventet.

137 %

Udlodningsprocent

Ordinært udbytte på 1,50 kr. pr. aktie og et ekstraordinært udbytte på 3,50 kr. pr. aktie. Herudover et aktietilbagekøbsprogram på op til 300 mio.kr.

Koncernens resultat

Alm. Brands samlede resultat blev et overskud på 1.033 mio.kr. før skat, hvilket er lidt bedre end forventet og betydeligt bedre end forventet ved årets begyndelse. Resultatet fordeler sig med et overskud på 1.051 mio.kr. fra de fremadrettede aktiviteter, mens aktiviteter under afvikling gav et underskud på 18 mio.kr.

Bestyrelsen indstiller, at der udbetales et ordinært udbytte på 1,50 kr. pr. aktie samt et ekstraordinært udbytte på 3,50 kr. pr. aktie. Dette svarer til et ordinært udbytte i niveauet 250 mio.kr. samt et ekstraordinært udbytte i niveauet 580 mio.kr. Herudover påbegyndes et nyt aktietilbagekøbsprogram på op til 300 mio.kr., som forventes at løbe frem til udgangen af marts 2018. Det nye aktietilbagekøbsprogram er betinget af Finanstilsynets godkendelse.

Samlet betyder det, at Alm. Brand på basis af resultaterne for 2016 udlodder op til 1,1 mia.kr. Den samlede udlodning udgør 137 % af årets resultat.

Skadeforsikring

Koncernens skadeforsikringsaktiviteter kom ud af 2016 med et meget tilfredsstillende resultat på 967 mio.kr. før skat.

Med en Combined Ratio på 82,2 har det forsikringstekniske resultat været væsentligt bedre end forventet. Resultatet er positivt påvirket af betydelige afløbsgevinster, der har forbedret Combined Ratio med 7,9 %-point.

Ud over en enkelt større vejrligsbegivenhed i december 2016 var året kendetegnet ved meget få udgifter til vejrligsskader, og vejrligerstatningerne faldt med 109 mio.kr. i forhold til 2015. Storskadeudgifterne steg derimod med 115 mio.kr. i forhold til 2015. Især erhvervsområdet blev ramt af færre, men betydeligt dyrere storskader end forventet. Det underliggende skadeforløb er på niveau med målsætningen, selvom niveauet i 2016 har været stigende i forhold til 2015.

Præmierne faldt med 0,7 % og var påvirket af den øgede konkurrence i markedet. Fastholdelsesraten er dog atter steget og ligger fortsat på et højt niveau på både privat- og erhvervssegmentet.

Omkostningsprocenten blev på 16,9. Årets omkostninger er lidt over det forventede niveau, hvilket skyldes aktiviteter igangsat i relation til ny strategi. Yderligere har en ny assurandøroverenskomst medført stigende erhvervsomkostninger.

Resultater 2016

Indtægt fordelt på forretningsområder

INVESTERINGER MV.

532

mio.kr.

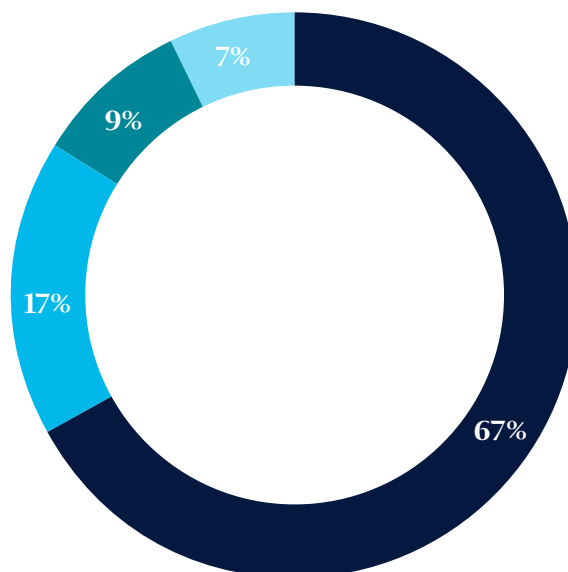
▼5,3 %

BANK

653

mio.kr.

▼1,4 %

SKADEFORSIKRING

5.028

mio.kr.

▼0,7 %

LIV OG PENSION

1.281

mio.kr.

▼2,2 %

Resultat før skat, fremadrettede aktiviteter

mio.kr.

1.200

1.000

800

600

400

200

0

2012

2013

2014

2015

2016

Resultat pr. aktie

Kr.

5

4

3

2

1

0

2012

2013

2014

2015

2016

Samlet indtægt

7.494

mio.kr.

Resultat

1.033

mio.kr.

Egenkapitalforrentning

20,2 %

før skat

Resultat pr. aktie

5,0

kr.

Liv og Pension

Liv- og pensionsaktiviteterne fik et tilfredsstillende overskud på 84 mio.kr. før skat.

De løbende indbetalinger på de garanterede ordninger steg med 1,7 %, mens engangsindbetalingerne faldt med 6,2 %. Engangsindbetalingerne ligger dog fortsat på et højt niveau. Indbetalinger til markedsrenteordningerne faldt med 22,9 %, hvilket er en følge af et ekstraordinært højt niveau i 2015, kombineret med at kunderne i højere grad er søgt over i de garanterede produkter i 2016. Samlet faldt indbetalinger til pensioner med 7,4 % til 1.612 mio.kr.

Det forsikringstekniske resultat blev samlet set tilfredsstillende. Omkostningsresultatet er negativt påvirket af højere omkostninger, der relaterer sig til en række væksttiltag. Investeringsafkastet er meget tilfredsstillende særligt set i lyset af det fortsat udfordrende investeringsmiljø.

Det kollektive bonuspotentiale er i 2016 forøget med 168 mio.kr. til 1.317 mio.kr. Bonusgraden udgjorde 20,1 % inklusive de individuelle bonuspotentialer og er meget tilfredsstillende.

Depotrenten for 2017 er fastholdt på 4,00 % for nye kunder og er fortsat blandt de bedste i markedet.

Bank

2016 blev det første år siden 2007, hvor banken kunne fremvise et samlet overskud. Således blev resultatet før skat på 44 mio.kr. og er forbedret med 375 mio.kr. i forhold til 2015. Bankens samlede resultat er bedre end forventet, og udviklingen betragtes som tilfredsstillende.

Fremadrettede aktiviteter

Resultatet før skat af bankens fremadrettede aktiviteter blev et overskud på 62 mio.kr. svarende til en fremgang på 44 mio.kr. i forhold til i 2015. Resultatet er bedre end forventet og er positivt påvirket af tilbageførsel af nedskrivninger på privatkunder, bedre afkast af bankens investeringsaktiviteter samt en øget vækst i leasingaktiviteterne.

Udviklingen i antallet af Pluskunder, der bruger banken som primær bankforbindelse, fortsatte den pæne vækst og er steget med 11 % i 2016. Ligeledes har der været vækst i både antallet af kunder og forretningsomfang i Finansielle Markeder samt Leasing.

Det samlede nettoudlån til privatkunderne er i 2016 steget med ca. 140 mio.kr. svarende til en vækst på 5 % og udgjorde 2,7 mia.kr. ultimo 2016.

Banken har haft en betydelig vækst i porteføljen af formidlede Totalkreditlån. Porteføljen er steget med mere end 1,1 mia.kr. til 7,4 mia.kr. ultimo 2016, hvilket svarer til en vækst på 18 %.

Ultimo 2016 havde banken indlån for 7,2 mia.kr. mod 8,1 mia.kr. ultimo 2015. Det er fortsat bankens strategi at nedbringe såvel de fastforrentede som de variabelt forrentede indlån.

Afviklingsaktiviteter

Resultatet af bankens aktiviteter under afvikling blev et underskud på 18 mio.kr. før skat. Resultatet er bedre end forventet og væsentligt forbedret siden 2015.

Nedskrivninger er faldet med 250 mio.kr. til 56 mio.kr. Forbedringen skyldes et stærkt reduceret nedskrivningsbehov på pantebreve og landbrug.

Det samlede udlån i afviklingsporteføljen er faldet med 375 mio.kr. til 942 mio.kr. og udgør herefter 25 % af bankens samlede udlånsportefølje. Justeret for tab og nedskrivninger er udlånsporteføljen reduceret med 363 mio.kr., hvilket er væsentligt bedre end forventet.

Væsentlige begivenheder

Aktietilbagekøb

Den 2. december 2015 igangsatte Alm. Brand et aktietilbagekøbsprogram med udløb ultimo 2016. Programmet blev i forbindelse med offentliggørelsen af årsregnskabet 2015 forlænget til udgangen af februar 2017. Ved forlængelsen blev opkøbet øget med 100 mio.kr., hvilket betød, at det samlede opkøb henover perioden udgjorde op til 400 mio.kr.

Hovedaktionæren Alm. Brand af 1792 fmba har deltaget pro rata i tilbagekøbsprogrammet og fastholder således den nuværende ejerandel.

For regnskabsåret 2017 igangsættes et nyt aktietilbagekøbsprogram på op til 300 mio.kr., som forventes at løbe frem til udgangen af marts 2018. Det nye aktietilbagekøbsprogram er betinget af Finanstilsynets godkendelse.

Kundesystemet FOKUS

Alm. Brand besluttede i 2015 at investere i et nyt kundesystem, FOKUS, der leveres af Salesforce.

Det nye kundesystem gør det muligt at indsamle, koordinere og bruge kundedata i en samlet it-løsning og derved sikre en optimal betjening af koncernens kunder i og på tværs af forsikring, bank og pension.

Målet er, at Alm. Brand skal fastholde eksisterende kunder og tiltrække flere kunder ved at give bedre individuel rådgivning og service med en hastighed og kvalitet, som hidtil ikke er set i markedet. Med kundesystemet understøttes koncernens fortsatte fokus på kunderelationen ved bedre at tilpasse rådgivningen til kundens individuelle behov. Ligeledes vil Alm. Brand kunne give en samlet helhedsrådgivning, hvis kunden har samlet sine finansielle produkter i Alm. Brand. Det nye kundesystem er blevet taget i drift i 2016 og forventes fuldt integreret i hele koncernen i 2017.

Kundeservice

Siden 2012 har Alm. Brand arbejdet med KUNDEN FØRST-strategien, der bl.a. har til formål at sikre kunderne en sublim kundeservice. Arbejdet med at optimere kundeservicen har overgået forventningerne. Over de seneste år er kundetilfredsheden i koncernen steget markant, og de nyeste målinger af kundetilfredsheden i fjerde kvartal viste en NPS på 42, hvilket er mere end en fordobling over perioden og afspejler en meget høj kundetilfredshed.

Implementering af Solvens II

Den 1. januar 2016 trådte Solvens II i kraft, og der blev indført en række nye krav omkring rapportering, indberetning af data til myndighederne, krav til nøglefunktioner mv.

Begivenheder efter regnskabsårets afslutning

Indfrielse af hybrid kernekapital og udstedelse af nyt ansvarligt lån

Den 31. januar 2017 indfrie banken den hybride kernekapital på 175 mio.kr., som ikke længere kunne medregnes i bankens kapitalgrundlag. I samme forbindelse er banken blevet afnoteret på Nasdaq Copenhagen. Der er i stedet indgået aftale om et ansvarligt lån på 175 mio.kr. fra Alm. Brand af 1792 fmba. Det ansvarlige lån har en løbetid på 10 år med mulighed for opsigelse fra Alm. Brand Banks side efter fem år og forrentes til 5,25 % p.a. tillagt CIBOR 6.

Økonomidirektør skifter til nyt job

Økonomidirektør Anne Mette Barfod fratræder sin stilling den 31. maj 2017 for at tiltræde en tilsvarende stilling i Dansk Flygtningehjælp.

På vej mod en helt ny *kundeoplevelse*

Ultimo 2016 kan vi ikke alene konstatere et meget flot resultat af koncernens aktiviteter – vi afsluttede også den seneste strategiperiode i Alm. Brand og nåede stort set alle vores mål.

20 %

Egenkapitalafkast før skat

Koncernen har en målsætning om at levere et egenkapitalafkast før skat på 10 %.

Årets resultat blev markant bedre end forventet og bedre end året før. Det glæder vi os naturligvis over. Således udviklede Skadeforsikring og Liv og Pension sig godt og skabte som forventet gode resultater, ligesom banken fik et stærkt forbedret resultat, som nu er positivt.

2016 har dog heller ikke været et helt sædvanligt år. Dels har afløbsgevinsterne i Skadeforsikring været meget høje, dels har udgifterne til vejrligsskader været usædvanligt lave, og endelig blev resultatet af afviklingsaktiviteterne i banken væsentligt bedre end forventet. Disse ekstraordinære forhold har givet koncernen et af de bedste resultater siden stiftelsen for 225 år siden.

Flere skadeforsikringskunder og vækst i banken

Resultatet af vores skadeforsikringsaktiviteter er bedre end året før og afspejler en positiv udvikling med flere kunder og en fastholdt position på et meget konkurrencepræget marked. Vi søger løbende at forbedre og forenkle vores service og produkter – og i kombination med den løbende indsats for at skabe gode kundeoplevelser har det bidraget til en fortsat stigende kundetilfredshed og en øget loyalitet, som er væsentlig for den langsigtede værdiskabelse.

De fremadrettede aktiviteter i banken udviklede sig positivt med vækst i privatkunderaktiviteterne, stigende udlån og ikke mindst 1.500 nye Pluskunder i 2016. Således er antallet af Pluskunder i banken næsten fordoblet siden strategiperiodens start. Det aktuelle rentemarked gør det vanskeligt at placere bankens betydelige overskudslikviditet profitabelt, hvilket udfordrer indtjeningen, mens leasingaktiviteterne og Finansielle Markeder bidrog positivt til resultatet.

Afviklingsaktiviteterne har udviklet sig bedre end forventet. Udlånene under afvikling er nedbragt yderligere og udgjorde ved årets udgang mindre end 1 mia. kr. Selvom der fortsat er udfordrende engagementer i porteføljen, så har vi et godt overblik over risikoen, og vi forventer ikke, at disse udlån fremover vil få væsentlig indflydelse på koncernens resultater.

Resultatet i Liv og Pension var stort set som ventet med et pænt afkast af de investerede midler, hvilket sikrede en depotrente på 4 % og en bonusgrad på godt 20 %. Begge må betragtes som meget tilfredsstillende i det nuværende marked. Væksten i de løbende indbetalinger til garanterede ordninger blev lidt lavere end ønsket.

Attraktiv værdiskabelse til aktionærerne

Samlet ser vi tilbage på et meget tilfredsstillende år med en forrentning af egenkapitalen før skat på 20 % og et resultat pr. aktie svarende til 5 kr. Derfor foreslår bestyrelsen i tråd med koncernens udbyttepolitik, at der udbetales et ordinært udbytte for året svarende til 1,50 kr. og et ekstraordinært udbytte svarende til 3,50 kr. Ligeledes foreslår bestyrelsen, at der igangsættes et nyt aktietilbagekøbsprogram i 2017 på op til 300 mio. kr.

JØRGEN HESSELBJERG MIKKELSEN
BESTYRELSESFORMAND

SØREN BOE MORTENSEN
ADM. DIREKTØR

Realisering af strategiske mål

2016 blev også året, hvor vi stort set nåede alle de mål, vi fastlagde tilbage i 2012 med KUNDEN FØRST-strategien. Vi har styrket, effektiviseret og digitaliseret en række af koncernens interne og eksterne processer, ligesom vi har investeret i nye kundeservicesystemer. Resultatet kan aflæses direkte i kundetilfredsheden, der er fordoblet i strategiperioden. Ligeledes er vi overbeviste om, at den meget høje og øgede medarbejdertilfredshed har en direkte kobling til den høje kundetilfredshed.

Også de mere hårde finansielle målsætninger er blevet indfriet. Den grundlæggende indtjening er tilbage på et solidt niveau, ligesom aktionærerne har fået pæne afkast. Til gengæld levede væksten ikke helt op til målene, hvilket afspejler den generelt stigende konkurrence i markedet.

Kundens Alm. Brand – vores strategi mod 2022

Med vores nye strategi – **Kundens Alm. Brand** - bygger vi videre på de resultater, vi har nået med vores hidtidige strategi, og vi ønsker at bringe kundeoplevelsen op på et helt nyt niveau.

Alm. Brand vil gøre det nemt at få klaret alle de finansielle behov et og samme sted, ligesom vi tager ansvaret for, at kunderne altid får tilbudt vores bedste løsninger tilpasset præcis deres individuelle behov og situation. Yderligere digitalisering skal give kunderne bedre adgang til selv at finde information, få overblik og benytte selvbetjening, hvis de foretrækker det.

Koncernen er allerede godt på vej med integrerede digitale systemer og en stærk it-plattform. I de kommende år vil vi investere yderligere i kundeorienterede digitale systemer, så vi altid kan hjælpe kunderne på tværs af deres finansielle behov, præcis hvor og hvornår, de ønsker det.

Med Alm. Brands tre forretningsben under samme tag står koncernen i den unikke situation, at vi kan hjælpe kunden til de optimale løsninger uden at skelne til organisatoriske forskelligheder eller præferencer. Samtidig vil vi fastholde vores konkurrencedygtige prisstruktur og stærke produktpalette, så kunden også her vil få det bedste, markedet kan byde på.

En unik position

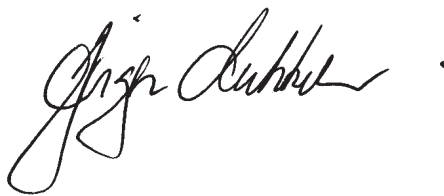
Vi er overbeviste om, at den nye strategi vil sætte Alm. Brand i en situation, hvor vi kan give kunderne en unik kundeoplevelse, der samtidig vil styrke Alm. Brands position i markedet.

Derfor vil vi i 2017 yderligere styrke vores forudsætninger med henblik på at realisere målene. Det vil kræve fortsatte investeringer, som på den korte bane vil påvirke vores omkostningsprocent, men som vil være afgørende for en langsigtet attraktiv værdiskabelse.

Vi arbejder i hele koncernen på at nå vores ønske om at skabe en helt ny kundeoplevelse. Vi er overbeviste om, at det engagement og den begejstring, som vores medarbejdere allerede i dag lægger for dagen, vil bringe os i mål – senest i 2022.

Jørgen Hesselbjerg Mikkelsen

Formand for bestyrelsen

Søren Boe Mortensen

Adm. direktør

Alm. Brand

	Mio.kr.	2016	4. kv. 2016	2015	2014	2013	2012
KONCERN	Indtægter						
	Skadeforsikring	5.028	1.269	5.061	5.058	5.031	4.866
	Liv og Pension	1.281	357	1.311	1.243	928	903
	Bank	653	167	662	744	791	903
	Investering mv.	532	121	562	593	570	675
	Samlede indtægter	7.494	1.914	7.596	7.638	7.320	7.347
	Resultat eksklusive minoriteter						
	Skadeforsikring	967	231	952	651	763	853
	Liv og Pension	84	6	79	78	86	90
	Bank, fremadrettede aktiviteter	62	15	18	61	-90	-47
	Øvrige aktiviteter	-62	-21	-55	-53	-28	-36
	Resultat før skat, fremadrettede aktiviteter	1.051	231	994	737	731	860
	Bank, aktiviteter under afvikling	-18	-15	-349	-336	-379	-472
	Resultat før skat	1.033	216	645	401	352	388
	Skat	-207	-34	-121	-53	-159	-94
	Resultat efter skat	826	182	524	348	193	294
	Resultat koncern						
	Resultat før skat, koncern	1.033	216	645	409	372	419
	Skat	-207	-34	-121	-53	-159	-94
	Resultat efter skat, koncern	826	182	524	356	213	325
MODERSELSKAB	Hensættelser til forsikringskontrakter, i alt	20.092	20.092	19.427	19.449	18.627	19.678
	Koncernegenkapital	5.200	5.200	5.165	4.847	4.676	4.500
	Heraf minoritetsinteresser	-	-	-	-	153	137
	Aktiver, i alt	34.859	34.859	35.081	39.078	39.580	42.559
	Gennemsnitligt antal medarbejdere	1.572	1.572	1.557	1.590	1.585	1.592
	Egenkapitalforrentning før skat (%)	20,2	16,8	12,9	8,6	8,0	9,2
	Egenkapitalforrentning efter skat (%)	16,2	14,1	10,4	7,4	4,4	7,0
	Resultat før skat	811	176	511	335	188	273
	Skat	15	6	13	13	5	11
	Årets resultat	826	182	524	348	193	284
	Aktiver, i alt	5.508	5.508	5.481	5.172	4.874	4.711
	Investeringsaktiver, i alt	5.428	5.428	5.411	5.081	4.772	4.623
NØGLETAL	Aktiekapital	1.735	1.735	1.735	1.735	1.735	1.735
	Egenkapital	5.200	5.200	5.165	4.847	4.523	4.363
	Gæld	29	29	39	50	61	52
	Egenkapitalforrentning før skat* (%)	20,2	16,8	12,9	8,6	7,9	8,9
	Egenkapitalforrentning efter skat (%)	16,2	14,1	10,4	7,4	4,3	6,7
	Resultat pr. aktie	5,0	1,1	3,1	2,0	1,1	1,7
	Resultat pr. aktie, udvandet	4,9	1,1	3,1	2,0	1,1	1,7
	Indre værdi pr. aktie	31	31	30	28	27	25
	Børskurs ultimo	54,0	54,0	48,4	32,7	24,1	14,0
	Børskurs/Indre værdi	1,73	1,73	1,60	1,17	0,91	0,55
	Gennemsnitligt antal aktier (1.000 stk.)	165.839	164.194	169.236	170.194	171.587	173.123
	Antal aktier ultimo, udvandet (1.000 stk.)	166.218	166.218	172.509	173.002	170.655	172.790
NØGLETAL	Gennemsnitligt antal aktier, udvandet (1.000 stk.)	169.321	167.057	173.007	173.311	171.587	173.123
	Udbytte pr. aktie**	1,5	1,5	1,5	0,5	-	-
	Udbytte pr. aktie, ekstraordinært***	3,5	3,5	1,5	-	-	-
	Antal aktier tilbagekøbt (1.000 stk.)	6.472	1.694	574	-	-	-
	Gennemsnitkurs tilbagekøbte aktier, kr.	47,7	51,7	46,7	-	-	-
	Udlodningsprocent i alt	3,7	1,0	0,3	-	-	-

* Egenkapitalforrentningen i moderselskabet er beregnet før skat i tilknyttede virksomheder.

**Foreslået udbytte for regnskabsåret.

***Foreslået ekstraordinært udbytte for regnskabsåret.

Som følge af nye regnskabsregler gældende for forsikringselskaber er sammenligningstal for 2015 for Skadeforsikring og koncernen tilrettet. Der er ikke foretaget en tilrettelse af sammenligningstallene for Liv og Pension.

Forventninger til 2017

Samlet forventes et resultat før skat på 450-550 mio.kr.

Resultat før skat i aktiviteter under afvikling forventes at udgøre et nulresultat.

Forventningerne til koncernens fremadrettede aktiviteter er et overskud på 450-550 mio.kr. før skat, mens aktiviteter under afvikling forventes at give et nulresultat.

Forventningerne er baseret på, at det aktuelt meget lave renteniveau fortsætter i resten af 2017. Koncernen har en betydelig portefølje af investeringsaktiver, og det lave renteniveau påvirker alle koncernens forretningsområder.

Forventningerne til resultatet for 2017 er påvirket af investeringer i den nye strategi. Der er indregnet investeringer under de enkelte forretningsområder.

Skadeforsikring

Der forventes et resultat af koncernens skadeforsikringsaktiviteter på 475 mio.kr. før skat.

Efter et ekstraordinært 2016 med høje afløbsgevinster forventes et mere normaliseret indtjeningsniveau i 2017. For året 2017 forventes en vækst i præmieindtægterne i niveauet 1 %.

Der forventes en Combined Ratio på 91-92. Niveauet er baseret på en forventning om en underliggende Combined Ratio i niveauet 80.

Omkostningerne forventes at ligge i niveauet 17 %. Omkostningsprocenten påvirkes i 2017 af investering i den nye strategi.

Forventninger

Mio.kr.	2017
Samlet forventet resultat	450-550
Fremadrettede aktiviteter	450-550
Skadeforsikring	475
Liv og Pension	70
Bank	25
Øvrige aktiviteter	-60
Aktiviteter under afvikling	0

Liv og Pension

Der forventes i 2017 et resultat i niveauet 70 mio.kr. før skat. Afkastet af investeringsaktiverne tilhørende egenkapitalen forventes at bidrage negativt til resultatet grundet niveauet på de finansielle markeder.

Der forventes en vækst i de løbende præmier i niveauet 4 % i 2017.

Bank

Banken forventer i 2017 et overskud før skat i de fremadrettede aktiviteter i niveauet 25 mio.kr.

Forventningerne til bankens resultat er præget af vækst i Leasing og aktiviteter i Finansielle Markeder. Efter uro på de finansielle markeder i 2016 er der forudsat et normalt afkast i 2017. Herudover er forventningerne påvirket af investeringer i den nye strategi.

Der forventes en vækst i udlån til privatkunder i niveauet 6 % i 2017.

Øvrige aktiviteter

Øvrige aktiviteter indeholder omkostninger og renter tilknyttet moderselskabet Alm. Brand A/S. Der forventes et underskud på 60 mio.kr. i 2017.

Afviklingsaktiviteter

Resultatet før skat i aktiviteter under afvikling forventes at udgøre et nulresultat.

Det er forventningen, at bankens afviklingsportefølje vil blive reduceret med omkring 200 mio.kr. i 2017. Udviklingen i landbruget er dog fortsat en væsentlig usikkerhedsfaktor, og forværringer i sektorens vilkår vil kunne påvirke forventningerne negativt.

Combined Ratio

91-92

*Forventet Combined Ratio
i Skadeforsikring.*

Vækst i Liv og Pension

4 %

*Forventet vækst i
løbende præmier i
Liv og Pension.*

Udlånsvækst

6 %

*Forventet vækst i udlån
til privatkunder.*

I *mål* med KUNDEN FØRST

I september 2012 lancerede koncernen en strategi for 2013 til 2016 – KUNDEN FØRST, der via høj kvalitet, effektivitet, dygtige medarbejdere og særdeles god kundeservice skulle sikre tilfredse og loyale kunder og gode resultater.

Alm. Brands NPS er mere end fordoblet og steg fra 18 primo strategiperioden til 42 ultimo perioden.

Kundetilfredshed

KUNDEN FØRST-strategien satte kundeoplevelsen i fokus, og medarbejderne har i perioden formået at levere en markant forbedret kundeoplevelse. Alm. Brands NPS (Net Promoter Score), der måler kundens tilfredshed, er mere end fordoblet og steg fra 18 primo strategiperioden til 42 ultimo perioden, hvilket er betydeligt over målsætningen på 30. Forbedringen er sket på alle tre forretningsområder, hvilket er afgørende, da Alm. Brand ønsker at sikre kunderne en sammenhængende og høj service på tværs af de tre forretningsområder.

Koncernen har ligeledes haft som mål at øge digitaliseringen og dermed sikre enkle og effektive kundevedtatte processer. I dag er 9 ud af 10 private forsikringskunder digitale, ligesom stadig flere kunder indberetter skader digitalt. Også kundernes anvendelse af faciliteterne i banken er blevet markant forenklet af digitaliseringen. Målet var, at 33 % af de kundevedtatte processer skulle være digitale, hvilket blev nået.

Kvaliteten i koncernen skulle øges generelt. Således har koncernen ved blandt andet en bedre kommunikation, øget dialog med kunderne og "to sæt øjne" på alle problematiske sager opnået at nedbringe antallet af forsikringsklager i Ankenævnet for Forsikring til 68 i 2016 fra et niveau på knap 200 i 2012.

Derudover har koncernen haft som mål at øge medarbejdertilfredsheden for derefter at øge kundernes tilfredshed med koncernen. Målet var 78, men koncernen nåede en medarbejdertilfredshed i 2016 på 81 og ligger således blandt de absolut bedste i branchen.

Effektivitet har også været i højsædet og koncernen skulle fastholde sit omkostningsniveau. Det lykkedes for en stor del, men da topline i Skadeforsikring har været presset på grund af den øgede konkurrence og faldende priser, er omkostningsprocenten i Skadeforsikring alligevel under opadgående pres.

Forbedret indtjening

Alm. Brands målsætning har i strategiperioden været at levere et attraktivt egenkapitalafkast på 10 % plus markedsrenten.

Fra 2012 og frem til 2015 har egenkapitalafkastet ligget forholdsvis stabilt i underkanten af 10 %, hvorefter det i 2015 steg til knap 13 % og her i 2016 til 20 %. Målet er således mere end indfriet.

Strategi 2022

- Kundens Alm. Brand

Kundens Alm. Brand er koncernens strategi frem mod 2022. Det overordnede mål er at skabe en helt ny oplevelse for kunderne. Således vil Alm. Brand kunne tage hånd om alle kundens finansielle behov på tværs af forretningsområderne, ligesom kunden proaktivt vil blive rådgivet og tilbudt koncernens bedste løsninger afhængigt af kundens aktuelle behov og situation.

Målet er at kunne servicere kunderne, når og hvor, de har brug for det og sikre dem et samlet overblik, rådgivning og løsninger enten via deres rådgiver i Alm. Brand eller via stærke digitale selvbetjeningsløsninger.

Med afsæt i koncernens unikke markedsposition og forretningsmodel med både bank, forsikring og pension i én og samme organisation, vil Alm. Brand i de kommende år bygge videre på ambitionen om at skabe markedets bedste kundeoplevelse og vinde positionen som den foretrukne finansielle partner for helhedsorienterede kunder.

Strategiske målsætninger

Alm. Brand bygger videre på de væsentlige resultater, der blev skabt i den seneste strategiperiode, og har fastsat en række nye målsætninger frem mod 2022:

Meget tilfredse kunder

De kommende års aktiviteter og investeringer skal skabe unikke kundeoplevelser, der opleves som værdiskabende og enkle for kunderne. Kundetilfredsheden – målt med NPS-metoden – skal på den baggrund stige fra i dag 42 til 60.

Høj arbejdsglæde

Høj arbejdsglæde og medarbejdertilfredshed er afgørende for, at kunderne føler sig velkomne og får en unik oplevelse, hver gang de er i kontakt med koncernen. Alm. Brand har allerede en særdeles høj arbejdsglæde og ligger blandt de bedste i branchen. Målet er 80 og således skal den høje tilfredshed fastholdes – på trods af de store forandringer, som også medarbejderne vil opleve igennem strategiperioden.

Flere helhedsorienterede kunder

For at kunne servicere kunderne hele vejen rundt om deres finansielle behov med præcis den rådgivning og de produkter, de har behov for på et givet tidspunkt, er det væsentligt, at kunderne har engagementer i flere af koncernens forretningsområder. Målet er derfor, at antallet af kunder med engagementer i mere end et forretningsområde, stiger fra i dag 40.000 til 60.000.

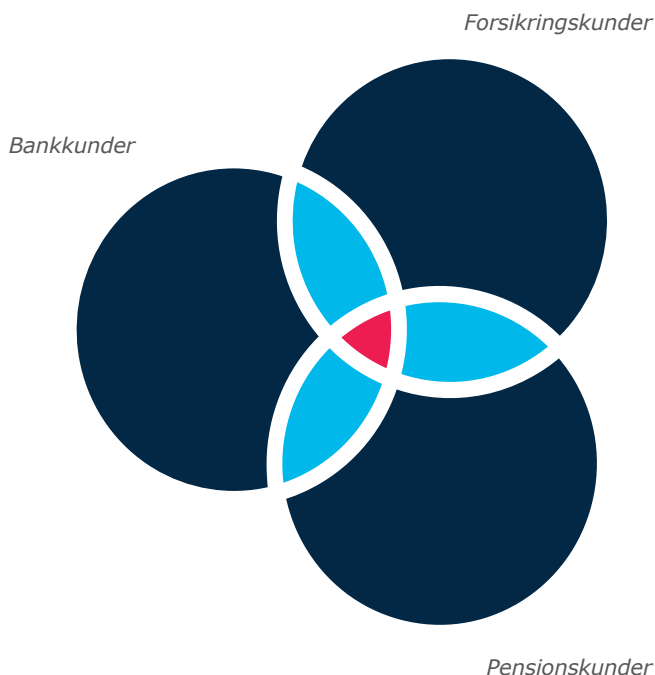
Fortsat vækst

Ikke kun de helhedsorienterede kunder, men alle Alm. Brands kunder skal have den bedste kundeoplevelse. Derfor vil koncernen opleve en vækst på gennemsnitligt 4 % igennem strategiperioden.

Skadeforsikring skal vokse som følge af de årlige indeksstigninger, øget loyalitet og en unik kundeoplevelse, der vil tiltrække flere nye kunder. Målet er, at selskabet gennemsnitligt skal vokse med 2 % til 3 % årligt og som minimum fastholde sin markedsandel i niveauet 10 %.

Det overordnede vækstsmål drives fortrinsvis af en stigende tilgang af kunder i de fremadrettede bankaktiviteter og i Liv og Pension. Øget volumen vil skabe kritisk masse i de to forretningsområder og dermed sikre værdiskabelsen i alle koncernens forretningsben. Målet er, at banken vokser med samme vækst som i 2016 svarende til godt 10 % årligt. Yderligere skal Liv og Pension fremadrettet fordoble den nuværende vækst, svarende til 7 % til 8 % årligt.

Helhedsorienterede kunder

Attraktivt afkast af egenkapitalen

De kommende års fokus på gode kundeoplevelser og attraktiv vækst skal også afspejles i et stigende afkast til Alm. Brands aktionærer. Målet for koncernens afkast af egenkapitalen øges derfor fra tidligere 10 % til 12,5 % før skat.

Det forventes, at de strategiske investeringer vil øge omkostningsniveauet i de første år, men vil efterfølgende også afspejles i en stigende indtjening baseret på større kundetilfredshed og loyalitet, vækst i andelen af helhedsorienterede kunder og en mere effektiv serviceleverance. Investeringerne afspejler sig allerede i omkostningerne for 2016 og vil svare til knap 100 mio.kr. i 2017.

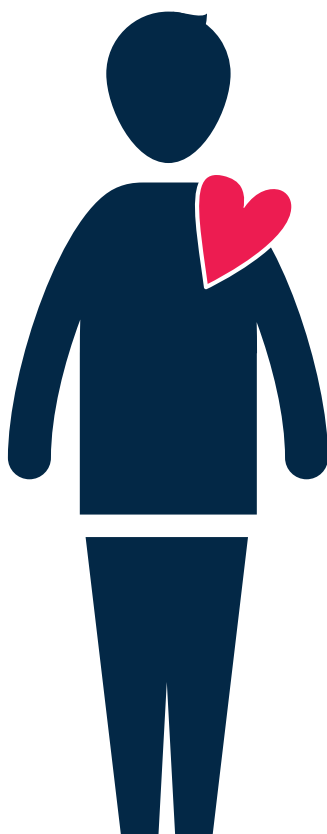
Strategiske aktiviteter

Koncernen ønsker at skærpe og styrke positionen i markedet som den foretrukne finansielle helhedsrådgiver. Gennem øget synlighed, effektiv kommunikation og målrettet markedsføring ønsker koncernen at blive kendt som én samlet koncern, hvor kunden kan få en samlet rådgivning på tværs af deres finansielle behov.

Koncernen vil skabe sammenhængende kundeoplevelser på tværs af forretningsbenene. Det gøres ved at målrette produkter og services til de kunder, der vil have størst værdi af at samle alle finansielle behov hos én udbyder og på den måde skabe en helt ny kundeoplevelse målrettet den enkelte kunde. På den måde forventes væksten af helhedsorienterede kunder at stige.

Ydermere vil koncernen udbygge den i forvejen stærke it-plattform. Innovation og digitalisering vil skabe nye løsninger målrettet og udviklet sammen med kunderne. De teknologiske muligheder er stigende og vil muliggøre et helt nyt niveau af kundeservice. Derfor vil Alm. Brand sikre stærke rådgivnings- og informationsværktøjer til brug for såvel kunderne som egne rådgivere.

De strategiske indsatsområder drives af hvert sit organisatoriske strategicenter med dedikerede ressourcer, fastsatte mål og løbende ledelsesrapportering.

2017 | **Kundens Alm. Brand** | 2022

Skadeforsikring

Skadeforsikring er koncernens kerneforretning og fokuserer udelukkende på det danske marked og særligt på privatkunder, små og mellemstore erhvervsvirksomheder, ejendommejere og -administratorer, landbrug samt den offentlige sektor.

Finansielle nøgletal

Bruttopræmier

5.028
mio.kr.

Combined Ratio

82,2

Resultat før skat

967
mio.kr.

Danmarks *4. største* forsikringsselskab

300.000

Privatkunder
(ca. 200.000 Pluskunder)

100.000

Erhvervs- og landbrugskunder

9,9 %

Markedsandel

Privatkunder

47 %

53 %

Erhvervs- og landbrugskunder

9 %

75 %

30 %

af totalsalg

Kundeservicecentre

Rådgiver privatkunder fra fem regionale servicecentre. Erhvervs- og landbrugskunder rådgives fra to centrale servicecentre.

63 %

af totalsalg

Assurandører

Rådgiver lokalt med base i enten salgcentre eller regionskontorer. Nysalg supporteres af telemarketing-afdelinger fordelt på fem regioner.

7 %

af totalsalg

Mæglere

Supporteres af en centralt placeret afdeling med ansvar for tilbuds-givning og servicering af mæglerne.

Skadeforsikring

Meget tilfredsstillende overskud før skat på 967 mio.kr.

*Alm. Brand arbejder
kontinuerligt med
at udvikle nye og
tilpasse eksisterende
produkter.*

Marked

Det samlede marked for direkte dansk forsikring har ifølge brancheforeningen Forsikring & Pensions officielle statistik haft en vækst på 1,0 % fra tredje kvartal 2015 til tredje kvartal 2016.

Alm. Brands markedsandel var 9,9 % ved udgangen af tredje kvartal 2016, hvilket er et fald på 0,2 %-point i forhold til samme tidspunkt 2015. Væksten i markedet kommer primært fra sygeforsikringer, som er et marked, Alm. Brand har fravalgt.

Privat

Privatforsikringsmarkedet eksklusive bil- og personulykkesforsikringer er faldet med 0,5 %, hvilket er på niveau med det fald, som Alm. Brand har set. Alm. Brands markedsandel ligger således på et uændret niveau. I 2016 har Alm. Brand set en mindre stigning i markedsandelen på hus- og familieforsikringer, hvilket er tilfredsstillende.

De samlede bruttopræmier i bilforsikringsmarkedet er i samme periode steget med 0,6 %. Alm. Brands markedsandel er i perioden faldet 0,3 %. Faldet i markedsandel skal ses i sammenhæng med, at Alm. Brand sænkede priserne i forbindelse med lancering af en ny bilforsikring.

Både markedet for privatforsikringer og for bilforsikringer har i de senere år været præget af hård konkurrence, der især ses fra de mellemstore konkurrenter.

I 2016 blev der for tredje år i træk sat rekord med 223.000 nyindregistrerede personbiler. Nysalget er fortsat domineret af mikro- og minibiler, men salget af de større biler udgør en stigende andel af fabriksnye biler. Biler i sidstnævnte kategorier er typisk dyrere at forsikre end de mindre biler.

I december 2016 blev Husejernes Forsikring taget under konkursbehandling, og agenturets tidligere kunder står tilbage med værdiløse ejerskifteforsikringer. Såfremt kunden ønsker at samle alle sine forsikringer hos Alm. Brand, tilbyder koncernen de ramte husejere at købe en ny ejerskifteforsikring for den resterende del af den oprindelige dækningsperiode.

Erhverv

Erhvervsforsikringsmarkedet eksklusive bilforsikringer er faldet med 0,4 %, hvilket er på niveau med det fald, som Alm. Brand har set. Koncernens markedsandel er således på et uændret niveau. Alm. Brand mistede i 2016 en stor gruppeordning med en samlet præmievolume på godt 40 mio.kr.

Små og mellemstore erhvervsvirksomheder

Markedet for forsikring af små og mellemstore erhvervsvirksomheder har ud over en stigende beskæftigelse ikke gennemgået de store forandringer gennem de senere år. Dansk erhvervsliv er fortsat præget af lav vækst, hvilket også afspejles på erhvervsforsikringsmarkedet.

Også i 2016 har konkurrencesituationen været hård. Forsikringsudbyderne accepterer indtegnings til lavere priser end tidligere med henblik på at tiltrække nye kunder. Generelt opleves det, at flere udenlandske ejede forsikringselskaber har øget fokus på det danske erhvervsforsikringsområde, hvilket har intensiveret konkurrencen.

Specielt har der længe været hård konkurrence på arbejds-skadeforsikringsområdet. Prisen vil ofte være det primære kriterium for kundernes valg, og det opleves nu i højere grad, at arbejds-skadeforsikringen søges placeret alene i modsætning til tidligere, hvor forsikringen blev placeret i sammenhæng med andre produkter.

De større forsikringsmæglere har over de seneste år fokuseret på øget ensretning og standardvilkår over for forsikringstagerne, hvorved forsikringspræmien bliver den primære konkurrenceparameter for kunderne. Tendensen imod standardvilkår kan føre til forskydninger af markedsandelen i de kommende år. Alm. Brand ønsker ikke at gå på kompromis med lønsomheden eller selskabets betingelser og fokuserer fortsat på at tilbyde kunderne en behovsrettet rådgivning med individuelle produktløsninger vurderet ud fra både pris og vilkår.

Landbrug

Alm. Brand har en ledende position som forsikringsudbyder til dansk landbrug med en anslået markedsandel på over 30 %.

Præmieindtægterne fra sektoren har i de seneste år været faldende bl.a. som følge af, at udviklingen går mod større, men færre landbrugsbedrifter. Antallet af produktive bedrifter er kraftigt nedadgående og har været det igennem mange år. Bygningsmassen bliver dog stående og overtages i stedet af kunder, der i mange tilfælde har et forsikringsbehov og en forventning til serviceydelser svarende til privatkunder.

Alm. Brand har i en årrække arbejdet med at forebygge skader i samarbejde med de enkelte landmænd. Således føres der en løbende dialog med bedrifterne med henblik på at eliminere mulige brandkilder og reducere risikoen for tyveri.

Produktudvikling

Alm. Brand arbejder kontinuerligt med at udvikle nye og tilpasse eksisterende produkter for at kunne tilbyde kunderne særlige fordele. Alm. Brand inddrager i stigende grad nuværende eller potentielle kunder i arbejdet med at forme produkterne.

Ny bilforsikring

Alm. Brand lancerede medio februar 2016 nye bilforsikringsprodukter for både privat-, landbrugs- og erhvervskunder. Produkterne er baseret på tre forskellige grunddækninger: Ansvarsforsikring kombineret med fuld kaskoforsikring, ansvarsforsikring kombineret med delvis kaskoforsikring (målrettet ældre biler) samt en ren ansvarsforsikring.

Alle tre grunddækninger kan kombineres med en række tillægsdækninger, som f.eks. dækning af mekaniske skader eller parkeringsskader og dækning af omkostninger ved tilbagelevering af leasingbil, således at forsikringen kan tilpasse den enkelte kundes behov. De nye produkter sikrer, at Alm. Brand er attraktiv for alle kundesegmenter på bilforsikringsmarkedet.

Nye ansvars-, lastbil- og vareforsikringsprodukter

Alm. Brand lancerede i november 2016 tre nye produkter henvendt til vores erhvervs- og landbrugskunder – nemlig en ny ansvarsforsikring, en lastbilsforsikring og en vareforsikring.

De nye produkter gør Alm. Brand i stand til at tilbyde kunderne en forbedret rådgivning og dækning, ligesom erhvervs- og landbrugskunderne har fået en enklere proces omkring indtegnings.

Produkterne er udvidet med flere helt nye forsikringsdækninger og flere fleksible muligheder, ligesom en række dækninger er udvidet, så der nu automatisk dækkes for en lang række forhold, der tidligere krævede individuelle klausuler. Dermed bliver de nye dækninger enklere at forstå for kunderne.

For eksempel bygger lastbilproduktet på en kilometertarif, hvor prisen afhænger af antallet af forventede kørte kilometer. Alm. Brand er et af de få selskaber, der tilbyder denne fleksible mulighed. Ligeledes er ansvarsforsikringsproduktet bl.a. forbedret med en ny komponent- og ingrediensdækning til mælkeproducenter.

Tilsammen gør disse produkt- og procesforbedringer det muligt at indtegne både flere og større engagementer end hidtil.

Nye forsikringer for vognmænd

Alm. Brand ønsker at være en attraktiv partner for vognmandssegmentet og lancerede derfor i maj 2016 et nyt fragtføreransvarsprodukt i erhvervsmarkedet. Produktet dækker ansvar i forbindelse med fragt på lastbiler og er på flere områder unikt i markedet, idet det også dækker ansvar ved oplagring og ansvar ved overdragelse af fragtopgaver til andre vognmænd.

Ny forsikring af yndlingsting

Alm. Brand arbejder målrettet med innovation og undersøger, om der er interesse for nye produkter/tiltag bl.a. for at opdyrke markeder, der i dag kan føle sig underserviceret. Som et led i disse aktiviteter er Alm. Brand på vej med et nyt produkt, "Yndlings", som primært henvender sig til unge og personer, der ikke ejer så mange ting. Produktet vil bestå af en grunddækning, der omfatter ansvar, retshjælp og genhusning. Derudover vil produktet være fleksibelt, således at den enkelte kunde kan regulere dækningsperiode og dækningsomfang efter behov. Produktet forventes klar til salg i første halvår 2017.

Resultat

Resultatet af koncernens skadeforsikringsaktiviteter i 2016 blev et overskud før skat på 967 mio.kr. (952 mio. kr. i 2015). Resultatet er meget tilfredsstillende og bedre end forventet. Resultatet svarer til en forrentning af egenkapitalen før skat på 39 % (38 % i 2015).

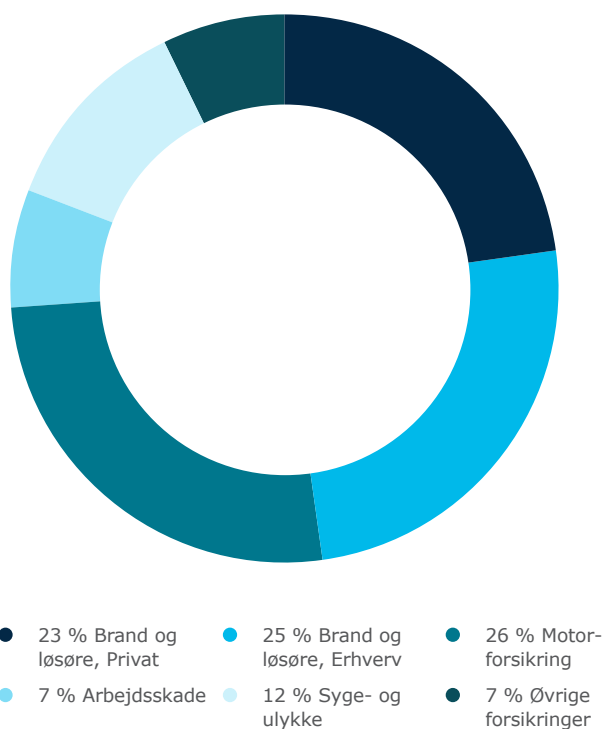
Det forsikringstekniske resultat blev på 896 mio.kr. (991 mio.kr. i 2015) svarende til en Combined Ratio på 82,2 (80,4 i 2015). I resultatet indgår væsentlige afløbsgevinster på 446 mio.kr., og justeret herfor blev Combined Ratio på 90,2 mod et forventet normalniveau på 91-92.

Den underliggende Combined Ratio blev på 80,2, hvilket er på niveau med det forventede, idet målet er i niveauet 80. Niveauet i 2016 er steget i forhold til 2015, hvilket primært skyldes stigende omkostninger og lavere gennemsnitspræmier.

Præmier

Bruttopræmierne faldt i 2016 med 0,7 % til 5.028 mio.kr., hvilket er lige under det forventede. De faldende præmieindtægter skyldes en skærpet konkurrence. Antallet af forsikringer er steget med 1,4 % i løbet af året, mens gennemsnitspræmien har været let faldende. Fastholdelsesraten ligger fortsat på et højt niveau på både privat- og erhvervssegmentet og har gennem hele året vist en stigende tendens på begge segmenter.

Præmier

Combined Ratio

	2016	2015	2014*	2013*
Combined Ratio, underliggende forretning	80,2	78,9	77,0	78,8
Vejrligsskader f.e.r.	2,2	4,4	4,2	3,7
Storskader f.e.r.	7,6	5,3	5,8	7,2
Genetableringspræmie	-0,1	0,3	1,1	1,8
Afløbsresultat, erstatninger	-7,9	-8,5	-2,6	-4,1
Ændring i risikomargen, afløbsresultat og indeværende år	0,2	0,0	-	-
Combined Ratio	82,2	80,4	85,5	87,4

*Tal for 2013 og 2014 er ikke tilrettet til nye regnskabsregler.

Skadeforløb

Skadeforløbet (bruttoerstatningsprocenten plus nettogenforsikringsprocenten) udgjorde 65,3 % mod 64,5 % i 2015. Eksklusive afløbsgevinster udgjorde skadeforløbet 73,3 %, hvilket er 0,1 %-point højere end i 2015. Skadeforløbet har været som forventet.

Vejrligsskader

Året 2016 har haft meget få udgifter til vejrligsskader. Danmark blev dog ramt af en enkelt større vejrligsbegivenhed i 2016. Stormen Urd ramte den 26. december primært det vestlige og nordlige Jylland, hvor de højeste middelvinde og vindstød blev målt.

Alm. Brands reassuranceprogrammer afdækker en væsentlig del af risikoen ved større vejrligsbegivenheder, men forventes ikke at skulle dække skader i forbindelse med Urd, idet den samlede skadeudgift ikke forventes at overstige reassurancedækningens selvbehold. Alm. Brand havde ved årets slutning modtaget omkring 1.100 skadeanmeldelser og forventer en endelig udgift i niveauet 35-40 mio.kr.

Samlet set udgjorde erstatningsudgifterne til vejrligsskader for egen regning 112 mio.kr. (221 mio.kr. i 2015) og påvirker Combined Ratio med 2,2 %-point, hvilket er under normalniveauet på 3-4 %.

Storskader

Erstatningsudgifterne til storskader for egen regning udgjorde 384 mio.kr., hvilket er 115 mio.kr. højere end i 2015. Storskaderne påvirker Combined Ratio med 7,6 %-point, hvilket svarer til det forventede normalniveau på 7-8 %. Især erhvervsområdet er ramt af færre, men betydeligt dyrere storskader end forventet.

Underliggende forretning

Den underliggende erstatningsprocent er i 2016 på 63,3, hvilket er en stigning på 0,6 %-point i forhold til i 2015. Udviklingen skyldes en stigende skadefrekvens, som dog

82,2

Combined Ratio

Positivt påvirket af afløbsgevinster og få udgifter til vejrligsskader.

delvist kompenseres af en faldende gennemsnitsskade. Herudover kan en del af stigningen henføres til faldende gennemsnitspræmie.

Renten, som anvendes ved diskontering af hensættelserne, faldt yderligere igennem de første tre kvartaler af 2016 til et historisk lavt niveau. Renten steg efterfølgende i fjerde kvartal. Samlet har renteudviklingen forøget skadeforløbet med 0,3 %-point.

Afløbsresultat

Der har i 2016 været betydelige afløbsgevinster for egen regning på 446 mio.kr. (485 mio.kr. i 2015). Afløbsgevinsterne i 2016 kommer primært fra de personrelaterede brancher Arbejdsskade, Bil Ansvar samt Ulykkesforsikring. Afløbsresultatet skyldes bl.a. en tilpasning af hensættelsesmodellerne. Derudover bidrager risikomargen med en afløbsgevinst på 48 mio.kr. i 2016.

Omkostninger

De samlede omkostninger i 2016 udgjorde 851 mio.kr. (807 mio.kr. i 2015), hvilket svarer til en omkostningsprocent på 16,9. Årets omkostninger er over det forventede niveau, hvilket skyldes aktiviteter igangsat i relation til ny strategi. I tillæg har en ny assurandøroverenskomst medført stignende erhvervelsesomkostninger. Sammenlignet med 2015 er omkostningsprocenten forøget med 1,0 %-point.

Nettogenforsikringsprocent

Årets nettogenforsikringsprocent blev som i 2015 på 4,9 (udgifter i begge år). Der forventes ikke modtagne erstatninger fra genforsikringsdækningerne for storm og nedbør i 2016, men der er modtaget erstatninger i forbindelse med flere større brandskader.

Investeringsresultat

Efter overførsel til forsikringsteknisk resultat blev investeringsresultatet i 2016 en gevinst på 71 mio.kr. mod et tab på 39 mio.kr. i 2015. Før overførsel til forsikringsteknisk resultat og omkostninger var resultatet 207 mio.kr. (tab på 46 mio.kr. i 2015). Investeringsresultatet er tilfredsstillende.

Investeringsaktiverne er fordelt på danske og udenlandske obligationer, pantebreve og aktier samt en mindre beholdning af ejendomme. Målsætningen er at skabe et tilfredsstillende forhold mellem afkast og finansiell risiko. Overordnet er der en målsætning om at have en lav markedsrisiko. Den finansielle risiko kan justeres ved anvendelse af afledte finansielle instrumenter.

Obligationsbeholdningen er placeret i danske stats- og realkreditobligationer, europæiske virksomhedsobligationer samt afledte renteinstrumenter. Stats- og realkreditobligationerne har fortrinsvist den højeste rating, mens virksomhedsobligationerne er inden for investment grade-segmentet og derved som minimum har en rating på BBB-/Baa3.

Afkastet for obligationer er positivt påvirket af de generelt faldende renter. De danske realkreditobligationer har klaret sig særligt godt og er både påvirket af ændring af renteniveauet og indsnævring af realkreditspændet.

Forrentningen af de forsikringsmæssige hensættelser sker ved brug af diskonteringskurven fra EIOPA inkl. et tillæg for volatilitetsjustering. Samlet giver det en højere forrentning af de forsikringsmæssige hensættelser. Aktivporteføljen til afdækning af renterisikoen på hensættelserne er sammensat til at følge kursudsving på hensættelserne, der sker i takt med markedsændringer i diskonteringskurvens underliggende komponenter. Igennem året har de forholdsvis

Investeringsafkast

Mio.kr.	2016		2015	
Obligationer mv.	200	2,5 %	-34	-0,4 %
Pantebreve mv.	23	1,6 %	14	0,8 %
Aktier	17	8,1 %	3	2,3 %
Ejendomme	-1	-5,9 %	1	6,5 %
Investeringsafkast, i alt	239	2,4 %	-16	-0,2 %
Administrationsomkostninger ifm. investeringsvirksomhed	-32		-30	
Kursgevinster vedrørende diskontering af forsikringsmæssige hensættelser	-96		64	
Forrentning af forsikringsmæssige hensættelser	-40		-57	
Investeringsafkast, netto	71		-39	

store markedsudsving vist, at afdækningen af hensættelserne har mindsket resultatudsvingene på tilfredsstillende vis, og det samlede resultat af afdækningsporteføljen og kursregulering på hensættelserne har sluttet året med et positivt resultat.

Pantebrevsporteføljen indeholder en optionsaftale, der sikrer Alm. Brand Forsikring mod kredittab, idet Alm. Brand Forsikring kan tilbagesælge pantebreve til Alm. Brand Bank, hvis pantebrevets debitor ikke opfylder betalingsforpligtelserne. Afkastet på pantebrevene har givet et positivt og tilfredsstillende resultat i 2016.

Skadeforsikring har en begrænset aktieeksponering, der primært består af aktiefutures på internationale aktieindekser samt en lille andel af strategiske aktier, som understøtter forretningen. På de globale aktiemarkeder har 2016 været et godt år, hvor især i aktiestigningerne i fjerde kvartal har bidraget til det positive resultat.

Privat

Det forsikringstekniske resultat blev på 453 mio.kr. svarende til en Combined Ratio på 82,6. Resultatet er meget tilfredsstillende.

Præmieindtægten faldt med 0,5 % til 2.604 mio.kr., hvilket er på niveau med det forventede. Antallet af forsikringer er vokset i 2016. Væksten på antal forsikringer ses primært på ulykkes- og på bilforsikringer og er opnået med en lidt lavere – men fortsat lønsom – gennemsnitspræmie. Konkurrencen på privatmarkedet er hård og ses især på

bilforsikringer, men påvirker også de øvrige forsikringer, da kunderne har en tendens til at opsig hele husstandens forsikringspakke på én gang. På trods af konkurrencen ligger kundefastholdelsesprocenten i 2016 fortsat højt og har været støt stigende igennem hele året.

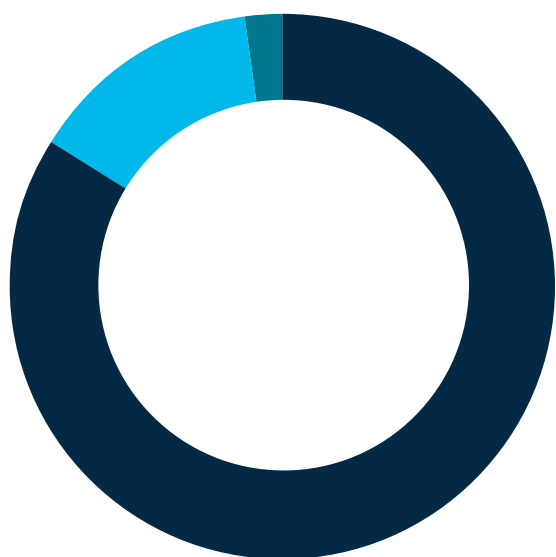
Skadeforløbet eksklusive afløbsgevinster udgjorde 71,5 % mod 73,6 % i 2015. Niveauet i 2016 svarer til det forventede.

De samlede vejrligsskader udgjorde 46 mio.kr. for egen regning mod 84 mio.kr. i 2015. Vejrligsskaderne påvirker Combined Ratio med 1,8 %-point mod 3,2 %-point i 2015.

Erstatningsudgifterne til storskader for egen regning er for året samlet set faldet til 59 mio.kr. fra 84 mio.kr. i 2015 og belaster Combined Ratio for 2016 med 2,3 %-point (3,2 %-point i 2015).

Den underliggende erstatningsprocent blev i 2016 67,5, hvilket er lidt højere end forventet og en stigning på 1,0 %-point i forhold til i 2015. Stigningen kan primært tilskrives bilforsikring, hvor præmienedsættelsen betyder lavere gennemsnitspræmier, mens de nye dækninger betyder flere og mindre skader. Specielt betyder den nye parkeringsdækning et stigende antal skader, men til en lavere gennemsnitsskade end øvrige kaskoskader. Den underliggende erstatningsprocent er desuden påvirket af, at de senere års faldende trend i antallet af indbruds- og tyveriskader er fortsat i 2016, og Alm. Brand oplever det laveste antal anmeldte indbrud i mere end seks år.

Investeringsaktiver

● 84 % Obligationer ● 14 % Pantebreve ● 2 % Aktier

Privat

Mio.kr.	2016	2015
Bruttopræmieindtægter	2.604	2.615
Bruttoerstatningsudgifter	-1.595	-1.708
Forsikringsmæssige driftsomkostninger	-479	-462
Resultat af genforsikring	-77	-60
Forsikringsteknisk resultat	453	385
Afløbsresultat	212	174
Bruttoerstatningsprocent	61,3	65,3
Nettogenforsikringsprocent	2,9	2,3
Skadeforløb	64,2	67,6
Bruttoomkostningsprocent	18,4	17,7
Combined Ratio	82,6	85,2

Afløbsresultatet for egen regning udgjorde en gevinst på 212 mio.kr. (174 mio.kr. i 2015). Afløbsresultatet skyldes primært gevinster på bilansvarsskader og på ulykkesforsikringer.

Nettogenforsikringsprocenten blev på 2,9 i 2016 mod 2,3 i 2015 (udgifter i begge år). Den lidt lavere genforsikringsprocent i 2015 var påvirket af stormen Gorm.

Erhverv

Det forsikringstekniske resultat udgjorde et overskud på 443 mio.kr. (606 mio.kr. i 2015) svarende til en Combined Ratio på 81,7. Resultatet i 2016 er meget tilfredsstillende.

Resultatet i 2016 er positivt påvirket af meget få vejrligsskader og af betydelige afløbsgevinster på personrelaterede brancher samt på bygningsforsikringer. Resultatet er negativt påvirket af færre, men væsentligt dyrere brandskader end forventet.

Bruttopræmieindtægten faldt med 0,9 % til 2.424 mio.kr. i 2016. Kundefastholdelsesprocenten ligger fortsat på et højt niveau og har været svagt stigende igennem 2016, hvilket er meget tilfredsstillende set i lyset af konkurrencesituationen.

Skadeforløbet eksklusive afløbsgevinster blev på 74,9 mod 72,1 i 2015.

De samlede vejrligsskader for egen regning udgjorde 66 mio.kr. i 2016 svarende til en erstatningsprocent på 2,7 mod 5,6 i 2015. Der har således været betydeligt færre vejrligsskader end i 2015.

Storskaderne for egen regning udgjorde 325 mio.kr. mod 185 mio.kr. i 2015. Samlet er erstatningerne til storskader væsentligt højere end forventet. Storskader påvirker erstatningsprocenten med 13,4 mod 7,6 i 2015. Specielt har der været flere storskader på erhvervsbygninger i 2016 end i 2015, men antalsmæssigt dog færre end forventet. Til gengæld har en række storskader været meget dyre. Således har tre skader hver kostet over 20 mio.kr.

Afløbsresultatet for egen regning udgjorde en gevinst på 234 mio.kr. (311 mio.kr. i 2015). Gevinsterne kommer hovedsageligt fra arbejdsskadeforsikring.

Den underliggende erstatningsprocent blev i 2016 på 58,7, hvilket er lidt bedre end forventet og en stigning på 0,1 %-point i forhold til året før. Det er særligt erstatningerne til arbejdsskader samt til bygnings- og løsøreforsikringer, der er lavere end forventet.

Årets nettogenforsikringsprocent blev på 6,9 i 2016 mod 7,5 i 2015 (nettoudgifter i begge år). Nettogenforsikringsprocenten er i 2016 påvirket af antallet af større storskader, som tilsammen betyder, at Alm. Brand i 2016 har modtaget erstatning dels fra selskabets reassurancedækning mod enkeltskader (brandprogrammet) og dels fra selskabets reassurancedækning mod frekvensskader på brandforsikring.

Erhverv

Mio.kr.	2016	2015
Bruttopræmieindtægter	2.424	2.446
Bruttoerstatningsudgifter	-1.439	-1.310
Forsikringsmæssige driftsomkostninger	-372	-345
Resultat af genforsikring	-170	-185
Forsikringsteknisk resultat	443	606
Afløbsresultat	234	311
Bruttoerstatningsprocent	59,4	53,6
Nettogenforsikringsprocent	6,9	7,5
Skadeforløb	66,3	61,1
Bruttoomkostningsprocent	15,4	14,1
Combined Ratio	81,7	75,2

Væsentlige begivenheder

Nyt bilforsikringsprodukt godt modtaget

Alm. Brand lancerede i februar 2016 et nyt bilforsikringsprodukt med nye, attraktive vilkår. Alle kunder har i løbet af året modtaget tilbud om at overgå til de nye vilkår, og ved årets udgang var halvdelen af de forsikrede køretøjer omtegnet til det nye produkt. Markedet har desuden taget godt imod de nye produkter, og lanceringen har derfor haft en positiv effekt både på kundeloyaliteten og på salget – herunder online-salget af bilforsikringer.

Ankenævnsklager

I forbindelse med KUNDEN FØRST-strategien, har en af målsætningerne været at nedbringe antallet af forsikringsklager. Fra et udgangspunkt i 2011 på 197 anlagte forsikringsklager i Ankenævnet for Forsikring var målsætningen, at antallet af forsikringsklager skulle bringes under 100. Arbejdet med at nedbringe antal klagesager har overgået forventningerne, og med et stærkt fokus på at forbedre dialogen med kunderne og minimere fejl er antallet af klager faldet markant. I 2016 blev der anlagt 68 forsikringsklager, hvilket er mere end en halvering og langt bedre end målsætningen.

Skadeforsikring

	Mio.kr.	2016	4. kvrt. 2016	2015	2014	2013	2012
RESULTATOPGØRELSE	Bruttopræmieindtægter	5.028	1.269	5.061	5.058	5.031	4.866
	Forsikringsteknisk rente	–	–	–	5	9	13
	Erstatningsudgifter	–3.034	–774	–3.018	–3.579	–3.769	–3.180
	Forsikringsmæssige driftsomkostninger	–851	–229	–807	–787	–803	–790
	Resultat af genforsikring	–247	–62	–245	47	174	–86
	Forsikringsteknisk resultat	896	204	991	744	642	823
	Renter og udbytter mv.	217	51	237	202	233	245
	Kursgevinster og -tab	22	–69	–253	–221	–24	–106
	Administrationsomkostninger i forbindelse med investeringsvirksomhed	–32	–9	–30	–21	–22	–23
	Forrentning og kursregulering af forsikringsmæssige hensættelser	–136	54	7	–53	–66	–86
	Investeringsafkast efter forrentning og kursregulering af forsikringsmæssige hensættelser	71	27	–39	–93	121	30
	Resultat før skat	967	231	952	651	763	853
	Skat	–204	–50	–214	–161	–221	–214
	Resultat efter skat	763	181	738	490	542	639
BALANCE	Afløbsresultat	446	98	485	131	207	235
	Hensættelser til forsikringskontrakter, i alt	7.239	7.239	7.397	7.571	7.553	7.215
	Forsikringsaktiver	170	170	227	298	608	143
	Egenkapital, i alt	2.587	2.587	2.750	2.423	2.184	2.441
	Aktiver, i alt	10.808	10.808	11.114	10.868	10.661	10.579
NØGLETAL	Bruttoerstatningsprocent	60,4	61,0	59,6	70,8	74,9	65,4
	Nettogenforsikringsprocent	4,9	4,9	4,9	–0,9	–3,5	1,7
	Skadeforløb	65,3	65,9	64,5	69,9	71,4	67,1
	Bruttoomkostningsprocent	16,9	18,1	15,9	15,6	16,0	16,2
	Combined Ratio	82,2	84,0	80,4	85,5	87,4	83,3
	Operating Ratio	82,2	84,0	80,4	85,3	87,3	83,1
	Relativt afløbsresultat	8,7	8,7	8,9	2,5	4,3	4,4
	Egenkapitalforrentning før skat (%)	38,6	37,0	38,2	29,5	35,0	38,7
	Egenkapitalforrentning efter skat (%)	30,5	29,0	29,6	22,2	24,9	29,0
	Solvensdækning (% i 2016)*	285	285	2,8	2,8	2,7	2,8

Hoved- og nøgletal er udarbejdet med udgangspunkt i bekendtgørelse om finansielle rapporter for forsikringsselskaber og tværgående pensionskasser. Med virkning fra den 1. januar 2016 er en ny bekendtgørelse trådt i kraft. Sammenligningstal for 2015 er tilrettet som følge af ændringer heri. Der er ikke foretaget en tilretning af sammenligningstallene for 2014 og tidligere.

*Den angivne solvensdækning er for Alm. Brand Forsikring A/S, og kapitalgrundlaget er reduceret med foreslået eller udbetalt udbytte. For 2015 og tidligere er solvensdækningen opgjort efter de regler, som var gældende i de enkelte år.

Liv og Pension

Liv og Pension tilbyder livsforsikring, pensionsopsparing og pensionsforsikring med særligt fokus på segmenterne privatpersoner, indehavere og ansatte i mindre erhvervsvirksomheder samt landmænd.

Finansielle nøgletal

Bruttopræmier

1.281
mio.kr.

Bonusgrad

20,1

Resultat før skat

84
mio.kr.

Pension med *personlig* rådgivning

Markedsandele

Målt på løbende indbetalinger

65.000

Kunder

(Ca. 40% er også kunder i
Skadeforsikring og/eller Bank)

2 %

Alderspension

5 %

Ratepension

3 %

**Forsikring med
løbende udbetaling**

<1 %

**Arbejdsgiver-
pensioner**

Privatkunder

Erhvervskunder

Landbrugskunder

42 %

af totalsalg

Assurandører

Formidler kundekontakten til
konsulenterne og håndterer
mere simple pensionsordninger
lokalt hos kunderne.

43 %

af totalsalg

Konsulenter

Arbejder i tæt samspil med
assurandørerne og fokuserer
på mere komplekse
pensionsordninger.

15 %

af totalsalg

Filialer

Filialernes pensionsrådgivere
arbejder sammen med
bankrådgiverne, der har den
primære relation til kunderne.

**Kundeservice-
centre**

Servicerer kunderne og
besvarer de mere
tekniske spørgsmål.

Liv og Pension

Tilfredsstillende overskud før skat på 84 mio.kr., og som følge af det pæne investeringsresultat er bonuspotentialerne øget.

De senere års høje depotrenter fortsætter på et uændret niveau i 2017 på 4,0 %.

Marked

Markedet for pension er opdelt i tre typer af ordninger:

- Individuelle ordninger uden begrænsninger, der kan være firma- eller privat-betalt
- Firmaordninger, hvor medarbejdere obligatorisk eller valgfrit er omfattet af en pensionsaftale mellem firmaet og en pensionsudbyder
- Arbejdsmarkedstilknyttede ordninger, hvor medlemskab af et specifikt selskab eller pensionskasse er tvungent

Produktudbuddet omfatter forsikringsdækninger og forskellige opsparingsformer. De væsentligste forsikringsformer er dækning ved dødsfald, nedsat erhvervsevne, kritisk sygdom og sundhedsforsikringer, mens opsparing omfatter alderspension, ratepension eller livrenter.

Der har især på arbejdsmarkedspensionsområdet været konsolideringer gennem de senere år. Denne tendens er bl.a. et resultat af det øgede regulatoriske fokus og den deraf følgende administrationsbyrde. Der har ikke på samme vis været konsolidering på det kommercielle marked, men administrationsbyrden er tilsvarende øget her. Alm. Brand Liv og Pension har med en vækststrategi imødegået denne udvikling, ligesom selskabet fortsat arbejder på at opnå synergier ved at have fælles funktioner med den øvrige del af Alm. Brand koncernen.

Langt den største del af markedet er baseret på princippet om skattefradrag på indbetalingstidspunktet og beskatning på udbetalingstidspunktet. De senere år er mulighederne for skattefradrag blevet beskåret markant. I 2016 har der været fuld fradragsret for livrenter, et fradragsloft på 52.400 kr. for ratepension og ingen fradrag for kapitalpension. For 2016 kunne der indbetales op til 28.900 kr. til alderspension, hvor der ikke er fradrag for indbetalingen, men skattefrihed ved udbetalingen.

En række pensionsselskaber på markedet har gennem de seneste år i stadigt større omfang tilskyndet kunderne til at omlægge bestående ordninger til markedsrenteprodukter, hvilket typisk letter hensættelsesbehovet for selskabet. Alm. Brand Liv og Pension har valgt fortsat at tilbyde både gennemsnitsrente-produktet med ydelsesgarantier og markedsrenteprodukter.

Gennemsnitsrenteproduktet giver en højere sikkerhed til kunderne, og som følge af selskabets stærke investeringsbuffere er produktet fortsat konkurrencedygtigt i forhold til markedsrenteprodukter.

Alm. Brand tilbyder også markedsrenteprodukter. Disse tilbydes gennem Alm. Brand Bank.

På finansmarkederne har det atter været et år med store udsving. Brexit gav anledning til et markant fald på aktiemarkedet, såvel som på renteniveaet. Aktiemarkedet rettede sig dog hurtigt, og da det viste sig, at effekterne i første omgang ikke blev helt så voldsomme som forventet, styrkedes renteniveauet atter. Efter det amerikanske valg af Donald Trump er markederne yderligere styrket på grund af en forventning om, at Trumps ekspansive finanspolitiske planer vil øge både væksten og finansieringsbehovet. Renteniveauet er dog fortsat 30-40 basispunkter lavere end ved årets start, idet de lange renter er dem, der er faldet mest.

Alm. Brand Liv og Pension har fastholdt den overordnede investeringsstrategi igennem året. Det har holdt det individuelle solvenskrav stabilt gennem hele perioden og betyder, at selskabet fortsat er meget stærkt rustet til at tilbyde kunderne en høj depotrente. Liv og Pension udmeldte derfor i november 2016, at selskabet fortsætter med at tilbyde en depotrente, som for fjerde år i træk er blandt markedets bedste. Den attraktive depotrente understøtter selskabets vækstambitioner.

Produktudvikling

Firmakonceptet

Det private marked for pensionsordninger er stagneret bl.a. som følge af udbredelsen af overenskomstbaserede pensionsordninger. Der er fortsat vækst i firmasegmentet. Særligt blandt selvstændige og mindre virksomheder er der potentiale for salg, idet disse firmaer i begrænset omfang har pensionsaftaler.

Derfor lancerede Alm. Brand Liv og Pension et nyt firmakoncept, som er målrettet firmapension til mindre virksomheder, der allerede er kunder i Alm. Brand Forsikring. Resultatet af initiativet er begyndt at vise sig, men forventes i endnu højere grad at bidrage til væksten i 2017.

Resultat

Det samlede resultat før skat udgjorde 84 mio.kr i 2016, hvilket er 6 mio.kr. højere end resultatet i 2015.

Resultatet er sammensat af:

- Omkostnings- og risikoresultat på 47 mio.kr.
- Renteresultat på 21 mio.kr.
- Resultat af gruppelivsforretning på 8 mio.kr.
- Resultat af ikke-bonusberettigede livrenter på 1 mio.kr.
- Egenkapitalens investeringsafkast på 7 mio.kr.

Skyggekonti er nedbragt til 8 mio.kr. fra 12 mio.kr. ultimo 2015.

Årets resultat er tilfredsstillende og svarer til en egenkapitalforrentning før skat på uændret 10 % i forhold til i 2015.

Endvidere er det tilfredsstillende, at det kollektive bonuspotentiale er forøget med 168 mio.kr. til 1.317 mio.kr. pr. 31. december 2016 i forhold til primo året. Stigningen er begrundet i det pæne investeringsafkast for 2016 og giver en gennemsnitlig bonusgrad på 20,1 %.

Bonusgrad

Implementeringen af ny regnskabsbekendtgørelse medfører en ændring i opgørelsen af bonusgraden. Bonusgraden beregnes nu som summen af det kollektive og det individuelle bonuspotentiale. Det betyder, at bonusgraden i højere grad vil påvirkes af ændringer i renten, og den vil derfor være mere volatil.

Præmier

Indbetalinger til garanterede ordninger

De løbende indbetalinger til de garanterede ordninger steg med 1,7 % til 667 mio.kr., mens engangsindbetalingerne faldt med 6,2 % til 614 mio.kr. Engangsindbetalingerne ligger dog fortsat på et højt niveau, hvorimod væksten i løbende præmier er mindre end selskabets vækstambitioner og derfor ikke tilfredsstillende. Det er selskabets strategi at øge de løbende præmier, som typisk repræsenterer et længere kundeforhold end engangsindbetalingerne.

Præmieindbetalingerne til garanterede ordninger i livsforsikringsselskabet faldt samlet med 2,2 % til 1.281 mio.kr. Kundernes pensionsformue i garanterede ordninger er som følge af væksten i løbende præmier og det fortsat høje niveau af engangsindbetalinger steget med 7 % i 2016.

Indbetalinger til markedsrenteordninger

Indbetalinger til markedsrenteordninger i banken (investeringsordninger) udgjorde 331 mio.kr. (430 mio.kr. i 2015) svarende til et fald på 22,9 %. Indbetalingerne i 2015 var ekstraordinært høje og derudover skyldes faldet, at kunderne i højere grad er søgt over i de garanterede produkter i 2016 bl.a. som følge af udviklingen i investeringsafkastet i markedsrenteordningen. Formuen i markedsrenteordningen er trods tilbagegangen i indbetalinger steget med 4 % i 2016.

Pensionsindbetalinger i alt

De samlede indbetalinger til pensioner inklusive investeringsordninger i banken faldt med 7,4 % til 1.612 mio.kr. (1.741 mio.kr. i 2015).

Udviklingen i de samlede pensionsindbetalinger lever ikke op til selskabets vækstambitioner og er derfor ikke tilfredsstillende.

Forsikringsydelser

De samlede forsikringsydelser udgjorde i alt 970 mio.kr. mod 1.103 mio.kr. i 2015.

Faldet i forsikringsydelser kan primært tilskrives, at ydelserne i 2015 fortsat var påvirket af effekten af skattereformen, der gav kunder med kapitalpensioner mulighed for at afgiftsberigtige deres ordninger til en afgiftssats på 37,3 % mod normalt 40 %.

Risikoresultat

Risikoresultatet, der er forskellen mellem opkrævede præmier til risikodækning og udgifter til erstatninger, udgjorde 63 mio.kr. mod 48 mio.kr. i 2015. Udviklingen er begrundet i et pænt forløb af såvel invalide- som dødsfaldsrisikoen og er primært et resultat af den grundige vurdering, der udføres i forbindelse med tilgangen af nye kunder. Risikoresultatet er meget tilfredsstillende.

Omkostninger

Omkostninger til erhvervelse og administration udgjorde 101 mio.kr. (84 mio.kr. i 2015). Det høje omkostningsniveau er dels et resultat af engangsforhold og dels et resultat af it-investeringer, der sker for at understøtte den fremtidige vækst. Omkostningerne i 2016 var på niveau med det forventede.

Omkostningsresultat

Omkostningsresultatet, som er forskellen mellem opkrævede omkostningsbidrag og faktiske omkostninger, faldt med 7 mio.kr. til et underskud på 16 mio.kr. Udviklingen er en konsekvens af udviklingen i erhvervelses- og administrationsomkostninger.

Genforsikring

Resultatet af genforsikring udgjorde et underskud på 4 mio.kr. (4 mio.kr. i 2015), men er tilfredsstillende i forhold til den reduktion i risikoen og dermed udsvingene i selskabets resultat, som genforsikringen giver.

Investeringsafkast af egenkapitalen

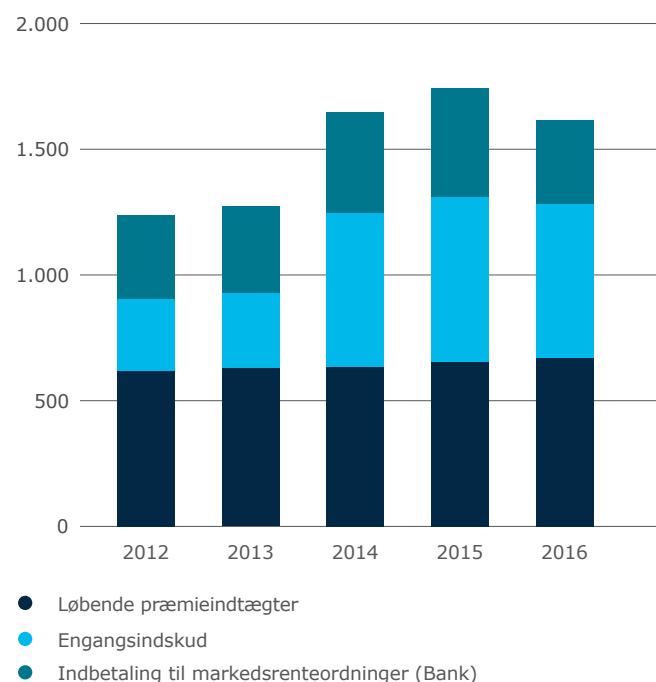
Afkastet af investeringsaktiver tilhørende egenkapitalen udgjorde 7 mio.kr., hvilket svarer til en afkastprocent på 0,8.

Egenkapitalens midler investeres primært i meget korte obligationer. Afkastet er meget tilfredsstillende i lyset af det udfordrende investeringsmiljø med meget lave og endog negative korte renter.

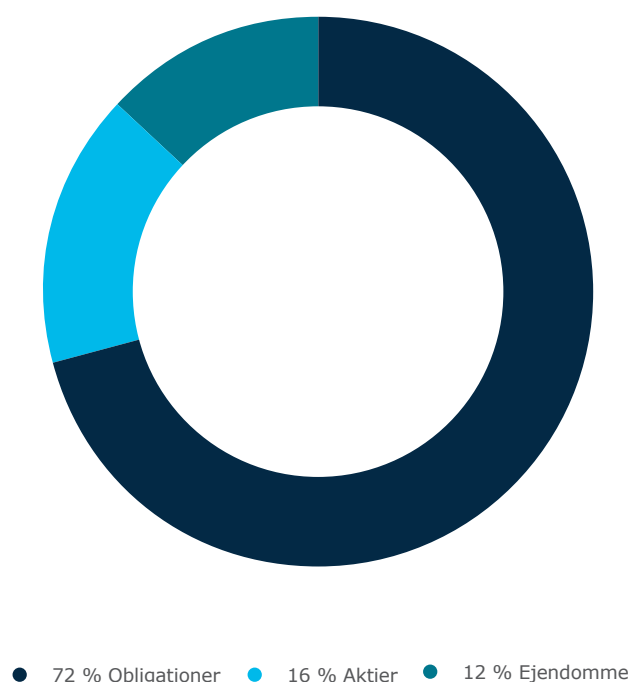
Investeringsafkast af kundemidler

De samlede investeringsaktiver tilhørende kunderne beløb sig ved periodens udgang til 13,0 mia.kr. Investeringsaktiverne er placeret i obligationer, aktier og ejendomme.

Samlede indbetalinger, Pension (mio.kr.)

Investeringsaktiver kundemidler

Afkastet (før pensionsafkastskat, men efter investeringsomkostninger) af investeringsaktiverne tilhørende kunderne udgjorde 849 mio.kr. svarende til 6,3 % mod et afkast på 148 mio.kr. i 2015.

Årets afkast er positivt påvirket af rentefaldet, som har ført til kursgevinster på en stor del af obligationsbeholdningen.

Obligationer

Obligationer udgør ved årets udgang 72 % af den samlede portefølje af kundemidler.

Obligationer gav et positivt afkast på 6,3 %. Afkastet er positivt påvirket af kursreguleringer på obligationsbeholdningen som følge af rentefaldet i 2016 samt af god performance fra forvaltningen.

Finansielle instrumenter til delvis afdækning af de forsikringsmæssige forpligtelser har bidraget positivt til afkastet.

Aktier

Aktier udgør ved årets udgang 16 % af den samlede portefølje af kundemidler.

Afkastet blev på 7,3 % og er positivt påvirket af udviklingen på finansmarkederne.

Ejendomme

Ejendomme udgør ved årets udgang 12 % af porteføljen af kundemidler.

Afkastet blev på 11,3 %, hvilket er højere end forventet. Afkastet er positivt påvirket af værdiregulering af ejendomme bl.a. som følge af en forbedret udlejningssituation.

Livsforsikringshensættelser

Opgørelsen af livsforsikringshensættelserne sker efter et markedsværdiprincip med benyttelse af et forventet cash

flow diskonteret med den af EIOPA offentliggjorte rentekurve. Det 10-årige punkt på rentekurven udgjorde 0,91 % ultimo 2016 mod 1,28 % primo året.

De samlede hensættelser i perioden er steget med i alt 799 mio.kr. Stigningen kan primært henføres til øget tilgang fra kunderne.

Kollektivt bonuspotentiale

Det kollektive bonuspotentiale er i 2016 forøget med 168 mio.kr. og udgjorde dermed 1.317 mio.kr. ultimo året. Dette er meget tilfredsstillende og stiller selskabet gunstigt til også fremover at kunne tilbyde kunderne en høj depotrente.

Bonusgraden

Den samlede bonusgrad udgjorde 20,1 % ultimo 2016 mod 21,2 % primo året. Udviklingen var påvirket af stigning i kundernes depoter. Det individuelle bonuspotentiale faldt i perioden, men blev mere end modsvaret af det forøgede kollektive bonuspotentiale.

Nye kunder placeres i rentegruppe 0, hvor bonusgraden udgjorde 23,6 % ultimo året. I rentegruppe 3, som indeholder kunder med høje garantier, udgjorde bonusgraden 11,6 % ultimo året, hvilket er meget tilfredsstillende. Gruppen har fortsat en forsigtig investeringspolitik med en betydelig andel obligationer og finansielle instrumenter for at sikre en god balance mellem investeringerne og forpligtelserne i gruppen.

Nedenstående tabel viser den aktuelle depotrente, bonusgrad, afkast og fordelingen af kundernes investeringsaktiver for de fire rentegrupper, som porteføljen af bonusberettigede forsikringer er opdelt i.

Det kollektive bonuspotentiale opgøres pr. kontributionsgruppe og er ved udgangen af 2016 fortsat meget tilfredsstillende.

	U74*	Rentegrp. 0	Rentegrp. 1	Rentegrp. 2	Rentegrp. 3	I alt
Grundlagsrente (% p.a.)		0,5-1,5	1,5-2,5	2,5-3,5	3,5-4,5	
Depotrente 2016 (% p.a.)		4,00	5,00	5,00	6,00	
Depotrente 2017 (% p.a.)		4,00	5,50	5,50	6,00	
Investeringsaktiver (mia.kr.)	0,1	6,9	1,5	1,3	3,2	13,0
Bonusgrad (%)		23,6	23,1	12,1	11,6	20,1
Afkast (%)		7,0	9,6	7,4	7,7	7,5
<i>Fordeling investeringsaktiver (%):</i>						
Obligationer	100	62	64	77	84	70
Aktier	0	23	21	8	3	16
Ejendomme	0	15	13	12	9	12
Rentederivater	0	0	2	3	4	2

*Ikke-bonusberettigede bestande

Fortjenstmargen på livsforsikringshensættelser

Fortjenstmargenen er steget med 27 mio.kr. til 365 mio.kr. ultimo 2016 fra 338 mio.kr. primo året. Stigningen skyldes den øgede tilgang fra kunderne.

Der pågår fortsat en dialog mellem branchen og Finanstilsynet omkring beregningsmetodikken for fortjenstmargenen. Dialogen med Finanstilsynet går på samspillet mellem selskabets fortjenstmargen og bonuspotentialer. Da fortjenstmargenen medgår i basiskapitalen, er det et væsentligt område, da det påvirker selskabets kapitalstruktur. På grund af Alm. Brand Liv og Pensions gunstige buffersituation, har diskussionen dog ingen betydning for hverken størrelsen af fortjenstmargenen eller livhensættelserne. Metodevalget har således ingen regnskabseffekt - men alene betydning for forholdet mellem de individuelle og kollektive bonuspotentialer. Regnskabet, herunder resultatopgørelsen, solvensopgørelsen og balancen er således retvisende uanset udfaldet af dialogen med Finanstilsynet.

Væsentlige begivenheder

Depotrenten for 2017

Alm. Brand Liv og Pension udmeldte i november 2016, at de senere års høje depotrenter fortsætter på et uændret niveau i 2017 på 4,0 %. Den attraktive depotrente understøtter selskabets vækstambitioner.

Ejendomme

Alm. Brand Liv og Pension har i slutningen af året opskrevet værdien af selskabets ejendomsbeholdning primært som følge af en forbedret udlejningssituation. Opskrivningen beløber sig til godt 100 mio.kr. og afspejler også den årlige justering af ejendommenes diskonteringsrente.

Direktørskifte

Mikael Sundby, direktør i Alm. Brand Liv og Pension, har valgt at gå på pension ved udgangen af 2016. Ny direktør i Alm. Brand Liv og Pension er Claude Reffs, som igennem de sidste syv år har været ansvarshavende aktuar i Alm. Brand Liv og Pension.

Liv og Pension

	Mio.kr.	2016	4. kvrt. 2016	2015	2014	2013	2012
RESULTATOPGØRELSE	Præmier	1.281	357	1.311	1.243	928	903
	Investeringsafkast efter rentefordeling	697	83	132	945	253	856
	Forsikringsydelse	-970	-241	-1.103	-1.185	2.239	-973
	Forsikringsmæssige driftsomkostninger	-101	-32	-84	-84	-81	-79
	Resultat af genforsikring	-4	-2	-4	-4	-3	3
	Ændring i livsforsikringshensættelser	-799	-126	-121	-722	1.650	-495
	Ændring i fortjenstmargen	-27	-33	-	-	-	-
	Ændring i kollektivt bonuspotentiale	-	-	-30	-85	-240	-137
	Statsafgift af ufordelte reserver	-	-	-22	-32	-185	-
	Forsikringsteknisk resultat	77	6	79	76	83	78
	Egenkapitalens investeringsafkast	7	0	-1	2	3	12
	Resultat før skat	84	6	78	78	86	90
	Skat	-10	9	-1	-21	-21	-19
	Resultat efter skat	74	15	77	57	65	71
	Egenkapitalens afkastkrav						
BALANCE	Egenkapitalens afkastkrav	7	0	-1	2	3	12
	Resultat af ikke bonusberettigede bestande	1	1	6	-3	0	-9
	Gruppeliv	8	3	17	-	-	-
	Renteresultat	21	5	17	16	11	11
	Omkostningsresultat	-16	-14	-9	-2	3	3
	Risikoresultat	63	12	48	64	71	78
	Overført til/fra skyggekonti	-	-	0	0	-2	-5
	Resultat før skat	84	7	78	77	86	90
	Hensættelse til forsikringskontrakter, i alt	12.853	12.853	12.030	11.878	11.074	12.463
	Egenkapital, i alt	848	848	844	818	1.011	946
	Aktiver, i alt	14.394	14.394	13.908	14.246	12.993	14.366
NØGLETAL	Afkastprocent relateret til gennemsnitsrenteprodukter	6,7	6,7	-	-	-	-
	Omkostningsprocent af hensættelser*	0,8	-	0,9	0,9	0,8	0,8
	Omkostninger pr. forsikret	1.415	-	1.152	1.096	1.026	961
	Egenkapitalforrentning før skat (%)	10,1	3,5	9,6	9,2	8,8	9,7
	Egenkapitalforrentning efter skat (%)	8,9	7,3	9,3	6,8	6,7	7,6
	Solvensdækning (%)**	816	816	192	197	210	211

Hoved- og nøgletal er udarbejdet med udgangspunkt i bekendtgørelse om finansielle rapporter for forsikringsselskaber og tværgående pensionskasser. Med virkning fra den 1. januar 2016 er en ny bekendtgørelse trådt i kraft. Sammenligningstal for 2015 og tidligere er ikke tilrettet.

*Omkostningsprocenten er ikke fuldt sammenlignelig, da definitionen er ændret i 2016.

**Den angivne solvensdækning er for Alm. Brand Liv og Pension A/S, og kapitalgrundlaget er reduceret med foreslået eller udbetalt udbytte. For 2015 og tidligere er solvensdækningen opgjort efter de regler, som var gældende i de enkelte år.

Bank

Alm. Brand Bank er landsdækkende og fokuserer på bankydelser og services til private kunder, handel med og analyse af obligationer, aktier og valuta samt kapitalforvaltning, foruden leasing af biler til private og erhvervskunder.

Fremadrettede aktiviteter

Indtægter

570
mio.kr.

Udlån private

2.695
mio.kr.

Resultat før skat

62
mio.kr.

Giver kunderne *overskud* i hverdagen

Finansielle Markeder

- Ca. 45 medarbejdere
- Ca. 35 mia.kr. i værdipapirdepoter

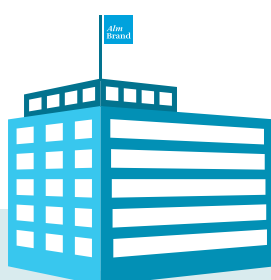
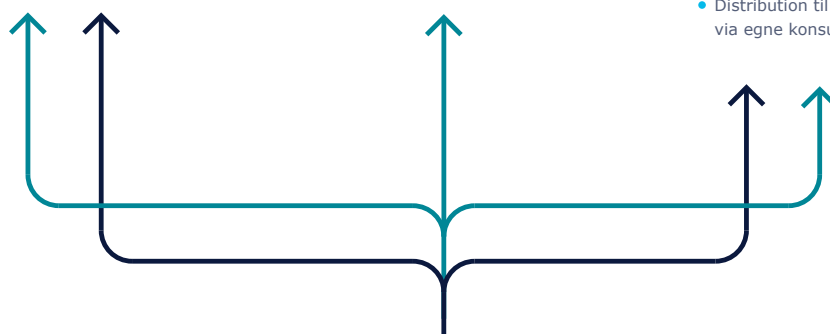
Bank Privat

- 90 bank-, investerings- og pensionsrådgivere fordelt på 11 filialer

Leasing

- Ca. 30 medarbejdere og 7.300 biler leaset ud
- Samarbejde med importører og forhandlere over hele landet
- Distribution til erhvervskunder via egne konsulenter

Bank

Erhvervskunder

50.000
Kunder

(Ca. 50 % er også kunder i
Skadeforsikring og/eller Liv og Pension)

Privatkunder

Bank

Med et resultat før skat på 44 mio.kr. blev 2016 det første år siden 2007, hvor banken kunne fremvise et samlet overskud.

På trods af en intensiveret konkurrence har banken også i 2016 haft øget tilgang af kunder.

Marked

Privat

Privatkunder har i løbet af 2016 generelt oplevet forbedrede økonomiske betingelser. En høj beskæftigelse og et forbedret boligmarked har bidraget positivt. De historisk lave renter har dog ikke medført et øget forbrug, og nedbringelse af bankgæld prioriteres fortsat højt af de fleste privatkunder. Der har derfor været stor aktivitet med rådgivning i forbindelse med konvertering af eksisterende real-kreditlån. Som følge heraf har kunderne nedbragt de efterstående lån, herunder boliglån ydet af banken selv. Samlet set har Alm. Brand Bank dog forøget sit udlån.

På trods af en intensiveret konkurrence om de mest attraktive kunder har banken også i 2016 haft øget tilgang af kunder, samtidig med at forretningsomfanget med eksisterende kunder er blevet udvidet. Det bekræfter, at en professionel og helhedsorienteret tilgang til kunderne bærer frugt.

På investeringssiden har uroen på de finansielle markeder også påvirket privatkunder, og der kan spores en større henholdenhed end i tidligere år.

Den positive økonomiske udvikling for private medfører stadig en intensiveret konkurrence om de bedste kunder. Presset på rentemarginalen for særligt denne kundegruppe er derfor fortsat i 2016. Konkurrencebilledet forventes at være uændret eller stigende i 2017, hvorfor flere kunder forventes at skifte bank. Dette kan sætte yderligere pres på rentemarginalen. Det forventes dog, at Alm. Brand - som følge af et stærkt kundekoncept og et tæt forhold til kunderne - vil blive positivt påvirket både for så vidt angår vækst som indtjening.

Finansielle markeder

Politisk usikkerhed har præget de finansielle markeder i 2016, som særligt vil blive husket for Brexit-afstemningen i UK og det amerikanske præsidentvalg. Begge begivenheder havde et overraskende udfald i forhold til markedernes forventninger, hvilket kan medføre uforudsigelige langsigtede makroøkonomiske konsekvenser. De mange usikkerheder bidrog generelt til ustabile finansielle markeder, og kundernes handelsomfang var i perioder reduceret. Omvendt har den generelle forbedring af økonomien påvirket markederne positivt.

Året for aktier startede dårligt med en høj grad af pessimisme hos de professionelle investorer, der trods negative renter lagde en forsigtig investeringsstrategi, hvilket i sig selv pressede renterne yderligere. Optimismen kom dog tilbage bl.a. på grund af en positiv vurdering af den amerikanske økonomi og en fortsættelse af ECB's opkøbsprogram, ligesom de økonomiske problemer i Kina og emerging markets trådte i baggrunden. Efter at chokeffekterne af de politiske valg i UK og USA var blevet absorberet, sluttede året med tilfredsstillende afkast på aktier, og forventningerne om en meget ekspansiv amerikansk finanspolitik løftede renterne tilbage mod niveauet fra starten af året.

Det danske realkreditsystem var i starten af året under stort pres fra den øgede regulering, som betød, at danske investorer måtte reducere kraftigt i deres beholdning af realkreditobligationer. Dette medførte, at de danske realkreditobligationer i slutningen af vinteren blev handlet på samme kreditniveauer som svage sydeuropæiske virksomhedsobligationer. I løbet af anden halvdel af 2016 fik udenlandske investorer øjnene op for dette og har siden foretaget store investeringer i danske realkreditobligationer, hvilket har reduceret spændet mellem disse og swaprenterne.

Kombinationen af forsigtighed omkring de store politiske begivenheder og tillid til det danske realkreditsystem har været de væsentligste grundsten for bankens investeringsstrategi i 2016.

Leasing

Antallet af nyindregistrerede biler steg også i 2016, og det kan konstateres, at flere og flere husholdninger vælger at lease i stedet for at købe. Andelen af nye privatlease personbiler er således steget fra 15 % i 2015 til 22 % af det samlede salg til private i 2016. Alm. Brand er den tredje største udbyder af privatleasing i Danmark.

Forbrugernes ønske om fleksibilitet, mindre økonomisk binding og øget miljøbevidsthed kommer til at understøtte det fremtidige leasingmarked, som derfor også forventes at vokse i de kommende år. Konkurrencen forventes ligeledes at blive øget, og der bliver stillet høje krav til udbydere for at imødekomme forbrugernes forventninger til digitalisering og fleksibilitet i de tilbudte løsninger, herunder til delebilsordninger og hyppigere udskiftning, end der ses i dag.

Markedet for leasing til erhvervskunder er uændret i forhold til tidligere og fortsat stærkt konkurrencepræget. Der opleves også her en stigning i andelen af leasede firmabiler, der nu udgør 73 %, og for varevogne er andelen øget til 77 %. Erhvervskunderne forventer i stigende grad professionel rådgivning baseret på deres specifikke behov samt rapportering og information via digitale løsninger.

Resultat

2016 blev det første år siden 2007, hvor banken kunne fremvise et samlet overskud. Således blev resultatet før skat på 44 mio.kr. og er forbedret med 375 mio.kr. i forhold til 2015. Bankens samlede resultat er bedre end forventet, og udviklingen betragtes som tilfredsstillende.

Resultatet i de fremadrettede aktiviteter blev et overskud på 62 mio.kr., hvilket er bedre end de senest udmeldte forventninger om et overskud på 50 mio.kr. Resultatet er påvirket af et lavt nedskrivningsniveau, bedre afkast af bankens investeringsaktiviteter samt en øget vækst i Leasing.

Resultatet af aktiviteter under afvikling blev et underskud på 18 mio.kr., hvilket er 7 mio.kr. bedre end den udmeldte forventning på 25 mio.kr. i underskud.

Årets samlede nedskrivninger udgjorde 50 mio.kr. (327 mio.kr. i 2015). Af nedskrivningerne i 2016 kan 56 mio.kr. henføres til aktiviteter under afvikling og er primært en følge af udfordringerne i landbruget.

Rentemarginalen for bankkoncernen blev forbedret med 0,6 %-point til 2,5 % og er positivt påvirket af nedbringelsen af fastrenteindlån samt en lavere indlånsrente. Ligeledes påvirker reduktionen af overskudslikviditeten rentemarginalen positivt.

Fremadrettede aktiviteter

Resultatet før skat udgjorde et overskud på 62 mio.kr. og er forbedret med 44 mio.kr. sammenlignet med 2015. Den positive udvikling skyldes tilbageførsel af nedskrivninger på private kunder, voksende indtægter i Leasing samt afkast fra bankens investeringsaktiviteter.

De samlede nedskrivninger var positive og udgjorde 6 mio.kr., hvilket skyldes indtægter fra tidligere afskrevne fordringer. De underliggende nedskrivninger ligger i 2016 på et normaliseret niveau og udgør 0,6 % af den gennemsnitlige portefølje.

Basisresultatet udgjorde et overskud på 50 mio.kr. mod et overskud på 98 mio.kr. i 2015. Faldet skyldes, at obligationsbeholdningen er reduceret og dermed bidrager med færre renteindtægter end tidligere. Ligeledes har der været færre indtægter sammenlignet med 2015 fra funding af bankens aktiviteter under afvikling, som har nedbragt udlånsporteføljen betydeligt i løbet af året.

Indtægter

Indtægterne udgjorde 570 mio.kr., hvilket er på niveau med 2015. Udviklingen sammensætter sig af lavere renter af obligationerne efter nedbringelse af bankens overskudslikviditet, mens leasingindtægterne er steget.

Omkostninger

Omkostninger udgjorde 367 mio.kr. og er steget med 4 % sammenlignet med 2015. Omkostninger til personale og administration er bl.a. steget som følge af opnormering i filialnettet og aktiviteter igangsat i relation til ny strategi.

Kursreguleringer

Kursreguleringerne udgjorde en kursgevinst på 5 mio.kr. mod et kurstab på 59 mio.kr. i 2015.

De renterelaterede kursreguleringer inklusive afdækning gav et tab på 11 mio.kr. (kurstab 84 mio.kr. i 2015), der kan henføres til bankens investeringsaktiviteter og afkastet

af obligationsbeholdningen, der fortrinsvis består af danske realkreditobligationer. Bankens obligationsbeholdning gav således i 2016 et afkast på 1,2 % mod et negativt afkast på 0,1 % i 2015. Den positive udvikling i obligationsafkastet skyldes indsnævring i kreditspændet og er tilfredsstillende. På aktier fik banken en kursgevinst på 7 mio.kr. mod en kursgevinst på 13 mio.kr. i 2015.

De valutarelaterede kursreguleringer udgjorde en kursgevinst på 10 mio.kr. mod en kursgevinst på 12 mio.kr. i 2015.

Nedskrivninger

Der var i 2016 tilbageførsler af nedskrivninger i bankens fremadrettede aktiviteter, som gav en indtægt på 6 mio.kr. mod en udgift på 21 mio.kr. i 2015. Nedskrivningerne er bedre end forventet og er positivt påvirket af indtægter fra tidligere afskrevne fordringer.

Forretningsaktiviteter

Privat

Resultatet før skat udgjorde et overskud på 2 mio.kr. Resultatforbedringen på 14 mio.kr. kan primært forklares med tilbageførsel af nedskrivninger fra tidligere afskrevne fordringer. Indtægterne er faldet med 10 mio.kr. i 2016, hvilket skyldes, at Privat modtager færre indtægter end tidligere for at skaffe indlån til bankens samlede funding som følge af det generelt lavere fundingbehov.

Udviklingen i antallet af Pluskunder, der bruger banken som primær bankforbindelse, fortsatte den pæne vækst og er

Privat

Mio.kr.	2016	2015
Indtægter	208	218
Omkostninger	-212	-209
Resultat før nedskrivninger	-4	9
Nedskrivninger	6	-21
Resultat før skat	2	-12

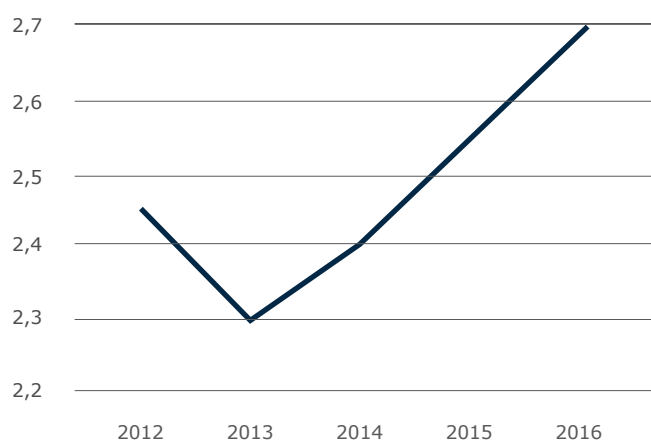
steget med 11 % i 2016. Samtidig er den gennemsnitlige indtjening på Pluskunderne steget med 5 % sammenlignet med 2015.

Det samlede netto udlån til privatkunderne er i 2016 steget med ca. 140 mio.kr. svarende til en stigning på 5 % og udgjorde 2,7 mia.kr ultimo perioden.

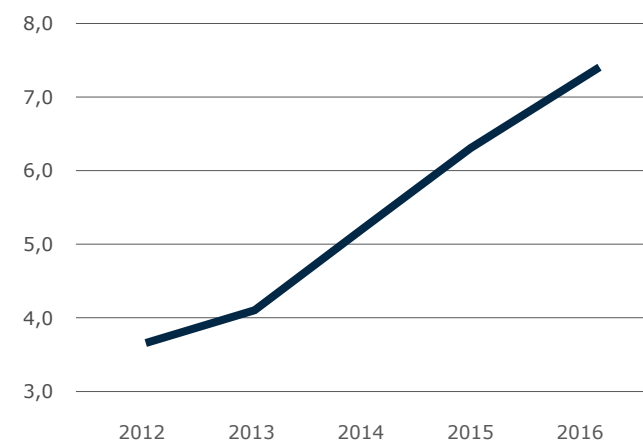
Yderligere har banken haft en betydelig vækst i porteføljen af formidlede Totalkreditlån. Porteføljen er steget med mere end 1,1 mia.kr. til 7,4 mia.kr. ultimo 2016, hvilket svarer til en vækst på 18 %.

Bankens eget udlån til privatkunder samt det videreformidlede Totalkreditudlån udgør ultimo 2016 over 10 mia.kr.

Udlån til privatkunder (mia.kr.)

Totalkreditportefølje (mia.kr.)

Finansielle Markeder

Mio.kr.	2016	2015
Indtægter	147	160
Omkostninger	-95	-97
Basisresultat	52	63
Kursreguleringer	18	-4
Resultat før skat	70	59

Finansielle Markeder

Resultatet før skat er steget fra 59 mio.kr. i 2015 til 70 mio. kr. i 2016. En vis stigning var forventet, da banken i 2015 havde et tab i forbindelse med uroen omkring schweizer-francen, mens afkastet på investeringsaktiviteterne har overrasket positivt. Omkostningerne er endvidere reduceret med 2 mio.kr. til 95 mio.kr. Indtægterne er faldet med 13 mio.kr. til 147 mio.kr. på grund af lavere kuponrenter, mens kursreguleringerne har udviklet sig positivt.

Finansielle Markeder har igen i 2016 oplevet en stigning i antallet af kunder, og privatkundernes midler er blevet forøget med ca. 15 % fra en kombination af afkast og flere investeringer via Alm. Brand. I Kapitalforvaltning er der ultimo 2016 ca. 32 mia.kr. under forvaltning, hvilket er på niveau med sidste år.

Leasing

Resultatet før skat udgjorde et overskud på 19 mio.kr. og er forbedret med 8 mio.kr. sammenlignet med 2015.

I 2016 blev der skabt en porteføljevækst fra leasingaktiviteterne på 162 mio.kr. svarende til en vækst på 25 %. Det er både leasing til privatkunder og erhvervskunder, som har drevet den positive porteføljeudvikling. De samlede leasingaktiver udgjorde 818 mio.kr. ultimo 2016 mod 655 mio.kr. ultimo 2015.

Porteføljevæksten har resulteret i, at indtægterne i 2016 er steget med 45 mio.kr. til 216 mio.kr. sammenlignet med 2015. Omkostningerne er 5 mio.kr. større sammenlignet med 2015 og er afledt af den højere aktivitet, herunder til servicering, tilbagelevering af biler samt udarbejdelse af nye aftaler.

Afskrivninger er som følge af den øgede portefølje steget med 32 mio.kr. til 153 mio.kr. i 2016.

Øvrige

Øvrige aktiviteter, der primært består af Treasury, havde i 2016 et underskud på 29 mio.kr. før skat mod et underskud på 40 mio.kr. i 2015. Årets negative resultat skyldes det negative rentemiljø og den høje overskudslikviditet.

Indtægterne er faldet med 23 mio.kr. i forhold til 2015, hvilket skyldes en reduceret obligationsbeholdning og dermed lavere renteindtægter samt færre indtægter fra funding af aktiviteter under afvikling. Trods lavere renteindtægter har obligationsbeholdningen haft et samlet tilfredsstillende afkast (inkl. kursreguleringer) og er forbedret i forhold til 2015.

Omkostninger er 9 mio.kr. højere end i 2015, som dog indeholdt tilbageførsel af hensættelser foretaget i tidligere år.

Leasing

Mio.kr.	2016	2015
Indtægter	216	171
Omkostninger	-44	-39
Afskrivninger	-153	-121
Resultat før skat	19	11

Øvrige

Mio.kr.	2016	2015
Indtægter	-1	22
Omkostninger	-16	-7
Basisresultat	-17	15
Kursreguleringer	-12	-55
Resultat før skat	-29	-40

Aktiviteter under afvikling

Bankens aktiviteter under afvikling består af engagementer inden for landbrug, erhverv og pantebreve.

Resultatet af bankens aktiviteter under afvikling udgjorde et underskud på 18 mio.kr. (underskud på 349 mio.kr. i 2015), hvilket er bedre end de senest udmeldte forventninger om et underskud på 25 mio.kr.

Området er præget af en kraftig forbedring i nedskrivninger, som i 2016 udgjorde 56 mio.kr. mod 306 mio.kr. i 2015. Forbedringen skyldes et lavere nedskrivningsniveau på pantebreve og landbrug. Resultatet før nedskrivninger udgjorde et overskud på 38 mio.kr. og er forbedret med 81 mio.kr. sammenlignet med 2015. Den væsentlige resultatforbedring før nedskrivninger skyldes primært lavere fundingomkostninger, værdistigning på beholdning af aktier samt lavere personale- og administrationsomkostninger.

Det samlede udlån i afviklingsporteføljen er faldet med 375 mio.kr. til 942 mio.kr. og udgør 25 % af bankens samlede udlånsportefølje. Justeret for tab og nedskrivninger er udlånsporteføljen reduceret med 363 mio.kr., hvilket er væsentligt bedre end forventet.

Landbrug

Porteføljen består af 40 landbrugskunder, der fordeler sig med ca. 36 % svinelandbrug, ca. 45 % mælkeproducenter og ca. 19 % planteavl mv. Bankens landbrugskunder har generelt en høj gældsætning, og i en række engagementer er der en anstrengt likviditet.

Bruttoudlån til bankens landbrugssegment udgør 857 mio.kr. ultimo 2016. Udlånet er opgjort til en bogført værdi på

204 mio.kr., og de akkumulerede nedskrivninger udgjorde således 653 mio.kr. ultimo 2016.

Der har været arbejdet målrettet på at nedbringe kredit-eksponeringen i segmentet over de seneste år. Den tilbageværende portefølje har løbende fået svagere kreditbonitet.

Porteføljen er i 2016 reduceret med 104 mio.kr. Fratrullet tab og nedskrivninger er udlån til landbrug faldet med 59 mio.kr. Reduktionen er primært relateret til afvikling af engagementer.

Nedskrivninger udgjorde 45 mio.kr. i 2016 og er præget af, at især første halvår i 2016 har været et særdeles vanskeligt halvår. Afregningspriserne i andet halvår har rettet sig delvist op og prognoserne for 2017 tyder på forbedringer. De samlede gruppevisse nedskrivninger på landbrugssegmentet udgjorde 125 mio.kr. ultimo 2016. Banken forudser fortsat forbedrede indtjeningsvilkår for erhvervet i 2017.

Erhverv

Porteføljen består af udlån til finansiering af investerings-ejendomme, udlån til erhvervsvirksomheder samt ejendomsudviklingsprojekter.

Den samlede portefølje er i 2016 afviklet mere end forventet og er faldet med 237 mio.kr. til 544 mio.kr. Der har i 2016 været tilbageførsler af nedskrivninger på 15 mio.kr., da der generelt er opnået bedre dækning fra salg af ejendomme i forbindelse med afvikling af engagementer grundet stigende priser.

Porteføljen består ultimo 2016 af 92 engagementer.

Krediteksponering afviklingsporteføljen

Mio.kr.	Krediteksponering			I alt 2015	Tab og nedskrivninger				I alt 2016	Nedskr. i % ^{a)}
	2015	2016	Andel i %		1. kvrt.	2. kvrt.	3. kvrt.	4. kvrt.		
Landbrug	308	204	22	274	9	10	14	12	45	18
Erhverv	781	544	58	-41	-13	-6	1	3	-15	-2
Pantebreve ^{b)}	228	194	20	29	-8	2	1	-13	-18	-9
Udlån i alt	1.317	942	100	262	-12	6	16	2	12	1
Krediteksponering via optionsaftale på pantebreve ^{b)}	1.588	1.329	-	44	11	7	8	18	44	3
Aktiviteter under afvikling	2.905	2.271	-	306	-1	13	24	20	56	2

^{a)} Tab og nedskrivninger i procent af den gennemsnitlige portefølje i 2016. Procenten kan ikke sammenlignes med nedskrivningsprocenten i hoved- og nøgletaloversigten

^{b)} Nedskrivningerne indeholder kreditrelaterede kursreguleringer på pantebreve

Pantebreve

Segmentet omfatter bankens egenbeholdning af privat- og erhvervspantebreve samt den kreditmæssige pantebrevs-eksponering via en optionsaftale med Alm. Brand Forsikring.

Udviklingen på pantebrevssegmentet følger generelt udviklingen på boligmarkedet. Ejendomspriserne er i 2016 fortsat drevet af prisstigninger og høj omsætning i Storkøbenhavn og i de større byer, og til forskel fra i 2015 ses der også prisstigninger i områder, hvor prisniveauet i en længere periode har været stagnerende.

Antallet af tvangsauktioner har hen imod slutningen af året været svagt stigende, men er i absolutte tal fortsat på et lavt niveau. Restanceniveauet for private pantebreve er på niveau med 2015, hvorimod der er en svagt faldende tendens for så vidt angår erhvervspantebreve.

Porteføljen er i 2016 reduceret med 34 mio.kr. til 194 mio.kr., mens pantebrevseksponeringen via optionsaftalen ultimo 2016 udgjorde 1,3 mia.kr. mod 1,6 mia.kr. ultimo 2015.

Kreditrelaterede nedskrivninger på pantebreve udgør i 2016 netto 26 mio.kr. fordelt på 44 mio.kr. vedrørende optionsaftalen på pantebreve, som er indgået med Alm. Brand Forsikring og tilbageførte nedskrivninger på 18 mio.kr.

Balance

Udlån

Bankens udlån faldt med 0,5 mia.kr. og udgjorde 3,8 mia.kr. ultimo 2016.

Eksklusive koncerninterne udlån og nedskrivninger er udlånet i de fremadrettede aktiviteter steget med 96 mio.kr. og i aktiviteter under afvikling faldet med 375 mio.kr.

Indlån

Ultimo 2016 havde banken indlån for 7,2 mia.kr. mod 8,1 mia.kr. ultimo 2015. Det var bankens forventning, at de samlede indlån skulle være nedbragt yderligere i 2016, men selv ved 0 % forrentning af indlånskonti er det ikke sket i fornødent omfang, da kundernes alternative placeringsmuligheder har været begrænsede.

Banken oplever dog fortsat en positiv forskydning af indlån fra fastforrentede højrenteindlån mod lavere forrentede variable indlån, idet de fastforrentede indlån er reduceret fra 1,8 mia.kr. til 0,7 mia.kr. i løbet af 2016.

Ultimo 2016 udgjorde de variabelt forrentede indlån 90 % af de samlede indlån mod 78 % ultimo 2015. Det er fortsat bankens strategi at nedbringe såvel de fastforrentede som de variabelt forrentede indlån.

Likviditet

Ved udgangen af 2016 udgjorde bankens likviditet 3,5 mia.kr., og den likviditetsmæssige overdækning i henhold til lov om finansiel virksomhed § 152 udgjorde 2,5 mia.kr., hvilket svarer til 278 % i forhold til lovkravet. Overdækningen er i 2016 nedbragt med 0,6 mia.kr. Banken havde ultimo 2016 et LCR-nøgletal på 312 %.

Ledelsen følger likviditeten tæt, og den likviditetsmæssige overdækning vil blive søgt nedbragt yderligere i løbet af 2017.

Kapitalreservation til kreditrisici

Bankkoncernens samlede kapitalreservation til kreditrisici er i 2016 faldet med 418 mio.kr. og udgjorde 2.535 mio.kr. ultimo 2016.

Kapitalreservationen svarede til 36 % af krediteksponeringen pr. 31. december 2016, hvilket er et fald på 1 %-point sammenlignet med ultimo 2015.

På den fremadrettede portefølje udgjorde kapitalreservationen 21 % af krediteksponeringen, og på afviklingsporteføljen udgjorde kapitalreservationen 49 % af krediteksponeringen.

Af bankkoncernens samlede kapitalreservation ultimo 2016 udgjorde de akkumulerede nedskrivninger 1.859 mio.kr. mod 2.151 mio.kr. ultimo 2015. De akkumulerede nedskrivninger var ultimo 2016 opdelt med 302 mio.kr. på den fremadrettede portefølje og 1.557 mio.kr. på afviklingsporteføljen, hvoraf 643 mio.kr. kommer fra dagsværdiregulering på pantebrevene.

Kapitalreservation til kreditrisici

Mio.kr.	31.12.2016						31.12.2015	
	Balance-værdi	Kredit-eksponering ^{a)}	Akkumulerede nedskrivninger ^{b)}	Nødvendig kapital	Samlet reservation	Reservation/kredit-eksponering	Samlet reservation	Reservation/kredit-eksponering
Fremadrettede portefølje	2.781	3.082	302	358	660	21%	663	22%
Afviklingsportefølje	942	3.828	1.557	304	1.861	49%	2.271	48%
I alt - ekskl. reverse-forretninger	3.723	6.910	1.859	662	2.521	36%	2.934	38%
Reverse-forretninger samt koncern-interne transaktioner	54	54	–	14	14	26%	19	6%
I alt koncern	3.777	6.964	1.859	676	2.535	36%	2.953	37%

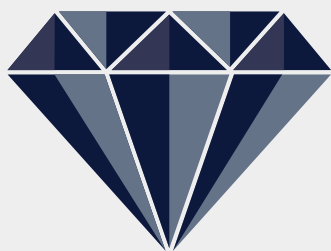
^{a)} Bruttoudlån, restgæld på pantebreve samt krediteksponering via optionsaftale med Alm. Brand Forsikring

^{b)} Inklusive kursregulering af pantebreve

Tilsynsdiamanten

Banken efterlever ultimo 2016 de fem grænseværdier i Finanstilsynets tilsynsdiamant.

Udviklingen i bankens værdier i tilsynsdiamanten er som forventet.

Store eksponeringer

Grænseværdi < 125% **2016** 18% **2015** 28%

Udlånsvækst

Grænseværdi < 20% **2016** –6% **2015** –9%

Funding ratio

Grænseværdi < 1 **2016** 0,50 **2015** 0,52

Ejendomseksponering

Grænseværdi < 25% **2016** 13% **2015** 14%

Likviditetsoverdækning

Grænseværdi > 50% **2016** 278% **2015** 272%

Væsentlige begivenheder

Ændring af foliorammen i Nationalbanken

Foliorammen er ultimo maj 2016 øget med 50 mio.kr. til 175 mio.kr.

Samarbejde om MobilePay

Alm. Brand Bank tilsluttede sig i november 2016 det nye distributionspartnerskab bag MobilePay sammen med en række andre mindre pengeinstitutter. Aftalen indebærer, at Alm. Brand Bank nu kan tilbyde det foretrukne valg inden for mobilbetalinger. SWIPP er som konsekvens heraf ophørt den 28. februar 2017.

Begivenheder efter regnskabsårets afslutning

Indfrielse af hybrid kernekapital og udstedelse af nyt ansvarligt lån

Den 31. januar 2017 indfrie banken den hybride kernekapital på 175 mio.kr., som ikke længere kunne medregnes i bankens kapitalgrundlag. I samme forbindelse er banken blevet afnoteret på Nasdaq Copenhagen. Der er i stedet indgået aftale om et ansvarligt lån på 175 mio.kr. fra Alm. Brand af 1792 fmba. Det ansvarlige lån har en løbetid på 10 år med mulighed for opsigelse fra Alm. Brand Banks side efter fem år og forrentes til 5,25 % p.a. tillagt CIBOR 6.

Bank

KONCERN TAL

	Mio.kr.	2016	4. kv. 2016	2015	2014	2013	2012
RESULTATOPGØRELSE	Fremadrettede aktiviteter:						
	Netto rente- og gebyrindtægter, Privat	208	52	218	182	179	177
	Handelsindtægter (ekskl. kursreguleringer)	144	40	181	212	240	172
	Øvrige indtægter	218	61	172	137	89	63
	Indtægter i alt	570	153	571	531	508	412
	Omkostninger	-367	-100	-352	-344	-368	-364
	Afskrivninger	-153	-44	-121	-91	-52	-33
	Basisresultat	50	9	98	96	88	15
	Kursreguleringer	6	12	-59	-31	-33	3
	Resultat af kapitalandele	0	0	0	17	-2	-6
	Alm. Brand Formue (bankens ejerandel)	-	-	-	-4	-25	-2
	Resultat før nedskrivninger	56	21	39	78	28	10
	Nedskrivninger	6	-6	-21	-17	-118	-57
	Resultat før skat, fremadrettede aktiviteter	62	15	18	61	-90	-47
	Aktiviteter under afvikling:						
	Resultat før nedskrivninger	38	5	-43	-76	-123	-49
	Nedskrivninger	-56	-20	-306	-260	-256	-423
	Resultat før skat, aktiviteter under afvikling	-18	-15	-349	-336	-379	-472
	Resultat før skat og minoritetsinteresser	44	0	-331	-275	-469	-519
	Skat	-8	1	82	116	77	128
	Resultat efter skat og før minoritetsinteresser	36	1	-249	-159	-392	-391
	Minoritetsinteresser	-	-	-	11	26	39
	Resultat efter skat	36	1	-249	-148	-366	-352
BALANCE	Udlån, fremadrettede aktiviteter	2.835	2.835	2.981	2.585	2.568	2.754
	Udlån, aktiviteter under afvikling	942	942	1.317	2.069	4.772	5.642
	Indlån	7.189	7.189	8.099	11.076	10.936	11.325
	Egenkapital	1.521	1.521	1.495	1.744	1.696	1.169
	Heraf minoritetsinteresser	-	-	-	-	193	173
	Balance	9.699	9.699	10.416	14.411	16.296	17.903
NØGLETAL	Rentemarginal (%)	2,5	2,5	1,9	1,7	1,6	1,4
	Indtjening pr. omkostningskrone	1,07	1,0	0,59	0,56	0,38	0,42
	Årets nedskrivningsprocent	0,4	0,3	3,9	2,1	2,1	2,8
	Solvensprocent	18,1	18,1	17,2	17,8	18,4	18,5
	Egenkapitalforrentning før skat (%)	2,9	0,0	-20,4	-17,3	-33,8	-41,6
	Egenkapitalforrentning efter skat (%)	2,4	0,2	-15,4	-10,0	-27,9	-30,6

CSR

Siden 1792 har Alm. Brand sikret trygge og ordentlige rammer for kunderne. Ordentlighed er vores løfte til kunderne og til samfundet.

Alm. Brand ønsker at drive forretning på en ansvarlig og bæredygtig måde.

Alm. Brand ønsker at drive forretning på en ansvarlig og bæredygtig måde. Alm. Brands vision er: "Vi tager hånd om vores kunder". "Tager hånd om" gælder ikke kun i kundeforhold, men også i medarbejderforhold, miljø- og klimaforhold samt samfundsforhold generelt.

Alm. Brand har i overensstemmelse med sin CSR-målsætning for 2016 udarbejdet en CSR-politik, som beskriver koncernens holdning og tilgang til samfundsansvar på fem hovedområder. Politikken er godkendt af bestyrelsen.

CSR-politikken fokuserer på miljø og klima, sociale forhold og medarbejderforhold, antikorruption og bestikkelse, menneskerettigheder samt socialt ansvarlige investeringer. Indsatsområderne er valgt, så de støtter op omkring Alm. Brands forretning.

Alm. Brand planlægger i 2017 at tiltræde FN Global Compact.

I det følgende gives et kort resume af politikken for hvert fokusområde, årets mål og aktiviteter, væsentlige risici samt mål og forventninger til indsatsen i det kommende år. Koncernens CSR rapport 2016 kan findes på almbrand.dk/CSRrapport-2016, mens Alm. Brands samlede CSR materiale, herunder koncernens CSR politik findes på almbrand.dk/CSR.

Miljø og klima

Alm. Brand tager hånd om miljøet og klimaet. Som led i koncernens CSR-politik på området arbejdes der målrettet på at optimere energiforbruget på alle større ejendomme og lejemål, herunder hvordan den enkelte medarbejder kan bidrage hertil. Der foretages løbende monitorering og opfølgning på energiforbrug på koncernens adresser.

Initiativer i 2016

Alm. Brand har i 2016 nået årets målsætning om at reducere elforbruget med 1,0 % i forhold til i 2015. Alm. Brand har desuden i regnskabsåret udarbejdet et klimaregnskab for 2015, som viser, at Alm. Brand også i perioden 2014-2015 har reduceret både elforbruget, det klimakorrigerede varmekorrigerede forbrug og brændstofforbruget.

Det er fravalgt at købe et værktøj til at registrere antallet af print, da systemet blev vurderet til ikke at give nok værdi i forhold til omkostningen ved investeringen. En løsning, hvor print først kommer ud, når man står ved printeren, har været forsøgt i nogle afdelinger. Ordningen indføres som en frivillig ordning.

Væsentlige risici relateret til miljø og klima

De væsentligste risici relateret til miljø og klima er knyttet til koncernens energiforbrug og valg af materialer. Alm. Brand har fokus på dette og følger op på udvalgte indsatsområder, som er nærmere beskrevet i CSR-rapporten for 2016.

Initiativer for 2017

Alm. Brand vil i 2017 fortsætte indsatsen for at overvåge og optimere energiforbruget i hele koncernen, herunder udarbejde et klimaregnskab for 2016.

Sociale forhold og medarbejderforhold

Alm. Brand ønsker at stille relevant viden til rådighed for kunder og omverdenen og deltager desuden gennem sponsorer aktivt i lokalt erhvervs- og foreningsliv. Alm. Brand ønsker at tilbyde sine medarbejdere gode sociale og fysiske rammer gennem en bred vifte af tilbud. Alm. Brand har fokus på mangfoldighed og har en særskilt politik for at sikre ligelig repræsentation af de to køn i koncernens ledelsesniveauer.

Koncernens opstillede måltal og status herpå samt tiltag for at øge andelen af det underrepræsenterede køn findes i Alm. Brands CSR rapport på almbrand.dk/CSRrapport-2016.

Initiativer i 2016

Skadeforebyggelse virker

Alm. Brand ser en stor værdi i at hjælpe kunderne med at forebygge skader. Derfor har Alm. Brand i 2016, i samarbejde med Forsikring og Pension, bidraget til forsikringsbranchens generelle skadeforebyggende initiativer. Aktiviteterne dækker bl.a. forebyggelse af indbrud, bygnings-skader samt stress på arbejdspladsen.

Alm. Brand har derudover iværksat en række forbyggende tiltag, som er blevet taget godt imod blandt kunderne, og som skønnes at have en positiv effekt på skadefrekvensen.

Alm. Brand har i 2016 støttet op om relevante sager gennem donationer og sponsorer, som er nærmere beskrevet i koncernens CSR-rapport.

Sundhed og trivsel på arbejdspladsen

Koncernens sundhedspolitik og fokus på et sundt arbejdsmiljø har til formål at fremme sundhed og trivsel både på arbejdspladsen og i fritiden. Der er som led i dette bl.a. i 2016 tilbudt rådgivning om arbejdsmiljø og ergonomi til gravide medarbejdere. Alm. Brand har derudover en sygdomspolitik og har siden 2012 haft en målsætning om at reducere sygefraværet, og det er lykkedes at nedbringe det gennemsnitlige antal sygedage med 0,7 i perioden.

Væsentlige risici relateret til sociale forhold og medarbejderforhold

De primære risici relateret til det sociale ansvar er, at medarbejderne agerer i strid med koncernens værdier

og politikker på området. Dette forebygges bl.a. gennem stort fokus på information og værdier i den interne kommunikation og uddannelsesaktiviteter for medarbejderne.

Initiativer for 2017

Kunder og omverden

Alm. Brand vil også i 2017 videreføre aktiviteterne inden for skadeforebyggelse og generel ansvarlighed i forhold til kunder og samfund. Alm. Brand overvejer desuden sponsorer, som støtter op om koncernens værdier og ansvarlige image.

Medarbejdere

Også i forhold til medarbejderne vil Alm. Brand fortsætte indsatsen for at sikre et godt arbejdsmiljø, og der vil i 2017 bl.a. være særligt fokus på forebyggelse af stress og fortsat nedbringelse af sygdomsfraværet.

Antikorruption og bestikkelse

Alm. Brand ønsker at sikre, at der ikke kan rejses tvivl om, at koncernens medarbejdere træffer beslutninger ud fra saglige kriterier. Koncernen ønsker at undgå situationer, hvor nogen kan beskyldes Alm. Brand koncernen for at opnå fordele hos kunder eller andre samarbejdspartnere ved upassende gavmildhed, og at medarbejdere tilsvarende beskyttes mod uberettiget mistanke. Alm. Brand har en gavepolitik, som regulerer dette område.

Initiativer i 2016

Politikken er i 2016 blevet fulgt op med løbende information til udvalgte ledere og medarbejdere om de eksisterende regler på området, ligesom nye medarbejdere undervises i reglerne. Den gældende politik på området indgår endvidere i personalehåndbogen og i koncernens forretningsgange.

Væsentlige risici relateret til antikorruption og bestikkelse

Den primære risiko relaterer sig til eventuel anvendelse af leverandører, som ikke overholder national lovgivning og internationalt anerkendte standarder og konventioner. Derfor implementeres den hidtidige praksis på området i 2017 som formel leverandørpolitik i koncernen. Gaver over fastsatte grænser indberettes og indgår i den løbende compliance-rapportering til koncernledelsen.

Initiativer i 2017

Alm. Brand vil fortsætte den løbende kommunikation og overvågning på området og vil i 2017 udarbejde en formel leverandørpolitik, som skal dække hele koncernen.

Menneskerettigheder

Alm. Brand har ikke en særskilt politik for menneskerettigheder, primært fordi koncernen opererer med Danmark som markedsområde. Til gengæld er menneskerettigheder en integreret del af koncernens politik for socialt ansvarlige investeringer.

Socialt ansvarlige investeringer

Alm. Brands investeringsvirksomhed er en del af koncernens primære driftsaktivitet og har til formål at sikre højest muligt afkast på langt sigt under hensyntagen til risikoen og en række miljømæssige, sociale og ledelsesmæssige forhold. Derfor har Alm. Brand en selvstændig politik for socialt ansvarlige investeringer, der specificerer hensyn og krav til bl.a. respekt for menneske- og arbejdstagerrettigheder, overholdelse af internationale konventioner mv.

Initiativer i 2016

Politikken for socialt ansvarlige investeringer blev opdateret i november 2016.

Væsentlige risici relateret til socialt ansvarlige investeringer

Risikoen for, at Alm. Brand investerer i virksomheder eller lande, som agerer i strid med Alm. Brands værdisæt og krav til ansvarlighed, kan få alvorlige konsekvenser for koncernens image og muligheder for at drive forretning. Investeringspolitikken opdateres derfor hvert år.

Initiativer for 2017

Alm. Brand vil i 2017 fortsætte sine investeringsaktiviteter i overensstemmelse med politikken og fastholde den løbende overvågning og rapportering i henhold hertil. Politikken vil blive opdateret som led i den årlige revision heraf.

Kapitalforhold

Alm. Brand koncernen har opdateret kapitalmålsætningen.

Alm. Brand skal til enhver tid have et solidt og tilstrækkeligt kapitalgrundlag for altid at kunne tage hånd om koncernens kunder.

Alm. Brands langsigtede forretningsmæssige mål medfører, at koncernen på vegne af sine kunder påtager sig en række forskellige kalkulerede risici, og det kræver, at Alm. Brand har tilstrækkelige og tilfredsstillende kapitalforhold. Koncernens risici er yderligere beskrevet i [note 52](#) og [53](#).

Bestyrelserne i Alm. Brands datterselskaber har ansvaret for, at der sker en identificering og kvantificering af de vigtigste risici. Det lovmæssige kapitalkrav sikrer, at selskaberne er tilstrækkeligt kapitaliseret til at kunne dække negative hændelser i de kommende 12 måneder, uden at kundernes fordringer kompromitteres.

Herudover har koncernens datterselskaber fastsat kapitalmålsætninger, som giver yderligere luft i forhold til de lovmæssige krav til kapital. Der er ligeledes inkluderet et tillæg i koncernens kapitalmålsætning, som specifikt relaterer sig til den ekstraordinære risiko, der er forbundet med afviklingsbanken.

Kapitalgrundlag

Koncernens kapitalgrundlag før foreslået udlodning udgjorde 5.986 mio.kr. og består af egenkapital, supplerende kapital samt Solvens II-kapitalelementerne fortjenstmargen og risikomargen. Indførelsen af de nye kapitalelementer har øget kapitalgrundlaget i Alm. Brand, men det har desuden medført en øget følsomhed i opgørelsen af kapitalgrundlaget.

For at imødegå den øgede følsomhed i kapitalgrundlaget efter indførelsen af Solvens II har Alm. Brand besluttet, at det alene er den stabile del af fortjenstmargen, der indgår som en del af udlodningspotentiallet. I Alm. Brand Forsikring vurderes stabiliteten på fortjenstmargen på baggrund af en analyse, hvor fortjenstmargen stresses med en række negative scenarier. Med udgangspunkt i denne analyse vurderes 150 mio.kr. af den samlede fortjenstmargen som tilstrækkelig stabil til at indgå i udlodningspotentiallet. I Alm. Brand Liv og Pension vurderes stabiliteten med udgangspunkt i bonusgraden på de enkelte bestande. Det er således kun fortjenstmargen i rentegruppe 0 og rentegruppe 1, der vurderes som tilstrækkelig stabil til at indgå i udlodningspotentiallet. Den stabile fortjenstmargen i Liv og Pension udgjorde 272 mio.kr. ved udgangen af 2016.

I kapitalgrundlaget er der indregnet et tillæg af den supplerende kapital på 399 mio.kr. samt fortjenstmargen på 693 mio.kr. og fradrag af risikomargen på 54 mio.kr.

Supplerende kapital

Mio.kr.	Værdi (brutto)	Værdi i kapitalgrundlaget
Hybridkapital	175	0
Efterstillet kapital	399	399
I alt	574	399

Det lovmæssige kapitalkrav

Det samlede kapitalkrav for Alm. Brand opgøres som summen af kapitalkravene i de enkelte datterselskaber. Det lovmæssige kapitalkrav for koncernen er opgjort til 2.119 mio.kr., og overdækningen til det lovmæssige kapitalkrav ultimo 2016 var således på 3.870 mio.kr. Fratrullet foreslået udbytte og forventet aktietilbagekøbsprogram var overdækningen 2.739 mio.kr. ultimo 2016.

Forsikringsaktiviteter

Alm. Brand Forsikring A/S anvender en partiel intern model i kombination med standardmodellen i Solvens II-lovgivningen til opgørelse af selskabets solvenskapitalkrav. Forsikringsselskabet har Finanstilsynets tilladelse til fortsat at anvende den interne model fra 1. januar 2016, hvor Solvens II trådte i kraft.

Den partielle interne model er siden ultimo 2012 blevet anvendt til udregning af solvenskapitalkravet, som kan henføres til "præmie- og reserverisici" samt "naturkatastroferisici". Den partielle interne model er designet, så den afspejler forretningsstrukturen samt genforsikringsdækningerne og er baseret på selskabets egne data. Modellen omfatter alle brancher undtagen arbejdsskade og ulykke og er udviklet til at give det mest retvisende risikobillede.

Solvenskapitalkravet for Alm. Brand Forsikring A/S udgjorde 1.051 mio.kr. ved udgangen af 2016.

Alm. Brand Liv og Pension A/S benytter standardmodellen i Solvens II-lovgivningen til opgørelse af selskabets kapitalkrav. Solvenskapitalkravet for Alm. Brand Liv og Pension A/S udgjorde 137 mio.kr. ved udgangen af 2016. Niveaue på solvenskapitalkravet er relativt lavt, hvilket skyldes de høje bonuspotentialer i Alm. Brand Liv og Pension, hvor bonusgraden ultimo året udgjorde 20,1.

Solvens II-lovgivningen giver mulighed for at indregne den tabsabsorberende effekt fra et udskudt skatteaktiv ved opgørelsen af kapitalkravet. Alm. Brand har valgt at benytte denne mulighed ved opgørelsen af kapitalkravet i de to forsikringsselskaber. Effekten af det udskudte skatteaktiv ved udgangen af 2016 er en reduktion af kapitalkravet for Alm. Brand Forsikring A/S og Alm. Brand Liv og Pension A/S på henholdsvis 257 mio.kr. og 38 mio.kr.

Bankaktiviteter

Alm. Brand Bank A/S anvender Finanstilsynets 8+metode til opgørelse af det tilstrækkelige kapitalgrundlag. Opgørelsen efter 8+metoden tager udgangspunkt i 8 % af den samlede risikoeksponering, hvortil der opgøres et søjle 2-tillæg for risici, der vurderes at ligge ud over søjle 1-kravet.

På kreditområdet dækker søjle 2-tillægget eksponeringer, der udgør mere end 2 % af kapitalgrundlaget samt for kreditrisikokonzentration mod henholdsvis brancher og individuelle eksponeringer. Herudover opgøres der søjle 2-tillæg

på svage engagementer, som udgør mindre end 2 % af kapitalgrundlaget.

Ud over de specificerede tillæg på kreditområdet reserverer banken søjle 2-tillæg på landbrugs- og erhvervseksponeringer, pantebreve samt privatporteføljen.

Opgørelsen af det tilstrækkelige kapitalgrundlag vedrørende markedsrisiko og operationel risiko følger ligeledes Finanstilsynets 8+metode. For en mere detaljeret gennemgang af samtlige tillæg ved fastlæggelsen af det tilstrækkelige kapitalgrundlag henvises til bankens Risikoplysninger 2016, som findes på almbrand.dk/risiko.

Solvensprocenten i bankkoncernen udgjorde 18,1 ved udgangen af 2016. Det individuelle solvensbehov udgjorde 12,4 %, hvorfor der var en overdækning på 5,7 %-point.

Kapitalmålsætning

Alm. Brand skal til enhver tid have et solidt og tilstrækkeligt kapitalgrundlag for altid at kunne tage hånd om koncernens kunder.

Kapitalmålsætningen resulterer i et kapitalbehov, som er væsentligt højere end kravene til lovpligtig minimumskapital samt selskabernes kapitalkrav. Kapitalmålsætningen afspejler, at koncernens kapitalberedskab skal være robust nok til at kunne absorbere en række udefrakommende begivenheder og fortsat være i stand til at drive forretning. Sådanne begivenheder kunne eksempelvis være situationer med ekstremt vejrlig eller ændringer i konjunkturerne, som får en væsentlig negativ effekt på bankens udlån. Endvidere skal koncernen være tilstrækkelig robust til at kunne absorbere større strukturelle fald i aktiekurser og ændrede renteniveauer.

Kapitalmålsætningen er opdateret i fjerde kvartal 2016. De nye kapitalregler i Solvens II-lovgivningen samt indfasningen af det kombinerede kapitalbufferkrav for pengeinstitutter har nødvendiggjort en revurdering af kapitalmålsætningen i koncernen. Solvens II-lovgivningen har forøget solvensoverdækningen, som samtidig er blevet mere volatil. I Alm. Brand Bank har det været nødvendigt at øge kapitalmålsætningen som følge af de nye bufferkrav. Den opdaterede kapitalmålsætning er fortsat fastlagt sådan, at Alm. Brand kan absorbere en 200-års begivenhed og være solvent bagefter.

Kapitalmålsætningen i forsikringskoncernen beregnes som 40 % af bruttopræmierne i Skadeforsikring tillagt 8 % af livforsikringshensættelserne.

I Alm. Brand Bank er kapitalmålsætningen opdateret, så der tages hensyn til den gradvise indførelse af det kombinerede kapitalbufferkrav. Det betyder, at kapitalmålsætningen hæves fra minimum 16 % af den samlede risikoeksponering

til minimum 19 % af den samlede risikoeksponering. Herudover skal overdækningen til det individuelle solvensbehov tillagt det indfasede kombinerede kapitalbufferkrav være mindst 2 %.

Kapitalmålsætningen i koncernens selskaber er fastlagt, så de på egen hånd kan modstå en 200-års begivenhed og fortsat drive forretningen videre. Da Alm. Brand koncernen er eksponeret over for forskelligartede risici i henholdsvis forsikringskoncernen og i bankkoncernen indregnes på koncernniveau en diversifikation mellem disse risici. Diversifikationen er et udtryk for, at koncernen med en vis sandsynlighed ikke oplever store kredittab i banken, samtidig med at forsikringsselskabet har store udgifter til dækning af f.eks. vejrligsskader. Diversifikationseffekten vurderes at udgøre 300 mio.kr.

I 2014 blev der inkluderet et tillæg i kapitalmålsætningen, som specifikt relaterer sig til den ekstraordinære risiko, der er forbundet med afviklingsbanken. Tillægget er opgjort til 13 % af bankens afviklingsudlån inklusive eksponeringen mod de pantebreve, som banken i 2014 solgte til Alm. Brand Forsikring A/S. Der er ikke fundet anledning til at ændre dette tillæg ved denne opdatering af kapitalmålsætningen.

Den interne kapitalmålsætning opgjort pr. 31. december 2016 udgjorde 4.428 mio.kr. svarende til, at koncernen havde en overdækning på 1.287 mio.kr. mod 762 mio.kr. ultimo 2015. Efter foreslået udbytte og forventet aktietilbagekøbsprogram udgjorde overdækningen 156 mio.kr.

Kapitalmålsætning

Mio.kr.	Kapitalmålsætning pr. 31. december 2016	Mio.kr.	Udbyttegivende kapitalgrundlag pr. 31. december 2016
Skadeforsikring (40 % af bruttopræmier)	2.011	Egenkapital	5.200
Liv og Pension (8 % af livsforsikringshensættelserne)	997	Skatteaktiver	-188
Bank (19 % af risikoeksponeringen)	1.425	Fortjenst- og risikomargen	368
A/S-tillæg afviklingsporteføljen (13 % af nettoudlån)	295	Aktietilbagekøbsprogram udestående	-64
Diversifikationseffekt	-300	Supplerende kapital	399
Kapitalmålsætning i alt	4.428	Koncernens udbyttegivende kapitalgrundlag i alt	5.715
Overdækning i forhold til intern kapitalmålsætning			1.287
Foreslået udbytte			831
Foreslået aktietilbagekøbsprogram			300

Redegørelse for virksomhedsledelse

Alm. Brand tilstræber størst mulig gennemsigtighed og åbenhed og er således enig i grundprincipperne i anbefalingerne for god Corporate Governance. Dette afspejles i selskabets ledelsespraksis, der for langt den overvejende del følger anbefalingerne.

60 %

af aktiekapitalen ejes af
Alm. Brand af 1792 fmba.

Alm. Brand af 1792 er en forening, hvis medlemmer er Alm. Brand Forsikrings kunder. Fem ud af otte generalforsamlingsvalgte medlemmer er indstillet af hovedaktionæren.

Bestyrelsens sammensætning og organisering

Alm. Brand af 1792 fmba ejer knap 60 % af aktiekapitalen i Alm. Brand A/S, og fem ud af otte generalforsamlingsvalgte bestyrelsesmedlemmer er indstillet af hovedaktionæren. De øvrige generalforsamlingsvalgte bestyrelsesmedlemmer er uafhængige, da de ikke har nogen tilknytning til hovedaktionæren.

De fem bestyrelsesmedlemmer, der er indstillet af hovedaktionæren, er samtidig medlemmer af Alm. Brand af 1792 fmba's bestyrelse. Disse er valgt blandt medlemmerne af Alm. Brand af 1792 fmba's repræsentantskab i henhold til foreningens vedtægt.

Der offentliggøres ikke oplysninger om de indstillede medlemmers baggrund, kompetencer og rekrutteringskriterier forud for generalforsamlingen. Oplysninger om bl.a. bestyrelsesmedlemmernes øvrige direktions- og bestyrelsesposter samt særlige kompetencer fremgår af årsregnskabet. For nye kandidater oplyses øvrige direktions- og bestyrelsesposter mv. også i de fuldstændige forslag forud for ordinære generalforsamlinger.

Alm. Brand afviger fra anbefalingen om god selskabsledelse, da mindre end halvdelen af bestyrelsens generalforsamlingsvalgte medlemmer er uafhængige. Herudover er der ikke i Alm. Brands vedtægt fastsat en aldersgrænse for medlemmerne af bestyrelsen, da bestyrelsens forretningsorden indeholder en aldersgrænse for det enkelte medlem på 70 år.

Det er ledelsens opfattelse, at hovedaktionærens og de øvrige aktionærers interesser er sammenfaldende.

Bestyrelsesudvalg

Bestyrelsen har nedsat to bestyrelsesudvalg (revisionsudvalget og aflønningsudvalget). Bestyrelsens formand og næstformand, der ikke kan betegnes som uafhængige, indgår i disse udvalg, hvorfor flertallet af udvalgenes medlemmer ikke er uafhængige. Dette afviger fra anbefalingerne for god selskabsledelse, men bestyrelsen har truffet dette valg for derved at sikre stort fokus på udvalgenes arbejde.

Bestyrelsesudvalg

Revisionsudvalg

Anette Eberhard
(Formand)

Jørgen Hesselbjerg Mikkelsen

Jan Skytte Pedersen

Aflønningsudvalg

Jørgen Hesselbjerg Mikkelsen
(Formand)

Jan Skytte Pedersen

Anette Eberhard

Susanne Larsen
(Medarbejderrepræsentant)

På Alm. Brands hjemmeside almbrand.dk/corporategovernance er der en detaljeret beskrivelse af udvalgenes opgaver, medlemmerne af udvalgene, mødefrekvens mv. Bestyrelsen har ikke fundet det nødvendigt at nedsætte et nomineringsudvalg, da flertallet af bestyrelsesmedlemmerne er indstillet af hovedaktionæren.

Ved udvælgelse og indstilling af de uafhængige kandidater følges anbefalingen om at tage hensyn til behovet for fornyelse og til behovet for mangfoldighed i relation til bl.a. alder, international erfaring og køn, ligesom bestyrelsen inddrager ekstern assistance ved udvælgelsen af de uafhængige kandidater.

Ledelsesorganer

I overensstemmelse med dansk lovgivning ledes Alm. Brand A/S og koncernens datterselskaber efter et tostrengt ledelsessystem med en bestyrelse og en direktion. Medlemmerne af bestyrelsen og direktionen i Alm. Brand A/S er nærmere beskrevet i afsnittet Bestyrelse. Bestyrelsens og direktionens ansvar og opgaver er fastsat i bestyrelsens forretningsorden.

Bestyrelsen består af otte generalforsamlingsvalgte medlemmer og fire medarbejdervalgte medlemmer. Af de 12 bestyrelsesmedlemmer er otte mænd og fire kvinder. Bestyrelsesmedlemmernes alder, anciennitet, øvrige ledelseshverv og særlige kompetencer fremgår af oversigterne over ledelseshverv på [siderne 71-74](#). Ebbe Castella, Karen Sofie Hansen-Hoeck og Anette Eberhard anses for uafhængige, da de ikke tillige er medlemmer af selskabets hovedaktionærs bestyrelse.

I forbindelse med indstilling af nye bestyrelsesmedlemmer lægger bestyrelsen vægt på, at følgende kompetencer er repræsenteret i bestyrelsen som helhed: generel ledelsesmæssig erfaring, erfaring fra Alm. Brand koncernens

kundesegmenter, erfaring med revisions- og regnskabsforhold særligt med henblik på deltagelse i revisionsudvalget, indsigt i finansielle forhold, indsigt i juridiske forhold, indsigt i økonomiske forhold og overordnet indsigt i it-mæssige forhold.

Bestyrelsen evaluerer sine samlede kompetencer og sin arbejdsform en gang årligt. Evalueringen ledes af bestyrelsesformanden. Resultatet af evalueringen indgår fremadrettet i bestyrelsesarbejdet.

Der er afholdt 10 bestyrelsesmøder i 2016.

En yderligere beskrivelse af koncernens ledelsesmæssige og organisatoriske struktur findes på almbrand.dk/ledelsesstruktur.

Lønpolitik

Alm. Brands lønpolitik findes på hjemmesiden. I lønpolitikken er der bl.a. oplysninger om koncernens aktiebaserede aflønning. Herudover findes der yderligere oplysninger om bestyrelsens, direktionens og væsentlige risikotageres vederlag i årsregnskabet [note 29](#). Læs mere på almbrand.dk/corporategovernance.

Selskabet efterlevede i 2015 den i årsregnskabet 2015 beskrevne lønpolitik og har i 2016 efterlevet den i 2016 vedtagne lønpolitik.

Bestyrelsen

Bestyrelsen aflønnes med faste årlige vederlag, der tilstræbes afpasset efter bestyrelsesarbejdets omfang og det ansvar, som er forbundet med bestyrelseshvervet.

I overensstemmelse med lønpolitikken aflønnes bestyrelsesmedlemmerne ikke med incitamentsprogrammer.

Ifølge anbefalingerne for god selskabsledelse skal bestyrelsens vederlag for indeværende regnskabsår godkendes af generalforsamlingen. Bestyrelsen finder, at det er tilstrækkeligt, at generalforsamlingen godkender bestyrelsens vederlag for det forgangne år som led i godkendelsen af årsregnskabet, og at formanden på generalforsamlingen redegør for bestyrelsens forventede vederlag for indeværende regnskabsår.

Direktionen

Vederlaget til direktionen består af en løn, der tilstræbes fastsat, så den er konkurrencedygtig i forhold til tilsvarende hverv i den finansielle sektor. I tillæg til lønnen indbetaler selskabet pensionsbidrag, ligesom firmabil, fri telefon og andre sædvanlige lønsustitutter indgår i vederlaget.

Som en del af den faste løn blev der i 2012 etableret en aktieoptionsordning for direktionen. Ordningen ophørte den 31. marts 2016. I 2016 modtog direktionen samlet 101.271 aktieoptioner med en kursværdi på tildelingstidspunktet på 599.569 kr., hvoraf 399.713 kr. vedrører regnskabsåret 2015. Der blev etableret en aktielønsordning pr. 1. juli 2016, og den 5. december 2016 tildeltes 7.493 aktier til en kursværdi på 367.250 kr. for andet halvår 2016. Tildelingen af aktier som aktieløn sker i henholdsvis juni og december.

Samlet modtog direktionen 8,7 mio.kr. i 2016 i vederlag inklusive værdien af aktieoptioner og aktieløn. Direktionens vederlag reguleres hvert andet år.

Øvrige ledere og specialister

Koncernens ledergruppe (ABKO) har i første kvartal 2016 modtaget aktieoptioner som en del af lønnen. Fra 1. juli 2016 afholdes en mindre del af den faste løn i form af aktier.

For koncernens øvrige ledere og specialister har der igen nogle år været en bonusordning med både fælles og individuelle mål. Ordningen er en integreret del af den almindelige lønregulering af denne gruppe medarbejdere og omfatter op til 200 personer.

Der eksisterer desuden en bonusordning i kundeservicecentre, der er målrettet et forbedret salg og en øget service over for privatkunder.

Regnskabsaflæggelsesprocessen

Bestyrelsen og direktionen har det overordnede ansvar for Alm. Brands risikostyring og kontrolorganisationen i forbindelse med regnskabsaflæggelsesprocessen, herunder overholdelse af relevant lovgivning og anden regulering i relation til regnskabsaflæggelsen.

Kontrolmiljø

Bestyrelsen har vedtaget en arbejdsplan, der sikrer, at bestyrelsen mindst én gang årligt vurderer koncernens:

- Organisation
- Planer og budgetter
- Risiko for besvigelser
- Tilstedeværelse af interne regler og retningslinjer

Bestyrelsen og direktionen fastlægger og godkender overordnede politikker, procedurer og kontroller på væsentlige områder i forbindelse med regnskabsaflæggelsesprocessen. Revisionsudvalget støtter bestyrelsen i dette arbejde. Direktionen overvåger løbende overholdelse af relevant lovgivning og andre forskrifter og bestemmelser i forbindelse med regnskabsaflæggelsen og rapporterer løbende herom til bestyrelsen.

Bestyrelseshonorar

Kr.	Honorar	Revisionsudvalg	Særskilt vederlag for			Alm. Brand Bank A/S	Samlet
			Alm. Brand Forsikring A/S	Alm. Brand Liv og Pension A/S			
Jørgen Hesselbjerg Mikkelsen (formand)*	700.000	40.000	40.000	40.000		160.000	980.000
Jan Skytte Pedersen (næstformand)*	450.000	40.000	40.000	40.000		160.000	730.000
Boris Nørgaard Kjeldsen*	250.000					160.000	410.000
Henrik Christensen*	250.000		40.000	40.000			330.000
Anette Eberhard	250.000	80.000	40.000	40.000		160.000	570.000
Ebbe Castella	250.000					160.000	410.000
Per Viggo Hasling Frandsen*	250.000		40.000	40.000			330.000
Karen Sofie Hansen-Hoeck	250.000						250.000
Helle Låsby Frederiksen*	250.000						250.000
Lars Christiansen*	250.000						250.000
Susanne Larsen	250.000						250.000
Brian Egested*	250.000						250.000

I overensstemmelse med aflønningspolitikken aflønnes bestyrelsesmedlemmerne ikke med incitamentsprogrammer.

*Medlem af bestyrelsen i Alm. Brand af 1792 fmba. Alm. Brand af 1792 fmba dækker 10 % af honoraret.

Koncernens interne revision refererer og rapporterer direkte til bestyrelsen i overensstemmelse med den af intern revision forelagte og af bestyrelsen vedtagne revisionsplan. Der revideres stikprøvevis på alle forretningsgange og interne kontroller på væsentlige og risikofyldte områder, herunder årsregnskabet og regnskabsaflæggelsen.

Risikovurdering

Bestyrelsens arbejdsplan sikrer, at bestyrelsen og direktionen mindst én gang årligt foretager en overordnet vurdering af risici i forbindelse med regnskabsaflæggelsesprocessen. I den forbindelse vurderer bestyrelsen konkret koncernens organisation for så vidt angår:

- Risikomåling og risikostyring
- Regnskabs- og budgetorganisation
- Intern kontrol
- Prokuraregler
- Funktionsadskillelse eller kompenserende foranstaltninger
- It-organisation og it-sikkerhed

Bestyrelsen tager som led i risikovurderingen årligt stilling til risikoen for besvigelser. Bestyrelsen gennemfører i denne forbindelse:

- Drøftelse af ledelsens eventuelle incitament til eller motiv for regnskabsmanipulation eller anden besvigelser
- Drøftelse af ledelsesrapporteringen med henblik på at forebygge/identificere og reagere på regnskabsmanipulation

Det nedsatte revisionsudvalg understøtter bestyrelsen i disse vurderinger.

Risikostyring og regnskabsproces

Den daglige risikostyring varetages på segmentniveau ud fra risikorammer udstukket af direktionen og godkendt af bestyrelsen.

Risikostyringen koordineres af en tværgående risikokomité bestående af direktionen samt de ansvarlige for aktuariet, kreditsekretariatet, salgsorganisationen, økonomiafdelingen og Risk Management samt de forretningsansvarlige for Skadeforsikring, Liv og Pension samt Bank.

Økonomiafdelingen er ansvarlig for udarbejdelse af års- og delårsregnskaber. De væsentligste bidragydere til regnskabsaflæggelsen er skade- og livsforsikringsaktuariaterne, som er ansvarlige for opgørelse af de forsikringsmæssige hensættelser, og Risk Management, som er ansvarlig for opgørelse af koncernens finansielle aktiver og finansielle forpligtelser. Herudover er kreditsekretariatet en væsentlig bidragyder vedrørende den regnskabsmæssige behandling af bankens udlån.

Beretningen udarbejdes af Investor Relations på baggrund af informationer fra en række afdelinger, så som Økonomi og forretningsområderne.

Der henvises i øvrigt til [note 52](#), Kapital- og risikostyring, og [note 53](#), Væsentlige regnskabsmæssige skøn, forudsætninger og usikkerheder, for en nærmere gennemgang af koncernens risici.

Whistleblower-ordning

I 2014 etablerede koncernen en whistleblower-ordning som led i implementeringen af ny lovgivning. Her har medarbejdere mulighed for anonymt at indberette overtrædelse eller mistanke om overtrædelse af den finansielle lovgivning udført af ansatte eller bestyrelsesmedlemmer i Alm. Brands selskaber. Whistleblower-ordningen er forankret i Compliance. I 2016 blev der ikke modtaget nogen indberetninger via ordningen.

Fravigelse af corporate governance-anbefalingerne

Alm. Brand er omfattet af Komitéen for god selskabsledelses anbefalinger, som kan findes på corporategovernance.dk. Alm. Brand A/S' bestyrelse tager årligt stilling til samtlige anbefalinger efter "følg eller forklar"-princippet. Den fulde redegørelse kan findes på almbrand.dk/cgrapport.

Koncernen fraviger anbefalingerne for god selskabsledelse på følgende punkter:

- Aldersgrænsen for bestyrelsesmedlemmer fremgår ikke af selskabets vedtægter, se Bestyrelsens sammensætning og organisering
- Mindst halvdelen af bestyrelsens generalforsamlingsvalgte medlemmer er ikke uafhængige, se Bestyrelsens sammensætning og organisering
- Flertallet af medlemmerne af bestyrelsesudvalgene kan ikke betegnes som uafhængige, se Bestyrelsesudvalg
- Bestyrelsen har ikke nedsat et nomineringsudvalg, se Bestyrelsesudvalg
- Udvælgelse og indstilling af bestyrelseskandidater sker kun delvist efter de anbefalede kriterier
- Der redegøres ikke i anbefalet omfang for bestyrelseskandidaters kompetencer forud for valg på generalforsamlingen
- Bestyrelsens vederlag godkendes for det forgangne år og ikke for indeværende regnskabsår, se Lønpolitik for bestyrelsen

Herudover har Alm. Brand valgt ikke at etablere en beredskabsprocedure for overtagelsesforsøg, idet det vurderes, at overtagelsesforsøg ikke er realistiske med den nuværende ejerstruktur. Endvidere fremgår aldersgrænsen for bestyrelsesmedlemmer af bestyrelsens forretningsorden og ikke af vedtægterne.

Det er bestyrelsens vurdering, at Alm. Brand samlet lever op til kriterierne for god Corporate Governance, og at ovenstående få undtagelser ikke er til ulempe eller strider imod aktionærernes eller øvrige interessenters interesser.

Aktionærforhold

Alm. Brand har i 2016 udloddet det største beløb i selskabets historie gennem udbyttebetalinger samt aktietilbagekøb.

Alm. Brand udbetalte i maj 3 kr. pr. aktie i udbytte, hvilket bringer det samlede afkast op på 18 %.

Udbyttet beløb sig til 521 mio.kr. og, hertil kom et aktietilbagekøbsprogram på op til 400 mio.kr. Bestyrelsen indstiller en samlet udlodning op til 1,1 mia.kr. for regnskabsåret 2016.

Aktieudviklingen

Aktien er i 2016 steget med 12 % fra kurs 48,40 kr. til kurs 54,00 kr. ved udgangen af 2016. Herudover udbetalte Alm. Brand i maj 3 kr. pr. aktie i udbytte, hvilket bringer det samlede afkast op på 18 %.

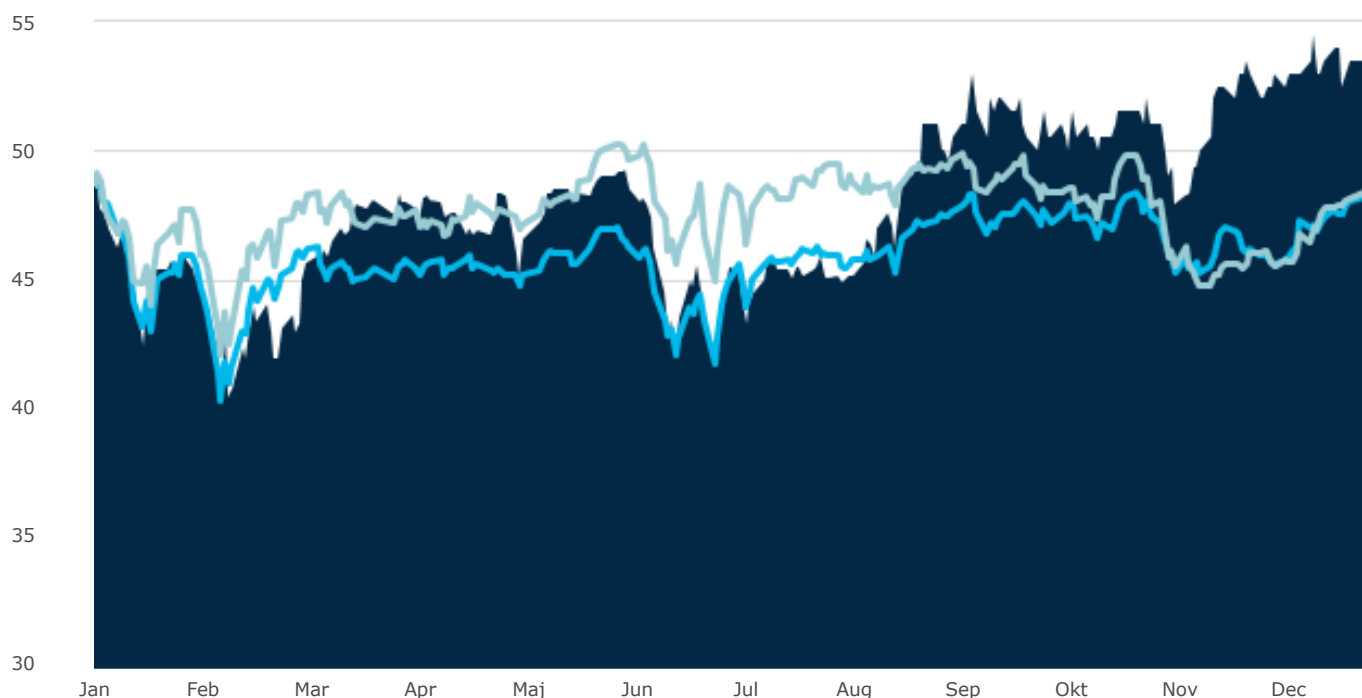
Året har igen i 2016 været præget af turbulens på de finansielle markeder. Særligt Brexit-afstemningen i Storbritannien i juni påvirkede både kursudviklingen og aktieomsætningen i Alm. Brand negativt. Hen over sommeren steg aktien igen og krydsede første gang kurs 50 i august. Kursen har herefter været stigende frem mod slutningen af året, dog faldt den op til det amerikanske valg i november.

De turbulente markeder var især afspejlet i MidCap-indekset og C20 Cap-indekset gennem året, og fjerde kvartal viste en markant højere stigningstakst i Alm. Brand-aktien i forhold til aktieindeksene. Både MidCap- og C20-indekset har i 2016 oplevet et mindre fald på henholdsvis -1 % og -2 %.

Hovedparten af handlen med Alm. Brand-aktien sker på Nasdaq Copenhagen, der har en andel på godt 99 % af den samlede handel.

- Alm. Brand
- OMX CPH MidCap-indeks
- OMX CPH 20 CAP

Aktieudvikling i 2016

Aktiekapital og ejerforhold

Koncernen igangsatte i december 2015 et aktiekøbsprogram, der løb frem til udgangen af februar 2017 på samlet op til 400 mio.kr. Under aktietilbagekøbsprogrammet er der ved udgangen af 2016 samlet tilbagekøbt aktier for 338 mio.kr. (handelsdag).

Alm. Brand afdækker herudover koncernens aktieoptionsordning gennem køb og salg af aktier. Ved udgangen af 2016 udgjorde Alm. Brands samlede beholdning af egne aktier 5,8 % af aktiekapitalen.

Alm. Brand A/S er et datterselskab under foreningen Alm. Brand af 1792 fmba, der med en ejerandel på 59,2 % er den eneste aktionær med en aktiebeholdning på mere end 5 %. Samlet har Alm. Brand ca. 13.000 aktionærer, og de frit omsættelige aktier (free float) udgør godt 40 %.

Danske investorer udgør den største del af aktionærerne. Andelen er øget lidt i 2016 og udgør nu 70 % af aktierne i free float. US-baserede investorer udgør en andel på 13 % og har ligget stabilt de seneste år. UK-markedet er fortsat svært for mindre og mellemstore selskaber som Alm. Brand, men andelen er dog steget i 2016.

Geografisk fordeling

- 67 % Danske aktionærer
- 12 % USA
- 7 % Øvrige
- 4 % Skandinavien ekskl. Danmark
- 4 % UK
- 6 % Unoterede aktier

Ekskl. Alm. Brand af 1792 fmba

Aktieinformation

Noteret på	Nasdaq Copenhagen
Fondskode	DK001525034-4
Ticker	ALMB
Antal aktier	1.735.000.000 stk.
Aktiestørrelse	10 kr./aktie
Aktiekapital	1.735.000.000 kr.
Stemmer	Én stemme pr. aktie
Index	Nasdaq Copenhagen's MidCap-indeks

Mindre institutionelle investorer samt private investorer udgør lige over 80 % af free float, hvilket samlet set er på niveau med 2015. Andelen af private investorer er reduceret lidt, mens de mindre institutionelle nu udgør en større andel.

Investorfordeling

- 47 % Mindre institutionelle investorer
- 34 % Private investorer
- 13 % Pensionskasser m.fl.
- 6 % Ikke noterede eller grupperede

Ekskl. Alm. Brand af 1792 fmba

Udlodningspolitik

Alm. Brands kapitalgrundlag sammenholdt med kapitalmålsætningen afgør potentialet for udlodning. I et normalt år vil koncernens resultater medføre en opbygning af kapital, der overstiger koncernens kapitalmålsætning. Koncernens samlede udlodning afpasses planlagte aktiviteter, herunder investeringer, særlige risici eller manglende indtjening.

Alm. Brand forsøger at udlodde et stabilt ordinært udbytte, og herudover vil kapitalgrundlaget efter behov blive tilpasset ved brug af aktietilbagekøb og/eller ekstraordinære udbytter.

Bestyrelsen indstiller, at der udbetales et ordinært udbytte på 1,50 kr. pr. aktie samt et ekstraordinært udbytte på 3,50 kr. pr. aktie. Samlet udbetales der således i niveauet 830 mio.kr. i kontant udbytte. Herudover etableres der et nyt aktietilbagekøbsprogram, der forventes at løbe frem til ultimo marts 2018 og udgøre op til 300 mio.kr. Den samlede udlodning på basis af resultatet for 2016 beløber sig således op til 1,1 mia.kr. svarende til en udlodningsprocent på 137 %.

Investor relations

Ledelsen prioriterer løbende at møde investorer og analytikere. I forbindelse med regnskabsoffentliggørelser deltager ledelsen og IR i roadshows og har i 2016 været i England, USA samt en række vesteuropæiske lande. Dertil kommer individuelle møder med investorer samt præsentationer for større og mindre forsamlinger rettet mod professionelle og private investorer i både ind- og udland.

Investorpræsentationer, der benyttes i forbindelse med roadshows, konferencer, seminarer mv., er tilgængelige på selskabets hjemmeside. Præsentationer af selskabets års- og delårsregnskaber er endvidere tilgængelige på webcast. Dansktalende investorer har herudover mulighed for at abonnere på nyhedsmailen Alm. Brand Investor, som udsendes løbende.

På Alm. Brands hjemmeside er det muligt at se selskabsmeddelelser og øvrige investorrettede nyheder. Det er ligeledes muligt at se, hvilke analytikere der dækker Alm. Brand samt deres anbefalinger. Informationen findes på almbrand.dk/ir.

Aktiebesiddelser

	Stk. aktier pr. 01.01.2016		Stk. aktier pr. 31.12.2016	
	Personligt	Nærtbeslægtede parter	Personligt	Nærtbeslægtede parter
Bestyrelsen				
Jørgen H. Mikkelsen, Formand	138.869	139.939	138.869	139.939
Jan Skytte Pedersen, Næstformand	12.000	-	12.000	-
Boris Nørgaard Kjeldsen	8.651	-	8.651	-
Henrik Christensen	-	12.750	-	12.750
Karen Sofie Hansen-Hoeck	-	-	-	-
Anette Eberhard	-	-	3.249	-
Per Viggo Hasling Frandsen	31.000	-	31.000	-
Ebbe Castella	2.000	-	2.000	-
Helle Låsby Frederiksen	2.400	-	2.400	-
Lars Christiansen	277	-	277	-
Susanne Larsen	10.548	-	9.978	-
Brian Egested	110	-	110	-
Direktionen				
Søren Boe Mortensen	34.697	1.173	42.190	1.173

Direktionen har samlet uudnyttede aktieoptioner, der giver ret til køb af op til 563.285 aktier.

Nøgletal

	2012	2013	2014	2015	2016
Resultat pr. aktie	1,7	1,1	2,0	3,1	5,0
Børskurs/Indre værdi	0,55	0,91	1,17	1,60	1,73
Indre værdi pr. aktie	25	27	28	30	31
Kurs ultimo året	14,00	24,10	32,70	48,40	54,00
Gns. daglig omsætning (mio.kr.)	2,2	5,2	6,8	6,6	6,9
Markedsværdi (mia.kr.)	2,4	4,2	5,7	8,3	9,0
Ordinært udbytte pr. aktie			0,50	1,50	1,50
Ekstraordinært udbytte pr. aktie				1,50	3,50
Aktietilbagekøb (mio.kr.)				27	309

Finanskalender 2017

1. marts 2017	Offentliggørelse af Årsrapport 2016
26. april 2017	Ordinær generalforsamling
27. april 2017	Aktier handles eksklusive dividende
1. maj 2017	Udbetaling af udbytte
18. maj 2017	Offentliggørelse af delårsrapport for 1. kvartal 2017
24. august 2017	Offentliggørelse af delårsrapport for 1. halvår 2017
15. november 2017	Offentliggørelse af delårsrapport for 1.-3. kvartal 2017

Tre uger op til offentliggørelse af hel- og delårsrapporter har Alm. Brand stilleperiode. Den ordinære generalforsamling i Alm. Brand A/S afholdes onsdag den 26. april, kl. 11.00 på Comwell Conference Center Copenhagen, Center Boulevard 5, 2300 København S.

Repræsentantskab¹⁾

REGION

KØBENHAVN

Advokat Jesper Bach, Værløse
Direktør Peter Thrane Borregård, Frederikssund
Gårdejer Erling Aabye Dam, Gudhjem
Salgsdirektør Pernille Solvig Graux, Humlebæk
Økonomichef Mogens Hansen, Kvistgaard
Direktør Nils Hartmann, Klampenborg
Adm. direktør Boris Nørgaard Kjeldsen, Kgs. Lyngby
Direktør Jens Landbo-Berthelsen, Hornbæk
Advokat Peter Ulrik Linde, Fredensborg
Generalsekretær Ebbe Lorentzen, Frederiksberg
Direktør Jacob Lund, Gudhjem
Cand.polit. Allan Malskær, Valby
Direktør Per Olesen, Klemensker
Gårdejer Jørn Peter Rasmussen, Skibby
Direktør fabrikant Henrik C. Schmidt, Hørsholm
Advokat Jens Thoregaard, Frederikssund

JYLLAND ØST

Godsejer B. Kirkebække Christensen, Allingåbro
Direktør Claus Edelgaard, Fårup
Gårdejer Hans Gæmelke, Ørsted
Direktør Ole Bredgaard Jacobsen, Horsens
Direktør Claus Jespersen, Brabrand
Halinspektør Jørgen Korshøj, Brædstrup
Gårdejer Jørgen Skovdal Larsen, Vejle
Gårdejer Frede Mikkelsen, Silkeborg
Direktør Lars Møller, Tranbjerg
Gårdejer Asger Bank Møller Christensen, Jordrup
Gårdejer Knud Erik Nielsen, Give
Advokat Carsten Meyer Petersen, Risskov
Direktør Jan Skytte Pedersen, Silkeborg
Adm. direktør Bjarne Stenberg, Horsens
El-installatør Ole Strøh, Kolding

REGION

SJÆLLAND

Direktør Søren Ammitzbøll, Roskilde
Økonomidirektør Jørgen Bækgaard, Faxe
Gårdejer Lars Fausing, Søllested
Direktør Erik Verner Frisch, Holbæk
Godsejer Gustav Garth-Grüner, Glumsø
Direktør Lars Uffe Hansen, Maribo
Nordic Channel Leader Dorthe Haugaard, Jyllinge
Hofjægmester Charlotte Riegels Hjorth, Herlufmagle
Gårdejer Troels Larsen, Herlufmagle
Direktør Ib Larsen, Slagelse
Gårdejer Jørgen Hesselbjerg Mikkelsen, Herfølge
Godsejer Claus de Neergaard, Herlufmagle
Økonomichef Erika Snør, Bjæverskov
Advokat Peter Thykier, Solrød Strand
Tandlæge Kit Vibe-Hastrup Iuel, Sorø

JYLLAND NORD

Advokat Henrik Christensen, Aalborg
Direktør Carsten Enggaard, Aalborg
Direktør Claus Frølund, Skive
Proprietær Lars Jensen, Hals
Borgmester Mogens Jespersen, Hadsund
Godsejer Fl. Fuglede Jørgensen, Løkken
Adm.dir. Lars Klinkby, Hjørring
Statsaut. ejd.mgl. Niels Kofoed, Herning
Murermester Børge Juul Kristensen, Dronninglund
Landmand Jens Peter Lemmergaard Lunden, Hirtshals
Direktør Tina Schmidt Madsen, Herning
Advokat Ib Østergaard Nielsen, Nykøbing M.
Direktør Jørgen Pedersen, Aalborg
Direktør Henrik Svenningsen, Nibe

REGION

SYD

Adm. direktør Povl Baunbæk, Svendborg
Direktør Anders Borg-Hansen, Billund
Godsejer Per V.H. Frandsen, Sommersted
Direktør Martin Frederiksen, Odense
Direktør Mads Dam Jensen, Esbjerg
Adm. direktør Kristian Kristensen, Brønderslev
Direktør Torben Lindvang, Aabenraa
Gårdejer Johan Madsen, Haderslev
Gårdejer Hans Sommer Møller, Nørre Nebel
Produktionschef Jette Bendstrup Nielsen, Svendborg
Godsejer Jørgen Petersen, Stenstrup
Gårdejer Peder S.A. Philipp, Ribe
Direktør Palle Rasmussen, Esbjerg
Direktør Per Schack, Odense
Direktør Henning Schmidt-Petersen, Sønderborg
Rådg. Ingeniør Knud Sibbesen, Aabenraa
Gårdejer Karl Thorup, Rødding
Godsejer Lars N.B. Ulrich, Stenstrup

1) Opgjort medio februar 2017

Bestyrelse

**Jørgen Hesselbjerg
Mikkelsen (formand)**

Gårdejer, født i 1954
og indtrådt i 1994.

**Jan Skytte Pedersen
(næstformand)**

Direktør, født i 1956
og indtrådt i 2010.

**Boris Nørgaard
Kjeldsen**

Administrerende direktør,
født i 1959 og indtrådt i 2002.

SÆRLIGE KOMPETENCER

Generel ledelsesmæssig erfaring
Erfaring fra Alm. Brand koncernens
kundesegmenter
Erfaring med revisions- og regnskabs-
forhold
Indsigt i finansielle forhold
Indsigt i økonomiske forhold

Generel ledelsesmæssig erfaring
Erfaring fra Alm. Brand koncernens
kundesegmenter
Erfaring med revisions- og regn-
skabsforhold
Indsigt i finansielle forhold
Indsigt i økonomiske forhold

Generel ledelsesmæssig erfaring
Erfaring fra Alm. Brand koncernens
kundesegmenter
Erfaring med revisions- og regn-
skabsforhold
Indsigt i finansielle forhold
Indsigt i juridiske forhold
Indsigt i økonomiske forhold
Overordnet indsigt i it-mæssige
forhold

LEDELSESHVERV

BESTYRELSESPOSTER INDEN FOR ALM. BRAND KONCERNEN

Formand

Alm. Brand A/S
Alm. Brand Bank A/S
Alm. Brand Fond
Alm. Brand af 1792 fmba

Næstformand

Alm. Brand A/S
Alm. Brand Bank A/S
Alm. Brand af 1792 fmba
Alm. Brand Fond

–

Medlem

Forsikringsselskabet Alm. Brand Liv
og Pension A/S
Alm. Brand Forsikring A/S

Medlem

Forsikringsselskabet Alm. Brand
Liv og Pension A/S
Alm. Brand Forsikring A/S

Medlem

Alm. Brand A/S
Alm. Brand Bank A/S
Alm. Brand af 1792 fmba
Alm. Brand Fond

BESTYRELSESPOSTER UDEN FOR ALM. BRAND KONCERNEN

Formand

Danish Agro A.m.b.a
Danish Agro Byggecenter A/S
Danish Agro Shoppen A/S
Danish Agro Finance A/S

Formand

Ringvejens Autolakereri A/S
Herm. Rasmussen A/S
Herm. Rasmussen A/S
Malerforretning
Herm. Rasmussen A/S
Erhvervsejendomme
Eniig a.m.b.a

Formand

DATEA A/S
Kemp & Lauritzen A/S

Medlem

DanPiglet A/S
Hesselbjerg Agro A/S
Vilomix International Holding A/S
Dava International Holding A/S
Dan Agro Holding A/S
Landbrug & Fødevarer f.m.b.a.
Dava Machinery Holding A/S

Medlem

Herm. Rasmussen A/S Holding
Malerfirmaet Fr. Nielsen og Søn,
Skanderborg, Aktieselskab
Den Selvejende Institution
Silkeborg Fodbold College
Michael Sørensens Stiftelse
Ejendomsselskabet
Lysbroengen P/S

Medlem

Benny Johansen & Sønner A/S
DAVISTA Komplementar-
selskab A/S
DAVISTA K/S
Ejendomsforeningen
Danmark (næstformand)
Arkitektgruppen A/S
Rådhuspladsen A/S

DIREKTØR

J.H.M. Holding 2010 ApS

Herm. Rasmussen A/S Holding
Malerfirmaet Fr. Nielsen og Søn,
Skanderborg, Aktieselskab

DADES A/S (adm.dir.)
DAVISTA Komplementar-
selskab A/S
DAVISTA K/S
ApS LS nr.909
Rådhuspladsen A/S

Henrik Christensen

Advokat, født i 1950
og indtrådt i 2010.

Per Viggo Hasling Frandsen

Godsejer, født i 1952
og indtrådt i 2009.

**Helle Låsby Frederiksen
(medarbejdervalgt)**

Personaleforeningsformand,
født i 1962 og indtrådt i 2010.

SÆRLIGE KOMPETENCER

Generel ledelsesmæssig erfaring
Erfaring fra Alm. Brand koncernens
kundesegmenter
Indsigt i juridiske forhold
Indsigt i økonomiske forhold

Generel ledelsesmæssig erfaring
Erfaring fra Alm. Brand koncernens
kundesegmenter
Indsigt i finansielle forhold
Indsigt i økonomiske forhold

Erfaring fra Alm. Brand koncernens
kundesegmenter

LEDELSESHVERV

BESTYRELSESPOSTER
INDEN FOR ALM. BRAND
KONCERNEN

–

–

Formand
Personaleforeningen i Alm. Brand
Forsikring A/S

Medlem
Alm. Brand A/S
Alm. Brand af 1792 fmba
Alm. Brand Fond
Alm. Brand Forsikring A/S
Forsikringsselskabet Alm. Brand Liv
og Pension A/S

Medlem
Alm. Brand A/S
Alm. Brand af 1792 fmba
Alm. Brand Fond
Alm. Brand Forsikring A/S
Forsikringsselskabet Alm. Brand Liv
og Pension A/S

Medlem
Alm. Brand A/S
Alm. Brand af 1792 fmba
Alm. Brand Fond

BESTYRELSESPOSTER
UDEN FOR ALM. BRAND
KONCERNEN

Formand
H. Klindt Petersen A/S
T.E. Gruppen A/S
Torben Enggaard Holding A/S
Anelin A/S
Rosenkrantz A/S

Formand
"Sia" Per Frandsen Latvia

–

Medlem
Boulevarden 1 Invest ApS
Musikhuset Jomfru Ane Gade ApS

–

–

DIREKTØR

Advokatanpartsselskabet
Henrik Christensen
Boulaw 8 ApS
VGH Nr. 277 ApS
Akola ApS

–

–

INTERESSENT

Fortuna I/S
Gråbrødrehus I/S

–

–

Lars Christiansen
(medarbejdervalgt)

Erhvervsassurandør, født i 1971
og indtrådt i 2013.

Brian Egested
(medarbejdervalgt)

Afdelingschef, født i 1969
og indtrådt i 2014.

SÆRLIGE KOMPETENCER

Erfaring fra Alm. Brand koncernens
kundesegmenter

Erfaring fra Alm. Brand koncernens
kundesegmenter

LEDELSESHVERV

BESTYRELSESPOSTER INDEN FOR ALM. BRAND KONCERNEN	–	–
	Medlem Alm. Brand A/S Alm. Brand af 1792 fmba Alm. Brand Fond	Medlem Alm. Brand A/S Alm. Brand af 1792 fmba Alm. Brand Fond
BESTYRELSESPOSTER UDEN FOR ALM. BRAND KONCERNEN	–	–
	–	–
DIREKTØR	–	–
INTERESSENT	–	–

Direktion

Søren Boe Mortensen

Administrerende direktør, født i 1955 og ansat i Alm. Brand siden 1987 og indtrådt i direktionen i 1998. Adm. direktør fra december 2001.

LEDELSESHVERV

BESTYRELSESPØSTER
INDEN FOR ALM. BRAND
KONCERNEN

Formand

Alm. Brand Forsikring A/S
Alm. Brand Præmieservice A/S
Alm. Brand Ejendomsinvest A/S
Forsikringsselskabet Alm. Brand Liv
og Pension A/S
Pensionskassen under Alm. Brand A/S
(udnævnt af direktionen)

Medlem

Alm. Brand Bank A/S

ADM. DIREKTØR

Alm. Brand A/S
Alm. Brand af 1792 fmba

BESTYRELSESPØSTER
UDEN FOR ALM. BRAND
KONCERNEN

Formand

Forsikringsakademiet A/S
Forsikring & Pension
Fonden F&P Formidling
Forsikringsorganisationernes
Fællessekretariat F.M.B.A

Årsregnskab *koncern*

76	<i>Ledelsespåtegning</i>	→
77	<i>Revisionspåtegninger</i>	→
82	<i>Regnskab</i>	
82	Balance	→
83	Resultat- og totalindkomstopgørelse	→
84	Egenkapitalopgørelse	→
85	Pengestrømsopgørelse	→
86	Segmentrapportering, balance	→
87	Segmentrapportering, resultatopgørelse	→
88	Oversigt over noter	→
89	Noter	→

Ledelsespåtegning

Bestyrelse og direktion har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2016 for Alm. Brand af 1792 fmba.

Koncernregnskabet er aflagt i overensstemmelse med International Financial Reporting Standards som godkendt af EU. Årsregnskabet er aflagt i overensstemmelse med lov om finansiell virksomhed. Ledelsesberetningen er udarbejdet i overensstemmelse med lov om finansiell virksomhed.

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet og årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og forenin-

gens aktiver og passiver, finansielle stilling pr. 31. december 2016 samt resultatet af koncernens og foreningens aktiviteter og koncernens pengestrømme for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2016.

Ledelsesberetningen indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for udviklingen i koncernens og foreningens aktiviteter og økonomiske forhold samt en beskrivelse af de væsentligste risici og usikkerhedsfaktorer, som koncernen og foreningen kan påvirkes af.

Årsrapporten indstilles til repræsentantskabets godkendelse.

Direktion

København, den 1. marts 2017

Søren Boe Mortensen

Adm. direktør

Bestyrelse

København, den 1. marts 2017

Jørgen Hesselbjerg Mikkelsen

Formand

Jan Skytte Pedersen

Næstformand

Henrik Christensen

Per Viggo Hasling Frandsen

Boris Nørgaard Kjeldsen

Lars Christiansen

Brian Egested

Helle Låsby Frederiksen

Revisionspåtegninger

Intern revisions påtegning på koncernregnskabet og årsregnskabet

Konklusion

Vi har revideret koncernregnskabet og årsregnskabet for Alm. Brand af 1792 fmba for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2016, der omfatter resultat- og totalindkomstopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse og noter, herunder anvendt regnskabspraksis for såvel koncernen som selskabet, samt pengestrømsopgørelse og segmentrapportering for koncernen. Koncernregnskabet udarbejdes efter International Financial Reporting Standards som godkendt af EU og årsregnskabet udarbejdes efter lov om finansiell virksomhed.

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet giver et retvisende billede af koncernens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2016 samt af resultatet af koncernens aktiviteter og pengestrømme for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2016 i overensstemmelse med International Financial Reporting Standards som godkendt af EU.

Det er endvidere vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af foreningens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2016 samt af resultatet af foreningens aktiviteter for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2016 i overensstemmelse med lov om finansiell virksomhed.

Den udførte revision

Revisionen er udført på grundlag af Finanstilsynets bekendtgørelse om revisionens gennemførelse i finansielle virksomheder mv. samt finansielle koncerner og efter internationale standarder om revision vedrørende planlægning og udførelse af revisionsarbejdet.

Vi har planlagt og udført revisionen for at opnå høj grad af sikkerhed for, at koncernregnskabet og årsregnskabet som helhed ikke indeholder væsentlig fejlinformation. Vi har deltaget i revisionen af alle væsentlige og risikofyldte områder.

Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Vores konklusion om koncernregnskabet og årsregnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af koncernregnskabet og årsregnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med koncernregnskabet eller årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation. Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til lov om finansiell virksomhed.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med koncernregnskabet og årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med kravene i lov om finansiell virksomhed. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Intern revision

København, den 1. marts 2017

Poul-Erik Winther

Koncernrevisionschef

Den uafhængige revisionspåtegning

Til medlemmer i Alm. Brand af 1792 fmba

Konklusion

Vi har revideret koncernregnskabet og årsregnskabet for Alm. Brand af 1792 fmba for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2016, der omfatter balance, resultat- og totalindkomstopgørelse, egenkapitalopgørelse og noter, herunder anvendt regnskabspraksis, for såvel koncernen som selskabet samt pengestrømsopgørelse og segmentrapportering for koncernen. Koncernregnskabet udarbejdes efter International Financial Reporting Standards som godkendt af EU og årsregnskabet udarbejdes efter lov om finansiel virksomhed.

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet giver et retvisende billede af koncernens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2016 samt af resultatet af koncernens aktiviteter og pengestrømme for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2016 i overensstemmelse med International Financial Reporting Standards som godkendt af EU.

Det er endvidere vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af foreningens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2016 samt af resultatet af foreningens aktiviteter for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2016 i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed.

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af koncernregnskabet og årsregnskabet". Vi er uafhængige af koncernen i overensstemmelse med internationale etiske regler for revisorer (IESBA's Etiske regler) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse regler og krav. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Centrale forhold ved revisionen

Centrale forhold ved revisionen er de forhold, der efter vores faglige vurdering var mest betydelige ved vores revision af koncernregnskabet og årsregnskabet for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2016. Disse forhold blev behandlet som led i vores revision af koncernregnskabet og årsregnskabet som helhed og udformningen af vores konklusion herom. Vi afgiver ikke nogen særskilt konklusion om disse forhold.

Centrale forhold

Udlån og garantier

Fastlæggelsen af nedskrivningsbehovet på udlån er forbundet med betydelig usikkerhed og i høj grad baseret på ledelsens skøn. Som følge af væsentligheden af disse skøn og størrelsen af udlån i koncernen er revision af nedskrivninger på udlån et centralt forhold ved revisionen. Koncernens udlån udgør 5.106 mio.kr. pr. 31. december 2016, og nedskrivninger herpå udgør 50 mio.kr. (heraf er 26 mio.kr. indregnet som en del af kursreguleringer) i 2016.

Principperne for opgørelse af nedskrivningsbehovet er beskrevet i anvendt regnskabspraksis, og ledelsen har nærmere beskrevet håndteringen af kreditrisici samt vurderingen af nedskrivningsbehovet i noterne [8](#), [28](#), [52](#) og [53](#).

I 2016 har udlån til landbrug krævet særlig opmærksomhed fra revisors side som følge af krisen i landbruget.

De områder med størst skøn, og som derfor kræver øget opmærksomhed ved revisionen, er:

- Vurdering af, om udlån er værdiforringet
- Værdiansættelse af sikkerheder, som indgår i opgørelsen af nedskrivningsbehovet
- Ledelsesmæssige skøn

Hvordan risikoen er adresseret i revisionen?

Baseret på vores risikovurdering har vi gennemgået nedskrivningerne og vurderet den anvendte metode samt de forudsætninger, der er lagt til grund ifølge beskrivelsen af det centrale forhold.

Vores revisionshandling har desuden konkret omfattet:

- Indsamling af revisionsbevis og test af processer og nøglekontroller
- Udfordring af de anvendte procedurer og metoder for de områder, som kræver størst skøn, baseret på vores kendskab til og erfaring med sektoren
- Vurdering af ændringerne i forudsætningerne for de områder, som kræver størst skøn, imod tendenser i sektoren samt historiske observationer
- Risikobaseret test af engagementer for at sikre, at der sker rettidig identifikation af værdiforringelse af udlån - og for udlån, der er værdiforringet, at der foretages tilstrækkelig nedskrivning. I den forbindelse har vi haft særligt fokus på landbrug
- Udfordring af ledelsesmæssige skøn med særligt fokus på konsistens samt objektivitet hos ledelsen, herunder med særligt fokus på dokumentation af tilstrækkeligheden af ledelsesmæssige skøn relateret til landbrug

Hensættelse til forsikringskontrakter

Hensættelser til forsikringskontrakter udgør 20.092 mio.kr. pr. 31. december 2016 for koncernen.

Opgørelsen af hensættelser til forsikringskontrakter, der dækker præmie-, livsforsikrings- og erstatningshensættelse, er komplekse og er i et betydeligt omfang påvirket af regnskabsmæssige skøn baseret på ledelsesmæssige vurderinger og antagelser vedrørende fremtidige begivenheder. Revision af hensættelser til forsikringskontrakter er derfor et centralt forhold ved revisionen.

Vi har vurderet, at de væsentligste risici kan henføres til følgende elementer, som enten er særligt komplekse og/eller i betydeligt omfang er påvirket af ledelsesmæssige vurderinger:

- Ændringer i antagelser, herunder:
 - o Dødelighed og invaliditet
 - o Forventninger til fremtidig inflation
 - o Direkte og indirekte omkostninger til afvikling af erstatningshensættelserne
- Ændringer i de anvendte metoder og modeller
- Bedste skøn over fremtidige erstatningsudgifter
- Opgørelse af fortjenstmargen og risikomargen
- Rentekurven med tillæg af volatilitetsjustering
- Usikkerheden særligt knyttet til langhalede brancher
- Ledelsesmæssigt tillæg til de aktuarmæssige opgørelser til imødegåelse af risikoen for en ugunstig udvikling i erstatningskrav

Alle forhold kan have en væsentlig indflydelse på målingen af hensættelserne til forsikringskontrakter og det forsikringstekniske resultat. Som en følge heraf er der risiko for, at hensættelserne til forsikringskontrakter ikke måles ved anvendelsen af passende modeller og realistiske antagelser.

Ledelsen har nærmere beskrevet principperne for opgørelse af erstatningshensættelser i "Anvendt regnskabspraksis", [note 54](#) og de dertil knyttede væsentlige regnskabsmæssige skøn, forudsætninger og usikkerheder i [note 53](#) samt nærmere specificeret de forsikringsmæssige hensættelser i [note 14](#).

Baseret på vores risikovurdering har vi i samarbejde med vores internationalt kvalificerede aktuarer gennemgået værdiansættelsen af hensættelserne til forsikringskontrakter, der er udarbejdet af ledelsen, og vurderet de anvendte metoder, modeller samt antagelser i overensstemmelse med risikobeskrivelsen.

Vores revisionshandling har bl.a. omfattet:

- Vurdering og test af kontroller relateret til processer for skadesbehandling samt indregning og måling af hensættelser vedrørende anmeldte skader
- En udfordring af de anvendte modeller baseret på vores kendskab og erfaring med sektoren, herunder en gennemgang af ændringer i forhold til sidste år
- En vurdering af ændringer i forudsætninger imod tendenser i sektoren samt historiske observationer
- En evaluering af de anvendte elementer nævnt i risikobeskrivelsen, herunder en vurdering mod historiske data og markedspraksis for eksempelvis dødelighed og invaliditet
- Genberegning af hensættelser til forsikringskontrakter på udvalgte skadesforsikringsbrancher ved anvendelse af bestandsdata, herunder vurdering af ledelsesmæssige tillæg
- Genberegning af livsforsikringshensættelser for alle policer i en udvalgt rentegruppe
- Stikprøvegennemgang af hensættelsesberegning på udvalgte enkeltpolicer vedrørende livsforsikring
- Gennemgang og vurdering af antagelser for beregning af præmiehensættelse, risiko- og fortjenstmargen

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om koncernregnskabet og årsregnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af koncernregnskabet og årsregnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med koncernregnskabet eller årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til lov om finansiell virksomhed.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med koncernregnskabet og årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med kravene i lov om finansiell virksomhed. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Ledelsens ansvar for koncernregnskabet og årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et koncernregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med International Financial Reporting Standards som godkendt af EU samt for udarbejdelsen af et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med lov om finansiell virksomhed. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et koncernregnskab og et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af koncernregnskabet og årsregnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere koncernens og selskabets evne til at fortsætte driften; at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant; samt at udarbejde koncernregnskabet og årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere koncernen eller selskabet, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af koncernregnskabet og årsregnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om koncernregnskabet og årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som regnskabsbrugerne træffer på grundlag af koncernregnskabet og årsregnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i koncernregnskabet og årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af koncernens og selskabets interne kontrol
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige

- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af koncernregnskabet og årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om koncernens og selskabets evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i koncernregnskabet og årsregnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at koncernen og selskabet ikke længere kan fortsætte driften
- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af koncernregnskabet og årsregnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om koncernregnskabet og årsregnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf
- Opnår vi tilstrækkeligt og egnet revisionsbevis for de finansielle oplysninger for virksomhederne eller forretningsaktiviteterne i koncernen til brug for at udtrykke en konklusion om koncernregnskabet. Vi er ansvarlige for at lede, føre tilsyn med og udføre koncernrevisionen. Vi er eneansvarlige for vores revisionskonklusion

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om blandt andet det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Vi afgiver også en udtalelse til den øverste ledelse om, at vi har opfyldt relevante etiske krav vedrørende uafhængighed, og oplyser den om alle relationer og andre forhold, der med

rimelighed kan tænkes at påvirke vores uafhængighed og, hvor dette er relevant, tilhørende sikkerhedsforanstaltninger.

Med udgangspunkt i de forhold, der er kommunikeret til den øverste ledelse, fastslår vi, hvilke forhold der var mest betydelige ved revisionen af koncernregnskabet og årsregnskabet for den aktuelle periode og dermed er centrale forhold ved revisionen. Vi beskriver disse forhold i vores revisionspåtegning, medmindre lov eller øvrig regulering udelukker, at forholdet offentliggøres, eller i de yderst sjældne tilfælde, hvor vi fastslår, at forholdet ikke skal kommunikeres i vores revisionspåtegning, fordi de negative konsekvenser heraf med rimelighed ville kunne forventes at veje tungere end de fordele den offentlige interesse har af sådan kommunikation.

Deloitte

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
CVR-nr. 33 96 35 56

København, den 1. marts 2017

Henrik Wellejus
Statsautoriseret revisor

Martin Juul Møller
Statsautoriseret revisor

Balance

Mio.kr.	Note	Koncernen	
		2016	2015
Aktiver			
Immaterielle aktiver	1	0	0
Domicilejendomme	2	698	675
Udskudte skatteaktiver	3	217	425
Kapitalandele i associerede virksomheder	4	0	12
Genforsikringsandele af forsikringskontrakter	5	183	242
Aktuelle skatteaktiver	6	10	10
Andre aktiver	7	1.617	1.443
Udlån	8	5.106	5.643
Investeringsjendomme	9	905	939
Investeringsaktiver	10	25.828	25.199
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	11	705	323
Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender		218	306
Aktiver i alt		35.487	35.217
Passiver			
Reserver, overført resultat mv.		4.046	3.534
Minoritetsinteresser		2.124	2.111
Koncernegenkapital	12	6.170	5.645
Efterstillede kapitalindskud	13	249	249
Hensættelser til forsikringskontrakter	14	20.092	19.427
Andre hensættelser	15	31	34
Udstedte obligationer	16	0	5
Andre passiver	17	1.302	1.154
Indlån	18	6.949	7.993
Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	19	694	710
Passiver i alt		35.487	35.217
Eventualforpligtelser, garantier og leasingaftaler	40		
Sikkerhedsstillelser	41		
Nærtstående parter	42		
Dagsværdi og klassifikation af finansielle aktiver, passiver og instrumenter	43		
Afkast af finansielle instrumenter	44		
Modregning	45		
Løbetidsfordeling på finansielle instrumenter	46		
Kreditrisici	47		
Markedsrisici	48		
Følsomhedsoplysninger	49		
Nøgletal vedrørende bankkoncernen	50		
Væsentlige minoritetsinteresser	51		
Kapital- og risikostyring	52		
Væsentlige regnskabsmæssige skøn, forudsætninger og usikkerheder	53		
Anvendt regnskabspraksis	54		

Resultat- og totalindkomstopgørelse

		Koncernen	
Mio.kr.	Note	2016	2015
Resultatopgørelse			
Indtægter			
Præmieindtægter	20	6.309	6.372
Renteindtægter mv.	21	825	916
Gebyrindtægter mv.	22	133	128
Andre indtægter fra investeringsvirksomhed	23	4	1
Resultat af kapitalandele i associerede virksomheder	24	5	
Anden indkomst	25	223	179
Indtægter i alt		7.499	7.597
Omkostninger			
Erstatningsudgifter	26	-4.004	-4.121
Renteudgifter	27	-112	-189
Andre udgifter fra investeringsvirksomhed		-83	-63
Nedskrivning på udlån og tilgodehavender mv.	28	-23	-253
Erhvervelses- og administrationsomkostninger	29	-1.475	-1.377
Omkostninger i alt		-5.697	-6.003
Resultat af afgiven forretning	30	-251	-249
Ændring i livsforsikringshensættelser	31	-817	-121
Ændring i kollektivt bonuspotentiale		0	-45
Kursreguleringer	32	432	-501
Pensionsafkastskat	33	-120	-22
Resultat før skat		1.046	656
Skat	34	-207	-121
Resultat efter skat		839	535
Resultat før skat fordeles således:			
Alm. Brands andel af årets resultat		624	396
Minoritetsinteressernes andel af årets resultat	35	422	260
Resultat før skat		1.046	656
Resultat efter skat fordeles således:			
Alm. Brands andel af årets resultat		502	324
Minoritetsinteressernes andel af årets resultat	35	337	211
Resultat efter skat		839	535
Totalindkomstopgørelse			
Årets resultat		839	535
<i>Poster, som kan blive omklassificeret til resultatet</i>		0	0
<i>Poster, som ikke kan blive omklassificeret til resultatet:</i>			
Opskrivning domicilejendomme		9	7
Overført til kollektivt bonuspotentiale		-9	-7
Genmåling af ydelsesbaserede pensioner		1	3
Skat af anden totalindkomst		0	0
Anden totalindkomst i alt		1	3
Totalindkomst i alt		840	538
Fordeles således:			
Alm. Brands andel af årets totalindkomst		503	327
Minoritetsinteressernes andel af årets totalindkomst		337	211
Totalindkomst i alt		840	538
Forsikringsteknisk resultat - Skadeforsikring	36		
Egenkapitalens afkastkrav	37		
Segmentregnskab for Skade	38		
Segmentregnskab for Bank	39		

Egenkapitalopgørelse

Mio.kr.	Sikker- heds- fonde	Over- ført resultat	Egen- kapital	Mino- ritets- inter- esser	Koncern- Egen- kapital
Egenkapital pr. 1. januar 2015	182	3.097	3.279	1.968	5.247
Ændring i anvendt regnskabspraksis		-37	-37	-25	-62
Korrigeret egenkapital pr. 1. januar 2015	182	3.060	3.242	1.943	5.185
Egenkapitalbevægelser i 2015:					
Årets resultat		324	324	211	535
Opskrivning af domicilejendomme		7	7		7
Overført kollektivt bonuspotentiale		-7	-7		-7
Gennemåling af ydelsesbaserede pensioner		3	3		3
Skat af anden totalindkomst		0	0		0
Totalindkomst	0	327	327	211	538
Aktieoptionsordning, udstedelse		3	3	2	5
Aktieoptionsordning, udnyttelse		4	4		4
Køb og salg af egne aktier i dattervirksomheder		-27	-27	-41	-68
Opskrivning på grund af ændring i ejerandel		12	12		12
Skat af egenkapitalposter		0	0		0
Tilbagekøbsprogram egne aktier		0	0	-17	-17
Ændring i minoritetsinteressers ejerandel		0	0	-14	-14
Egenkapitalbevægelser i alt	0	319	319	141	460
Egenkapital pr. 31. december 2015	182	3.416	3.561	2.109	5.645
Egenkapital pr. 1. januar 2016	182	3.416	3.561	2.109	5.645
Ændring i anvendt regnskabspraksis		3	3	2	5
Korrigeret egenkapital pr. 1. januar 2016	182	3.419	3.564	2.111	5.650
Egenkapitalbevægelser i 2016:					
Årets resultat		502	502	337	839
Opskrivning af domicilejendomme		9	9		9
Overført kollektivt bonuspotentiale		-9	-9		-9
Gennemåling af ydelsesbaserede pensioner		1	1		1
Skat af anden totalindkomst		0	0		0
Totalindkomst	0	503	503	337	840
Aktieoptionsordning, udstedelse		1	1		1
Aktieoptionsordning, udnyttelse		20	20	14	34
Køb og salg af egne aktier i dattervirksomheder		-190	-190	-131	-321
Opskrivning på grund af ændring i ejerandel		155	155		155
Kapitalbevægelser i døtre		-6	-6	-4	-10
Skat af egenkapitalposter		0	0		0
Tilbagekøbsprogram egne aktier		0	0	-202	-202
Ændring i minoritetsinteressers ejerandel		0	0	23	23
Egenkapitalbevægelser i alt	0	483	483	37	520
Egenkapital pr. 31. december 2016	182	3.902	4.047	2.148	6.170

Sikkerhedsfonde er henlagt af ubeskattede midler og skal i henhold til selskabernes vedtægter anvendes til fordel for de forsikrede. Der er afsat en udskudt skatteforpligtelse af sikkerhedsfondene.

Pengestrømsopgørelse

Mio.kr.	Koncernen	
	2016	2015
Likviditet fra drift		
Indbetalte præmier	6.177	6.257
Udbetalte erstatninger	-4.136	-4.280
Indbetalte renter, udbytter mv.	778	880
Udbetalte renter	-19	-77
Modtaget vedrørende reassurance	-220	-157
Indbetalte gebyrindtægter	160	155
Udbetalte afgivne gebyrer	-26	-27
Betalte omkostninger	-1.407	-1.500
Betalt afkastskat	-67	-162
Modtagne andre ordinære indtægter	223	179
Betalte/modtagne skatter	-63	2
Likviditet fra drift	1.400	1.270
Ændringer i investeringsplacering		
Køb af immaterielle aktiver, inventar, it-udstyr mv.	-160	-147
Køb og ombygning af ejendomme	104	-5
Salg/køb af kapitalandele	-380	359
Salg/afdrag på pantebreve og udlån	547	149
Salg/køb af obligationer	195	1.571
Ændringer i investeringsplacering	306	1.927
Ændringer i finansiering		
Salg/køb af egne aktier	-190	-27
Udbetalt udbytte	-191	-35
Salg/køb af datterselskaber (ændring i minoriteter)	37	141
Efterstillede kapitalindskud	0	0
Aktieoptioner	1	5
Ændring i udstedte obligationer	-5	-16
Ændring i indlån	-1.046	-2.569
Ændring i gæld til kreditinstitutter	-17	-1.262
Ændring i anden gæld	-1	-6
Ændringer i finansiering	-1.412	-3.769
Ændringer i likvide midler	294	-572
Likvide midler primo	629	1.201
Likvide midler ultimo	923	629
Likvide midler består af følgende regnskabsposter:		
Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender	218	306
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker jævnfør note 11	127	155
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker jævnfør note 11	578	168
	923	629

Segmentrapportering, balance

							2016
Mio.kr.	Note	Skade	Liv	Bank	Øvrige	Elimi- nering	Ialt
Aktiver							
Immaterielle aktiver	1	0	0	0	0		0
Domicilejendomme	2	0	0	0	0	698	698
Udskudte skatteaktiver	3	69	21	156	0	-29	217
Kapitalandele i associerede virksomheder	4	0	0	0	0		0
Genforsikringsandele af forsikringskontrakter	5	170	13	0	0		183
Aktuelle skatteaktiver	6	0	0	101	18	-109	10
Andre aktiver	7	647	134	973	332	-469	1.617
Udlån	8	1.329	0	3.777	0	0	5.106
Investeringsjendomme	9	16	1.580	7	0	-698	905
Investeringsaktiver	10	8.363	12.611	3.807	1.137	-90	25.828
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	11	0	0	688	17		705
Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender		214	35	190	20	-241	218
Aktiver i alt		10.808	14.394	9.699	1.524	-938	35.487
Passiver							
Reserver, overført resultat mv.		2.587	848	1.521	1.214	-2.124	4.046
Minoritetsinteresser		0	0	0	0	2.124	2.124
Koncernegenkapital	12	2.587	848	1.521	1.214	0	6.170
Efterstillede kapitalindskud	13	149	120	175	250	-445	249
Hensættelser til forsikringskontrakter	14	7.239	12.853	0	0		20.092
Andre hensættelser	15	23	0	8	0		31
Udskudte skatteforpligtelser	3	0	0	0	29	-29	0
Aktuelle skatteforpligtelser	6	98	11	0	0	-109	0
Andre passiver	17	625	312	449	31	-115	1.302
Indlån	18	0	0	7.189	0	-240	6.949
Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	19	87	250	357	0	0	694
Passiver i alt		10.808	14.394	9.699	1.524	-938	35.487
2015							
Aktiver							
Immaterielle aktiver	1	0	0	0	0		0
Domicilejendomme	2	0	0	0	0	675	675
Udskudte skatteaktiver	3	144	58	250	0	-27	425
Kapitalandele i associerede virksomheder	4	0	0	12	0		12
Genforsikringsandele af forsikringskontrakter	5	227	15	0	0		242
Aktuelle skatteaktiver	6	0	0	156	15	-161	10
Andre aktiver	7	616	149	822	320	-464	1.443
Udlån	8	1.588	0	4.299	0	-244	5.643
Investeringsjendomme	9	18	1.451	145	0	-675	939
Investeringsaktiver	10	8.463	12.149	4.169	512	-94	25.199
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	11	0	0	301	22	0	323
Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender		58	86	262	6	-106	306
Aktiver i alt		11.114	13.908	10.416	875	-1.096	35.217
Passiver							
Reserver, overført resultat mv.		2.750	844	1.495	558	-2.113	3.534
Minoritetsinteresser		0	0	0	0	2.111	2.111
Koncernegenkapital	12	2.750	844	1.495	558	-2	5.645
Efterstillede kapitalindskud	13	149	120	175	250	-445	249
Hensættelser til forsikringskontrakter	14	7.397	12.030	0	0		19.427
Andre hensættelser	15	24	0	10	0		34
Udskudte skatteforpligtelser	3	0	0	0	27	-27	0
Udstedte obligationer	16	0	0	0	5		5
Aktuelle skatteforpligtelser	6	152	9	0	0	-161	0
Andre passiver	17	619	388	278	35	-166	1.154
Indlån	18	0	0	8.099	0	-106	7.993
Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	19	23	517	359	0	-189	710
Passiver i alt		11.114	13.908	10.416	875	-1.096	35.217

Segmentrapportering, resultatopgørelse

							2016
Mio.kr.	Note	Skade	Liv	Bank	Øvrige	Elimi- nering	Ialt
Indtægter							
Præmier	20	5.028	1.281	0	0		6.309
Renteindtægter mv.	21	251	322	242	29	-19	825
Gebyrindtægter mv.	22	0	0	188	0	-55	133
Andre indtægter fra investeringsvirksomhed	23	1	58	6	0	-61	4
Resultat af kapitalandele i associerede virksomheder	24	0	0	5	0	0	5
Anden indkomst	25	0	0	223	0		223
Indtægter i alt		5.280	1.661	664	29	-135	7.499
Omkostninger							
Erstatningsudgifter	26	-3.034	-970	0	0		-4.004
Renteudgifter	27	-75	-5	-38	-13	19	-112
Andre udgifter fra investeringsvirksomhed		-33	-45	0	-60	55	-83
Nedskrivning på udlån og tilgodehavender mv.	28	0	0	-23	0		-23
Erhvervelses- og administrationsomkostninger	29	-851	-101	-584	0	61	-1.475
Omkostninger i alt		-3.993	-1.121	-645	-73	135	-5.697
Resultat af afgiven forretning	30	-247	-4	0	0		-251
Ændring i livsforsikringshensættelser	31	0	-826	0	0	9	-817
Kursreguleringer	32	-73	494	25	-23	9	432
Pensionsafkastskat	33	0	-120	0	0		-120
Resultat før skat		967	84	44	-67	18	1.046
Skat	34	-204	-10	-8	15		-207
Resultat efter skat		763	74	36	-52	18	839
							2015
Indtægter							
Præmier	20	5.061	1.311	0	0		6.372
Renteindtægter mv.	21	274	347	294	20	-19	916
Gebyrindtægter mv.	22	0	0	189	0	-61	128
Andre indtægter fra investeringsvirksomhed	23	1	55	7	0	-62	1
Resultat af kapitalandele i associerede virksomheder	24	0	0	1	0	0	1
Anden indkomst	25	0	0	179	0		179
Indtægter i alt		5.336	1.713	670	20	-142	7.597
Omkostninger							
Erstatningsudgifter	26	-3.018	-1.103	0	0		-4.121
Renteudgifter	27	-95	-5	-95	-13	19	-189
Andre udgifter fra investeringsvirksomhed		-30	-50	0	-44	61	-63
Nedskrivning på udlån og tilgodehavender mv.	28	0	0	-253	0		-253
Erhvervelses- og administrationsomkostninger	29	-807	-84	-548	0	62	-1.377
Omkostninger i alt		-3.950	-1.242	-896	-57	142	-6.003
Resultat af afgiven forretning	30	-245	-4	0	0		-249
Ændring i livsforsikringshensættelser	31	0	-121	0	0		-121
Ændring i fortjenstmargen		0	-52	0	0	7	-45
Kursreguleringer	32	-189	-193	-105	-15	1	-501
Pensionsafkastskat	33	0	-22	0	0		-22
Resultat før skat		952	79	-331	-52	8	656
Skat	34	-214	-2	82	13		-121
Resultat efter skat		738	77	-249	-39	8	535

For yderligere segmentoplysninger henvises til note 38 Segmentregnskab for Skade og note 39 Segmentregnskab for Bank.

Oversigt over noter

Noter med henvisning

1	Immaterielle aktiver	→
2	Domicilejendomme	→
3	Udskudte skatteaktiver	→
4	Kapitalandele i associerede virksomheder	→
5	Genforsikringsandele af forsikringskontrakter	→
6	Aktuelle skatteaktiver	→
7	Andre aktiver	→
8	Udlån	→
9	Investeringsaktiver	→
10	Investeringsaktiver	→
11	Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	→
12	Koncernegenkapital	→
13	Efterstillede kapitalindskud	→
14	Hensættelser til forsikringskontrakter	→
15	Andre hensættelser	→
3	Udskudte skatteforpligtelser	→
16	Udstedte obligationer	→
17	Andre passiver	→
18	Indlån	→
19	Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	→
20	Præmieindtægter	→
21	Renteindtægter mv.	→
22	Gebyrindtægter mv.	→
23	Andre indtægter fra investeringsvirksomhed	→
24	Resultat af kapitalandele i associerede virksomheder	→
25	Anden indkomst	→
26	Erstatningsudgifter	→
27	Renteudgifter	→
28	Nedskrivning på udlån og tilgodehavender mv.	→
29	Erhvervelses- og administrationsomkostninger	→
30	Resultat af afgiven forretning	→
31	Ændring i livsforsikringshensættelser	→
32	Kursreguleringer	→
33	Pensionsafkastskat	→
34	Skat	→
35	Minoritetsinteressernes andel af årets resultat	→

Noter uden henvisning

36	Forsikringsteknisk resultat - Skadeforsikring	→
37	Egenkapitalens afkast - Liv og Pension	→
38	Segmentregnskab for Skade	→
39	Segmentregnskab for Bank	→
40	Eventualforpligtelser, garantier og leasingaftaler	→
41	Sikkerhedsstillelser	→
42	Nærtstående parter	→
43	Dagsværdi og klassifikation af finansielle aktiver, passiver og instrumenter	→
44	Afkast af finansielle instrumenter	→
45	Modregning	→
46	Løbetidsfordeling på finansielle instrumenter	→
47	Kreditrisici	→
48	Markedsrisici	→
49	Følsomhedsoplysninger	→
50	Nøgletal vedrørende bankkoncernen	→
51	Væsentlige minoritetsinteresser	→
52	Kapital og risikostyring	→
53	Væsentlige regnskabsmæssig skøn, forudsætninger og usikkerheder	→
54	Anvendt regnskabspraksis	→

Noter

Mio.kr.	2016					2015				
	Skade	Liv	Bank	Øvrige	I alt	Skade	Liv	Bank	Øvrige	I alt
Note 1 Immaterielle aktiver										
Software	0				0	0				0
Immaterielle aktiver ultimo	0				0	0				0
<i>Software</i>										
Anskaffelsessum primo	323				323	323				323
Anskaffelsessum ultimo	323				323	323				323
Akkumulerede af- og nedskrivninger primo	-323				-323	-323				-323
Akkumulerede af- og nedskrivninger ultimo	-323				-323	-323				-323
Software ultimo	0				0	0				0
Der har ikke været bevægelser på immaterielle aktiver i året.										
Note 2 Domicilejendomme										
Anskaffelsesværdi primo					620					1.092
Årets tilgang, reklassificeret fra investeringsejendom					17					0
Årets afgang, reklassificeret til investeringsejendom					0					-472
Anskaffelsesværdi ultimo					637					620
Akkumulerede opskrivninger primo					74					67
Årets opskrivninger					10					13
Tilbageført af tidligere års opskrivninger via egenkapitalen					-1					-6
Akkumulerede opskrivninger ultimo					83					74
Akkumulerede af- og nedskrivninger primo					-19					-106
Af- og nedskrivninger primo, reklassificeret fra investeringsejendom					-3					0
Årets nedskrivninger					0					-2
Tilbageført af tidligere års nedskrivninger via resultatopgørelsen					0					4
Afskrevet på årets afgang					0					85
Akkumulerede af- og nedskrivninger ultimo					-22					-19
Domicilejendomme ultimo					698					675
Omvurderet værdi primo					675					1.053
Årets tilgang					14					0
Årets afgang					0					-387
Værdiregulering indregnet via resultatopgørelsen					0					2
Værdiregulering indregnet via egenkapitalen					9					7
Omvurderet værdi ultimo					698					675
Gennemsnitlig afkastprocent, kontorejendomme					5,62%					5,65%

Koncernens domicilejendomme er i Liv-koncernen klassificeret som investeringsejendomme, hvorfor reklassifikation alene er foretaget i koncernbalancen.

Dagsværdien for domicilejendomme beregnes efter afkastmetoden på baggrund af de enkelte ejendommers driftsafkast og et til ejendommen knyttet forrentningskrav, der afspejler de handler, der har fundet sted på ejendomsmarkedet op til vurderingstidspunktet. Den fremkomne dagsværdi korrigeres for deposita, mer- eller mindreleje, leje for uudlejede arealer samt udskudte vedligeholdelsesarbejder og nødvendige udgifter til indretning.

Der har ikke været ændringer i de anvendte metoder for opgørelse af dagsværdier i indeværende år.
I periodens resultat indgår en urealiseret gevinst på 2 mio.kr. under kursreguleringer.

De væsentligste ikke-observerbare input anvendt ved opgørelsen af dagsværdien er følgende:
Afkastkrav: 5,62 % (2015: 5,65 %)
Leje pr. m²: kr. 1.545 (2015: kr. 1.544)

En stigning i afkastkravet vil medføre et fald i ejendommenes dagsværdi, mens en stigning i leje pr. m² i forhold til de anvendte forudsætninger vil medføre en stigning i ejendommenes dagsværdi. En generel stigning i leje pr. m² i de områder, hvori koncernens investeringsejendomme er beliggende, vil alt andet lige medføre et mindre fald i afkastkravet.

Mio.kr.	2016					2015				
	Skade	Liv	Bank	Øvrige	I alt	Skade	Liv	Bank	Øvrige	I alt
Note 3 Udskudte skatteaktiver										
Udskudte skatteaktiver primo	144	58	250	-27	425	219	-8	300	-25	486
Ændring i anvendt regnskabspraksis		-1			-1	18	0	0	0	18
Regulering vedrørende tidligere år	-23		14	0	-9	-53	25	23	0	-5
Årets ændring	-52	8	-108	-2	-154	-40	-3	-73	-2	-118
Årets ændring pensionsafkastskat	0	-44	0	0	-44	0	44	0	0	44
Udskudte skatteaktiver ultimo	69	21	156	-29	217	144	58	250	-27	425
Udskudt skat på sikkerhedsfonde	0	0	0	-40	-40	0	0	0	-40	-40
Udskudt skat på materielle aktiver mv.	58	0	1	3	62	74	0	2	4	80
Udskudt skat på ejendomme	0	21	0	0	21	0	14	1	0	15
Udskudt skat på goodwill	4	0	0	0	4	21	0	0	0	21
Udskudt skat på leasingaktiver	0	0	16	0	16	0	0	48	0	48
Udskudt skat på hensættelser	7	0	9	3	19	49	0	5	1	55
Udskudt skat på fremført underskud	0	0	130	5	135	0	0	194	8	202
Udskudte skatteaktiver ultimo	69	21	156	-29	217	144	14	250	-27	381
Pensionsafkastskat ultimo		0			0		44			44

Der er foretaget aktivisering af udskudt skat under hensyntagen til den fremtidige indtjening og muligheden for udnyttelse. Koncernens samlede skatteaktiv ultimo 2016 udgør 226 mio.kr., hvoraf der er aktiveret 217 mio.kr. Der er modregnet udskudt skat på 40 mio.kr. på sikkerhedsfonde.

Note 4 Kapitalandele i associerede virksomheder

Kapitalandele i associerede virksomheder

Anskaffelsessum primo		13	13		39	39
Tilgang		0	0		0	0
Afgang		-13	-13		-26	-26
Anskaffelsessum ultimo		0	0		13	13
Op- og nedskrivninger primo		-1	-1		5	5
Udbytte		0	0		-2	-2
Årets resultat		5	5		1	1
Tilbageførte reguleringer		-4	-4		-5	0
Op- og nedskrivninger ultimo		0	0		-1	-1
Kapitalandele i associerede virksomheder ultimo		0	0		12	12

Kapitalandele i 2015 i associerede virksomheder bestod af Cibor Invest A/S, hvor Alm. Brands ejerandel udgjorde 43 %. Ejerandelen er solgt i 2016.

	Nettoind- tægter	Årets resultat	Aktiver i alt	For- pligtel- ser i alt
<i>Hovedtal for associerede virksomheder</i>				
Cibor Invest A/S	1	0	180	138

Mio.kr.	2016					2015				
	Skade	Liv	Bank	Øvrige	I alt	Skade	Liv	Bank	Øvrige	I alt
Note 5 Genforsikringsandele af forsikringskontrakter										
Genforsikringsandel af livsforsikringshensættelse	0	13			13	0	13			13
Genforsikringsandel af præmiehensættelse	7	0			7	7	0			7
Genforsikringsandel af erstatningshensættelse	163	0			163	220	2			222
Genforsikringsandele af forsikringskontrakter ultimo	170	13			183	227	15			242
<i>Genforsikringsandel af livsforsikringshensættelse</i>										
Primo		13			13		21			21
Årets ændring		0			0		-8			-8
Ultimo		13			13		13			13
<i>Genforsikringsandel af præmiehensættelse</i>										
Primo	7	0			7	7	0			7
Årets afgivne præmier	-317	-2			-319	-323	-8			-331
Årets betalinger til reassurance	317	2			319	323	8			331
Diskontering	0	0			0	0	0			0
Ultimo	7	0			7	7	0			7
<i>Genforsikringsandel af erstatningshensættelse</i>										
Primo	220	2			222	291	3			294
Årets afgivne erstatninger	51	-13			38	64	-22			42
Årets modtagne betalinger fra reassurance	-108	11			-97	-135	21			-114
Diskontering	0	0			0	0	0			0
Ultimo	163	0			163	220	2			222

Alm. Brand modtager automatisk oplysninger om ændringer i security rating på reassurance-selskaber samt deres regnskabstal. Dette giver et generelt overblik over reassurancemarkedet, og om der er nogle af de selskaber, som koncernen samarbejder med, som er i økonomiske vanskeligheder (run-off).

Hvis security ratingen for en reassurandør bliver nedjusteret til under niveauet ved indtegnning af en kontrakt, har Alm. Brand ifølge kontrakten mulighed for at opsiges samarbejdet. Der registreres eventuelle commutations forslag/-aftaler til mindre end 100 % af skadereserven, og der tages højde for eventuelle tvister, koncernen måtte have med reassurandørerne.

På baggrund af ovenstående vurderes det ved periodeafslutning, om der er nogle tilgodehavender fra reassurandører, hvor betaling er tvivlsom. Hvis der vurderes at være tvivlsomme poster, nedskrives der til tab. Alm. Brand har ikke væsentlige koncentrationer af kreditrisici på reassurandører.

Reassurance opgøres på baggrund af bruttoerstatningerne med udgangspunkt i de givne selvbehold. Der henvises til afsnittet om risikoforhold og nærmere beskrivelse af selvbeholdene. Reassurance har en tilsvarende følsomhed over for ændringer i forudsætninger som bruttoerstatningerne.

Der er en direkte sammenhæng mellem reassurance og bruttohensættelserne, hvorfor niveauet af reinsurancehensættelserne vurderes til at være tilstrækkelige til enhver tid.

Note 6 Aktuelle skatteaktiver										
Aktuelle skatteaktiver primo	-152	-9	156	15	10	-166	-18	150	43	9
Regulering vedrørende tidligere år	24	-1	-13	0	10	53	-7	-23	0	23
Afregnet skat vedrørende tidligere år	128	10	-143	-15	-20	113	25	-127	-43	-32
Betalt skat vedrørende regnskabsåret	55	7	0	1	63	22	7	1	0	30
Beregnet skat af årets resultat	-153	-18	101	17	-53	-174	-16	155	15	-20
Aktuelle skatteaktiver ultimo	-98	-11	101	18	10	-152	-9	156	15	10

Mio.kr.	2016					2015				
	Skade	Liv	Bank	Øvrige	I alt	Skade	Liv	Bank	Øvrige	I alt
Note 7 Andre aktiver										
Tilgodehavende hos forsikringstagere	130	28	0	0	158	119	15	0	0	134
Tilgodehavende hos forsikringsmæglere	3	0	0	0	3	6	0	0	0	6
Tilgodehavende hos forsikringsselskaber	0	1	0	0	1	0	2	0	0	2
Tilgodehavende hos										
tilknyttede virksomheder	160	1	0	266	1	155	0	0	261	0
Andre tilgodehavender	26	3	0	33	32	30	15	0	34	49
Positiv markedsværdi af afledte finansielle instrumenter, brutto	73	0	22	0	94	75	0	35	0	106
Driftsmidler	1	0	821	0	822	6	0	655	0	661
Øvrige aktiver	151	0	88	12	239	123	0	86	11	209
Pensionskassen under Alm. Brand A/S				12	12	0	0		11	11
Tilgodehavende renter	85	84	35	9	213	85	101	39	3	225
Periodeafgrænsningsposter	18	17	7	0	42	17	16	7	0	40
Andre aktiver ultimo	647	134	973	332	1.617	616	149	822	320	1.443
<i>Driftsmidler</i>										
Anskaffelsessum primo	36		919		955	100		679		779
Årets tilgang	0		473		473	3		353		356
Årets afgang	-1		-219		-220	-67		-113		-180
Anskaffelsessum ultimo	35		1.173		1.208	36		919		955
Akkumulerede af- og nedskrivninger primo	-30		-264		-294	-94		-160		-254
Årets afskrivninger	-5		-153		-158	-2		-122		-124
Årets nedskrivninger					0					0
Afskrevet på årets afgang	1		65		66	66		18		84
Akkumulerede af- og nedskrivninger ultimo	-34		-352		-386	-30		-264		-294
Øvrige mellemværender vedr. operationel leasing			0		0			0		0
Driftsmidler ultimo	1		821		822	6		655		661
Fremtidige minimumsleasingydelser for operationelle leasingaktiver										
Løbetid inden for 1 år			196		196			159		159
Løbetid mellem 1 år og 5 år			170		170			146		146
Løbetid over 5 år			0		0			0		0
I alt			366		366			305		305
Alm. Brand har afdækket pensionsforpligtelser i Pensionskassen under Alm. Brand A/S. Om Pensionskassen kan oplyses følgende:										
Forpligtelsens nutidsværdi primo					-106					-120
Renteomkostninger					0					0
Udbetalte ydelser					9					10
Aktuarmæssige gevinster/tab fra finansielle forudsætninger					4					4
Aktuarmæssige gevinster/tab fra demografiske forudsætninger					-2					0
Aktuarmæssige gevinster/tab fra erfaringsmæssige reguleringer					-5					0
Forpligtelsens nutidsværdi ultimo					-100					-106
Dagsværdi af ordningens aktiver primo					117					128
Forrentning af pensionsaktiverne					0					0
Afkast af aktiverne (eksklusive beløb indregnet i netto renteudgifter)					4					-1
Udbetalte ydelser					-9					-10
Ekstraordinær indtægt					0					0
Dagsværdi af ordningens aktiver ultimo					112					117
Forpligtelsens nutidsværdi					-100					-106
Dagsværdi af ordningens aktiver					112					117
Nettoaktiv indregnet i balancen					12					11
Netto renteindtægt					0					0
Ekstraordinære indtægter					0					0
Indregnet i resultatopgørelsen					0					0

Mio.kr.	2016	2015
<i>Genmåling af ydelsesbaserede pensionsordninger</i>		
Afkast af pensionsordningens aktiver eksklusive beløb indregnet i netto renteomkostninger	4	-1
Aktuarmæssige gevinster/tab fra finansielle forudsætninger	4	4
Aktuarmæssige gevinster/tab fra demografiske forudsætninger	-2	0
Aktuarmæssige gevinster/tab fra erfaringsmæssige reguleringer	-5	0
Indregnet i anden totalindkomst	1	3
Indregnet i resultatopgørelse og anden totalindkomst	1	3

Ordningens aktiver består udelukkende af likvider (under 1 mio.kr.) og obligationer værdiansat til officiel markedskurs.

Pensionsforpligtelserne er opgjort baseret på følgende aktuarmæssige forudsætninger

10-års punktet på diskonteringskurven ved regnskabsårets begyndelse	0,18%	-0,12%
Forventet inflation	1,00%	1,00%
<i>Gennemsnitlig restlevetid i år for pensionsmodtagere*</i>		
Mænd	7,8	8,2
Kvinder	6,5	6,8

*) Baseret på Finanstilsynets opdaterede levetidsbenchmark

Pensionskassen er en ydelsesbaseret afviklingskasse. Der er ingen bidragsbetalende medlemmer, så alle medlemmer er enten egenpensionister eller ægtefællepensionister. Alle ydelser er livsbetingede løbende ydelser oprindeligt fastlagt som en procent af en pensionsgivende gage. Ydelserne reguleres to gange årligt. Reguleringssatsen fastsættes som udviklingen i nettoprisindekset med fradrag af 1 % p.a.

Administrationen af Pensionskassen forestås af Alm. Brand A/S, der bærer de hermed forbundne omkostninger. Udgifter til revision samt myndighedsgebyrer og afgifter dækkes af Pensionskassen. Alm. Brand A/S har forpligtet sig til at betale pensionsbidrag fastsat af Pensionskassens ansvarshavende aktuar samt ekstraordinære bidrag, når Finanstilsynet måtte forlange dette. Alm. Brand af 1792 fmba har forpligtet sig til at friholde Alm. Brand A/S for de udgifter, som selskabet til enhver tid måtte afholde i henhold til disse forpligtigelser. Pensionskassen ledes af en bestyrelse, der består af seks bestyrelsesmedlemmer, hvoraf halvdelen vælges af og blandt de stemmeberettigede medlemmer af Pensionskassen.

Pensionskassen er eksponeret for en række risici såsom levetidsrisici, renterisici og inflationsrisici.

Ved opgørelse af pensionsforpligtelsen benyttes en forventet levetid. Hvis denne levetidsforventning ændres, vil værdien af pensionsforpligtelsen stige eller falde, afhængig af om levetiden stiger eller falder. Hvis den faktiske levetid overstiger den forventede levetid, vil det betyde en udgift for pensionskassen, mens en faktisk lavere levetid vil betyde en indtægt.

Pensionskassens forpligtelser beregnes ud fra de forventede ydelser diskonteret med en af Finanstilsynet offentliggjort diskonteringskurve med korrektion for de gældende regler for ydelsesregulering. Fra 1. januar 2016 bruges diskonteringskurven fra EIOPA inklusive en eventuel positiv volatilitetsjustering. En renteændring vil påvirke værdien af både aktiver og passiver. Forskellen på denne påvirkning udgør renterisiko.

Reguleringen af ydelserne sker med udviklingen i nettoprisindekset med fradrag af 1 %-point. Ved opgørelsen af hensættelserne benyttes en forventet årlig stigning i nettoprisindekset på 2 %. Hvis den forventede fremtidige udvikling i nettoprisindekset ændres, vil det betyde en ændring i værdien af pensionshensættelserne. Er den faktiske regulering højere end den forventede, vil det betyde en udgift for Pensionskassen. Omvendt vil en lavere reguleringssats betyde en indtægt.

De aktuarmæssige forudsætninger for fastsættelse af pensionsforpligtelsen omfatter diskonteringsrente, forventet inflation og forventede levetider. Nedenstående følsomhedsanalyse er beregnet ud fra sandsynlige ændringer i de respektive forudsætninger, som er til stede ved årsafslutningen, mens alle andre variable holdes fast.

Hvis diskonteringsrenten er 100 basispoint højere (lavere), vil pensionsforpligtelsen falde med 6 mio.kr. (stige med 7 mio.kr.).

Hvis inflationen er 1 %-point højere (lavere), vil pensionsforpligtelsen stige med 7 mio.kr. (falde med 6 mio.kr.).

En stigning (fald) i dødelighedsintensiteterne med 10 % gør, at den gennemsnitlige restlevetid falder (stiger) med 0,4 år for både mænd og kvinder, og pensionsforpligtelsen falder med 5 mio.kr. (stiger med 5 mio.kr.).

Følsomhedsanalysen er ikke nødvendigvis en afspejling af den faktiske ændring i forpligtelsen, da det er usandsynligt, at ændringer i én forudsætning vil forekomme isoleret fra ændringer i andre forudsætninger. Nutidsværdien af pensionsforpligtelsen i ovenstående følsomhedsanalyse er beregnet på samme måde som ved beregningen af pensionsforpligtelsen indregnet i balancen.

Den anvendte metode for følsomhedsanalysen og de forudsætninger, der indgår heri, er uændret i forhold til tidligere år.

Da Pensionskassen er en afviklingskasse, forventes der ingen bidrag til ordningen næste år.

Den gennemsnitlige vægtede varighed af pensionsforpligtelsen pr. 31. december 2016 er 6,8 år (2015: 6,9 år).

Mio.kr.	2016					2015				
	Skade	Liv	Bank	Øvrige	I alt	Skade	Liv	Bank	Øvrige	I alt
Note 8 Udlån										
Udlån til dagsværdi	1.329		194		1.523	1.588		228		1.816
Udlån til amortiseret kostpris	0		3.583		3.583	0		4.071		3.827
Udlån ultimo	1.329		3.777		5.106	1.588		4.299		5.643
<i>Udlån til dagsværdi</i>										
Pantebreve	1.329		194		1.523	1.588		228		1.816
Udlån til dagsværdi ultimo	1.329		194		1.523	1.588		228		1.816
Af årets samlede dagsværdiregulering for pantebreve på -28 mio.kr. (2015: -121 mio.kr.) kan 18 mio.kr. henføres til kredittab (2015: -29 mio.kr.). På bankens beholdning af pantebreve er der ultimo 2016 akkumuleret nedskrevet 643 mio.kr. (2015: 710 mio.kr.)										
<i>Udlån til amortiseret kostpris</i>										
Udlån			4.757		4.757			5.475		5.475
Leasing			36		36			29		29
I alt for nedskrivninger mv.			4.793		4.793			5.504		5.504
Nedskrivninger mv.			-1.211		-1.211			-1.433		-1.433
Udlån til amortiseret kostpris ultimo			3.582		3.582			4.071		4.071
<i>Bruttoinvestering i finansiel leasing</i>										
Løbetid inden for 1 år			19		19			18		18
Løbetid mellem 1 og 5 år			21		21			13		13
Løbetid over 5 år			0		0			0		0
			40		40			31		31
Ikke indtjent finansiel indkomst			-4		-4			-2		-2
Nettoinvestering i finansiel leasing ultimo			36		36			29		29
<i>Nettoinvestering i finansiel leasing</i>										
Løbetid inden for 1 år			17		17			17		17
Løbetid mellem 1 og 5 år			19		19			12		12
Løbetid over 5 år			0		0			0		0
Nettoinvestering i finansiel leasing ultimo			36		36			29		29
Heraf ikke garanteret restværdi			-		-			-		-
Nedskrivninger på finansielle leasingkontrakter			0		0			0		0
<i>Værdi af udlån, hvor der er indtruffet objektiv indikation af værdiforringelse</i>										
<i>Individuel vurdering</i>										
Udlån for nedskrivning			1.589		1.589			2.019		2.019
Nedskrivninger mv.			-1.043		-1.043			-1.246		-1.246
Individuel vurdering ultimo			546		546			773		773
<i>Gruppevis vurdering</i>										
Udlån for nedskrivning			2.619		2.619			2.371		2.371
Nedskrivninger mv.			-168		-168			-186		-186
Gruppevis vurdering ultimo			2.451		2.451			2.185		2.185
Udlån efter nedskrivning i alt ultimo			2.997		2.997			2.958		2.958
Note 9 Investerings ejendomme										
Regnskabsmæssig værdi primo	18	1.451	145		939	18	1.417	160		542
Årets tilgang, ejendomme	0	28	0		14	0	0	21		21
Årets tilgang, forbedringer	0	0	0		0	0	21	0		21
Reklassificeret fra domicilejendomme	0	0	0		0	0	0	0		387
Årets afgang	0	0	-138		-138	0	-6	-35		-41
Årets værdireguleringer	-2	101	0		90	0	19	-1		9
Investerings ejendomme ultimo	16	1.580	7		905	18	1.451	145		939
Gennemsnitlig afkastprocent, kontor-ejendomme	7,40%	5,64%			5,69%	7,03%	5,95%			6,22%
Gennemsnitlig afkastprocent, bolig-ejendomme		6,00%			6,00%		6,00%			6,00%
Gennemsnitlig afkastprocent, samlet	7,40%	5,65%			5,70%	7,03%	5,95%			6,21%

En del af Livkoncernens investeringsejendomme anvendes af koncernen som domicilejendomme, hvorfor ejendommene i koncernbalancen er klassificeret som domicilejendomme, jævnfør note 2.

Investeringsejendomme i Skadeforsikring samt Liv og Pension

Dagsværdien for investeringsejendomme beregnes efter afkastmetoden på baggrund af de enkelte ejendommers driftsafkast og et til ejendommen knyttet forrentningskrav, der afspejler de handler, der har fundet sted på ejendomsmarkedet op til vurderingstidspunktet. Den fremkomne dagsværdi korrigeres for deposita, mer- eller mindreleje, leje for uudlejede arealer samt udskudte vedligeholdelsesarbejder og nødvendige udgifter til indretning.

Der har ikke været ændringer i de anvendte metoder for opgørelse af dagsværdier i indeværende år. I periodens resultat indgår en urealiseret gevinst på 90 mio.kr. under kursreguleringer.

De væsentligste ikke observerbare input anvendt ved opgørelsen af dagsværdien er følgende:

Afkastkrav: 5,70 % (2015: 6,21 %)

Leje pr. m²: kr. 1.385 (2015: kr. 1.393)

En stigning i afkastkravet vil medføre et fald i ejendommenes dagsværdi, mens en stigning i leje pr. m² i forhold til de anvendte forudsætninger vil medføre en stigning i ejendommenes dagsværdi. En generel stigning i leje pr. m² i de områder, hvori koncernens investeringsejendomme er beliggende, vil alt andet lige medføre et mindre fald i afkastkravet.

Investeringsejendomme i Bank

Investeringsejendomme omfatter parcelhuse og udlejningsejendomme, som ikke forventes solgt inden for 12 måneder. Parcelhuse værdiansættes på baggrund af eksterne vurderingsmænd. Udlejningsejendomme værdiansættes på baggrund af en cash flow-model, som tager højde for et afkastkrav, der er afhængigt af beliggenhed, lejerens bonitet, lejekontraktens løbetid og anvendelsesmulighed m.m. Udlejningsejendomme suppleres med værdiansættelse fra eksterne vurderingsmænd, såfremt ejendommen vurderes at være svær omsættelig. Sænkes vurderingerne af parcelhusene med 15 %, og øges afkastkravet på udlejningsejendomme med 1 %-point, betyder det en ændring af dagsværdien på 1 mio.kr.

Mio.kr.	2016					2015				
	Skade	Liv	Bank	Øvrige	I alt	Skade	Liv	Bank	Øvrige	I alt
Note 10 Investeringsaktiver										
Statsobligationer	0	2.314	58	0	2.372	0	2.376	44	0	2.420
Realkreditobligationer	7.798	7.968	3.472	1.059	20.297	8.215	7.533	3.865	432	20.045
Andre fastforrentede fordringer	350	418	55	75	823	0	278	46	77	324
Andre variabelt forrentede fordringer	46	106	0	2	154	100	96	0	2	198
Børsnoterede aktier	0	850	28	0	878	0	885	15	0	900
Unoterede aktier	8	575	194	1	778	7	516	199	1	723
Positiv markedsværdi af afledte finansielle instrumenter, brutto	151	380	0	0	526	125	465	0	0	589
Øvrige	10	0	0	0	0	16	0	0	0	0
Investeringsaktiver ultimo	8.363	12.611	3.807	1.137	25.828	8.463	12.149	4.169	512	25.199

Koncernens beholdning af børsnoterede og unoterede aktier havde pr. 31. december 2016 en markedsværdi på 1.656 mio.kr. (2015: 1.623 mio.kr.). En væsentlig del af koncernens aktieeksponering opnås ved anvendelse af afledte finansielle instrumenter som optioner og futures. Den samlede aktieeksponering inklusive afledte finansielle instrumenter var på 3.093 mio.kr. pr. 31. december 2016 (2015: 2.966 mio.kr.). Bankens beholdning af afledte finansielle instrumenter indregnes under andre aktiver samt andre passiver. Der henvises til bankens årsrapport for yderligere specifikation af positionerne. Der henvises til note 45 Modregning for oversigt over nettoposition i afledte finansielle instrumenter.

Note 11 Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker

Tilgodehavender på opsigelse hos centralbanker	0	0	5	0	5	0	0	14	0	14
Tilgodehavender hos kreditinstitutter	0	0	683	17	700	0	0	287	22	309
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker ultimo	0	0	688	17	705	0	0	301	22	323

Løbetidsfordeling:

Anfordringstilgodehavender	0	0	127	0	127	0	0	155	0	155
Til og med 3 måneder	0	0	561	17	578	0	0	146	22	168
Over 3 måneder og til og med 1 år	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ultimo	0	0	688	17	705	0	0	301	22	323

	2016					2015				
Mio.kr.	Skade	Liv	Bank	Øvrige	I alt	Skade	Liv	Bank	Øvrige	I alt
<i>Tilgodehavender hidrørende fra ægte købs- og tilbagesalgsforretninger:</i>										
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker			266		266			82		82
Andre tilgodehavender			0		0			0		0
Ultimo			266		266			82		82

Note 12 Koncernegenkapital

Reserver, overført resultat mv.	6.170	5.645
Koncernegenkapital ultimo	6.170	5.645

Der henvises i øvrigt til egenkapitalopgørelsen.

Mio.kr.	2016	2015
<i>Solvensopgørelse</i>		
Kernekapital efter fradrag	4.979	4.336
Kapitalgrundlag efter fradrag	4.741	3.845
Vægtede poster med kreditrisiko	9.465	9.058
Vægtede poster med markedsrisiko	898	827
Vægtede poster med operationel risiko	927	694
Vægtede poster i alt	11.290	10.579
Kernekapital efter fradrag i procent af vægtede poster i alt	44,1 %	41,1 %
Solvensprocent	42,0 %	36,4 %

Opgørelsen af kapitalgrundlaget er foretaget i henhold til CRD-IV samt FICOD II-regelsættet.

Antal aktier

Afstemning af antal aktier (1.000 stk.)

Udstedte aktier primo	173.500	173.500
Egne aktier primo	-5.090	-3.838
Antal aktier primo	168.410	169.662

Årets køb/salg af aktier	-4.944	-1.552
Udstedte aktier ultimo	173.500	173.500
Egne aktier ultimo	-10.034	-5.090
Antal aktier ultimo	163.466	168.410

Egne aktier

Egne aktier primo	0	0
Værdiregulering	-288	-65
Årets køb netto	288	65
Egne aktier ultimo	0	0

Nominal værdi primo	51	39
Årets køb netto	49	12
Nominal værdi ultimo	100	51

Beholdning primo (1.000 stk.)	5.090	3.838
Årets køb	6.742	1.611
Årets salg	-1.798	-359
Beholdning ultimo (1.000 stk.)	10.034	5.090

Procentdel af aktiekapital ultimo	5,8 %	2,9 %
-----------------------------------	-------	-------

Mio.kr.	2016					2015				
	Skade	Liv	Bank	Øvrige	I alt	Skade	Liv	Bank	Øvrige	I alt
Note 13 Efterstillede kapitalindskud										
<i>Ansvarlig lånekapital</i>										
Variabelt forrentet stående lån med udløb 15. marts 2020	0	120	0	0	0	0	120	0	0	0
Variabelt forrentet stående lån med udløb 15. marts 2020	149	0	0	0	149	149	0	0	0	149
Variabelt forrentet stående lån med udløb 1. april 2024	0	0	0	250	0	0	0	0	250	0
Ansvarlig lånekapital ultimo	149	120	0	250	149	149	120	0	250	149
<i>Hybrid lånekapital</i>										
Fast forrentet stående lån med ubestemt løbetid			175		100			175		100
Hybrid lånekapital ultimo			175		100			175		100
Efterstillede kapitalindskud ultimo	149	120	175	250	249	149	120	175	250	249
Renter af efterstillede kapitalindskud	2	2	9	12	11	2	2	10	13	12
Heraf amortisering af omkostninger afholdt ved optagelse	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ekstraordinære afdrag	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Den ansvarlige lånekapital i Skadeforsikring er variabelt forrentet med en tre måneders EURIBOR med et tillæg på 1,80 %-point. Den ansvarlige lånekapital i Liv og Pension er variabelt forrentet med en tre måneders EURIBOR med et tillæg på 1,80 %-point.										
Den hybride lånekapital på 175 mio.kr. er udstedt den 12. oktober 2006 med en rentesats for de første ti års løbetid på 5,855 %. Fra oktober 2016 forrentes kapitalbeviserne med en tre måneders CIBOR med tillæg af 2,70 %-point. Som led i risikostyringen er dagsværdien af den hybride kernekapital afdækket ved hjælp af afledte finansielle instrumenter.										
Den ansvarlige lånekapital i segmentet Øvrige er variabelt forrentet med en tre måneders CIBOR med et tillæg på 5,0 %-point.										
Af den efterstillede kapital i koncernen på 249 mio.kr. er der ved opgørelsen af kapitalgrundlaget indregnet 149 mio.kr. efter de gældende regler.										
Note 14 Hensættelser til forsikringskontrakter										
Præmiehensættelse	1.187	-			1.187	1.203	-			1.203
Fortjenstmargen på skadeforsikringskontrakter	457	-			457	461	-			461
Erstatningshensættelse	5.311	-			5.311	5.471	46			5.517
Risikomargen på skadeforsikringskontrakter	284	-			284	262	-			262
Livsforsikringshensættelser	-	12.488			12.488	-	11.042			11.042
Fortjenstmargen på livsforsikringskontrakter	-	365			365	-	0			0
Kollektivt bonuspotentiale	-	-			-	-	942			942
Hensættelser til forsikringskontrakter ultimo	7.239	12.853			20.092	7.397	12.030			19.427
<i>Præmiehensættelse</i>										
Præmiehensættelse primo	1.203				1.203	1.858				1.858
Ændring i anvendt regnskabspraksis	0				0	-574				-574
Årets modtagne præmier	4.992				4.992	4.979				4.979
Årets indtægtsførte præmier	-5.028				-5.028	-5.061				-5.061
Diskontering (løbetidsforkortelse) alle år	14				14	21				21
Diskontering (kursregulering) alle år	17				17	-10				-10
Ændring i fortjenstmargen	-7				-7	-10				-10
Ændring i risikomargen	-4				-4	0				0
Præmiehensættelse ultimo	1.187				1.187	1.203				1.203
<i>Fortjenstmargen på skadeforsikringskontrakter</i>										
Fortjenstmargen primo	461				461	0				0
Ændring i anvendt regnskabspraksis	0				0	450				450
Diskontering (løbetidsforkortelse) alle år	-1				-1	0				0
Diskontering (kursregulering) alle år	-10				-10	1				1
Årets ændring	7				7	10				10
Fortjenstmargen ultimo	457				457	461				461

Mio.kr.	2016					2015				
	Skade	Liv	Bank	Øvrige	I alt	Skade	Liv	Bank	Øvrige	I alt
<i>Erstatningshensættelse</i>										
Erstatningshensættelse primo	5.471	46			5.517	5.713	46			5.759
Ændring i anvendt regnskabspraksis	0	-46			-46	-59				-59
Udbetalte erstatninger										
vedrørende tidligere år	-1.375				-1.375	-1.401				-1.401
Ændring i forventet skadeudgift										
vedrørende tidligere år	-429				-429	-469				-469
Udbetalte erstatninger					0					
vedrørende indeværende år	-1.915				-1.915	-1.778	-1.103			-2.881
Forventet skadeudgift indeværende år	3.464				3.464	3.487	1.103			4.590
Diskontering (løbetidsforkortelse) alle år	25				25	37				37
Diskontering (kursregulering) alle år	79				79	-56				-56
Afdækning af inflationsrisiko	-1				-1	-3				-3
Ændring risikomargen	-8				-8	0				0
Erstatningshensættelse ultimo	5.311				5.311	5.471	46			5.517

<i>Risikomargen på skadeforsikringskontrakter</i>										
Risikomargen primo	262				262	0				0
Ændring i anvendt regnskabspraksis	0				0	261				261
Årets ændring vedr. tidligere år	-48				-48	-56				-56
Årets ændring vedr. indeværende år	56				56	56				56
Diskontering (løbetidsforkortelse) alle år	1				1	2				2
Diskontering (kursregulering) alle år	9				9	-1				-1
Årets ændring i risikomargen på præmier	4				4	0				0
Risikomargen ultimo	284				284	262				262

Mio.kr.	2011	2012	2013	2014	2015	2016	I alt
<i>Afløbstrekant brutto</i>							
Estimerede akkumulerede erstatninger							
Slutningen af året	4.126	3.268	4.004	3.433	3.505	3.460	
1 år senere	4.271	3.152	4.285	3.413	3.346		
2 år senere	4.280	3.158	4.265	3.290			
3 år senere	4.301	3.142	4.259				
4 år senere	4.217	3.134					
5 år senere	4.232						
Udbetalt til dato	-3.929	-2.826	-3.780	-2.775	-2.598	-1.908	-17.816
Hensættelse ultimo før diskontering	303	308	479	515	748	1.552	3.905
Diskonteringseffekt	0	-1	-1	-2	-3	-5	-12
Akkumuleret værdiændring syge- og ulykkesforsikring	5	4	8	4	5	12	38
	308	311	486	517	750	1.559	3.931
Reserver fra 2010 og tidligere							1.380
Bruttoerstatningshensættelser ultimo							5.311

<i>Afløbstrekant, for egen regning</i>							
Estimerede akkumulerede erstatninger							
Slutningen af året	3.559	3.246	3.467	3.332	3.411	3.388	
1 år senere	3.542	3.120	3.442	3.348	3.272		
2 år senere	3.556	3.114	3.458	3.226			
3 år senere	3.575	3.099	3.455				
4 år senere	3.493	3.097					
5 år senere	3.509						
Udbetalt til dato	-3.210	-2.795	-3.016	-2.721	-2.555	-1.881	-16.178
Hensættelse ultimo før diskontering	299	302	439	505	717	1.507	3.769
Diskonteringseffekt	0	-1	-1	-2	-3	-5	-12
Akkumuleret værdiændring syge- og ulykkesforsikring	6	4	8	3	5	14	40
	305	305	446	506	719	1.516	3.797
Reserver fra 2010 og tidligere							1.355
Erstatningshensættelser ultimo, for egen regning							5.152

Tabellen viser den historiske udvikling i den vurderede endelige forpligtelse (summen af udbetalinger og hensættelser) for det enkelte skadeår fra 2011 til og med 2016. De viste forpligtelser er opgjort uden diskontering, hvorved udsving på grund af ændringer i diskonteringsrenter og -metoder elimineres. Arbejdsskade samt syge- og ulykkesforsikring indgår dog med diskonterede størrelser. Udviklingen præsenteres brutto og for egen regning.

Mio.kr.	2016
<i>Livsforsikringshensættelse</i>	
Livsforsikringshensættelser primo	11.689
Fortjenstmargen primo	339
Forsikringsmæssige hensættelser i alt primo	12.028
Kollektivt bonuspotentiale primo	-1.149
Akkumuleret værdiregulering primo	-1.119
Retrospektive hensættelser primo	9.760
Bruttopræmier	1.281
Tilskrivning af afkast	383
Nulstilling af negativ bonus	19
Forsikringsydelse	-970
Omkostningstillæg efter tilskrivning af omkostningsbonus	-78
Risikogevinst efter tilskrivning af risikobonus	-66
Andet	-3
Retrospektive hensættelser ultimo	10.326
Akkumuleret værdiregulering ultimo	1.210
Kollektivt bonuspotentiale ultimo	1.317
Forsikringsmæssige hensættelser i alt ultimo	12.853
Fortjenstmargen ultimo	-365
Livsforsikringshensættelser ultimo	12.488

	Ultimo 2015	Korrektion	Primo 2016
Oversigt over primorettelser som følge af overgang til ny bekendtgørelse i 2016			
Retrospektive hensættelser ekskl. fortjenstmargen	9.709	-287	9.422
Akkumuleret værdiregulering	1.333	-215	1.118
Kollektivt bonuspotentiale	942	207	1.149
Erstatningshensættelser	46	-46	0
Fortjenstmargen	0	339	339
Livsforsikringshensættelser i alt	12.030	-2	12.028

Mio.kr.	2015
<i>Livsforsikringshensættelse</i>	
Livsforsikringshensættelse ultimo foregående år	10.920
Akkumuleret værdiregulering ultimo foregående år	-1.652
Retrospektive hensættelser ultimo foregående år	9.268
Primoregulering som følge af bl.a. kontributionsflytning	-2
Retrospektive hensættelser primo	9.266
Kvoteforskydning Forenede Gruppeliv	-5
Bruttopræmier	1.311
Rentetilskrivning	371
Nulstilling negativ bonus	16
Forsikringsydelse	-1.103
Omkostningstillæg efter tilskrivning af omkostningsbonus	-75
Risikogevinst efter tilskrivning af risikobonus	-66
Andet	-6
Retrospektive hensættelser ultimo	9.709
Akkumuleret værdiregulering ultimo	1.333
Livsforsikringshensættelse ultimo	11.042

De ovenstående forsikringsydelse svarer ikke til ydelserne i resultatopgørelsen, da dele heraf medregnes i erstatningsreserven.

Alm. Brand Liv og Pension A/S tegner gennemsnitsrenteprodukter med ydelsesgaranti og mulighed for genkøb. Selskabets forsikringer er inddelt i seks bestande. Der er fire rentekontributionsgrupper, som er afhængige af den ydelsesgaranti, som er givet i forskellige perioder. Herudover er der en lukket bestand af gamle livrenter uden ret til bonus (tegnet på grundlag U74 og L66) samt en bestand af syge- og ulykkesforsikringer.

Mio.kr.	2016					
	Garan- terede ydelser	Indivi- duelt bonus- poten- tiale	Kollek- tivt bonus- poten- tiale	I alt	Afkast Pct.	Bonus- grad
<i>Livsforsikringshensættelser pr. grundlag</i>						
Rentegruppe 0	5.305	753	722	6.780	6,2	23,6%
Rentegruppe 1	1.207	2	253	1.462	7,5	23,1%
Rentegruppe 2	1.118	1	119	1.238	6,2	12,1%
Rentegruppe 3	2.696	3	216	2.915	7,0	11,6%
Rentegruppe L66/U74	86	0	0	86	-	-
Risikogrupperne	0	0	7	7	-	-
	10.412	759	1.317	12.488	6,7	20,1%

Der er ikke tilgået omkostningsgrupperne kollektivt bonuspotentiale.

Mio.kr.	2016	2015
<i>Omkostningsresultat</i>		
Omkostningsbidrag efter tilskrivning af omkostningsbonus	80	69
Årets forsikringsmæssige driftsomkostninger f.e.r.	-96	-78
Omkostningsresultat f.e.r.	-16	-9
Omkostningsresultat i pct. af de forsikringsmæssige hensættelser	-0,2	-
<i>Risikoresultat</i>		
Risikogruppe død	67	61
Risikogruppe invaliditet	10	-1
Risikogruppe overlev - L1	-13	-11
Risikogruppe overlev - L2	-1	-1
Risikoresultat efter tilskrivning af risikobonus f.e.r.	63	48
Risikoresultat i pct. af de forsikringsmæssige hensættelser	0,5	-
Forrentning af kundemidler efter omkostninger før skat (%)	6,0	-

Mio.kr.	2016	2015
<i>Risikomargen</i>		
Rentegruppe 0	50	-
Rentegruppe 1	6	-
Rentegruppe 2	4	-
Rentegruppe 3	9	-
Rentegruppe L66/U74	3	-
Risikomargen i alt	72	-
<i>Fortjenstmargen</i>		
Rentegruppe 0	256	-
Rentegruppe 1	32	-
Rentegruppe 2	20	-
Rentegruppe 3	57	-
Fortjenstmargen i alt	365	-

Mio.kr.	2015			
	Garan- terede ydelser	Bonus- poten- tiale på frem- tidige præmier	Bonus- poten- tiale på fri- police- ydelser	I alt
<i>Livsforsikringshensættelser pr. grundlag</i>				
Rentegruppe 0	3.148	1.431	612	5.191
Rentegruppe 1	1.391	21	28	1.440
Rentegruppe 2	1.102	6	10	1.118
Rentegruppe 3	3.185	4	3	3.192
Bonusberettigede bestande ultimo	8.826	1.462	653	10.941
Rentegruppe L66/U74	101	0	0	101
Ikke bonusberettigede bestande ultimo	101	0	0	101
Livsforsikringshensættelse ultimo	8.927	1.462	653	11.042

Mio.kr.	2016					2015				
	Skade	Liv	Bank	Øvrige	I alt	Skade	Liv	Bank	Øvrige	I alt
<i>Udiskonterede forventede cash flow</i>										
<i>Livsforsikringshensættelse brutto</i>										
Cash flow 1 år eller mindre		451			451		246			246
Cash flow over 1 år og mindre end 5 år		2.014			2.014		1.205			1.205
Cash flow over 5 år		9.951			9.951		11.175			11.175
<i>Præmiehensættelse brutto</i>										
Cash flow 1 år eller mindre	145				145	194				194
Cash flow over 1 år og mindre end 5 år	783				783	773				773
Cash flow over 5 år	222				222	203				203
<i>Fortjenstmargen brutto</i>										
Cash flow 1 år eller mindre	1.281				1.281	1.247				1.247
Cash flow over 1 år og mindre end 5 år	-639				-639	-623				-623
Cash flow over 5 år	-195				-195	-174				-174
<i>Erstatningshensættelse brutto</i>										
Cash flow 1 år eller mindre	1.850				1.850	2.025	46			2.071
Cash flow over 1 år og mindre end 5 år	1.697				1.697	1.745	0			1.745
Cash flow over 5 år	1.297				1.297	1.241	0			1.241
<i>Risikomargen brutto</i>										
Cash flow 1 år eller mindre	63				63	62				62
Cash flow over 1 år og mindre end 5 år	117				117	108				108
Cash flow over 5 år	96				96	85				85
<i>Kollektivt bonuspotentiale</i>										
Kollektivt bonuspotentiale primo		942			942		912			912
Ændring i anvendt regnskabspraksis		-942			-942					
Årets hensættelse via resultatopgørelsen		-			-		52			59
Overført fra opskrivningshenlæggelser fra egenkapitalen		-			-					-7
FAB-statsafgift af ufordelte hensættelser		-			-		-22			-22
Kollektivt bonuspotentiale ultimo		-			-		942			942

Mio.kr.	2015					
	Rente- gruppe 0	Rente- gruppe 1	Rente- gruppe 2	Rente- gruppe 3	Risiko- grup- perne	I alt
<i>Kollektivt bonuspotentiale pr. rentegruppe</i>						
Primo	473	266	71	91	11	912
Ændring til primo*	68	-43	-13	-12		0
Primo, korrigeret	541	223	58	79	11	912
Ændring i kollektivt bonus	-4	30	13	13	0	52
FAB-statsafgift af ufordelte hensættelser	-5	-3	-4	-10		-22
Årets hensættelser	-9	27	9	3	0	30
Kollektivt bonuspotentiale ultimo	532	250	67	82	11	942

* Flyt mellem kontributionsgrupper og ændring i anvendt bonuspotentiale på fripolicer

Mio.kr.	2015
<i>Bonusgrad pr. rentegruppe</i>	
Rentegruppe 0	10,3%
Rentegruppe 1	19,4%
Rentegruppe 2	6,8%
Rentegruppe 3	3,7%

Opgørelse af erstatningshensættelserne

For alle brancher, bortset fra arbejdsskade, estimeres og indregnes den fremtidige inflation implicit i hensættelsesmodellerne. Forventningen til den fremtidige inflation anvendt på hensættelser vedrørende arbejdsskade består dels af et inflationselement, dels af et reallønsselement.

Cash flowet for udbetalingen af hensættelser for de seneste ti skadeår estimeres for alle brancher, og dette tilbagediskonteres med Finanstilsynets landespændsjusterede rentekurve. På arbejdsskade diskonteres endvidere hensættelser på skadeår ældre end ti år.

Hensættelsernes følsomhed

Social inflation kan få stor indvirkning på resultatet og på erstatningshensættelsernes størrelse. Social inflation kan f.eks. være en tendens til, at domstolene øger erstatningsudmålingerne, en ændring i sagsbehandlingen hos de offentlige myndigheder, som medfører højere erstatningsbeløb og lovgivningsændringer, som påvirker ydelsesniveauet, også med tilbagevirkende kraft.

Den sociale inflation påvirker især erstatningsniveauet på arbejdsskade-, auto- og ansvarsforsikringer. Når der afsættes diskonterede hensættelser, er forventningen til fremtidig inflation og diskonteringsrenten på de langhalede brancher følsomme over for ændringer.

Hensættelsernes tilstrækkelighed

Erstatningshensættelserne er opgjort efter aktuarmæssige metoder og under hensyntagen til at forsøge at undgå såvel afløbstab som afløbsgevinst. Hensættelserne udgør således på tidspunktet for deres opgørelse det bedste skøn over de fremtidige erstatningsudgifter vedrørende dette og tidligere skadeår. Erstatningshensættelserne genberegnes hver måned, og dermed vurderes niveauet til enhver tid at være tilstrækkeligt.

Mio.kr.	2016					2015				
	Skade	Liv	Bank	Øvrige	I alt	Skade	Liv	Bank	Øvrige	I alt
Note 15 Andre hensættelser										
Hensættelse til jubilæer, fratrædelse mv.	23		2		25	24		2		26
Hensættelser til tab på garantier	0		6		6	0		8		8
Andre hensættelser ultimo	23		8		31	24		10		34
Hensættelse til										
jubilæer, fratrædelse mv. primo	24		2		26	24		2		26
Nye og regulerede hensættelser	5		0		5	2		0		2
Årets tilbageførte hensættelser	-1		0		-1	-1		0		-1
Årets forbrugte hensættelser	-5		0		-5	-1		0		-1
Diskonteringseffekt	0		0		0	0		0		0
Hensættelse til										
jubilæer, fratrædelse mv. ultimo	23		2		25	24		2		26

Mio.kr.	2016					2015				
	Skade	Liv	Bank	Øvrige	I alt	Skade	Liv	Bank	Øvrige	I alt
Hensættelser til tab på garantier primo			8		8			11		11
Årets hensættelser			3		3			5		5
Årets tilbageførte hensættelser			-5		-5			-8		-8
Hensættelser til tab på garantier ultimo			6		6			8		8

Hensættelse til jubilæer, fratrædelser mv. er opgjort ved en skønnet sandsynlighed for, at der sker udbetaling.

Note 16 Udstedte obligationer

Medarbejderobligationer	0	0				5	5
Udstedte obligationer ultimo	0	0				5	5

Note 17 Andre passiver

Gæld til forsikringstagere	8	1	0	0	9	8	0	0	0	8
Gæld i forbindelse med direkte forsikring	0	15	0	0	15	1	11	0	0	12
Gæld i forbindelse med genforsikring	1	13	0	0	14	35	6	0	0	41
Gæld til tilknyttede virksomheder	14	0	40	15	0	53	1	34	25	0
Repo-/reverseforretninger, negative værdier	0	0	219	0	219	0	189	75	0	75
Negativ markedsværdi af afledte finansielle instrumenter brutto	316	115	60	0	475	296	162	47	0	485
Midlertidigt overtagne passiver	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Anden gæld	267	157	125	16	535	211	1	101	10	481
Periodeafgrænsningsposter	19	11	5	0	35	15	18	21	0	52
Andre passiver ultimo	625	312	449	31	1.302	619	388	278	35	1.154

Der henvises til note 45 Modregning for oversigt over nettoposition i afledte finansielle instrumenter.

Note 18 Indlån

På anfordring	5.743	5.505	5.616	5.513
Med opsigelsesvarsel	718	718	1.649	1.649
Tidsindsud	0	-2	0	-3
Særlige indlånsformer	728	728	834	834
Indlån ultimo	7.189	6.949	8.099	7.993

Note 19 Gæld til kreditinstitutter og centralbanker

Centralbanker	0	0	0	0	0	0	0	0
Kreditinstitutter	87	250	357	694	23	517	359	710

Gæld til kreditinstitutter og centralbanker ultimo

87	250	357	694	23	517	359	710
-----------	------------	------------	------------	-----------	------------	------------	------------

Løbetidsfordeling:

Anfordringsgæld	87	250	91	428	23	328	79	430
Til og med 3 måneder	0	0	266	266	0	189	191	191
Over 3 måneder og til og med 1 år	0	0	0	0	0	0	0	0
Over 1 år og til og med 5 år	0	0	0	0	0	0	21	21
Over 5 år	0	0	0	0	0	0	68	68
Ultimo	87	250	357	694	23	517	359	710

Gæld hidrørende fra ægte salgs- og tilbagekøbsforretninger:

Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	0	0	0	189	189	189
Anden gæld	0	0	0	0	0	0
Ultimo	0	0	0	189	189	189

Mio.kr.	2016					2015				
	Skade	Liv	Bank	Øvrige	I alt	Skade	Liv	Bank	Øvrige	I alt
Note 20 Præmieindtægter										
Bruttopræmier	4.992	1.281			6.273	4.979	1.311			6.290
Ændring i præmiehensættelse	36	0			36	82	0			82
Præmieindtægter i alt	5.028	1.281			6.309	5.061	1.311			6.372
Direkte forsikring tegnes alene i DK										
<i>Præmieindtægter, liv og pension</i>										
Løbende præmier		667			667		656			656
Engangspræmier		614			614		655			655
Præmieindtægter, liv og pension i alt		1.281			1.281		1.311			1.311
Individuelt tegnede forsikringer		621			621		652			652
Forsikringer tegnet i ansættelsesforhold		448			448		449			449
Gruppelivsordninger		212			212		210			210
Præmieindtægter, liv og pension i alt		1.281			1.281		1.311			1.311
<i>Antal forsikringer (1.000 stk.)</i>										
Individuelt tegnede forsikringer		57			57		59			59
Forsikringer tegnet i ansættelsesforhold		7			7		7			7
Gruppelivsordninger		64			64		66			66
Forsikringerne i Liv og Pension er alle tegnet med bonusordning. Livsforsikringsselskabet tegner alene direkte dansk forretning.										
Note 21 Renteindtægter mv.										
Kapitalandele	0	71	0	0	71	0	36	0	0	36
Obligationer	144	226	53	16	435	154	259	83	7	499
Pantesikrede udlån	86	0	26	0	112	102	0	26	0	128
Andre udlån	0	0	177	0	177	0	0	204	0	204
Indlån i kreditinstitutter	1	0	-1	0	-1	0	1	-2	0	-1
Øvrige investeringsaktiver	20	25	-13	13	31	18	51	-17	13	50
Renteindtægter mv. i alt	251	322	242	29	825	274	347	294	20	916
<i>Renteindtægter hidrørende fra ægte købs- og tilbagesalgsforretninger:</i>										
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker			-1		-1			-1		-1
Udlån og andre tilgodehavender			0		0			0		0
Note 22 Gebyrindtægter mv.										
Værdipapirhandel og depoter			149		94			156		95
Betalingsformidling			5		5			4		4
Garantiprovision			2		2			3		3
Øvrige gebyrer og provisioner			58		58			52		52
Udbytter			0		0			0		0
Afgivne gebyrer og provisioner			-26		-26			-26		-26
Gebyrindtægter mv. i alt			188		133			189		128
Note 23 Andre indtægter fra investeringsvirksomhed										
Huslejeindtægter	2	122	7		45	2	122	10		47
Drift og vedligeholdelse - udlejede lejemål	-1	-44	-1		-21	-1	-44	-1		-21
Drift og vedligeholdelse - tomme lejemål	0	-20	0		-20	0	-23	-2		-25
Andre indtægter fra investeringsvirksomhed i alt	1	58	6		4	1	55	7		1
Note 24 Resultat af kapitalandele i associerede virksomheder										
Resultat af kapitalandele i associerede virksomheder i alt		0	5		5		0	1		1

Resultat af kapitalandele i associerede virksomheder omfatter koncernens andele af resultatet i Cibor Invest A/S. Cibor Invest A/S er solgt i 2016.

Mio.kr.	2016					2015				
	Skade	Liv	Bank	Øvrige	I alt	Skade	Liv	Bank	Øvrige	I alt
Note 25 Anden indkomst										
Leasingindtægter			224		224			176		176
Øvrige			-1		-1			3		3
Anden indkomst i alt			223		223			179		179
Note 26 Erstatningsudgifter										
Udbetalte erstatninger	-3.290	-970			-4.260	-3.179	-1.104			-4.283
Ændring i erstatningshensættelse	256	0			256	161	1			162
Erstatningsudgifter i alt	-3.034	-970			-4.004	-3.018	-1.103			-4.121
Afløbsresultat, erstatninger	429				429	469				469
Afløbsresultat, risikomargen	48				48	56				56
Afløbsresultat, afgiven forretning	-31				-31	-40				-40
Afløbsresultat, netto	446				446	485				485
I afløbsresultatet indgår værdiregulering af inflationsswaps, der afdækker inflationsrisikoen vedrørende arbejdsskadeforsikring.										
<i>Udbetalte ydelser, Liv og Pension</i>										
Forsikringssummer ved død		-77			-77		-73			-73
Forsikringssummer ved kritisk sygdom		-22			-22		-22			-22
Forsikringssummer ved invaliditet		-5			-5		-6			-6
Forsikringssummer ved udløb		-127			-127		-169			-169
Pensions- og renteydelser		-307			-307		-308			-308
Tilbagekøb		-299			-299		-402			-402
Kontant udbetalte bonusbeløb		-133			-133		-124			-124
Udbetalte ydelser, Liv og Pension i alt		-970			-970		-1.104			-1.104
Note 27 Renteudgifter										
Kreditinstitutter og centralbanker	0	0	-1	0	-1	0	0	-1	0	-1
Indlån og anden gæld	0	0	-27	0	-22	0	0	-84	0	-80
Udstedte obligationer	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Efterstillede kapitalindskud	-2	-2	-9	-12	-11	-2	-2	-10	-13	-12
Øvrige renteudgifter	-33	-3	-1	-1	-38	-36	-3	0	0	-39
Diskontering forsikringskontrakter	-40	0	0	0	-40	-57	0	0	0	-57
Renteudgifter i alt	-75	-5	-38	-13	-112	-95	-5	-95	-13	-189
<i>Renteudgifter hidrørende fra ægte salgs- og tilbagekøbsforretninger:</i>										
Gæld til kreditinstitutter og centralbanker			0		0			0		0
Indlån og anden gæld			0		0			0		0
Note 28 Nedskrivning på udlån og tilgodehavender mv.										
<i>Individuel vurdering</i>										
Nedskrivninger henholdsvis værdiregulering i årets løb			-236		-236			-387		-387
Tilbageførsel af nedskrivninger foretaget i tidligere regnskabsår			203		203			146		146
Individuel vurdering i alt			-33		-33			-241		-241
<i>Gruppevis vurdering</i>										
Nedskrivninger henholdsvis værdiregulering i årets løb			-13		-13			-44		-44
Tilbageførsel af nedskrivninger foretaget i tidligere regnskabsår			31		31			12		12
Gruppevis vurdering i alt			18		18			-32		-32
Endeligt tabt, ikke tidligere nedskrevet			-59		-59			-25		-25
Indgået på tidligere afskrevne fordringer			51		51			45		45
Nedskrivning på udlån og tilgodehavender i alt			-23		-23			-253		-253

Mio.kr.	2016					2015				
	Skade	Liv	Bank	Øvrige	I alt	Skade	Liv	Bank	Øvrige	I alt
Note 29 Erhvervelses- og administrationsomkostninger										
Tegningsprovisioner	-143	-4	0	0	-147	-148	-3	0	0	-151
Øvrige erhvervelsesomkostninger	-466	-50	0	0	-516	-447	-42	0	0	-489
Administrationsomkostninger	-242	-47	-584	0	-812	-212	-39	-548	0	-737
Erhvervelses- og administrationsomkostninger i alt	-851	-101	-584	0	-1.475	-807	-84	-548	0	-1.377
Løn					988					930
Pension					146					139
Lønsumsafgifter mv.					148					131
Aktiebaseret vederlæggelse					4					5
Lønninger, pension mv. i alt					1.286					1.205
En del af årets lønudgifter er fordelt som skadebehandlingsomkostninger og indgår derfor under erstatningsudgifter.										
Gennemsnitligt antal medarbejdere					1.572					1.557
<i>Vederlag til direktion og bestyrelse (i 1.000 kr.)</i>										
Løn					6.262					5.761
Pensionsordninger					1.909					1.787
Aktiebaseret vederlæggelse					567					799
Vederlag til direktion i alt					8.738					8.347
Honorar til bestyrelse					5.010					5.011
Repræsentantskabshonorar					3.120					3.440
Vederlag til direktion og bestyrelse i alt					16.868					16.798
<i>Alm. Brand koncern vederlag til bestyrelse (i 1.000 kr.)</i>										
Jørgen Hesselbjerg Mikkelsen (Formand)					980					980
Jan Skytte Pedersen (Næstformand)					650					490
Ebbe Castella					410					410
Henrik Christensen					330					330
Anette Eberhard (indtrådt i 2015)					570					386
Per Viggo Hasling Frandsen					303					250
Karen Sofie Hansen-Hoeck					250					250
Boris Nørgaard Kjeldsen					517					730
Lars Christiansen (medarbejdervalgt)					250					250
Brian Egested (medarbejdervalgt)					250					250
Helle Låsby Frederiksen (medarbejdervalgt)					250					250
Susanne Larsen (medarbejdervalgt)					250					250
Arne Nielsen (udtrådt i 2015)					0					185
Vederlag til bestyrelse i alt (inkl. medlemmer i Alm. Brand A/S bestyrelse)					5.010					5.011
Antal personer i direktionen					1					1
Antal personer i bestyrelsen i Alm. Brand af 1 792 fmba					8					8

Vederlag til direktionen omfatter vederlag til administrerende direktør Søren Boe Mortensen.

Alm. Brand har valgt, at samtlige medarbejdere i koncernen inklusive direktionen oparbejder en bidragsbaseret pensionsordning. Koncernens omkostninger til direktionens pensionsordning fremgår af ovenstående note.

Der er mellem direktionen og Alm. Brand A/S et gensidigt opsigelsesvarsel på 12 måneder. Herudover er direktionen ved fratrædelse foranlediget af Alm. Brand A/S berettiget til at modtage en fratrædelsesgodtgørelse svarende til 24 måneders vederlag.

Den øverste ledelsesgruppe i Alm. Brand koncernen har pr. 1. juli 2016 fået en aktielønsordning på 13 % af den faste løn. Aktierne tildeles vederlagsfrit to gange årligt (3. handelsdag i juni og december). Værdien opgøres som et simpelt gennemsnit af gennemsnitskurserne for én aktie i Alm. Brand på den første handelsdag i hver enkelt kalendermåned i de kalendermåneder, som danner grundlag for den enkelte aktie-tildeling.

I honorar til bestyrelsen er inkluderet vederlag for deltagelse i revisionsudvalg. Det kan oplyses, at Anette Eberhard som formand for revisionsudvalget får 80 t.kr. årligt, samt at Jørgen Hesselbjerg Mikkelsen og Jan Skytte Pedersen hver får 40 t.kr. årligt (Jan Skytte Pedersen 27 t.kr. i 2016).

Koncernrevisionschef Poul-Erik Winther, som er ansat af bestyrelsen, har ikke påtaget sig hverv uden for Alm. Brand.

Mio.kr.	2016	2015
<i>Vederlag til nøglepersoner i ledelsen (i 1.000 kr.)</i>		
Løn	23.757	18.101
Pensionsordninger	4.822	3.848
Aktiebaseret vederlæggelse	1.850	2.355
Vederlag til nøglepersoner i ledelsen i alt	30.429	24.304

Nøglepersoner i ledelsen er de medarbejdere, der har direkte eller indirekte indfyldelse på og ansvar for planlægning og gennemførelse af samt kontrol med aktiviteterne i koncernen i overensstemmelse med IAS 24.

I vederlag for 2016 indgår fratrædelsesvederlag til nøgleperson.

<i>Vederlag til risikotagere (1.000 kr.)</i>		
Fast løn	74.345	52.678
Pension	11.196	8.198
Variabel løn	46	100
Aktiebaseret vederlæggelse	2.331	2.734
Vederlag til risikotagere i alt	87.918	63.710

Antal risikotagere	49	47
--------------------	----	----

Risikotagere er de medarbejdere, som i overensstemmelse med bekendtgørelse om lønpolitik og oplysningsforpligtelser om aflønning, har væsentlig indflydelse på virksomhedens risikoprofil.

Vederlag til risikotagere i 2016 indeholder løn mv. i forbindelse med fratrædelser.

Der er optjent og udbetalt engangsvederlag til risikotagere, men der er ikke udbetalt bonus.

Aktiebaseret vederlæggelse, aktieoptioner

Aktieoptionsordning for den øverste ledelsesgruppe i Alm. Brand udløb den 31. marts 2016. Ordningen, der alene kan udnyttes ved køb af de pågældende aktier (egenkapitalordning), gav ret til at købe et antal aktier i Alm. Brand A/S til en forud aftalt pris. De tildelte optioner blev endeligt optjent på tildelingstidspunktet. Hvis optionerne ikke er udnyttet senest 50 måneder efter tildelingen, bortfalder de.

Udestående aktieoptioner kan specificeres således:

	Antal aktie- optioner tildelt	Ud- nyttel- seskurs	Dagsværdi på til- delingstidspunktet	Udløbs- dato	Udnyttet	Antal aktie- optioner i omløb
Tildelt den 4. september 2012	328.130	15,39	3,01	04.11.16	328.130	0
Tildelt den 8. marts 2013	922.610	20,06	2,28	08.05.17	922.610	0
Tildelt den 3. september 2013	906.705	20,42	2,32	03.11.17	823.780	82.925
Tildelt den 11. marts 2014	604.472	29,16	3,48	11.05.18		604.472
Tildelt den 2. september 2014	577.021	34,78	3,82	02.11.18		577.021
Tildelt den 9. marts 2015	563.933	43,87	4,57	09.05.19		563.933
Tildelt den 1. september 2015	524.860	43,89	5,10	01.11.19		524.860
Antal aktieoptioner primo	4.427.731					2.353.211
Tildelt den 14. marts 2016	448.084	50,85	6,06	14.05.20		448.084
Tildelt den 6. september 2016	235.541	55,28	5,66	06.11.20		235.541
Antal aktieoptioner ultimo	5.111.356					3.036.836

Den vejede gennemsnitlige resterende kontraktlige løbetid er 1 år, 6 måneder og 21 dage. Den vejede gennemsnitlige børskurs i udnyttelsesperioden udgjorde 31,9.

Selskabet har en beholdning på 3.036.836 stk. aktier til optionsprogrammet.

I 2016 er der tildelt aktieoptioner den 14. marts og den 6. september. Den skønnede dagsværdi udgjorde henholdsvis 6,06 kr. og 5,66 kr. pr. option. De skønnede dagsværdier på tildelingstidspunktet er opgjort ved anvendelse af Black & Scholes-modellen til værdiansættelse af optioner. Værdiansættelsen er baseret på følgende forudsætninger:

	2016		2015		2014		2013		2012
	06.09.16	14.03.16	09.03.15	01.09.15	11.03.14	02.09.14	08.03.13	03.09.13	04.09.12
Aktiekurs på tildelingstidspunktet (kr. pr. aktie)	50,25	46,23	39,88	39,90	26,51	31,62	18,24	18,56	13,99
Udnyttelseskurs (kr. pr. aktie)	55,28	50,85	43,87	43,89	29,16	34,78	20,06	20,42	15,39
Forventet volatilitet (%)	22,21	24,7	21,89	23,79	23,56	22,59	22,71	26,48	35,87
Risikofri rente (%)	-0,11	0,00	0,16	0,18	0,62	0,30	0,60	0,89	0,60
Forventet udbytterate (%)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Periode til udløb (Antal år)	3	3	3	3	3	3	3	3	3

Den forventede volatilitet er opgjort ud fra den historiske volatilitet på aktiekursen for moderselskabets aktier set over de seneste 12 måneder. Periode til udløb er opgjort ud fra den først mulige udnyttelse af aktieoptionen.

Resultatført aktiebaseret vederlæggelse hidrørende fra egenkapitalordning 1

	2016					2015				
Mio.kr.	Skade	Liv	Bank	Øvrige	I alt	Skade	Liv	Bank	Øvrige	I alt
<i>Revisionshonorar (i 1.000 kr.)</i>										
Deloitte - revision	949	581	970	664	3.164	926	581	1.215	641	3.363
Deloitte - andre erklæringsopgaver	30	133	149	0	312	28	133	127	0	288
Deloitte - skatterådgivning	0	0	15	736	751	0	0	0	593	593
Deloitte - andre ydelser	709	19	259	195	1.182	615	19	74	304	1.012
Revisionshonorar i alt	1.688	733	1.393	1.595	5.409	1.569	733	1.416	1.538	5.256

Note 30 Resultat af afgiven forretning

Afgivne genforsikringspræmier	-316	-18			-334	-323	-20			-343
Modtaget genforsikringsdækning	108	11			119	135	21			156
Ændring i genforsikringsandele af forsikringskontrakter	-56	-2			-58	-71	-10			-81
Provisioner og gevinstandele fra genforsikringselskaber	17	5			22	14	5			19
Resultat af afgiven forretning i alt	-247	-4			-251	-245	-4			-249

Note 31 Ændring i livsforsikringshensættelser

Garanterede ydelser	-				-		362			362
Bonuspotentiale på fremtidige præmier	-				-		-254			-254
Bonuspotentiale på fripoliceydelser	-				-		-230			-230
Kvoteforskydning Forenede Gruppeliv	-				-		1			1
Ændring i livsforsikringshensættelser i alt	-				-		-121			-121

Note 32 Kursreguleringer

<i>Investeringsaktiver</i>										
Kapitalandele	16	109	22	-16	149	3	113	8	-11	121
Investeringsforeningsandele	0	23	0	0	23	0	0	0	0	0
Obligationer	75	221	51	-7	340	-173	-250	-99	-4	-526
Andele i kollektive investeringer	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pantesikrede udlån	-48	0	20	0	-28	-93	0	-28	0	-121
Øvrige investeringsaktiver	-18	37	-78	0	-59	9	-78	5	0	-64
Valutakursreguleringer	0	0	10	0	10	0	0	10	0	10
	25	390	25	-23	435	-254	-215	-104	-15	-580
<i>Grunde og bygninger</i>										
Investeringsejendomme	-2	104	0	0	93	0	22	-1	0	12
Domicilejendomme	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
	23	494	25	-23	528	-254	-193	-105	-15	-566
Diskontering forsikringskontrakter	-96	0	0	0	-96	65	0	0	0	65
Kursreguleringer i alt	-73	494	25	-23	432	-189	-193	-105	-15	-501

Mio.kr.	2016					2015				
	Skade	Liv	Bank	Øvrige	I alt	Skade	Liv	Bank	Øvrige	I alt
<i>Ændringer i dagsværdier baseret på værdiansættelsesmodeller og indregnet i resultatopgørelsen</i>										
Pantesikrede udlån	-10	0	3	0	-7	-54	0	1	0	-53
Kapitalandele (unoterede aktier)	0	-24	17	0	-7	0	-24	1	0	-23
Investerings ejendomme	-2	104	0	0	93	0	22	-1	0	12
I alt	-12	80	20	0	79	-54	-2	1	0	-64

Koncernens modparter er primært finansielle institutioner med høj kreditværdighed, hvor der sker daglig sikkerhedsudveksling. Det er derfor koncernens vurdering, at en kreditjustering ikke giver anledning til en væsentlig anderledes værdiansættelse.

Note 33 Pensionsafkastskat

Pensionsafkastskat vedrørende tidligere år	0	0	0	0
Pensionsafkastskat vedrørende året	-120	-120	-22	-22
Pensionsafkastskat i alt	-120	-120	-22	-22

Note 34 Skat

Beregnet skat af årets resultat	-153	-18	101	17	-53	-174	-16	155	15	-20
Regulering af skat vedrørende forrige år	1	0	-1	0	0	0	18	0	0	18
Betalt endelig udbytteskat	0	0	0	0	0	0	-1	0	0	-1
Regulering af udskudt skat	-52	8	-108	-2	-154	-40	-3	-73	-2	-118
Skat i alt	-204	-10	-8	15	-207	-214	-2	82	13	-121

Årets skat består af:

Skat af regnskabsmæssigt overskud	-213	-20	-13	13	-233	-223	-19	78	13	-151
Ej fradragsberettigede udgifter og ej skattepligtige indtægter	8	10	6	2	26	1	-1	1	0	1
Regulering som følge af ændring i skatteprocent	0	0	0	0	0	8	0	3	0	11
Efterregulering af tidligere års beregnede skat	1	0	-1	0	0	0	18	0	0	18
Skat i alt	-204	-10	-8	15	-207	-214	-2	82	13	-121

Effektiv skatteprocent	21,1	12,9	24,8	24,8	20,1	22,5	2,5	24,8	23,6	18,9
------------------------	------	------	------	------	------	------	-----	------	------	------

Note 35 Minoritetsinteressernes andel af årets resultat

Minoritetsinteressernes andel af resultat før skat

Alm. Brand A/S	422	260
Minoritetsinteressernes andel af resultat før skat	422	260

Minoritetsinteressernes andel af resultat efter skat

Alm. Brand A/S	337	211
Minoritetsinteressernes andel af resultat efter skat	337	211

Note 36 Forsikringsteknisk resultat - Skadeforsikring

Mio.kr.	Syge- og ulykkesforsikring	Arbejds-skade-forsikring	Motor-køretøjs-forsikring ansvar	Motor-køretøjs-forsikring kasko	Brand- & løsøre-forsikring privat	Brand- & løsøre-forsikring erhverv	Ansvars-forsikring	Anden direkte forsikring	2016 i alt
Bruttopræmier	608	335	460	847	1.132	1.276	109	225	4.992
Bruttopræmieindtægter	612	334	469	855	1.140	1.271	109	238	5.028
Bruttoerstatningsudgifter	-303	-154	-326	-498	-737	-835	-35	-146	-3.034
Bruttodriftsomkostninger	-104	-57	-78	-144	-193	-216	-19	-40	-851
Resultat af afgiven forretning	-13	-3	-2	-5	-61	-161	0	-2	-247
Forsikringsteknisk resultat i alt	192	120	63	208	149	59	55	50	896
Antal erstatninger	12.570	4.224	16.894	73.663	68.373	19.859	1.893	27.591	225.067
Erstatningsfrekvens	0,037	0,140	0,046	0,227	0,168	0,168	0,041	0,121	0,122
Gennemsnitlig erstatning for indtrufne skader i 1.000 kr.	31	65	23	7	11	47	24	7	15

Mio.kr.	Syge- og ulykkesforsikring	Arbejds-skade-forsikring	Motor-køretøjs-forsikring ansvar	Motor-køretøjs-forsikring kasko	Brand- & løsøre-forsikring privat	Brand- & løsøre-forsikring erhverv	Ansvars-forsikring	Anden direkte forsikring	2015 i alt
Bruttopræmier	596	318	478	840	1.125	1.298	104	220	4.979
Bruttopræmieindtægter	609	320	492	855	1.142	1.302	104	237	5.061
Bruttoerstatningsudgifter	-377	-55	-248	-475	-823	-810	-68	-162	-3.018
Bruttodriftsomkostninger	-97	-51	-77	-136	-182	-209	-17	-38	-807
Resultat af afgiven forretning	-11	-3	-1	-5	-48	-176	0	-1	-245
Forsikringsteknisk resultat i alt	124	211	166	239	89	107	19	36	991
Antal erstatninger	12.083	4.521	15.804	44.855	73.800	24.166	2.075	25.948	203.252
Erstatningsfrekvens	0,038	0,153	0,044	0,144	0,181	0,202	0,045	0,114	0,111
Gennemsnitlig erstatning for indtrufne skader i 1.000 kr.	27	62	24	11	11	36	22	8	17

Direkte forsikring tegnes alene i Danmark

Mio.kr.	2016	2015
---------	------	------

Note 37 Egenkapitalens afkastkrav

Det faktiske investeringsafkast for pensionsafkastskat	7	-1
Resultat af ikke bonusberettigede bestande	1	6
Risikoforrentning 0,2% (0,15 % i 2015) af de gennemsnitlige livsforsikringshensættelser	21	16
100 % af omkostningsresultat f.e.r.	-16	-9
100 % af risikoresultatet f.e.r.	63	48
Forenede Gruppeliv	8	18
Årets resultat før skat	84	78

I 2015 var årets resultat eksklusive syge- og ulykkesforsikring på 77.720 t.kr. sammensat af et ubetinget resultat på 4.976 t.kr. og et betinget resultat på 72.744 t.kr.

Principper for egenkapitalafkast

Finanstilsynet fastsætter i kontributionsbekendtgørelsen retningslinjerne for forrentning af egenkapitalen. Forrentningen af egenkapitalen er sammensat af det direkte afkast på egenkapitalmidlerne og et risikotillæg.

Kunderne er opdelt i et antal kontributionsgrupper ud fra rente, forsikringsrisiko og omkostninger. Egenkapitalens risikotillæg opgøres for hver enkelt gruppe. Tilsvarende opgøres eventuel skyggekonto, kollektivt bonuspotentiale, kursværn mv. pr. kontributionsgruppe.

Risikotillægget for 2016 er fastsat til:

- Rentegrupper: 0,2 % (2015: 0,15 %) af de gennemsnitlige livsforsikringshensættelser for egen regning eksklusive kollektivt bonuspotentiale og eventuel anvendelse af bonuspotentiale på fripolicydelser
- Forsikringsrisikogrupper: 100 % af risikoresultatet for egen regning efter bonus inklusive Forenede Gruppeliv
- Omkostningsgrupper: 100 % af omkostningsresultatet for egen regning efter bonus inklusive Forenede Gruppeliv
- Resultat af Forenede Gruppeliv inklusive provisionsbetalinger med fradrag af de poster, der indgår i omkostnings- og risikoresultat

For forsikringsgruppen invaliditet defineres risikoresultatet specifikt før bonus med det formål at indtægtsføre skyggekontoen over de næste godt tre år.

Risikotillægget bliver alene opgjort ud fra den bonusberettigede forsikringsbestand. For ikke bonusberettigede forsikringer, herunder livrenter uden ret til bonus, tilfalder resultatet - der kan være positivt eller negativt - egenkapitalen fuldt ud.

Risikotillægget for 2017 er fastsat til:

- Rentegruppe: 0,2 % af de gennemsnitlige livsforsikringshensættelser for egen regning eksklusive Forenede Gruppeliv
- Forsikringsrisikogrupper invaliditet: 100 % af risikoresultatet for egen regning før bonus inklusive Forenede Gruppeliv
- Forsikringsrisikogrupper død og overlevelse: 100 % af risikoresultatet for egen regning efter bonus inklusive Forenede Gruppeliv
- Omkostningsgrupper: 100 % af omkostningsresultatet for egen regning efter bonus inklusive Forenede Gruppeliv
- Resultat af Forenede Gruppeliv før skat inklusive provisionsbetalinger med fradrag af de poster, der indgår i omkostnings- og risikoresultatet.

Mio.kr.	2016	2015
Opgørelse af det realiserede resultat		
Forsikringsteknisk resultat af livsforsikring	-	80
Overførsel af investeringsafkast	-	-7
Pensionsafkastskat	-	22
Ændring i kollektivt bonuspotentiale	-	52
Afgiftberigtigelse af akkumuleret værdiregulering	-	-13
Resultat af ikke-bonusberettigede bestande	-	-6
Tilskrivning af bonus	-	239
Afkast egenkapitaldepot	-	1
Afkast syge- og ulykkesforsikringsdepot	-	7
Det realiserede resultat	-	375

Note 38 Segmentregnskab for Skade

Mio.kr.	2016			2015		
	Privat	Erhverv	Ialt	Privat	Erhverv	Ialt
Bruttopræmieindtægter	2.604	2.424	5.028	2.615	2.446	5.061
Bruttoerstatningsudgifter	-1.595	-1.439	-3.034	-1.708	-1.310	-3.018
Forsikringsmæssige driftsomkostninger	-479	-372	-851	-462	-345	-807
Resultat af genforsikring	-77	-170	-247	-60	-185	-245
Forsikringsteknisk resultat	453	443	896	385	606	991
Afløbsresultat	212	234	446	174	311	485
Bruttoerstatningsprocent	61,3	59,4	60,4	65,3	53,6	59,6
Nettogenforsikringsprocent	2,9	6,9	4,9	2,3	7,5	4,9
Skadeforløb	64,2	66,3	65,3	67,6	61,1	64,5
Bruttoomkostningsprocent	18,4	15,4	16,9	17,6	14,1	15,9
Combined Ratio	82,6	81,7	82,2	85,2	75,2	80,4

Skadeforsikring er opdelt i Privat og Erhverv. Privat omfatter koncernens salg af forsikringer til private husstande solgt gennem egne salgskanaler samt koncernens syge- og ulykkesaktiviteter juridisk placeret i Alm. Brand Liv og Pension. Erhverv omfatter koncernens salg til landbrugs- og erhvervsvirksomheder solgt gennem egne salgskanaler samt samarbejdspartnere. Ledelsesrapporteringen på Privat og Erhverv består alene af en rapportering af forsikringsteknisk resultat.

Transaktioner mellem segmenterne afregnes på markedsniveau. Kriterier for indregning og måling er i overensstemmelse med koncernens regnskabspraksis. De anvendte regnskabslinjer er i overensstemmelse med hovedtalsoversigten i beretningen og som beskrevet under Anvendt regnskabspraksis.

Der henvises til ledelsesberetningen for yderligere beskrivelse af segmenter og organisationsgrundlaget.

Mio.kr.**2016****Note 39 Segmentregnskab for Bank**

	Privat	Leasing	Finan- sielle Mar- keder	Øvrige	Fremad- rettede aktivi- teter	Aktivi- teter under afvik- ling	I alt
Netto rente- og gebyrindtægter	208	0	0	0	208	46	254
Handelsindtægter (eksklusive kursreguleringer)	0	0	145	-1	144	0	144
Øvrige indtægter	0	216	2	0	218	5	223
Indtægter i alt	208	216	147	-1	570	51	621
Omkostninger	-212	-44	-95	-16	-367	-64	-431
Afskrivninger	0	-153	0	0	-153	0	-153
Basisresultat	-4	19	52	-17	50	-13	37
Kursreguleringer	0	0	18	-12	6	42	48
Resultat af kapitalandele	0	0	0	0	0	9	9
Resultat før nedskrivninger	-4	19	70	-29	56	38	94
Nedskrivninger og kreditrelaterede kursreguleringer	6	0	0	0	6	-56	-50
Resultat før skat	2	19	70	-29	62	-18	44
Udlån	2.696	36	49	54	2.835	942	3.777
Obligationer	0	0	1.592	1.993	3.585	0	3.585
Leasing aktiver	0	818	0	0	818	0	818
Andre aktiver	4	83	59	1.276	1.422	97	1.519
Aktiver i alt	2.700	937	1.700	3.323	8.660	1.039	9.699

Mio.kr.**2015**

Netto rente- og gebyrindtægter	218	0	0	0	218	-5	213
Handelsindtægter eksklusive kursreguleringer	0	0	159	22	181	0	181
Øvrige indtægter	0	171	1	0	172	6	178
Indtægter i alt	218	171	160	22	571	1	572
Omkostninger	-209	-39	-97	-7	-352	-78	-430
Afskrivninger	0	-121	0	0	-121	0	-121
Basisresultat	9	11	63	15	98	-77	21
Kursreguleringer	0	0	-4	-55	-59	28	-31
Resultat af kapitalandele	0	0	0	0	0	6	6
Resultat før nedskrivninger	9	11	59	-40	39	-43	-4
Nedskrivninger og kreditrelaterede kursreguleringer	-21	0	0	0	-21	-306	-327
Resultat før skat	-12	11	59	-40	18	-349	-331
Udlån	2.550	29	106	297	2.982	1.317	4.299
Obligationer	0	0	1.890	2.065	3.955	0	3.955
Leasing aktiver	0	655	0	0	655	0	655
Andre aktiver	5	142	43	1.199	1.389	118	1.507
Aktiver i alt	2.555	826	2.039	3.561	8.981	1.435	10.416

Generelt:

Segmentregnskabet viser regnskabet opdelt på bankens primære forretningsområder. Alle aktiviteter er placeret i Danmark.

Aktiver er placeret under de forretningsområder, som de driftsmæssigt relaterer sig til. Al funding aftages af bankens Treasury funktion, som indgår under segmentet Øvrige. Treasury er ansvarlig for bankens funding og likviditet. Transaktioner mellem segmenterne afregnes på markedsniveau. Segmentregnskabet er i overensstemmelse med bankens interne rapportering. Segmentregnskabet indeholder ikke en fordeling af omsætningen fordelt på produkter og tjenesteydelser. Kriterier for indregning og måling følger koncernens regnskabspraksis. De anvendte regnskabslinjer er i overensstemmelse med hovedtaloversigten i beretningen og som beskrevet under Anvendt regnskabspraksis.

Forretningsområder:

Segmentregnskabet er opdelt på bankens forretningsområder og opdeles overordnet på fremadrettede aktiviteter og aktiviteter under afvikling. De fremadrettede aktiviteter indgår i den fremadrettede strategi for banken og er områder, hvor banken ønsker at udvide sin forretningsvolumen. Aktiviteter under afvikling består af engagementer, som ikke indgår i den fremadrettede strategi og er et område, hvor banken på en forsvarlig og økonomisk hensigtsmæssig måde ønsker at reducere sin eksponering. De enkelte forretningsområder er beskrevet nedenfor.

Privat:

Foretager rådgivning og salg af finansielle produkter til bankens privatkunder både via filialer placeret i 11 større danske byer og via internettet. Der arbejdes på tværs af segmenterne, så kunderne får optimale løsninger herunder i forbindelse med formuerådgivning og placering. Privat skaffer hovedparten af indlånene til brug for bankens funding, som aftages af bankens Treasury-funktion. Fra den 1. januar 2015 er fundingen af Alm. Brand Leasing overgået fra forretningsområdet Øvrige til Privat.

Leasing:

Tilbyder operationel leasing af person- og varebiler til erhverv samt administration af bilflåder for erhvervsvirksomheder. Endvidere tilbydes operationel leasing af personbiler til private. Forretningsområdet er placeret i Alm. Brand Leasing A/S, som er datterselskab af banken.

Finansielle Markeder:

Forretningsområdet består af Markets og Asset Management. Markets varetager alle bankens aktiviteter på de finansielle markeder. Der ydes rådgivning om og gennemføres køb og salg af værdipapirer og valuta. Afdelingen laver desuden analyser af udviklingen på rente- og aktie- og valutamar- kederne. Asset Management har formuer under forvaltning for både institutionelle og private investorer.

Øvrige:

Indeholder bankens Treasury funktion, som har ansvaret for bankens sammensætning af funding og likviditetsstyring, herunder bankens egen- beholdning. Som udgangspunkt aftager Treasury al funding, som bankens øvrige forretningsområder anskaffer, og Treasury søger for allokering og afregning over for de enkelte forretningsområder. Funding allokeres til en pris svarende til de faktiske omkostninger for at skaffe fundingen, hvortil der tillægges et spread til dækning af administrationsomkostninger og eventuelle risici.

Afvikling:

Indgår som det eneste forretningsområde under aktiviteter under afvikling og består af engagementer inden for små og mellemstore erhvervs- kunder, landbrug, ejendomsudviklingsprojekter, pantebreve samt en portefølje af bilfinansieringskontrakter. Engagementerne søges løbende ned- bragt, hvilket forventes at strække sig over en årrække.

Mio.kr.	2016	2015
Note 40 Eventualforpligtelser, garantier og leasingaftaler		
Garantiforpligtelser	1.619	1.404

Koncernens selskaber har indgået leje- og serviceaftaler vedrørende it og lokaler med en samlet ydelse på 118 mio.kr. fordelt over en femårig periode.

Koncernens selskaber har indgået leasingaftaler vedrørende mobiltelefoner med en samlet ydelse på 1 mio.kr., som forfalder indenfor et år.

Som led i den almindelige bankdrift har Alm. Brand Bank en række eventualforpligtelser, som i overensstemmelse med IFRS ikke er medregnet i balancen. De ydede finansgarantier samt tabsgarantier for realkreditlån er primært afledt af samarbejdsaftalerne med Totalkredit, DLR Kredit og BFR Kredit, mens øvrige eventualforpligtelser bl.a. omfatter garantier overfor Det Private Beredskab samt Garantifonden for Indskydere og Investorer. Samlet har Alm. Brand Bank A/S ikke balanceførte garantiforpligtelser bestående af finansgarantier, tabsgarantier for realkreditlån mv. for i alt 1,0 mia.kr.

Alm. Brand Ejendomsinvest A/S har en momsreguleringsforpligtelse vedrørende ejendomme på i alt 15 mio.kr.

Forsikringsselskabet Alm. Brand Liv og Pension A/S har en momsreguleringsforpligtelse vedrørende ejendomme på i alt 1 mio.kr.

Alm. Brand A/S har afgivet garanti over for ILU (Institute of London Underwriters) for kontrakter indtegnet på vegne af Københavnske Re's engelske datterselskab The Copenhagen Reinsurance Company (U.K.) Ltd. (Cop. Re UK Ltd.). Garantien dækker forsikringskontrakter vedrørende Marine Aviation and Transport (MAT) indtegnet gennem ILU i perioden 3. april 1989 til 1. juli 1997. I forbindelse med salget af Københavnske Re

koncernen i 2009 har køber påtaget sig at friholde Alm. Brand A/S for garantiforpligtelserne.

Alm. Brand A/S garanterer for Pensionskassen under Alm. Brand A/S (pensionsafviklingskasse). Alm. Brand A/S forpligter sig til at indbetale sådanne ordinære og ekstraordinære bidrag, som de til enhver tid måtte være fastsat i pensionsregulativet, eller som de til enhver tid måtte være aftalt med Finanstilsynet. Alm. Brand af 1 792 fmba har forpligtet sig til at friholde Alm. Brand A/S for de udgifter, som selskabet til enhver tid måtte afholde i henhold til disse forpligtelser.

Koncernen er som aktiv finansiell koncern part i en række retssager. Sagerne vurderes løbende, og der foretages de nødvendige hensættelser. Det er ledelsens vurdering, at disse sager ikke vil påføre koncernen væsentlige yderligere tab.

Mio.kr.	2016					2015				
	Skade	Liv	Bank	Øvrige	I alt	Skade	Liv	Bank	Øvrige	I alt
Note 41 Sikkerhedsstillelser										
Bogførte værdier af aktiver, der tjener til sikkerhed for forsikringsmæssige hensættelser										
Likvide beholdninger	0	85			85	0	109			109
Obligationer	6.928	11.245			18.173	6.900	10.511			17.411
Kapitalandele og investeringsforeningsandele	0	849			849	0	885			885
Pantesikrede udlån	0	0			0	0	0			0
Tilgodehavende renter	0	40			40	50	68			118
Ejendomme, ejerpantebreve	0	59			59	0	59			59
Kapitalandele i datterselskaber	0	1.563			243	0	1.238			-82
Sikkerhedsstillelser ultimo	6.928	13.841			19.449	6.950	12.870			18.500

Pengepolitiske modparter i Danmarks Nationalbank kan kun opnå kredit, mod at de stiller sikkerheder i form af pantsætning af godkendte værdipapirer.

Som led i den løbende forretning er der over for Danmarks Nationalbank samt Clearstream ultimo 2016 stillet obligationer til sikkerhed med en samlet kursværdi på 530 mio.kr. (2015: 595 mio.kr.). Der er ikke knyttet særlige betingelser til sikkerhedsstillelsen.

Til sikkerhed for henholdsvis positiv og negativ dagsværdi af afledte finansielle instrumenter er der ultimo 2016 modtaget kontanter for 5 mio.kr. og afgivet kontanter for 103 mio.kr. (2015: 3 mio.kr. og 123 mio.kr.)

Ved repoforretninger, det vil sige salg af værdipapirer, hvor der samtidig træffes aftale om tilbagekøb på et senere tidspunkt, forbliver værdipapirerne på balancen, og det modtagne vederlag indregnes som gæld. Værdipapirer i repoforretninger behandles som aktiver stillet som sikkerhed for forpligtelser. Modparten har ret til at sælge eller genbelåne de modtagne værdipapirer.

Ved reverseforretninger, det vil sige køb af værdipapirer, hvor der samtidig træffes aftale om tilbagesalg på et senere tidspunkt, har koncernen ret til at sælge eller genbelåne værdipapirerne. Værdipapirerne indregnes ikke i balancen, og det afgivne vederlag indregnes som tilgodehavende.

Aktiver modtaget som sikkerhed i forbindelse med reverseforretninger kan videresælges til tredje mand. Hvis dette er tilfældet, kan der som følge af regnskabsreglerne opstå en negativ beholdning. Denne føres under "Andre passiver." Pr. 31. december 2016 er dagsværdien af finansielle aktiver accepteret som sikkerhedsstillelse, der er blevet solgt eller genpantet, 265,2 mio.kr. (2015: 186,5 mio.kr.). Alm. Brand Bank er forpligtet til at returnere tilsvarende værdipapirer.

Aktiver solgt som led i repoforretninger:										
Obligationer til dagsværdi		0	265		265		189	187		187
Aktiver købt som led i reverseforretninger:										
Obligationer til dagsværdi		0	266		266		0	268		79

Note 42 Nærtstående parter

Alm. Brand fmba koncernen anser følgende for at være nærtstående parter:

- Direktion og bestyrelse i Alm. Brand A/S
- Nøglepersoner i Alm. Brand A/S

Nærtstående parter omfatter ligeledes direktionens, bestyrelsens og nøglepersoners relaterede familiemedlemmer samt endvidere selskaber, hvori personkredsen har væsentlige interesser.

Alm. Brand koncernen varetager administrative opgaver for Alm. Brand af 1792 fmba.

Der er indgået aftaler om forrentning af løbende mellemværender mellem koncernens selskaber på markedsvilkår.

Alm. Brand af 1792 fmba har erhvervet hybrid kapital udstedt i Alm. Brand Bank A/S.

Alm. Brand af 1792 fmba har indskudt ansvarlig lånekapital på 250 mio.kr. i Alm. Brand A/S.

For oversigt over dattervirksomheder og associerede virksomheder mv. henvises til selskabsoversigten.

Alm. Brand koncernen har tværgående funktioner, som løser fælles administrative opgaver for koncernens selskaber. Alm. Brand Bank A/S fungerer som primær bankforbindelse for Alm. Brand koncernen. Det indebærer, at der er indgået en række aftaler mellem banken og koncernens øvrige selskaber, ligesom der løbende foretages en række transaktioner mellem banken og den øvrige koncern. Alm. Brand koncernen har desuden indgået en kapitalforvaltningsaftale med Alm. Brand Bank A/S, hvilket betyder, at en betydelig del af koncernens aktiver er under forvaltning i banken, ligesom en betydelig del af koncernens handel med værdipapirer foretages gennem Alm. Brand Bank til markedsværdi.

Alm. Brand Bank solgte den 11. december 2014 ikke restante pantebreve for en samlet bogført værdi af 1,9 mia.kr. til Alm. Brand Forsikring. Transaktionen indeholder en optionsaftale, og Alm. Brand Forsikring kan tilbagesælge pantebreve til banken, hvis debitor ikke opfylder betalingsforpligtelserne. Banken beholder dermed den underliggende kreditmæssige risiko på pantebrevene, mens markedsmæssige risici er overgået til Alm. Brand Forsikring, herunder risikoen for renteændringer og førtidsindfrielse. Pantebrevene er ikke længere indregnet i bankens balance, da der er overført væsentlige risici og fordele til Alm. Brand Forsikring.

Der er indgået en administrationsaftale mellem Alm. Brand Bank og Alm. Brand Forsikring omkring håndtering af pantebrevsporteføljen. I 2016 har banken modtaget et administrationshonorar på 9,3 mio.kr. samt en optionspræmie på 29 mio.kr. Optionen har en markedsværdi på 10 mio.kr. pr. 31. december 2016.

Der foretages reassurancedækning for Alm. Brand koncernen på fælles basis.

Koncernen har en totaladministrationsaftale med Datea A/S, som er 100 % ejet af Dades A/S, og hvori Boris Nørgaard Kjeldsen er bestyrelsesformand. I henhold til aftalen foretager Datea A/S ejendomsadministration af ejendomme ejet af koncernen, herunder administration, regnskab og rapportering, udlejning, tilsyn og teknisk bistand. Det årlige honorar er i niveauet 2 mio.kr. Det er ledelsens vurdering, at totaladministrationsaftalen er indgået på markedsvilkår.

Der henvises til note 29 Erhvervelses- og administrationsomkostninger, hvor oplysninger om ydet vederlag til koncernens bestyrelse, direktionen samt andre ledende medarbejdere fremgår.

Der har ud over det ydede vederlag til bestyrelse og direktion mv. i regnskabsåret været følgende transaktioner mellem Alm. Brand koncernen og de nærtstående parter:

Mio.kr.	2016			
	Alm. Brand af 1792 fmba	Nøglepersoner	Direktion og bestyrelse i A/S	Selskaber kontrolleret af bestyrelses- medlemmer
Salg af ydelser	651	4	4	1
Køb af ydelser	156	0	0	0
Rente- og gebyrindtægter	0	0	0	0
Rente- og gebyrudgifter	16	1	2	0
Tilgodehavender	0	2	1	2
Gæld	332	41	53	0
Sikkerhedsstillelser	0	1	1	1
Rentesatser på udlån		1,5-5,25%	1,5-5,25%	1,5-2,5%

Mio.kr.						2015
	Alm. Brand af 1792 fmba	Alm. Brand datterselskaber (ikke 100 % ejet)	Nøglepersoner	Direktion og bestyrelse i A/S	Selskaber kontrolleret af bestyrelses- medlemmer	
Salg af ydelser	186	2	2	4	1	
Køb af ydelser	96	1	0	0	0	
Rente- og gebyrindtægter	0	4	0	0	0	
Rente- og gebyrudgifter	17	0	1	1	0	
Tilgodehavender	0	0	1	1	1	
Gæld	333	0	30	43	0	
Sikkerhedsstillelser	0	0	0	1	0	
Rentesatser på udlån			2,18-8,5%	2,18-8,5%	5,00-8,5%	

Køb og salg af ydelser, der omfatter forsikringsmæssige ydelser samt levering af bankprodukter i form af lån, garantier, kreditter samt køb/salg af pantebreve mv., sker på koncernens sædvanlige markedsbaserede vilkår, dog således at medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer opnår sædvanlige medarbejdervilkår. Gæld omfatter indlån i banken, pensionsdepoter i Bank og Liv mv. Der er ikke i regnskabsåret eller i det foregående regnskabsår udgiftsført tab eller foretaget nedskrivning på mellemværender med nærtstående parter. For information om vederlag til bestyrelse og direktion henvises til note 29 Erhvervs- og administrationsomkostninger.

Mio.kr.	2016			2015		
Note 43 Dagsværdi og klassifikation af finansielle aktiver, passiver og instrumenter						
	Dags- værdi	Amor- tiseret kostpris	Ind- regnet værdi	Dags- værdi	Amor- tiseret kostpris	Ind- regnet værdi
Aktiver til dagsværdi klassificeret ved første indregning						
Udlån	1.523	0	1.523	1.816	0	1.816
Aktiver til dagsværdi besiddet med handel for øje						
Statsobligationer	2.372	0	2.372	2.420	0	2.420
Realkreditobligationer	20.297	0	20.297	20.045	0	20.045
Andre fastforrentede fordringer	823	0	823	324	0	324
Andre variabelt forrentede fordringer	154	0	154	198	0	198
Børsnoterede aktier	878	0	878	900	0	900
Unoterede aktier	778	0	778	723	0	723
Øvrige investeringsaktiver	0	0	0	0	0	0
Positiv markedsværdi af afledte finansielle instrumenter, brutto	620	0	620	695	0	695
Lån og tilgodehavender						
Tilgodehavende hos forsikringstagere	0	158	158	0	134	134
Tilgodehavende hos forsikringsmæglere	0	3	3	0	6	6
Tilgodehavende hos forsikringsselskaber	0	1	1	0	2	2
Andre tilgodehavender	0	32	32	0	49	49
Pensionskassen under Alm. Brand A/S	0	12	12	0	11	11
Tilgodehavende renter	213	0	213	225	0	225
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	0	705	705	0	323	323
Udlån	3.598	3.583	3.583	3.862	3.827	3.827
Øvrige aktiver						
Domicilejendomme	698	0	698	675	0	675
Investeringsjendomme	905	0	905	939	0	939
Midlertidigt overtagne aktiver	0	0	0	0	0	0
Øvrige aktiver	0	239	239	0	209	209
Periodeafgrænsninger	0	42	42	0	40	40
Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender	0	218	218	-7	313	306
Finansielle aktiver ultimo	32.859	4.993	34.254	32.815	4.914	33.867

Mio.kr.	2016			2015		
	Dags- værdi	Amor- tiseret kostpris	Ind- regnet værdi	Dags- værdi	Amor- tiseret kostpris	Ind- regnet værdi
<i>Passiver til dagsværdi besiddet med handel for øje</i>						
Negativ markedsværdi af afledte finansielle instrumenter, brutto	475	0	475	485	0	485
<i>Finansielle passiver til amortiseret kostpris</i>						
Efterstillede kapitalindskud	249	249	249	255	249	249
Udstedte obligationer	0	0	0	0	5	5
Gæld til forsikringstagere	0	9	9	0	8	8
Gæld i forbindelse med direkte forsikring	0	15	15	0	12	12
Gæld i forbindelse med genforsikring	0	14	14	0	41	41
Gæld til tilknyttede virksomheder	0	0	0	0	0	0
Indlån	6.959	6.949	6.949	8.018	7.993	7.993
Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	0	694	694	0	710	710
<i>Øvrige passiver</i>						
Midlertidig overtagne passiver	0	0	0	0	0	0
Anden gæld	0	535	535	0	481	481
Periodeafgrænsningsposter	35	0	35	52	0	52
Finansielle passiver ultimo	7.718	8.465	8.975	8.810	9.499	10.036

Udlån og andre tilgodehavender til dagsværdi, obligationer til dagsværdi, aktier mv. samt afledte finansielle instrumenter er i regnskabet målt til dagsværdi, således at indregnede værdier stemmer overens med dagsværdier.

Forskellen mellem dagsværdier og de indregnede værdier af Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris forudsættes at svare til den renteniveaufafhængige kursregulering, som udregnes ved at sammenholde aktuelle markedsrenter med de markedsrenter, der var gældende, da udlånene blev etableret. Ændringer i kreditkvaliteten tages ikke i betragtning, da disse ændringer forudsættes at indgå i nedskrivninger på udlån for såvel indregnede værdier som dagsværdier.

Dagsværdien af indlån og anden gæld forudsættes at svare til den renteniveaufafhængige kursregulering, som udregnes ved at sammenholde aktuelle markedsrenter med de markedsrenter, der var gældende, da indlånene blev etableret.

Efterstillede kapitalindskud måles til amortiseret kostpris. Forskellen til dagsværdier forudsættes at være den renteniveaufafhængige kursregulering, som udregnes ved at sammenholde aktuelle markedsrenter med de markedsrenter der var gældende, da udstedelserne blev etableret. Vedrørende bankens efterstillede kapital tages ændringer i dagsværdier på grund af ændring i bankens egen kreditværdighed ikke i betragtning.

Udstedte obligationer og efterstillede kapitalindskud måles til amortiseret kostpris. Forskellen til dagsværdier forudsættes at være den renteniveaufafhængige kursregulering, som udregnes ved at sammenholde aktuelle markedsrenter med de markedsrenter der var gældende, da udstedelserne blev etableret. Ændringer i dagsværdier på grund af ændring i bankens egen kreditværdighed tages ikke i betragtning.

Regulering til dagsværdier for finansielle aktiver og forpligtelser viser en samlet ikke-indregnet urealiseret gevinst på 5 mio.kr. ultimo 2016 og fremkommer på grund af lavere rentesatser på de underliggende aktiver og forpligtelser i forhold til renteniveauet ultimo året. Reguleringen kan henføres til udlån, indlån og anden gæld samt efterstillede kapitalindskud.

I anvendt regnskabspraksis er opgørelsen af dagsværdier nærmere beskrevet for de poster, som indregnes til dagsværdi.

Mio.kr.	Skade	Liv	Bank	Øvrige	I alt	Skade	Liv	Bank	Øvrige	I alt
<i>Dagsværdimåling af finansielle instrumenter</i>										
<i>Niveau 1</i>										
<i>Finansielle aktiver</i>										
Udlån	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Obligationer	8.194	10.101	3.531	1.134	22.885	8.315	9.585	3.955	509	22.287
Aktier	0	1.422	28	0	1.450	0	1.398	15	0	1.413
Andre aktiver	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Finansielle aktiver i alt	8.195	11.523	3.559	1.134	24.336	8.315	10.983	3.970	509	23.700
<i>Finansielle passiver</i>										
Efterstillede kapitalindskud	0	0	175	0	100	0	0	183	0	106
Andre passiver	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Finansielle passiver i alt	1	0	175	0	101	0	0	183	0	106

Mio.kr.	2016					2015				
	Skade	Liv	Bank	Øvrige	I alt	Skade	Liv	Bank	Øvrige	I alt
Niveau 2										
Finansielle aktiver										
Udlån	0	0	3.598	0	3.598	0	0	4.106	0	3.862
Obligationer	0	699	54	2	755	0	692	0	2	694
Aktier	0	0	108	0	108	0	0	121	0	121
Andre aktiver	318	464	57	9	832	301	566	74	3	920
Finansielle aktiver i alt	318	1.163	3.817	11	5.293	301	1.258	4.301	5	5.597
Finansielle passiver										
Indlån	0	0	7.199	0	6.959	0	0	8.124	0	8.018
Andre passiver	315	115	274	0	698	296	351	127	0	581
Finansielle passiver i alt	315	115	7.473	0	7.657	296	351	8.251	0	8.599
Niveau 3										
Finansielle aktiver										
Udlån	1.329	0	194	0	1.523	1.588	0	228	0	1.816
Obligationer	0	6	0	0	6	0	6	0	0	6
Aktier	8	3	86	1	98	7	3	78	1	89
Investeringsjendomme	16	1.580	7	0	905	18	1.451	145	0	939
Andre aktiver	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Finansielle aktiver i alt	1.353	1.589	287	1	2.532	1.613	1.460	451	1	2.850
Finansielle passiver										
Efterstillede kapitalindskud	149	120	0	250	149	149	120	0	250	149
Indlån	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Andre passiver	0	0	10	0	0	0	0	16	0	0
Finansielle passiver i alt	149	120	10	250	149	149	120	16	250	149

Dagsværdi er den pris, der ville blive opnået ved salg af et aktiv eller betalt for et overdrage en forpligtelse i en normal transaktion mellem markedsdeltagerne på målingstidspunktet. Dagsværdi kan stemme overens med indre værdi, såfremt indre værdi beregnes på baggrund af underliggende aktiver og forpligtelser målt til dagsværdi. Der er tre niveauer af dagsværdimåling:

Niveau 1 er baseret på officielle (ikke korrigerede) kurser på aktive markeder.

Niveau 2 anvendes, hvor kursen ikke er noteret, men hvor anvendelse af en anden offentlig kurs antages bedst at svare til dagsværdien.

Niveau 3 anvendes for finansielle aktiver og forpligtelser, hvor noteret kurs eller anden offentlig kurs ikke er tilgængelig eller ikke vurderes at afspejle dagsværdien. I stedet for anvendes vurderingsteknikker og andre observerbare markedsoplysninger til at fastsætte dagsværdien. I de tilfælde, hvor observerbare priser baseret på markedsoplysninger ikke er tilgængelige eller ikke skønnes at være brugbare til fastsættelsen af dagsværdi, anvendes anerkendte teknikker, herunder diskonterede betalingsstrømme, og egne modeller og forudsætninger til fastsættelsen af dagsværdi. Forudsætningerne kan blandt andet være nylige transaktioner i sammenlignelige aktiver eller forpligtelser, renter, valutakurser, volatilitet, kreditspænd m.v. Bankens unoterede aktier, der ikke værdiansættes til en omfordelingskurs, placeres i denne kategori.

Processen for indregning af dagsværdier er tilrettelagt, så der er etableret effektive funktionsadskillelser mellem de afdelinger i koncernen, som rapporterer, overvåger og indgår handlerne. Der er etableret afstemningsprocedurer, som vil identificere væsentlige afvigelser på tværs af de forskellige rapporteringer og anvendte kildesystemer.

Der overføres kun mellem kategorierne i værdiansættelseshierarkiet, såfremt der er ændringer i tilgængelige data til brug for værdiansættelse. Beholdningen gennemgås regelmæssigt for at undersøge, om der er ændringer i tilgængelige data, samt øvrige ændringer der kan have medført ny kategorisering. Der har ikke været overførsel mellem kategorierne i værdiansættelseshierarkiet i 2015 eller 2016.

Udlån og andre tilgodehavender til dagsværdi indeholder pantebreve, som opgøres ved brug af en værdiansættelsesmodel, der estimerer nutidsværdien af de forventede fremtidige pengestrømme. Værdiansættelsen er dels baseret på observerbare markedsdata (renter), dels på forventninger til fremtidige indfrielses- og tabsprocenter. Ved måling til dagsværdien benyttes en swaprentekurve tillagt 50 basispunkter samt indfrielsesforventninger i niveauet 8 %-9 % afhængigt af restløbetid og forventede tabsprocenter i niveauet 0,75 %-4,25 % afhængigt af ejendomsstype og sikkerhedsmæssig placering. Øges den gennemsnitlige indfrielsesforventning med 1 %-point, og øges de forventede tabsprocenter med 0,5 %-point, betyder det en ændring af dagsværdien for markedsværdimodellen med -1,7 mio.kr. Der henvises endvidere til note 54 Anvendt regnskabspraksis.

Obligationer værdiansat til noterede priser omfatter hovedsageligt danske realkreditobligationer og i mindre grad danske statsobligationer samt erhvervsobligationer. Obligationer, som indgår i niveau 2, værdiansættes som følge af manglende likviditet i markedet på basis af markedsrenter og rentespænd hertil som observeret for lignende udstedelser. Obligationer, som indgår i niveau 3, består af et mindre beløb indskudt i en fond. Stiger renten 25 bp, falder værdien af denne obligationsbeholdning 0,2 mio.kr.

Aktier omfatter hovedsageligt børsnoterede aktier samt aktiefutures, der værdiansættes til noterede priser. Bankens unoterede aktier består af sektorejede selskaber samt aktier, som er modtaget i forbindelse med kreditforsvar. For unoterede aktier i sektorejede selskaber, hvor der sker omfordeling af aktierne, anses omfordelingen at udgøre det primære marked for aktierne. Dagsværdien fastsættes som omfordelingskursen, og aktierne indgår som niveau 2. For øvrige unoterede aktier samt aktier modtaget i banken i forbindelse med kreditforsvar, hvor observerbare input ikke umiddelbart er tilgængelige, er værdiansættelsen forbundet med skøn, hvori indgår oplysninger fra selskabernes regnskaber, erfaringer fra handler med aktier i de pågældende selskaber samt input fra kvalificeret ekstern part. Disse aktier indgår i niveau 3. Ved et kursfald på 10 % falder værdien 1,2 mio.kr. i alt.

Andre aktiver indeholder tilgodehavende renter for 213 mio.kr. samt positive værdier af afledte finansielle instrumenter for 620 mio.kr. Værdiansættelse af renter følger normale periodiseringsprincipper. Afledte finansielle instrumenter består hovedsageligt af renteswaps, som værdiansættes ved nutidsværdiberegning af forventede fremtidige pengestrømme, der tilbagediskonteres, ud fra indhentede rentepunkter, interpolation mellem rentepunkter og valutakurser. Noterede futures og optioner værdiansættes ud fra indhentede priser. Unoterede optioner værdiansættes ud fra indhentede volatiliteter, priser på underliggende aktiver og udnyttelseskurser ved hjælp af Black-Scholes. Valutaterminer værdiansættes ud fra indhentede valutaterminstillæg og valutakurser. Inflationsswaps værdiansættes ved nutidsværdiberegning af forventede fremtidige pengestrømme, der tilbagediskonteres, ud fra indhentede indekspunkter og rentepunkter, interpolation herimellem og valutakurser.

Andre passiver indeholder skyldige renter for 5 mio.kr. samt negative værdier af afledte finansielle instrumenter for 694 mio.kr. Værdiansættelse af renter følger normale periodiseringsprincipper. Værdiansættelsen af afledte finansielle instrumenter sker ved anvendelse af noterede kurser fra et aktivt marked samt ved anvendelse af generelt accepterede værdiansættelsesmodeller med observerbare data, herunder rentekurver, volatiliteter og aktieindeks.

Finansielle instrumenter indregnet til amortiseret kostpris (udlån, indlån) kan for langt den overvejende del ikke overdrages uden kundernes forudgående accept, og der eksisterer ikke et aktivt marked for handel med sådanne finansielle instrumenter. De anførte oplysninger om dagsværdi baseres derfor alene på ændrede rentesatser i forhold til tidspunktet for etableringen.

Domicilejendomme og investeringsejendomme værdiansættes på samme måde. Vedrørende domicilejendomme henvises til note 2, og vedrørende investeringsejendomme henvises til note 9.

Mio.kr.	2016					2015				
	Skade	Liv	Bank	Øvrige	I alt	Skade	Liv	Bank	Øvrige	I alt
Udvikling i niveau 3 finansielle instrumenter										
<i>Udlån</i>										
Regnskabsmæssig værdi primo	1.588	0	228	0	1.816	1.874	0	307	0	2.181
Årets tilgang	0	0	16	0	16	0	0	16	0	16
Årets afgang	-211	0	-70	0	-281	-193	0	-67	0	-260
Realiserede kursreguleringer	1	0	-25	0	-24	1	0	-29	0	-28
Urealiserede kursreguleringer	-49	0	45	0	-4	-94	0	1	0	-93
Regnskabsmæssig værdi ultimo	1.329	0	194	0	1.523	1.588	0	228	0	1.816
Kursreguleringer indregnet i resultatopgørelsen										
	-48	0	20	0	-28	-93	0	-28	0	-121
<i>Obligationer</i>										
Regnskabsmæssig værdi primo	0	6	0	0	6	53	126	0	0	179
Årets tilgang	0	0	0	0	0	0	2	0	0	2
Årets afgang	0	0	0	0	0	-53	-120	0	0	-173
Realiserede kursreguleringer	0	0	0	0	0	0	-1	0	0	-1
Urealiserede kursreguleringer	0	0	0	0	0	0	-1	0	0	-1
Regnskabsmæssig værdi ultimo	0	6	0	0	6	0	6	0	0	6
Kursreguleringer indregnet i resultatopgørelsen										
	0	0			0	0	-2			-2

Mio.kr.	2016					2015				
	Skade	Liv	Bank	Øvrige	I alt	Skade	Liv	Bank	Øvrige	I alt
<i>Aktier</i>										
Regnskabsmæssig værdi primo	7	3	78	1	89	8	212	78	0	298
Årets tilgang	0	1	2	0	3	0	1	5	1	7
Årets afgang	0	0	-3	0	-3	0	-185	0	0	-185
Realiserede kursreguleringer	0	0	-2	0	-2	0	-25	0	0	-25
Urealiserede kursreguleringer	1	-1	11	0	11	-1	0	-5	0	-6
Regnskabsmæssig værdi ultimo	8	3	86	1	98	7	3	78	1	89
Kursreguleringer indregnet i resultatopgørelsen										
	1	-1	9	0	9	-1	-25	-5	0	-31
<i>Andre passiver</i>										
Regnskabsmæssig værdi primo	149	120	16	250	149	149	120	1	250	149
Årets tilgang	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Årets afgang	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Realiserede kursreguleringer	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Urealiserede kursreguleringer	0	0	-6	0	0	0	0	15	0	0
Regnskabsmæssig værdi ultimo	149	120	10	250	149	149	120	16	250	149
Kursreguleringer indregnet i resultatopgørelsen										
	0	0	-6	0	0	0	0	15	0	0

For primo til ultimo specifikation vedrørende investeringsejendomme henvises til note 9.

Kursreguleringer indregnes i resultatopgørelsen under kursreguleringer.

Rating af obligationer

Rated AAA	7.329	9.359	2.641	849	20.178	7.830	8.995	3.425	418	20.668
Rated AA- til AA+	535	942	781	210	2.468	485	919	320	14	1.738
Rated A- til A+	124	176	38	0	338	0	227	64	0	291
Øvrige	206	329	125	77	662	0	142	146	79	290
Obligationer til dagsværdi ultimo	8.194	10.806	3.585	1.136	23.646	8.315	10.283	3.955	511	22.987

Note 44 Afkast af finansielle instrumenter

	Ved første indregning, dagsværdi	Med handel for øje, dagsværdi	Lån og tilgodehavender	Gæld til amortiseret kostpris	I alt	Ved første indregning, dagsværdi	Med handel for øje, dagsværdi	Lån og tilgodehavender	Gæld til amortiseret kostpris	I alt
Renteindtægter mv.	47	584	194	0	825	59	622	235	0	916
Gebyrindtægter mv.	7	78	48	0	133	13	75	40	0	128
Anden indkomst		-7	230	0	223		-10	189	0	179
Indtægter i alt	54	655	472	0	1.181	72	687	464	0	1.223
Renteudgifter		-74	0	-38	-112		-94	0	-95	-189
Kursreguleringer eksklusive kredittab på pantebreve	38	420	0	0	458	-85	-342	0	0	-427
Kredittab på pantebreve	-26	0	0	0	-26	-74	0	0	0	-74
Nedskrivning på udlån og tilgodehavender mv.	0	0	-23	0	-23		0	-253	0	-253
Resultat før skat	66	1.001	449	-38	1.478	-87	251	211	-95	280

Gebyrindtægter fra forvaltningsaktiviteter udgør 103 mio.kr. (2015: 108 mio.kr.), mens gebyrudgifter fra forvaltningsaktiviteter udgør 5 mio.kr. (2015: 5 mio.kr.)

Mio.kr.	2016			2015		
	Derivater	Repo-aftaler	I alt	Derivater	Repo-aftaler	I alt
Note 45 Modregning						
<i>Finansielle aktiver</i>						
Indregnede aktiver, brutto	620	266	886	695	82	777
Forpligtelser modregnet i balancen	0	0	0	0	0	0
Nettobeløb for finansielle aktiver i balancen	620	266	886	695	82	777
<i>Relaterede beløb, som ikke er modregnet i balancen</i>						
Finansielle instrumenter	-12	0	-12	-10	0	-10
Finansielle sikkerhedsstillelser	-290	-266	-556	-365	-82	-447
Nettobeløb	318	0	318	320	0	320
<i>Finansielle forpligtelser</i>						
Indregnede forpligtelser, brutto	475	266	741	485	0	485
Aktiver modregnet i balancen	0	0	0	0	0	0
Nettobeløb for finansielle forpligtelser i balancen	475	266	741	485	0	485
<i>Relaterede beløb, som ikke er modregnet i balancen</i>						
Finansielle instrumenter	-12	0	-12	-10	0	-10
Finansielle sikkerhedsstillelser	-185	-266	-451	-142	0	-142
Nettobeløb	278	0	278	333	0	333

Afledte finansielle instrumenter optages i balancen til dagsværdi. Negative dagsværdier indgår under Andre passiver, mens positive dagsværdier i banksegmentet indgår under Andre aktiver og i de øvrige segmenter under Investeringsaktiver. Finansielle instrumenter på balancen er omfattet af rammeaftaler for netting eller andre aftaler. Aktiver og forpligtelser modregnes i de tilfælde, hvor Alm. Brand og modparten har en juridisk ret til at modregne og i forlængelse heraf realisere aktiverne og returnere sikkerheder samtidig. Alm. Brand anvender Master netting agreements, der giver ret til modregning i forbindelse med en modpart i default, idet eksponering over for modpart i et sådant tilfælde vil blive reduceret som følge af modtaget sikkerhedsstillelse. Sikkerheder reducerer eksponeringen i forbindelse med en modpart i default, men opfylder ikke kriterierne for regnskabsmæssig modregning i henhold til IFRS.

Mio.kr.	2016					2015				
	Skade	Liv	Bank	Øvrige	I alt	Skade	Liv	Bank	Øvrige	I alt
Note 46 Løbetidsfordeling på finansielle instrumenter										
<i>Obligationer</i>										
Udløb om 1 år eller mindre	1.259	731	709	344	3.043	539	371	1.122	0	2.032
Udløb efter 1 år og mindre end 5 år	4.145	2.006	1.671	688	8.510	4.771	1.967	1.321	396	8.455
Udløb efter 5 år	2.790	8.069	1.205	104	12.093	3.005	7.945	1.512	115	12.500
Obligationer ultimo	8.194	10.806	3.585	1.136	23.646	8.315	10.283	3.955	511	22.987
<i>Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender</i>										
Udløb om 1 år eller mindre	214	35	190	20	218	58	86	262	6	306
Udløb efter 1 år og mindre end 5 år	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Udløb efter 5 år	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kassebeholdning og anfordrings-tilgodehavender ultimo	214	35	190	20	218	58	86	262	6	306
<i>Udlån og tilgodehavender</i>										
Udløb om 1 år eller mindre	191	29	2.036	17	2.273	193	17	1.348	22	1.336
Udløb efter 1 år og mindre end 5 år	233	0	756	0	989	273	0	1.400	0	1.673
Udløb efter 5 år	1.038	0	1.673	0	2.711	1.247	0	1.852	0	3.099
Udlån og tilgodehavender ultimo	1.462	29	4.465	17	5.973	1.713	17	4.600	22	6.108
<i>Indlån og gæld til kreditinstitutter og centralbanker</i>										
Udløb om 1 år eller mindre	96	279	6.926	0	7.063	67	534	7.655	0	7.964
Udløb efter 1 år og mindre end 5 år	0	0	109	0	107	0	0	135	0	132
Udløb efter 5 år	0	0	511	0	511	0	0	668	0	668
Indlån og gæld til kreditinstitutter og centralbanker ultimo	96	279	7.546	0	7.681	67	534	8.458	0	8.764

Mio.kr.	2016					2015				
	Skade	Liv	Bank	Øvrige	I alt	Skade	Liv	Bank	Øvrige	I alt
<i>Udstedte obligationer</i>										
Udløb om 1 år eller mindre			0	0	0			0	5	5
Udløb efter 1 år og mindre end 5 år			0	0	0			0	0	0
Udstedte obligationer ultimo			0	0	0			0	5	5
<i>Garantier</i>										
Udløb om 1 år eller mindre			102		102			196		196
Udløb efter 1 år og mindre end 5 år			55		55			63		63
Udløb efter 5 år			688		688			556		556
Garantier ultimo			845		845			815		815
<i>Finansielle forpligtelser</i>										
Udløb om 1 år eller mindre	315	115	246	0	660	296	351	130	0	568
Udløb efter 1 år og mindre end 5 år	0	0	9	0	9	0	0	6	0	6
Udløb efter 5 år	0	0	29	0	29	0	0	7	0	7
Finansielle forpligtelser ultimo	315	115	284	0	698	296	351	143	0	581

De faktiske udløbstidspunkter kan afvige fra de kontraktmæssige udløbstidspunkter, da udstederne af specifikke fordringer kan have ret til at tilbagekøbe fordringen før udløb. Der henvises i øvrigt til note 14 Hensættelser til forsikringskontrakter, hvoraf det forventede cash flow for koncernens erstatnings- og livforsikringshensættelser fremgår. Ovenstående opgørelse indeholder ikke rentebetalinger.

Note 47 Kreditrisici

Kreditrisici på typer af finansielle aktiver

Statsobligationer	0	2.314	58	0	2.372	0	2.376	44	0	2.420
Realkreditobligationer	7.798	7.968	3.472	1.059	20.297	8.215	7.533	3.865	432	20.045
Andre fastforrentede fordringer	350	418	55	75	823	0	278	46	77	401
Andre variabelt forrentede fordringer	46	106	0	2	154	100	96	0	2	198
Øvrige investeringsaktiver	10	0	0	0	0	16	0	0	0	0
Genforsikringsandele af										
forsikringskontrakter	170	13	0	0	183	227	15	0	0	242
Tilgodehavende hos forsikringstagere	130	28	0	0	158	119	15	0	0	134
Tilgodehavende hos forsikringsmæglere	3	0	0	0	3	6	0	0	0	6
Tilgodehavende hos forsikringselskaber	0	1	0	0	1	0	2	0	0	2
Andre tilgodehavender	26	3	0	33	32	30	15	0	34	49
Positiv markedsværdi af afledte finansielle										
instrumenter, brutto	224	380	22	0	620	200	465	35	0	695
Øvrige aktiver	151	0	88	12	239	123	0	86	11	209
Tilgodehavende renter	85	84	35	9	213	85	101	39	3	225
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og										
centralbanker	0	0	688	17	705	0	0	301	22	323
Kassebeholdning og										
anfordringstilgodehavender	214	35	190	20	218	58	86	262	6	306
Udlån	1.329	0	3.777	0	5.106	1.588	0	4.299	0	5.643
Maksimal kreditrisiko ultimo	10.536	11.350	8.385	1.227	31.124	10.767	10.982	8.977	587	30.898

Koncernens eksponering mod kreditrisici udgøres primært af finansielle tilgodehavender som pantebreve og øvrige udlån samt kreditrisici på beholdningen af kreditobligationer. Beholdningen af kreditobligationer i Liv er en del af kundernes investeringsaktiver. Af beholdningen af kreditobligationer er 89 % rated som Investment Grade (BBB rating og derover). Forfaldne tilgodehavender i Skadeforsikring nedskrives til nul efter ni måneder.

Der er foretaget nedskrivninger af tilgodehavender i forbindelse med forsikring på i alt:

Nedskrivninger primo	90		90	79	79
Årets nedskrivninger netto	2		2	11	11
Nedskrivninger ultimo	92		92	90	90

Mio.kr.	2016					2015				
	Skade	Liv	Bank	Øvrige	I alt	Skade	Liv	Bank	Øvrige	I alt
Udlån og garantidebitorer fordelt på sektorer og brancher										
Offentlige myndigheder			0,0%		0,0%			0,0%		0,0%
Erhverv:										
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri			3,9%		3,9%			6,5%		6,5%
Industri og råstofindvinding			0,1%		0,1%			0,1%		0,1%
Energiforsyning			0,0%		0,0%			0,0%		0,0%
Bygge og anlæg			0,2%		0,2%			0,2%		0,2%
Handel			0,3%		0,3%			0,2%		0,2%
Transport, hoteller og restauranter			0,0%		0,0%			0,0%		0,0%
Information og kommunikation			0,0%		0,0%			0,0%		0,0%
Finansiering og forsikring			4,4%		4,4%			10,3%		10,3%
Fast ejendom			13,1%		13,1%			14,9%		14,9%
Øvrige erhverv			5,4%		5,4%			4,2%		4,2%
I alt erhverv			27,4%		27,4%			36,4%		36,4%
Private			72,6%		72,6%			63,6%		63,6%
I alt			100,0%		100,0%			100,0%		100,0%
<i>Nedskrivninger</i>										
<i>Individuel vurdering</i>										
Nedskrivninger primo			1.255		1.255			1.304		1.304
Nedskrivninger i årets løb			236		236			387		387
Tilbageførsel af nedskrivninger			-203		-203			-146		-146
Endeligt tabt (afskrevet)			-240		-240			-290		-290
Nedskrivninger individuel vurdering ultimo			1.048		1.048			1.255		1.255
<i>Gruppevis vurdering</i>										
Nedskrivninger primo			186		186			153		153
Nedskrivninger i årets løb			13		13			44		44
Tilbageførsel af nedskrivninger			-31		-31			-11		-11
Nedskrivninger gruppevis vurdering ultimo			168		168			186		186
Nedskrivninger ultimo			1.216		1.216			1.441		1.441
Renteindtægter vedrørende nedskrevne udlån og tilgodehavender mv.			31		31			30		30
Årsager til individuelle nedskrivninger										
<i>Udlån og andre tilgodehavender før nedskrivninger</i>										
Bobehandling			187		187			272		272
Inkasso			107		107			111		111
Uerholdelig fordring			1.307		1.307			1.650		1.650
I alt			1.601		1.601			2.033		2.033
<i>Nedskrivninger mv.</i>										
Bobehandling			184		184			252		252
Inkasso			91		91			94		94
Uerholdelig fordring			773		773			909		909
I alt			1.048		1.048			1.255		1.255
Udlån og andre tilgodehavender efter nedskrivninger ultimo			553		553			778		778

Mio.kr.	2016					2015				
	Skade	Liv	Bank	Øvrige	I alt	Skade	Liv	Bank	Øvrige	I alt
Beskrivelse af værdi af sikkerheder for udlån, som ved individuel vurdering er værdiforringet										
<i>Værdi af sikkerheder</i>										
Fast ejendom, privat			92		92			83		83
Fast ejendom, erhverv			590		590			809		809
Kontanter og let realiserbare værdipapirer			1		1			8		8
Biler			0		0			1		1
Andre sikkerheder			59		59			89		89
Værdi af sikkerheder ultimo			742		742			990		990

Sikkerheder er værdiansat til markedsværdi ud fra følgende:

Fast ejendom: Mæglervurdering, begrundet intern vurdering eller offentlig vurdering under hensyntagen til ejendomstype, beliggenhed, stand og vurderet omsættelighed.

Kontanter og let realiserbare værdipapirer: Officiel kursværdi, når denne foreligger, og i øvrige tilfælde den transaktionspris, der vil fremkomme i en handel mellem uafhængige parter.

Løsøre, biler: Vurdering fra BilpriserPro under hensyntagen til type, model og alder.

Løsøre, andre sikkerheder: Baseret på individuel vurdering.

De anførte sikkerheder er ustressede. For landbrugs- og ejendomsengagementer med finansielle problemer foretages beregningen af sikkerhedernes værdi ved opgørelsen af nedskrivningsbehovet på grundlag af realisationsværdi ved salg inden for seks måneder.

Realiserede sikkerheder og betingelse herfor

Værdi af realiserede sikkerheder

Biler	2	2	1	1
Værdi af realiserede sikkerheder i alt	2	2	1	1

Tvangsrealisering af panter bliver nødvendig, såfremt banken ikke kan formå debitor eller sikkerhedsstiller til at indgå en frivillig aftale om realisering. Banken sørger altid for at maksimere værdien af panter ved tvangsrealisering. Inden tvangsrealisering af pantet påbegyndes, gives debitor og/eller sikkerhedsstiller et varsel herom, typisk på mindst otte dage, dog kortere hvis pantets værdi er i åbenbar risiko for at blive umiddelbart forringet.

Restancer på udlån og andre tilgodehavender mv.

Aldersfordeling for aktiver, som er forfaldne, men ikke værdiforringede

Op til 3 måneder	2	2	3	3
3-6 måneder	0	0	0	0
6-12 måneder	0	0	1	1
Over 12 måneder	1	1	1	1
Restancer ultimo	3	3	5	5

Beskrivelse af værdi af sikkerheder for udlån, som er i restance

Værdi af sikkerheder

Fast ejendom, privat	103	103	107	107
Fast ejendom, erhverv	24	24	25	25
Kontanter og let realiserbare værdipapirer	4	4	4	4
Biler	6	6	2	2
Andre sikkerheder	0	0	1	1
Ultimo værdi af sikkerheder for udlån, som er i restance	137	137	139	139

Beskrivelse af den samlede værdi af sikkerheder på balancedagen

Værdi af sikkerheder

Fast ejendom, privat	2.218	2.218	1.979	1.979
Fast ejendom, erhverv	1.497	1.497	1.859	1.859
Kontanter og let realiserbare værdipapirer	95	95	87	87
Biler	64	64	56	56
Andre sikkerheder	85	85	192	192
Værdi af sikkerheder ultimo	3.959	3.959	4.173	4.173

Værdierne er værdiansat til markedsværdi, jävnfør tidligere beskrivelse i noten.

Under den samlede krediteksponering vedrører 1,3 mia.kr. (2015: 1,6 mia.kr.) tabsoption til dækning af pantebreve i Alm. Brand Forsikring, hvorimod de tilknyttede sikkerheder i fast ejendom ikke er medtaget.

Mio.kr.	2016					2015				
	Skade	Liv	Bank	Øvrige	I alt	Skade	Liv	Bank	Øvrige	I alt
Kreditkvalitet										
Kreditkvaliteten er kvantificeret ud fra Finanstilsynets bonitetskategorier, hvor udlån med normal bonitet svarer til kategori 2a og 3, udlån med visse svaghedstegn svarer til kategori 2b, udlån med væsentlige svagheder svarer til kategori 2c, og udlån med objektiv indikation for værdiforringelse svarer til kategori 1.										
<i>Udlån og andre tilgodehavender til dagsværdi - opdelt i bonitetskategorier</i>										
Udlån med normal bonitet	916		67		983	1.126		85		1.211
Udlån med visse svaghedstegn	128		27		155	150		21		171
Udlån med væsentlige svagheder	115		40		155	125		34		159
Udlån, der hverken er forfaldne eller værdiforringede	1.159		134		1.293	1.401		140		1.541
Udlån med objektiv indikation af værdiforringelse	11		702		713	24		799		823
Restgæld i alt før kursreguleringer mv.	1.170		836		2.006	1.425		939		2.364
Kursreguleringer mv.	159		-642		-483	163		-711		-548
Udlån og andre tilgodehavender til dagsværdi ultimo	1.329		194		1.523	1.588		228		1.816
Af kursreguleringer mv. på -483 mio.kr. (2015: -548 mio.kr.) kan -659 mio.kr. (2015: -727 mio.kr.) ultimo 2016 henføres til kreditrelaterede kursreguleringer.										
<i>Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris - opdelt på bonitetskategorier</i>										
Udlån med normal bonitet			1.756		1.756			2.085		2.085
Udlån med visse svaghedstegn			1.075		1.075			953		953
Udlån med væsentlige svagheder			169		169			153		153
Udlån, der hverken er forfaldne eller værdiforringede			3.000		3.000			3.191		3.191
Udlån med objektiv indikation af værdiforringelse			1.793		1.793			2.313		2.313
Restgæld i alt før kursreguleringer mv.			4.793		4.793			5.504		5.504
Nedskrivninger mv.			-1.211		-1.211			-1.433		-1.433
Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris ultimo			3.582		3.582			4.071		4.071
<i>Garantidebitorer - opdelt i bonitetskategorier</i>										
Garantidebitorer med normal bonitet			596		596			529		529
Garantidebitorer med visse svaghedstegn			208		208			145		145
Garantidebitorer med væsentlige svagheder			2		2			1		1
Garantidebitorer, der hverken er forfaldne eller værdiforringede			806		806			675		675
Garantidebitorer med objektiv indikation af værdiforringelse			206		206			147		147
Garantidebitorer i alt før hensættelser mv.			1.012		1.012			822		822
Hensættelser mv.			-5		-5			-8		-8
Garantidebitorer ultimo			1.007		1.007			814		814

Mio.kr.	2016	2015
Note 48 Markedsrisici		
<i>Valutarisiko</i>		
Positioner i fremmed valuta:		
Lange positioner	4.213	8.874
Korte positioner	-1.581	-7.236
Nettopositioner	2.632	1.638
Positioner i fremmed valuta opdelt på de fem største nettopositioner:		
EUR	1.619	719
SEK	318	332
NOK	85	52
BRL	61	75
IDR	57	51
Øvrige	492	409
Positioner i fremmed valuta i alt	2.632	1.638

<i>Renterisiko</i>		
Samlet renterisiko opgjort efter koncernens interne metode	1.392	1.258

Den interne opgørelsesmetode anvendes til styring af den daglige renterisiko. Opgørelsesmetoden anvender modificerede optionsjusterede varigheder til opgørelse af renterisikoen ved en rentestigning på 1 %-point. Renterisikoen måles som det forventede tab på rentepositioner, der vil opstå som følge af en ændring i alle renter på 1 %-point i enten op- eller nedadgående retning. Renterisikoen opgøres pr. valuta.

Mio.kr.	2016					
	Skade	Liv-EK	Bank *)	Øvrige	I alt	% af EK
Note 49 Følsomhedsoplysninger						
<i>Følsomhedsoplysninger, koncernen</i>						
Risiko på egenkapital ved enkeltstående hændelse:						
Rentestigning på 1 %-point	-35	-16	-16	-14	-81	-1,3
Rentefald på 1 %-point	-46	16	-5	15	-20	-0,3
Aktiekursfald på 15 %	-29	0	-34	0	-63	-1,0
Ejendomsprisfald på 15 %	-2	0	-1	0	-3	0,0
Valutarisici eksklusive EUR, 25 % fald	0		22	0	22	0,4
Spændudvidelse på 1 %-point	-273	-22	-122	-1	-418	-6,8
Katastrofeskader:						
- én "100-års skade"	-98	0	0	0	-98	-1,6
- to "100-års skader"	-224	0	0	0	-224	-3,6

*) Følsomheder på renterisiko for banken vedrører balanceposter, der indgår i den regnskabsmæssige renterisiko. Ejendomsrisikoen i banken vedrører ejendomme i direkte besiddelse. Ovenstående er en beskrivelse af de væsentligste risici i Alm. Brand koncernen. Rækkefølgen af de beskrevne risikofaktorer er ikke udtryk for risicienes størrelse eller betydning. De viste risici vedrørende Liv-EK er eksklusive risikoen på værdipapirer tilhørende forsikringstagerne.

I note 52 Kapital- og risikostyring findes en nærmere beskrivelse af de risici, som koncernen har påtaget sig.

	2016	2015	2014	2013	2012
Note 50 Nøgletal vedrørende bankkoncernen					
Solvensprocent	18,1%	17,2%	17,8%	18,4%	18,5%
Kernekapitalprocent	18,1%	17,2%	17,8%	17,7%	13,9%
Egenkapitalforrentning før skat	2,9%	-20,4%	-15,7%	-33,8%	-41,6%
Egenkapitalforrentning efter skat	2,4%	-15,4%	-8,8%	-27,9%	-30,6%
Indtjening pr. omkostningskrone	1,07	0,59	0,56	0,38	0,42
Renterisiko	1,0%	0,4%	2,0%	3,4%	1,5%
Valutaposition	12,7%	13,6%	3,6%	21,3%	7,1%
Valutarisiko	0,1%	0,1%	0,0%	0,2%	0,1%
Udlån i forhold til indlån	69,4%	70,8%	55,1%	80,3%	87,8%
Udlån i forhold til egenkapital	2,5	2,9	2,7	4,3	7,2
Årets udlånsvækst	-8,1%	-11,7%	-36,6%	-12,6%	-17,8%
Overdækning i forhold til lovkrav om likviditet	274,9%	270,6%	322,0%	201,6%	248,7%
Summen af store eksponeringer	28,9%	146,8%	58,5%	63,0%	60,9%
Årets nedskrivningsprocent	0,4	3,9	2,1	2,1	2,8
Afkastningsgrad	0,4%	-2,4%	-1,0%	-2,2%	-2,3%

Hoved- og nøgletal er udarbejdet i henhold til IFRS samt i henhold til Den Danske Finansanalytikerforenings "Anbefalinger & Nøgletal 2015".

Note 51 Væsentlige minoritetsinteresser

Mio.kr.	2016	2015
Oplysninger om Alm. Brand A/S, der har væsentlige minoritetsinteresser. De angivne beløb er Alm. Brands A/S' samlede koncern regnskabstal.		
Minoritetsinteressernes ejerandel	40,8%	40,4%
<i>Balance</i>		
Udlån	5.106	5.643
Investeringsaktiver	25.205	25.064
Aktiver i alt	34.859	35.081
Hensættelser til forsikringskontrakter	20.092	19.427
Indlån	6.953	7.999
Regnskabsmæssig værdi af minoritetsinteresser	2.124	2.111
<i>Resultat- og totalindkomstopgørelse</i>		
Indtægter i alt	7.494	7.596
Resultat efter skat	826	524
Totalindkomst i alt	826	524
Minoritetsinteressernes andel af årets resultat	337	211
<i>Pengestrømsopgørelse</i>		
Likviditet fra drift	1.364	891
Ændringer i investeringsplacering	784	2.531
Ændringer i finansiering	-1.854	-3.994
Ændringer i likvide midler i alt	294	-572

Alm. Brand A/S har i 2016 udbetalt udbytte på 521 mio.kr., hvoraf Alm. Brand af 1792 fmba har modtaget 298 mio.kr.

NOTE 52 KAPITAL- OG RISIKOSTYRING

Kapitalstyring

Kapitalstyringen har tre centrale forretningsmæssige målsætninger:

- En solid kapitalbase, der understøtter de lovmæssige krav
- En forrentning af den gennemsnitlige egenkapital på 12,5 % før skat
- Understøttelse af en stabil udbyttepolitik

Som følge heraf har Alm. Brands datterselskaber defineret kapitalmålsætninger, som giver luft i forhold til de solvensmæssige krav til kapital. Hertil kommer et tillæg i moderselskabet, som specifikt relaterer sig til den ekstraordinære risiko, der er forbundet med afviklingsbanken. Kapitalmålsætningerne er nærmere beskrevet på [siderne 60-61](#). Kapitalmålsætningen afspejler ledelsens ønske om, at koncernens kapitalberedskab skal være robust nok til at kunne absorbere en række udefrakommende begivenheder eller en stærk negativ udvikling på de finansielle markeder.

Såfremt Alm. Brand har et kapitalgrundlag svarende til de definerede kapitalmålsætninger, er det vurderingen, at ovennævnte tre målsætninger er efterlevet.

Kapitalgrundlaget kan dels bestå af egenkapital, dels af supplerende kapital. Det er målsætningen, at størstedelen af kapitalgrundlaget er egenkapital.

Risikostyring

Formålet med risikostyringsfunktionen i Alm. Brand koncernen er at sikre, at der løbende sker en aktiv risikostyring baseret på sund fornuft i den daglige forretning, således at tab minimeres som følge af uforudsigelige begivenheder. Styring af koncernens risici er et væsentligt ledelsesmæssigt fokusområde, da en ikke kontrolleret udvikling i forskellige risici kan påvirke resultater samt kapitalforhold og dermed de fremtidige forretningsmuligheder væsentligt. I Alm. Brand er der tre selvstændige forretningsområder. Dette betyder, at rapporteringen og sparringen skal tilpasses de specifikke forretningsområder for at gøre risikostyringen relevant for forretningen og dermed kunderne. De decentrale enheder i Alm. Brands risikostyringssystem udgøres bl.a. af skadeaktuariet, som behandler skadeforsikringsrisici, livaktuariet, som behandler livsforsikringsrisici,

kreditsekretariatet, som behandler bankens kreditrisici, et særligt udvalg, der behandler it-mæssige risici, mens Risk Management behandler markedsrisici samt kapitalstyring for koncernen. Risikostyringen er således decentralt organiseret for de væsentligste forretningsrisici, mens der på koncernniveau følges op på den samlede risikostyring. Minimum årligt fastsætter og godkender bestyrelsen i hvert datterselskab den overordnede politik for selskabets påtagelse af risici, ligesom bestyrelsen fastlægger de overordnede rammer samt omfanget af den nødvendige rapportering. Bestyrelsen foretager en løbende vurdering af de enkelte og samlede risici i selskaberne og tager i den forbindelse stilling til, om risiciene er acceptable. Direktionen fastlægger på baggrund af bestyrelsens beføjelser den daglige risikostyring.

Koncernens centrale risikoforum RISKO er en tværgående risikokomité, som har til formål at sikre rådgivning, koordination og ensartethed i koncernens selskaber i forhold til påtagelse, opgørelse og rapportering af risici. Den risikoansvarlige bistår risikokomitéen med information. Derudover sikres det i den tværgående investeringskomité, at koncernens investeringer og markedsrisici er inden for de af bestyrelsen fastsatte rammer og politikker i de enkelte selskaber.

Det lovpligtige revisionsudvalg i Alm. Brand støtter bl.a. bestyrelsen i arbejdet med risiko- og kapitalstyring. Revisionsudvalget består af tre medlemmer af bestyrelsen.

Compliancefunktionen bistår ledelsen i at sikre, at selskabernes metoder og procedurer er tilstrækkelige til at sørge for, at gældende love og regler såvel som etisk standard efterleves. Intern Revision overvåger den administrative og regnskabsmæssige praksis, kontrolprocedurer og overholdelsen af ledelsens politikker og retningslinjer.

Endvidere opsamler et forum for operationel risiko operationelle begivenheder i Alm. Brand Liv og Pension, Alm. Brand Forsikring og Alm. Brand Bank. I forummet deltager afdelingerne Risk Management, Compliance, it og Intern Revision. Der er herudover etableret en godkendelseskomité for finansielle produkter. Denne skal sikre, at der er etableret forretningsgange, håndteringsrutiner mv., før nye produkter eller aktiviteter kan implementeres, hvilket bidrager til at reducere den operationelle risiko.

NOTE 52 KAPITAL- OG RISIKOSTYRING – FORTSAT

Risikoforhold

For at understøtte koncernens langsigtede forretningsmæssige mål påtages en række forskellige kalkulerede risici. Der er væsentlig forskel på indholdet og størrelsen af de risici, som er knyttet til de enkelte forretningsområder, men overordnet set kan risikoparametrene i koncernen illustreres som i nedenstående figur.

Nedenfor beskrives risikoforholdene i Alm. Brand Forsikring, Alm. Brand Alm. Brand Liv og Pension samt Alm. Brand Bank mere indgående.

Skadeforsikring

Der er på alle væsentlige områder taget stilling til, hvilken risikoprofil, der ønskes i Alm. Brand Forsikring. Forretningsgange og kontroller hertil er udformet, og der rapporteres løbende til bestyrelsen og direktionen i Alm. Brand Forsikring A/S.

Risikoparametre

Forsikringsrisici

De primære risici er præmierisici (risikoen for at udgifterne til skader og omkostninger overstiger præmieindtægterne), erstatningshensættelsesrisici (risikoen for at den afsatte erstatningshensættelse kan være for lav i forhold til, hvad skaden ender med at koste) og katastroferisici (udgiften til ekstreme hændelser).

Accept- og indtegningsregler på kunde- og produktniveau reducerer præmierisici. For de indtegnede risici foretages en vurdering af muligheden for, at flere policer kan rammes i samme skadebegivenhed, såkaldt kumul. Der er ligeledes fastlagt instrukser for, hvilke risici den enkelte kunderådgiver må acceptere. Herudover reduceres præmierisici ved brug af reassurance og ved hyppig overvågning af trends i tarifparametrene.

De væsentligste årsager til erstatningshensættelsesrisici er model- og beregningsusikkerheden på erstatningshensættelserne og skadeinflation. Størrelsen af afløbsgevinster og -tab evalueres i den årlige aktuarrapport op imod forventningerne fra selskabets partielle interne model. Denne kontrol er med til at sikre et retvisende billede af risikoen for afløbstab.

Katastroferisici afdækkes ved reassurance. Reassuranceprogrammet skal sikre, at en enkelt skadebegivenhed eller en tilfældig ophobning af større skader ikke kan medføre et uacceptabelt tab af kapital, ligesom programmet skal begrænse størrelsen af udsving i det forsikringstekniske resultat.

De største enkeltrisici i Alm. Brand Forsikring er naturkatastrofer og terrorbegivenheder. Selskabets risiko forbundet med naturkatastrofer vurderes ved hjælp af den partielle interne model og en række scenarier baseret på porteføljens eksponering og på en beregnet sandsynlighed. Begge dele viser, at det nuværende reassuranceprogram som minimum yder dækning for skader som følge af en 200-års storm.

For 2017 har Alm. Brand Forsikring købt katastrofreassurance for op til 4,3 mia.kr. med et egetbehold på 75 mio.kr. Genforsikring suppleret med fakultativ dækning dækker for brandskader med egetbehold på 30 mio.kr., mens personskader ved ulykke- og arbejdsskader dækkes med 20 mio.kr. i egetbehold. Der er yderligere tegnet frekvensdækninger mod store brandskader samt mod ekstraordinært mange storme og nedbørsbegivenheder (skybrud, snetryk mv.).

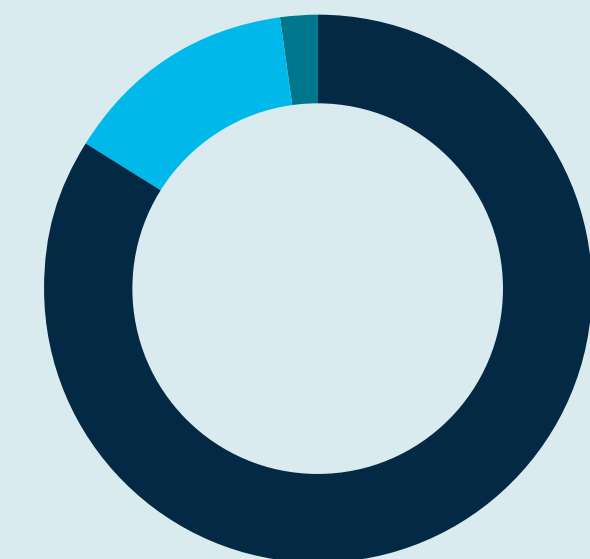
NOTE 52 KAPITAL- OG RISIKOSTYRING – FORTSAT

Risikoen ved en terrorbegivenhed er ikke altid en del af de forsikrede risici. I de tilfælde, hvor Alm. Brand Forsikring dækker denne type begivenheder, afdækkes selskabets risiko via en af de to følgende muligheder. For det første dækker den såkaldte terror-pool skader, der involverer nukleare, biologiske eller kemiske skadebegivenheder. For det andet har Alm. Brand Forsikring via egne programmer dækning for skader i forbindelse med terrorisme, der er forårsaget af andre ("konventionelle") årsager. I tillæg er der tegnet specifikke dækninger for udvalgte bygninger i forhold til konventionelle terrorbegivenheder.

Sundhedsforsikringsrisici

Sundhedsforsikringsrisici opstår som følge af forsikrings-koncernens tegning af arbejdsskade- og ulykkesforsikringer. Disse forsikringer giver alle anledning til både præmie-, erstatningshensættelses- og katastroferisici som beskrevet i afsnittet om skadeforsikringsrisici.

Investeringsaktiver Skadeforsikring

- 84% Obligations
- 14% Pantebreve
- 2% Aktier

Især arbejdsskadeforsikring er påvirket af ændringer i lovgivning og retspraksis samt social inflation. Med social inflation menes, at udgiften til erstatninger stiger som følge af udviklingen i sociale og samfundsøkonomiske forhold. Disse forhold vil have en tendens til at øge antallet af dækningsberettigede skader og den gennemsnitlige erstatningsudgift. Disse udefrakommende risikofaktorer opstår på baggrund af samfundsudviklingen og er svære at forudsige, hvilket vanskeliggør den rigtige prissætning af sundhedsforsikringsrisici.

Da løbetiden er længere og lovgrundlaget mere indviklet, er risikofaktorerne potentielle påvirkning af resultatet på arbejdsskadeforsikring større relativt til ulykkesforsikringer.

Markedsrisici

Styringen af markedsrisici skal sikre, at det bedst mulige afkast opnås under den betingelse, at kapitalgrundlaget i Alm. Brand Forsikring ikke må kunne blive afgørende forværret af udviklingen på de finansielle markeder samt af enkeltudstederes økonomiske problemer.

Aktivallokeringen i Alm. Brand Forsikring ultimo 2016 afspejler et fokus på stabilt afkast og lav investeringsrisiko. Investeringsaktiverne i Alm. Brand Forsikring er altovervejende placeret i rentebærende aktiver, hvoraf hovedparten er danske realkreditobligationer med høj kreditværdighed. Den gennemsnitlige varighed er mellem to og tre år.

Renterisikoen på aktiver og passiver følges løbende. Renteswaps anvendes til at tilpasse renterisikoen på aktiverne. Risikoprofilen har igennem det meste af 2016 været neutral i forhold til renteændringer.

I slutningen af 2014 købte Alm. Brand Forsikring hovedparten af Alm. Brand Banks beholdning af pantebreve. Transaktionen indeholder en optionsaftale, der sikrer Alm. Brand Forsikring mod fremtidige kredittab. Alm. Brand Forsikring kan således tilbagelevere pantebreve til banken, hvor debitor ikke opfylder betalingsforpligtelserne. Banken beholder dermed den kreditmæssige risiko, mens Alm. Brand Forsikring alene har den markeds-mæssige risiko forbundet med investeringen i pantebreve.

Omkring 2 % af beholdningen er placeret i aktier, hvoraf mindre end 1 % af aktiverne er placeret i unoterede aktier primært i form af strategiske sektoraktier. Sektoraktier holdes med det formål at understøtte forsikringsaktiviteterne.

NOTE 52 KAPITAL- OG RISIKOSTYRING – FORTSAT

Valutarisikoen i Alm. Brand Forsikring relaterer sig dels til en begrænset eksponering mod obligationer i udenlandsk valuta, dels som følge af positiv markedsværdi på afledte renteinstrumenter i udenlandsk valuta.

Alm. Brand Forsikring er via ejerskabet af danske realkredit-obligationer eksponeret mod stigende realkreditrenter.

Modpartsrisici

Modpartsrisiko opstår, når modparten i en finansiell aftale ikke kan overholde sine forpligtelser. Modpartsrisikoen er delt op i to typer i solvensberegningen. Type 1-modpartsrisiko dækker over eksponeringen mod store finansielle selskaber, f.eks. som følge af genforsikringsaftaler eller finansielle kontrakter. Type 2-modparter dækker over risikoen for, at almindelige forsikringskunder ikke betaler det, de skylder til Alm. Brand Forsikring.

Type 1-modpartsrisici relateret til genforsikring opstår eksempelvis, hvis Alm. Brand Forsikrings reassurandører går konkurs, således at tilgodehavender mistes delvist, og ny beskyttelse af forretningen skal indkøbes. For at minimere risikoen ved den enkelte reassurandør skal reassurandøren mindst være rated som A- hos Standard & Poors eller A.M. Best. Afgivelser herfra skal godkendes af bestyrelsen.

De finansielle modparter er oftest kreditinstitutter, hvor tilgodehavendet opstår i en bilateral derivataftale eller f.eks. via placering af likvide midler på en bankkonto, hvilket skaber en type 1-modpartsrisiko. Placeringsrammer indeholder begrænsninger af, hvor store tilgodehavender selskaberne kan have hos specifikke kreditinstitutter.

Alm. Brand Forsikring begrænser modpartsrisiciene i forbindelse med derivataftaler ved hjælp af margenaftaler og netting med modparterne. Margenaftaler sikrer, at der stilles sikkerhed, når eksponeringen overstiger et vist niveau. Netting er beskrevet i ISDA Master Agreements og betyder, at der kan foretages modregning af gevinster og tab på afledte finansielle instrumenter, såfremt modparten misligholder sine forpligtelser. Der kan ikke indgås aftaler om afledte finansielle instrumenter af længerevarende karakter, uden

at det sker under en nettingaftale med sikkerhedsstillelse tilknyttet. Dog kan denne generelle retningslinje i sjældne tilfælde fraviges med ledelsens accept, hvis det skønnes at være hensigtsmæssigt.

Derudover har Alm. Brand Forsikring type 1-modpartsrisiko på Alm. Brand Bank. Det skyldes Alm. Brand Forsikrings option på tilbagesalg af restante pantebreve til Alm. Brand Bank. Kapitalstyrken i Alm. Brand Bank overvåges løbende for at sikre, at Alm. Brand Bank kan honorere eventuelle krav fra Alm. Brand Forsikring som følge af restante pantebreve.

Tilgodehavender hos forsikringstagere i Alm. Brand Forsikring forekommer løbende, og der afsættes penge hertil i solvenskravet som type 2-modpartsrisiko.

Øvrige risici

Alm. Brand Forsikring er under størst likviditetspres efter en vejrligsbegivenhed. Likviditetsrisikoen er dog begrænset af, at præmieindbetalingerne i selskaberne er forudbetalt. Muligheden for at skaffe likviditet ved at realisere aktiver er derudover meget betydelig.

Liv og Pension**Livsforsikringsrisici**

De biometriske risici består af dødelighed, overlevelse, invaliditet, katastroferisici, omkostninger og optionsrisici (risici vedrørende omfanget af genkøb og omskrivning til fripolice). Invaliditets- og dødsrisici begrænses af retningslinjer for, hvor store risici selskabet må påtage sig. I Alm. Brand Liv og Pension A/S er det for nærværende selskabets politik ikke at tegne risikodækning uden afgivelse af individuelle helbredsoplysninger. Alm. Brand Liv og Pension har et enkelt produkt af begrænset omfang, hvor der med afgivelse af begrænsede individuelle helbredsoplysninger kan etableres firmapension. Herudover er risici begrænset ved, at der er oprettet et reassuranceprogram, der afbøder virkningen af skader for større kunder. Reassuranceprogrammet indeholder også en katastrofedækning i tilfælde af, at flere kunder/liv rammes af samme begivenhed.

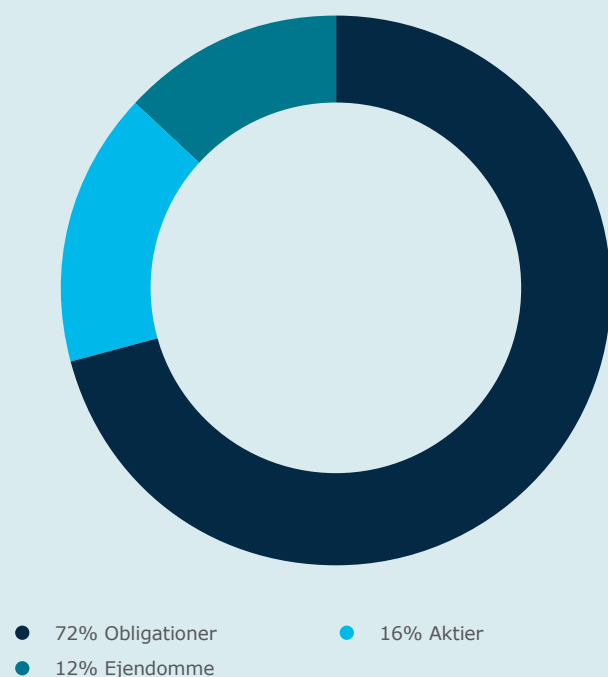
NOTE 52 KAPITAL- OG RISIKOSTYRING – FORTSAT

For at dække eventuelle fremtidige udsving i dødelighed og invaliditet tillægges markedsværdihensættelsen et risikotillæg, som beregnes med udgangspunkt i kapitalværdien af de fremtidige solvenskapitalkrav (den såkaldte kapitalomkostningsmetode fra Solvens II). Markedsværdiparametrene til brug for beregning af markedsværdihensættelserne bliver vurderet mindst en gang om året.

Alm. Brand Liv og Pensions opdeling i kontributionsgrupper betyder, at der som udgangspunkt ikke opstår kollektiv bonus i kontributionsgrupperne for henholdsvis dødelighed, overlevelse og invaliditet. Det betyder som udgangspunkt, at tab i disse grupper skal bæres af egenkapitalen. Imidlertid kan de samlede buffere aktiveres ved anvendelse af negativ bonus, så risikoen er begrænset til reaktionshastigheden på justeringen af bonussatserne.

Alm. Brand Liv og Pension har en relativt lille eksponering over for levetid, da bestanden i overvejende grad består

Investeringsaktiver kundemidler Liv og Pension

af kapital-, alders- og ratepensioner. I opgørelsen af hensættelserne anvendes Finanstilsynets benchmark for levetidsforudsætninger – og til vurdering af levetidsrisikoen anvendes standardmodellen fra Solvens II.

Sundhedsforsikringsrisici

Al nytegnning af syge- og ulykkesforsikring i Alm. Brand Liv og Pension sker uden for det garanterede rentemiljø, hvilket giver kunden en skarpere, men også mere fleksibel prisfastsættelse af forsikringen. Forsikringen giver anledning til både præmie-, erstatningshensættelses- og katastroferisici, men er herudover også påvirket af ændret lovgivning og retspraksis samt social inflation. Med social inflation menes, at udgiften til erstatninger stiger som følge af udviklingen i sociale og samfundsøkonomiske forhold. Præmierisikoen begrænses til at være etårig som følge af muligheden for hurtig ændring af prisfastsættelsen.

Markedsrisici

Alm. Brand Liv og Pensions forsikringsportefølje er opdelt i fire rentekontributionsgrupper, som karakteriseres ved de forskellige garantiniveauer, forsikringerne er baseret på. Rentefaldet i 2016 har haft en negativ effekt på investeringsbufferne i nogle af rentekontributionsgrupperne, men på trods af dette er de samlede buffere bevaret. Det er blevet vanskeligere løbende at opnå et tilfredsstillende investeringsafkast i forhold til garantiniveauerne. Investeringsstrategierne for de enkelte rentekontributionsgrupper er nøje udformet, således at de matcher de investeringsbufferne, der er i den enkelte gruppe. Dette betyder således, at den højeste rentekontributionsgruppe har en forholdsvis lille andel af risikobetonede aktiver målt i forhold til hensættelserne.

Alm. Brand Liv og Pension har indført et princip, hvorefter eventuelle overskud på policernes rente-, risiko- eller omkostningsresultat anvendes fuldt ud til at nedsætte det fremtidige forrentningskrav til forsikringerne. Dette reducerer gradvist de garantier, der ligger i rentegrupperne, og betyder, at de over tid vil blive flyttet ned i rentegrupper med lavere garantier.

Der sker ingen nytegnning i den højeste gruppe, som langt overvejende består af forsikringer under udbetaling eller tæt på pensionering, og bestanden reduceres derfor løbende. Ultimo 2016 udgjorde bestanden 2,7 mia.kr. eller ca. 25 % af de samlede hensættelser.

NOTE 52 KAPITAL- OG RISIKOSTYRING – FORTSAT

Alm. Brand Liv og Pension beregner som minimum hver måned og ellers ved behov følsomhedsanalyser på årets forventede resultat og på det individuelle solvensbehov efter et udvalg af økonomiske scenarier (kombinationer af rentefald eller -stigning, aktiefald og udvidelse af kreditspænd (OAS)).

Aktivallokeringen i Alm. Brand Liv og Pension er spredt over en række aktivklasser. Risikoappetitten er fastlagt ud fra den samlede balance og fordeles ud på hver bestand efter bestandens størrelse. En kroners risikoappetit er således identisk uanset de garantier, der er udstedt i rentekontributionsgruppen. Konsekvensen heraf er, at bestande med store investeringsbuffer vil have flere risikofyldte aktiver end en gruppe med lave investeringsbuffer, da den samlede risiko for egenkapitalen skal være identisk.

Derivater anvendes til at justere renterisikoen i de enkelte kontributionsgrupper, således at den ønskede risikoprofil mellem aktiver og passiver opnås for hver rentekontributionsgruppe. Den største renterisiko optræder ved et kraftigt og hurtigt rentefald, hvor der ikke er tid til at tilpasse afdækningen. Hensættelsernes varighed øges nemlig i takt med rentefaldet.

Der foretages udelukkende aktieeksponering i investeringsaktier for kundernes midler, og eksponeringen tages ud fra et globalt investeringsunivers. Der er herudover en mindre andel af unoterede aktier i Alm. Brand Liv og Pension primært i form af strategiske sektoraktier. Disse aktier holdes med det formål at understøtte forretningsaktiviteterne.

Ejendomseksponering foregår udelukkende for kundernes midler. Hovedparten af ejendomsinvesteringerne er domicilejendomme, men derudover foretages der direkte investeringer i kontorejendomme. Den valgte risikoprofil i forbindelse med køb og salg af ejendomme fokuserer på høj sikkerhed og stabilt afkast med et langsigtet perspektiv.

Alm. Brand Liv og Pension har en aktiv valutastrategi, hvilket betyder, at udenlandske positioner i aktier og obligationer ikke valutaafdækkes, medmindre det skønnes at være fordelagtigt.

Modpartsrisici

Modpartsrisici opstår oftest som følge af et tilgodehavende i forbindelse med en bilateral derivataftale eller f.eks. via placering af likvide midler på en bankkonto hos et kreditinstitut.

Placeringsrammer indeholder begrænsninger af, hvor stor eksponering selskabet kan have hos specifikke kreditinstitutter.

Alm. Brand Liv og Pension begrænser modpartsrisiciene i forbindelse med derivataftaler ved hjælp af margenaftaler og netting med modparterne. Margenaftaler sikrer, at der stilles sikkerhed, når eksponeringen overstiger et vist niveau. Netting er beskrevet i ISDA Master Agreements og betyder, at der kan foretages modregning af gevinster og tab på afledte finansielle instrumenter, såfremt modparten misligholder sine forpligtelser. Der kan ikke indgås aftaler om afledte finansielle instrumenter af længerevarende karakter, uden at det sker under en nettingaftale med sikkerhedsstillelse tilknyttet. Dog kan denne generelle retningslinje i sjældne tilfælde fraviges med ledelsens accept, hvis det skønnes at være hensigtsmæssigt.

Øvrige risici

Den største likviditetsrisiko er, at et stort antal kunder samtidig gerne vil flytte deres pensionsopsparing. Hvis dette skulle blive aktuelt, kan risikoen i en vis udstrækning reduceres ved at indføre kursværn.

Bank

I bankens fremadrettede aktiviteter tilbydes produkter, der dækker finansielle behov hos privatkunder, ligesom banken har aktiviteter inden for leasing, handel med og analyse af obligationer, aktier og valuta (Finansielle Markeder) samt inden for kapitalforvaltning (Asset Management). Det afspejles i de typer af risici, som banken påtager sig.

Kreditrisici

Kreditrisiko er risikoen for finansielle tab som følge af misligholdelse af modparterers betalingsforpligtelser. Herunder hører også tab/nedskrivning på udlån, garantier, derivater mv., koncentrationsrisici på kundetyper, engagementstyper, sikkerhedstyper mv., generel ændring i kreditbonitet som følge af ændringer i lovgivning, økonomiske konjunkturer, markedskutymper og -vilkår mv.

Bankens ønsker en forsigtig risikoprofil og ønsker derfor altid at have en optimal styring af kreditrisici for derigennem at sikre et stabilt grundlag for banken.

NOTE 52 KAPITAL- OG RISIKOSTYRING – FORTSAT

Bankens fremadrettede strategi for udlån er målrettet mod privatkunder, der er bosiddende i Danmark. Alm. Brand Bank foretager derfor hovedsageligt udlån til privatkunder, investeringskreditter i Finansielle Markeder samt leasing i datterselskabet Alm. Brand Leasing. Der besiddes fortsat pantebreve samt kreditengagementer med erhvervskunder og landbrug som modparter, men denne del af forretningen vil over den kommende årrække blive afviklet. Banken ønsker ingen væsentlig eksponering mod udenlandske aktiviteter.

Bankens bestyrelse godkender årligt kreditpolitikken med tilhørende retningslinjer, som beskriver de holdninger, der er gældende ved bankens bevillinger af udlån, garantistillelser og andre kreditmæssige risici. Herudover foretager bestyrelsen bevilling af de største engagementer.

Det er bankens politik, at der ikke må ske etablering af nye eksponeringer, der overstiger 10 % af bankens justerede kapitalgrundlag. Med baggrund i opgørelsen af tilsynsdiamantens pejlemærke for summen af store eksponeringer ønsker banken, at summen af store eksponeringer ikke overstiger 120 % af kapitalgrundlaget. Undtagelsen herfra er eksponeringer mod bankens datterselskab Alm. Brand Leasing samt Alm. Brand Koncernens øvrige selskaber.

Alle kunder skal kreditvurderes inden bevilling. Bankens kreditvurdering af udlån til privatkunder bygger primært på gennemgang af kundernes økonomiske situation, herunder beregning af formue, gældsgrad og rådighedsbeløb. Sekundært anvendes der kreditscoremodeller. Banken ønsker som hovedregel sikkerhedsstillelse fra kunden i form af pantsætning af kundens aktiver.

Alm. Brand Banks identifikation af risikokoncentrationer i kreditporteføljen indgår som parameter i kreditrisikostyringen. Bankens fortsatte fokusering på privatkundeområdet vil betyde, at koncentrationsrisikoen vil falde både i forhold til store engagementer og i forhold til eksponeringen mod ejendomsmarkedet.

I afviklingsporteføljen foretages kun udlån i forbindelse med kreditforsvar, hvor det vurderes, at bankens risiko for tab minimeres.

Markedsrisici

Ved markedsrisiko forstås risikoen for at dagsværdien af finansielle instrumenter fluktuerer som følge af ændringer i markedspriser. Alm. Brand Banks markedsrisici omfatter rente-, valuta-, aktie- og andre prisrisici. Bestyrelsen ønsker, at bankens markedsrisici på ethvert tidspunkt er kalkulerede

og afspejler bankens forretningsstrategi, risikoprofil og kapitalforhold.

Banken tager løbende positioner i de finansielle markeder for såvel kunder som for egen regning. Der anvendes aktiv risikostyring på tværs af banken for at afbalancere de finansielle risici på aktiver og passiver for herved at opnå et tilfredsstillende afkast, der modsvarer bankens risikoappetit og kapitalbinding. I forbindelse med risikostyringen anvendes afledte finansielle instrumenter til at tilpasse markedsrisikoen.

Bestyrelsen fastsætter minimum årligt i markedsrisikopolitikken det acceptable risikoniveau for de enkelte markedsrisici. Der angives specifikke grænser for bankens markedsrisiko i retningslinjerne til direktionen på markedsrisikoområdet.

Renterisiko opgøres som tabet på renteeksponeringer ved et parallelt skifte af rentekurven på 1 %-point.

Bankkoncernens daglige valutarisici opgøres og styres ud fra den største af henholdsvis summen af tilgodehavender og summen af forpligtelser i fremmed valuta opgjort i danske kroner.

Bankens handelsbeholdning består af positioner i nordiske noterede aktier og investeringsbeviser, der holdes for at understøtte bankens handels- og kapitalforvaltningsfunktioner. Bankens beholdning af aktier uden for handelsbeholdningen består af aktiebesiddelser, som er overtaget i forbindelse med kreditforsvar. Desuden indgår sektoraktier, der har til hensigt at understøtte bankens drift.

Banken ønsker ikke at besidde ejendomme, men har i kreditforsvar overtaget parcelhuse og udlejningsejendomme de senere år. Eksponeringen i ejendomme vurderes at være beskeden i forhold til bankens balance.

Risikostyringsfunktionen overvåger dagligt bankens markedsrisici og rapporterer løbende til direktion og bestyrelse. Såfremt en position overskrider direktionens rammer og beføjelser rapporteres der herom til bestyrelsen.

Likviditet

Det er bankkoncernens formål til enhver tid at have tilstrækkelig likviditet til at understøtte den fremtidige drift samt at opfylde lovgivningens krav, herunder pejlemærkerne i Finanstilsynets Tilsynsdiamant. Likviditetsstyringen er fastlagt under hensyntagen til en forsigtig risikoprofil.

NOTE 52 KAPITAL- OG RISIKOSTYRING – FORTSAT

Overholdelse af bankens likviditetsmålsætning sikres gennem internt definerede rammer for finansieringssammen-sætningen, herunder finansieringskilder og forfalds-strukturen for disse samt krav til størrelsen af bankens likviditetsreserve. Banken styrer og overvåger dagligt likvi-diteten ud fra såvel kortsigtede som langsigtede likviditets-behov. Bankens treasury-afdeling har ansvaret for den løbende rapportering om bankens likviditetssituation.

Banken skal opretholde et LCR på minimum 120 %-point. Alm. Brand Bank havde pr. 31. december 2016 en LCR pro-cent på 312. Primo 2018 er det lovgivningsmæssige krav til størrelsen af et fuldt indfaset LCR på 100 %-point, hvorfor Alm. Brand Bank allerede opfylder dette krav.

Den kortsigtede likviditetsstyring skal sikre, at Alm. Brand Bank til enhver tid kan betale sine forpligtelser, når de forfalder samt leve op til lovgivningens krav. Dette sikres via faste mål på likviditetsreserven og stresstest. Kon-kret neutraliseres nært forestående likviditetspåvirkninger og således holdes likviditeten inden for de af bestyrelsen udstukne rammer, dels sørges der for et beredskab i form højlikvide værdipapirer, uudnyttede pengemarkedslines hos større markedsdeltagere og et setup for repoforretninger.

Den langsigtede likviditetsstyring skal sikre, at Alm. Brand Bank ikke kommer i en situation, hvor der er uforholds-mæssigt store omkostninger forbundet med at finansiere bankens drift. Dette sikres via stresstest og fokus på den strategiske fundingstruktur. Indlån er den primære funding-kilde. Derved har de finansielle forpligtelser en gennemsnit-lig kortere løbetid end aktiverne.

Andre risici i koncernen

Der foretages løbende en vurdering af Alm. Brand koncer-nens operationelle risici, som er de omkostninger, der er forbundet med driftsmæssige fejl. Koncernen har en række kontrolprocedurer i form af arbejdsrutiner, forretningsgange og afstemningsprocesser, der er forankret såvel decentralt som centralt i organisationen. Omfanget af kontrolforan-staltninger balanceres imod de omkostninger, der er for-bundet med tiltagene. Sikkerhedstiltag vurderes således i

forhold til mulige trusler og disses sandsynlighed samt de forretningsmæssige konsekvenser, der kan opstå, hvis trus-lerne effektueres.

Omdømmerisici er omkostninger forbundet med et dårligt offentligt omdømme, som påvirker koncernens evne til at bibeholde og udvikle forretningsomfanget. Omdømmet opstår via omtalen i f.eks. nyhedsmedier og på sociale medier af koncernen selv og hændelser i relation til omtalen. I tilfælde af eventuelle hændelser, som kan medføre dårlig omtale af koncernen, er der etableret presseberedskab.

Koncernen arbejder aktivt på at nedbringe antallet af poten-tielle hændelser, der kan give anledning til dårligt omdøm-me. Et eksempel er udpegelsen af en kundeambassadør i Alm. Brand Forsikring. Antallet af klager til Ankenævnet for Alm. Brand Forsikring ønskes nedbragt, for selvom for-sikringsselskabet historisk set har vundet hovedparten af klagerne, er enhver klage en for meget, da det betyder en utilfreds kunde. Kundeambassadøren ser klagesagerne med kundernes øjne og skal sikre, at kundernes synspunkter bli-ver hørt. Derved forsøger Alm. Brand at sikre en god dialog med kunden. Uenigheden bunder ofte i, at kunden ikke er tilstrækkelig informeret om, hvorfor en skade ikke dækkes. Klagerne analyseres efterfølgende, hvilket giver mulighed for både at udvikle koncernens forsikringsprodukter samt blive bedre til at forklare de gældende forsikringsbetingelser.

Strategiske risici har en negativ påvirkning på indtjening eller kapitalkrav. De opstår som følge af uhensigtsmæssige forretningsbeslutninger, utilstrækkelig implementering af forretnings tiltag og langsom reaktionsevne i forhold til de udfordringer, som koncernen står over for.

Strategiske risici kan ikke undgås, men begrænses ved høj faglighed, åbenhed og forandringsvilje i organisationen. Alm. Brands strategi udarbejdes gennem en struktureret proces af koncernledelsen i samarbejde med de enkelte bestyrelser, direktioner og ledergrupper i koncernens datterselskaber.

På almbrand.dk/risiko er koncernens risikoprofil og -styring nærmere beskrevet.

NOTE 53 VÆSENTLIGE REGNSKABSMÆSSIGE SKØN, FORUDSÆTNINGER OG USIKKERHEDER

Ved aflæggelse af årsregnskabet foretages regnskabsmæssige skøn. Disse skøn foretages af selskabets ledelse i overensstemmelse med regnskabspraksis og på baggrund af historiske erfaringer samt forudsætninger, som ledelsen anser som forsvarlige og realistiske, men som i sagens natur er usikre og uforudsigelige.

De væsentligste skøn relaterer sig til opgørelse af dagsværdier for unoterede finansielle instrumenter, måling af udskudte skatteaktiver samt udlån og tilgodehavender og hensættelse til tab på garantier. Herudover er der væsentlige skøn forbundet med værdiansættelsen af pantebreve samt forpligtelse vedrørende forsikringskontrakter.

Nærværende note skal læses i sammenhæng med [note 42](#), hvor der fremgår oplysninger om fastsættelse af dagsværdier.

Finansielle instrumenter

For finansielle instrumenter med noterede priser på et aktivt marked, eller hvor der anvendes værdiansættelsesmodeller med observerbare markedsdata, er der ikke væsentlige skøn forbundet med værdiansættelsen.

For finansielle instrumenter, hvor værdiansættelsen kun i mindre omfang bygger på observerbare markedsdata, er værdiansættelsen påvirket af skøn. Dette er f.eks. tilfældet for unoterede aktier og for visse obligationer, hvor der ikke er et aktivt marked. For værdipapirer, der ikke er noteret på en børs, eller for hvilke der ikke forefindes en børskurs, der afspejler instrumentets dagsværdi, fastlægges dagsværdien ved brug af en modelberegning.

Værdiansættelsesmodellerne indeholder tilbagediskontering af instrumentets cashflow med en passende markedsrente. Værdiansættelsen af unoterede aktier tager udgangspunkt i oplysninger fra selskabernes årsregnskaber, erfaringer fra handler med aktier i de pågældende selskaber samt eventuelle input fra kvalificeret ekstern part.

Koncernen ejer en del danske realkreditobligationer og er eksponeret mod stigende realkreditrenter relativt til den generelle rentekurve.

Udskudt skat

Koncernens udskudte skatteaktiver er indregnet fuldt ud i balancen.

Størrelsen af det udskudte skatteaktiv vurderes ud fra forventningerne til den fremtidige indtjening i Alm. Brand koncernen. Vurderingen heraf tager udgangspunkt i fremskrivninger af koncernens resultater baseret på bedste skøn over den kommende udvikling i de tre forretningsben. Det nuværende skatteaktiv forventes udnyttet inden for de kommende fem år.

Værdiansættelse af pantebrevsporteføljer

Pantebrevsporteføljerne værdiansættes delvist med udgangspunkt i ikke-observerbare input og er derfor forbundet med en vis grad af skøn. Beregning af dagsværdien på pantebrevene er baseret på modeller, hvori der indgår parametre som forventede førtidsindfrielse, tabsprocenter og renteniveau.

De ikke-restante pantebreve værdiansættes ud fra en række forudsætninger omkring afkastkrav, forventede kredittab og indfrielse, som i princippet er udtryk for, hvad et pantebrev kan handles for imellem to uafhængige parter. Modellen opskriver værdien af pantebrevet, hvis pantebrevets kuponrente overstiger diskonteringsrenten. Denne opskrivning er følsom over for modellens antagelser.

De anvendte indfrielsesprocenter opdateres løbende i takt med udviklingen i de realiserede indfrielse.

De restante pantebreve værdiansættes under hensyntagen til risikoen for misligholdelse samt tabet ved en misligholdelse. En eventuel blanco, nedskrives og størrelsen afhænger bl.a. af, hvor lang tid pantebrevet har været i restance, dog således at blanco er fuldt nedskrevet efter 180 dages restance. Ved opgørelse af blanco er værdiansættelse af ejendomsværdier et væsentligt skøn, som fastsættes på baggrund af en individuel ekstern vurdering for større ejendomme og offentlig ejendomsvurdering for øvrige ejendomme.

NOTE 53 VÆSENTLIGE REGNSKABSMÆSSIGE SKØN, FORUDSÆTNINGER OG USIKKERHEDER – FORTSAT

Skadeforsikring

Måling af forpligtelser vedrørende forsikringskontrakter bygger på en række aktuarmæssige beregninger, som bl.a. anvender forudsætninger på en række variable faktorer. Derudover er forpligtelserne påvirket af diskonteringsrenten.

Hensættelserne på arbejdsskadeforsikring er påvirket af flere forskellige lovgivninger. Senest er lov om social pension ændret i december 2015, således at folkepensionsalderen bliver forøget fra 67 til 68 år for personer født den 1. januar 1963 eller senere. Samtidig pålægger loven socialministeren i 2020 at revurdere, om pensionsalderen skal forøges yderligere. I tillæg indeholder Regeringens såkaldte "2025-plan" forslag, som fremrykker yderligere stigninger i pensionsalder, hvis planen gennemføres.

Der er desuden nedsat et ekspertudvalg, der skal overveje en revision af Arbejdsskadeloven bl.a. som følge af ændringerne i reglerne for fleksjob. Ekspertudvalget har afleveret deres rapport, men det er fortsat usikkert, hvilke anbefalinger der implementeres i lovgivningen. Der pågår en proces omkring revision af lovgivningen med involvering af bl.a. brancheforeningen "Forsikring og Pension". Beskæftigelsesministeriet har oplyst, at en ny lov ikke bliver en del af regeringens lovprogram for 2016/17, og at et lovforslag om revision af Arbejdsskadeloven ikke forventes at blive fremsat i indeværende folketingsår. Lovforslaget forventes tidligst at være klar ultimo 2017, men det er usikkert, hvad erstatningsomkostningerne ved en eventuel revision af loven beløber sig til.

Alm. Brand har afsat en ekstra reserve til den usikkerhed, de ovenstående faktorer medfører.

Liv og Pension

Måling af forpligtelser vedrørende forsikringskontrakter bygger på en række aktuarmæssige beregninger, som bl.a. anvender forudsætninger om en række variable faktorer. Derudover er forpligtelserne påvirket af diskonteringsrenten.

Alm. Brand Liv og Pension har fokus på afdækningen af de afgivne ydelsesgarantier og anvender afledte finansielle instrumenter for at sikre, at renterisikoen på aktiver og

passiver omtrent er på samme niveau. Derfor vil ændringer i investeringsaktivernes værdi som følge af renteændringer således delvist blive modsvaret af tilsvarende ændringer i værdien af de forsikringsmæssige hensættelser samt de individuelle og kollektive bonuspotentialer. Såfremt der over tid opnås lavere afkast end den anvendte diskonteringsrente vil bonuspotentialerne i første omgang blive ramt, og herefter kan egenkapitalen blive påvirket.

Ejendomme

Ved værdiansættelsen af ejendomme beregnes en dagsværdi ud fra en markedsbestemt lejeindtægt samt driftsudgifter i forhold til de enkelte ejendommers afkastkrav. Ved værdiansættelsen tages hensyn til ejendommens art, beliggenhed, vedligeholdelsesstand, tomgang osv.

Bank

For individuelle nedskrivninger på udlån og andre tilgodehaver samt hensættelse til tab på garantier er der væsentlige skøn forbundet med kvantificeringen af risikoen for, at alle fremtidige betalinger ikke modtages, herunder skøn forbundet med at fastlægge, hvorvidt en kunde skal OIV-registreres. Såfremt det kan fastslås, at ikke alle fremtidige betalinger vil blive modtaget, er fastlæggelsen af størrelsen af de forventede betalinger, herunder realisationsværdier af sikkerheder og forventede dividendeudbetalinger fra boer, undergivet væsentlige skøn.

En negativ og ikke forudset udvikling i samfundsøkonomien kan påvirke de enkelte kunders betalingsevne. Herunder kan større renteændringer, manglende udlejning af lejemål og ændringer i afregningspriser for landbruget påvirke både kundernes betalingsevne og værdierne af de sikkerheder, der ligger til grund for opgørelsen af bankens sikkerheder. Det er især udlån til aktiviteter inden for finansiering af fast ejendom og landbrug, som kan blive påvirket negativt.

Der foretages gruppevis nedskrivninger på baggrund af en model, som er udviklet af Foreningen Lokale Pengeinstitutter. Såfremt modellen ikke tager tilstrækkelig højde for alle forhold i bankens udlånsportefølje, bliver den suppleret med et ledelsesmæssigt skøn, herunder for makroøkonomiske forhold, som kan påvirke landbruget negativt.

NOTE 53 VÆSENTLIGE REGNSKABSMÆSSIGE SKØN, FORUDSÆTNINGER OG USIKKERHEDER – FORTSAT

Herudover foretages der løbende ændringer i de regelsæt, der danner baggrund for opgørelse af nedskrivnings- og hensættelsesbehovet i banken. Ændringer, der efterfølgende indføres, kan medvirke til at øge behovet for nedskrivninger på bankens udlån og hensættelser, uanset der ikke umiddelbart er indtruffet forhold i relation til kundernes betalings- evne eller sikkerhedsstillelse, der burde tilsige en sådan forøget nedskrivning/hensættelse.

Følsomhedsoplysninger

For at understøtte de langsigtede forretningsmæssige mål påtages en række forskellige kalkulerede risici. De vigtigste forretningsrisici og finansielle risici fremgår af nedenstående tabel.

I note 52 Kapital- og Risikostyring på side [128 til side 135](#) gennemgås de enkelte risici.

Følsomhedsoplysninger

Mio.kr.	Skade	Bank	Liv og Pension*	Øvrige	I alt	Procent af egenkapital
<i>Følsomhedsoplysninger, koncernen</i>						
Risiko på egenkapital ved enkeltstående hændelse						
Rentestigning på 1 %-point	-35	-16	-16	-14	-81	-1,3%
Rentefald på 1 %-point	-46	-5	16	14	-21	-0,3%
Aktiekursfald på 15 %	-29	-34	0	0	-63	-1,0%
Ejendomsprisfald på 15 %	-2	-1	0	0	-3	-0,0%
Valutarisici ekskl. EUR, 25% fald	0	22	0	0	22	0,4%
Spændudvidelse på 1 %-point	-273	-122	-22	-1	-418	-6,8%
Katastrofeskader:						
- én "100-årsskade"	-98	-	-	-	-98	-1,6%
- to "100-årsskader"	-224	-	-	-	-224	-3,6%

*Følsomheder på renterisiko for banken vedrører balanceposter, der indgår i den regnskabsmæssige renterisiko. Ejendomsrisikoen i banken vedrører ejendomme i direkte besiddelse. Ovenstående er en beskrivelse af de væsentligste risici i Alm. Brand koncernen. Rækkefølgen af de beskrevne risikofaktorer er ikke udtryk for risicienes størrelse eller betydning. De viste risici vedrørende Liv-EK er eksklusive risikoen på værdipapirer tilhørende forsikringstagerne.

NOTE 54 ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

Generelt

Koncernregnskabet er aflagt i overensstemmelse med International Financial Reporting Standards som godkendt af EU. Årsregnskabet for foreningen aflægges i overensstemmelse med lov om finansiell virksomhed, herunder bekendtgørelse om finansielle rapporter for forsikringselskaber og tværgående pensionskasser.

De yderligere danske oplysningskrav til årsregnskaber er for koncernen fastlagt i IFRS-bekendtgørelsen for finansielle virksomheder udstedt i henhold til lov om finansiell virksomhed. For foreningen er oplysningskravene fastlagt i lov om finansiell virksomhed.

Årsregnskabet er aflagt i danske kroner (DKK), der anses for at være den primære valuta for koncernens aktiviteter og den funktionelle valuta for foreningen.

Anvendt regnskabspraksis for koncernregnskabet er beskrevet nedenfor. Anvendt regnskabspraksis for foreningen er beskrevet i tilknytning til foreningens årsregnskab.

Koncernregnskabet for 2016 er aflagt efter samme regnskabspraksis som året før bortset fra ændringer omtalt i næste afsnit. Sammenligningstal for 2015 for aktiviteterne i Alm. Brand Forsikring A/S er tilrettet. Sammenligningstal for 2015 for syge- og ulykkesaktiviteterne i datterselskabet Alm. Brand Liv og Pension A/S er tilpasset. Sammenligningstal for 2015 for livsforsikringsaktiviteterne i datterselskabet Alm. Brand Liv og Pension A/S er ikke tilpasset.

Der er foretaget visse reklassifikationer af enkelte regnskabsposter.

For at øge overblikket og mindske antallet af noteoplysninger, hvor såvel beløbet som de kvalitative oplysninger vurderes som uvæsentlige, er enkelte oplysninger udeladt.

Nye regnskabsregler pr. 1. januar 2016

Finanstilsynet har udstedt en ny regnskabsbekendtgørelse om finansielle rapporter for forsikringsvirksomheder og tværgående pensionskasser gældende fra 1. januar 2016. De ændrede bestemmelser betyder ud over præsenteringsmæssige ændringer også ændring i målingen af forsikringsmæssige hensættelser, ligesom der er blevet implementeret nye begreber som risikomargen og fortjenstmargen. Herudover blev der indført en ny rentekurve ved diskontering af de forsikringsmæssige forpligtigelser. Alm. Brand Forsikring A/S samt Alm. Brand Liv og Pension A/S har fået Finanstil-

synets tilladelse til anvendelse af volatilitetsjustering, som er et tillæg til rentekurven fra EIOPA, der dels reducerer forpligtelserne, dels gør det lettere at afdække udsving i rentekurven.

For Alm. Brand Liv og Pension A/S betyder de ændrede regler, at de forsikringsmæssige hensættelser vedrørende livsforsikringsvirksomheden samlet præsenteres som henholdsvis livsforsikringshensættelser og fortjenstmargen på livsforsikringer. Overgangen til de nye bestemmelser, herunder implementering af ny rentekurve, har betydet en reduktion af hensættelsesniveauet for de ikke-bonusberettigede med 6 mio.kr. Herudover har der ikke været ændringer i de samlede forsikringsmæssige hensættelser vedrørende livsforsikringsvirksomheden.

Endvidere skal forsikringsmæssige hensættelser vedrørende syge- og ulykkesforsikring præsenteres som præmiehensættelser, fortjenstmargen på skadeforsikringskontrakter, erstatningshensættelser samt risikomargen på skadeforsikringskontrakter. Som følge af at der i præmiehensættelserne alene skal regnes for perioden frem til næste mulige præmiereguleringstidspunkt og ikke som tidligere til udløb, medfører overgangen til de nye regler en reduktion i hensættelser vedrørende syge- og ulykkesforsikring. Reduktion af hensættelserne udgjorde 59 mio.kr.

For Alm. Brand Forsikring A/S betyder de ændrede regler, at de forsikringsmæssige hensættelser præsenteres som præmiehensættelser, fortjenstmargen på skadeforsikringskontrakter, erstatningshensættelser samt risikomargen på skadeforsikringskontrakter. Overgangen til ny rentekurve, implementeringen af fortjenst- og risikomargen på præmiehensættelserne samt ændring i opgørelsen af disse samt implementering af risikomargen har forøget hensættelsesniveauet med 146 mio.kr.

Samlet for Alm. Brand af 1792 fmba medfører implementeringen af den nye regnskabsbekendtgørelse, at egenkapitalen falder med 63 mio.kr.

Fortjenstmargen i Liv og Pension

Året 2016 startede med nye regnskabsprincipper, hvor Solvens II begreberne, risikomargen, fortjenstmargen, genkøbs- og fripolice-intensiteter samt en ny rentekurve, blev implementeret i hensættelsesberegningerne. Effekten heraf blev en forøgelse af buffere i de høje rentegrupper, dels som følge af, at forventningen om genkøb og fripoliceomskrivning reducerer hensættelserne til garantierne – og dels som følge af en højere rentekurve. For de lave garantier reduceredes

NOTE 54 ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS – FORTSAT

de individuelle bonuspotentialer, men samtidigt blev det nu muligt at anvende præmiebonuspotentialer som investeringsbuffer, hvorfor det samlede bufferniveau også steg for de lave garantier. I modsat retning påvirkede fortjenstmargen, da den forventede fremtidige indtjening nu blev udskilt fra bufferen og dermed reducerede disse.

Der pågår fortsat dialog mellem branchen og Finanstilsynet omkring beregningsmetodikken for fortjenstmargenen. Dialogen med Finanstilsynet går på samspillet mellem selskabets fortjenstmargen og bonuspotentialer. Da fortjenstmargenen medgår i basiskapitalen er det et væsentligt område, da det påvirker selskabets kapitalstruktur. På grund af Alm. Brand Liv og Pensions gunstige buffer-situation har diskussionen dog ingen betydning for hverken størrelsen af fortjenstmargen eller livhensættelserne. Metodevalget har således ingen regnskabseffekt - men alene betydning for forholdet mellem de individuelle og kollektive bonuspotentialer. Regnskabet, herunder resultatopgørelsen, solvensopgørelsen og balancen, er således retvisende uanset udfaldet af dialogen med Finanstilsynet.

Standarder og fortolkningsbidrag, der endnu ikke er trådt i kraft

På tidspunktet for offentliggørelse af dette årsregnskab er en række nye eller ændrede standarder endnu ikke trådt i kraft og/eller godkendt til brug i EU og er derfor ikke indarbejdet i årsregnskabet. Standarder med væsentlig forventet indvirkning er IFRS 9, Finansielle instrumenter, som omhandler den regnskabsmæssige behandling af finansielle instrumenter, herunder i relation til klassifikation, måling, værdiforringelse og regnskabsmæssig sikring.

IFRS 9 ændrer på klassifikationen af finansielle aktiver, således at klassifikationen afhænger af virksomhedens forretningsmodel for besiddelse af aktivet og de pengestrømme, som aktivet genererer.

Efter implementering af IFRS 9 skal finansielle aktiver klassificeres i én af følgende fire kategorier:

- Amortiseret kostpris
- Dagsværdi med værdiregulering via resultatopgørelsen (FVTPL)
- Dagsværdi med værdiregulering via anden totalindkomst (FVTOCI) (fordringer)
- Dagsværdi med værdiregulering via anden totalindkomst (FVTOCI) (egenkapitalinstrumenter)

Størstedelen af bestemmelserne i IAS 39 vedrørende indregning og måling af finansielle forpligtelser er overført uændret til IFRS 9.

Bestemmelserne om ophør af indregning er overført uændret fra IAS 39 til IFRS 9.

Den nye forventningsbaserede nedskrivningsmodel indebærer, at et finansielt aktiv på tidspunktet for første indregning nedskrives med et beløb svarende til det forventede kredittab i 12 måneder (stadie 1). Sker der efterfølgende en betydelig stigning i kreditrisikoen i forhold til tidspunktet for første indregning nedskrives aktivet med et beløb, der svarer til det forventede kredittab i aktivets forventede restløbetid (stadie 2). Konstateres aktivet værdiforringet (stadie 3), nedskrives aktivet uændret med et beløb svarende til det forventede kredittab i aktivets restløbetid, men baseret på en øget tabssandsynlighed.

Der pågår et udviklingsarbejde forankret på bankens data-central, Bankdata, med deltagelse af de tilknyttede medlemsinstitutter samt Lokale Pengeinstitutter med henblik på at udvikle en IFRS 9 forenelig nedskrivningsmodel.

Det er ikke muligt på nuværende tidspunkt at foretage et rimeligt skøn over den regnskabsmæssige virkning af førstestegangsansværelsen af de nye IFRS 9-forenelige nedskrivningsregler. Det forventes dog ikke, at implementeringen vil have væsentlig indflydelse på bankens drift. Gruppevis nedskrivninger efter de gældende regler bortfalder, og det vil i nogen udstrækning mindske virkningen af IFRS 9. Hertil kommer, at de særlige danske nedskrivningsregler i regnskabsbekendtgørelsens bilag 10 rykker nedskrivningerne frem i tid, og derved delvist inddiskonterer virkningen af de kommende nedskrivningsregler.

En negativ regnskabsmæssig påvirkning af de nye forventningsbaserede IFRS 9 nedskrivningsregler vil i udgangspunktet have tilsvarende effekt på kapitalgrundlaget. For at imødegå en utilsigtet effekt på kapitalgrundlaget, har Europa-Kommissionen som et element i den reformpakke, som Kommissionen præsenterede den 23. oktober 2016 (kapitalkravspakken), foreslået en fem-årig overgangsordning således, at en negativ effekt af de nye IFRS 9 nedskrivningsregler først får fuld virkning på kapitalgrundlaget efter fem år.

I forlængelse af udgivelsen af IFRS 9 er der foretaget ændringer til IFRS 4, så der gives to valgmuligheder: dels den

NOTE 54 ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS – FORTSAT

så kaldte "overlay approach" og dels den så kaldte "deferral approach", der giver mulighed for midlertidigt at udskyde anvendelsen af IFRS 9 for virksomheder, der har forsikringsvirksomhed, som den dominerede aktivitet. Det er ikke vurderet, hvorvidt mulighederne bør anvendes.

I januar 2016 udsendte IASB IFRS 16, Leasingkontrakter. IFRS 16, der erstatter IAS 17, Leasingkontrakter, vil kun indebære ubetydelige ændringer til den regnskabsmæssige behandling for leasinggiver. For leasingtager vil den regnskabsmæssige behandling ændre sig væsentligt, da alle leasingaftaler som udgangspunkt vil blive indregnet i balancen. IFRS 16, som endnu ikke er godkendt af EU, er gældende fra 1. januar 2019. Indvirkningen af IFRS 16 er ikke analyseret ved aflæggelsen af årsrapporten.

Det er ledelsens vurdering, at implementeringen af nye og ændrede standarder med undtagelse af implementering af IFRS 9 og IFRS 16 kun vil få en mindre indvirkning på årsrapporten.

Konsolidering

Koncernregnskabet omfatter moderselskabet samt de tilknyttede selskaber, hvori moderselskabet besidder flertallet af stemmerettighederne eller på anden måde har bestemmende indflydelse. Virksomheder, hvori koncernen besidder mellem 20 % og 50 % af stemmerettighederne eller på anden måde udøver betydelig, men ikke bestemmende indflydelse, betragtes som associerede virksomheder.

Koncernregnskabet er udarbejdet ved sammendrag af ensartede poster i de enkelte selskabers resultatopgørelser og balancer. Der foretages eliminering af koncerninterne indtægter, omkostninger, mellemværender, aktiebesiddelser samt gevinster og tab ved transaktioner mellem de konsoliderede virksomheder.

Ejendomme, der er ejet af datterselskaber og benyttet af koncernen, reklassificeres fra investeringsejendomme til domicilejendomme.

Regnskaber for datterselskaber, som aflægges årsrapporter efter anden lovgivning, er tilpasset til den af koncernen anvendte regnskabspraksis.

Ved udarbejdelse af koncernregnskabet indregnes de tilknyttede virksomheders regnskabsposter fuldt ud uanset ejerandel. Minoritetsinteressernes forholdsmæssige andel af de tilknyttede virksomheders resultat og egenkapital vises

som særskilte poster i resultatopgørelse og balance. Koncerninterne ydelser afregnes på markedsvilkår eller omkostningsdækkende basis. Løbende mellemværender forrentes på markedsbaserede vilkår. Koncerninterne handler med værdipapirer og andre aktiver afregnes til markedspriser.

Koncernregnskabet for Alm. Brand A/S indgår i koncernregnskabet for Alm. Brand af 1792 fmba, København.

Fremmed valuta

Aktiver og passiver i fremmed valuta indregnes til valutakurser på balancedagen. Indtægter og udgifter i fremmed valuta indregnes til de på transaktionstidspunktet gældende valutakurser. Valutakursreguleringer indregnes i resultatopgørelsen.

Generelle principper for indregning og måling

Aktiver indregnes i balancen, når det som følge af en tidligere begivenhed er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilfalde koncernen, og aktivets værdi kan måles pålideligt. Forpligtelser indregnes i balancen, når det som følge af en tidligere begivenhed er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå koncernen, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til kostpris. Efterfølgende måles aktiver og forpligtelser som beskrevet for hver enkelt regnskabspost i det efterfølgende.

Indtægter indregnes i resultatopgørelsen, i takt med at de indtjenes, mens omkostninger indregnes med de beløb, der kan henføres til regnskabsåret. Værdireguleringer af finansielle aktiver og forpligtelser indregnes i resultatopgørelsen, medmindre andet er anført i anvendt regnskabspraksis.

Ved indregning og måling tages hensyn til forudsigelige tab og risici, der fremkommer inden årsrapporten aflægges, og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterede på balance-dagen.

Ved køb eller salg af finansielle aktiver og forpligtelser anvendes afregningsdatoen som indregningsdato. Ændringer i værdien af det erhvervede eller solgte aktiv i perioden mellem handelsdatoen og afregningsdatoen indregnes i resultatopgørelsen. Såfremt det erhvervede efter første indregning måles til kostpris eller amortiseret kostpris, indregnes værdiændringer i perioden mellem handelsdatoen og afregningsdatoen ikke.

NOTE 54 ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS – FORTSAT

Visse finansielle aktiver og forpligtelser måles til amortiseret kostpris, hvorved der indregnes en konstant effektiv rente over løbetiden. Amortiseret kostpris opgøres som oprindelig kostpris med fradrag af afdrag og tillæg/fradrag af den akkumulerede afskrivning af forskellen mellem kostpriser og det nominelle beløb. Herved fordeles kurstab og -gevinst over løbetiden.

Balance**Immaterielle aktiver****Software**

Software måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger eller til en eventuel lavere genindvindingsværdi. Software afskrives lineært over en forventet levetid på højst fem år.

Ved opgørelsen af kostprisen indregnes alle omkostninger, som direkte kan henføres til udviklingen af software og som sandsynligvis vil frembringe økonomiske fordele til koncernen. Alle øvrige omkostninger omkostningsføres løbende. Af- og nedskrivninger indregnes under administrationsomkostninger.

Grunde og bygninger

Grunde og bygninger ejet af koncernen er opdelt i investeringsejendomme og domicilejendomme. Domicilejendomme omfatter de ejendomme, hvor Alm. Brand i al væsentlighed udnytter ejendommen til administrative formål. Øvrige ejendomme er klassificeret som investeringsejendomme.

Der foretages årligt en vurdering af dagsværdien af grunde og bygninger. Hvor det skønnes nødvendigt, inddrages eksterne vurderingsmand.

Investeringssejendomme

Investeringssejendomme måles til en dagsværdi, der er opgjort på grundlag af Finanstilsynets retningslinjer. Dagsværdien beregnes på grundlag af afkastmetoden, hvilket betyder, at den enkelte ejendom værdiansættes på grundlag af et forventet normalt driftsbudget og en afkastprocent. Den beregnede værdi reguleres for kortvarige forhold, som ændrer ejendommens indtjening. Den regulerede beregnede værdi svarer til dagsværdien.

Værdireguleringer af investeringsejendomme indregnes i resultatopgørelsen for det regnskabsår, hvor ændringen er opstået.

Domicilejendomme

Domicilejendomme måles til en omvurderet værdi svarende til dagsværdien på vurderingstidspunktet med fradrag af akkumulerede afskrivninger og værdireguleringer. Dagsværdien opgøres på grundlag af Finanstilsynets retningslinjer om afkastmetoden, hvilket betyder, at den enkelte ejendom måles på grundlag af et forventet normalt driftsbudget og en afkastprocent. Den beregnede værdi reguleres for kortvarige forhold, som ændrer ejendommens indtjening. Den regulerede beregnede værdi svarer til dagsværdien.

Domicilejendomme afskrives lineært over ejendommenes forventede brugstider, som vurderes at være 60 år. Afskrivninger beregnes under hensyntagen til den forventede restværdi og indregnes i resultatopgørelsen under administrationsomkostninger.

Opskrivninger med tillæg eller fradrag af den skattemæssige effekt, heraf ejendomme klassificeret som domicilejendomme, foretages via anden totalindkomst og bindes under opskrivningshenlæggelser. Når en foretagen opskrivning ikke længere kan opretholdes, tilbageføres denne. Nedskrivninger, som ikke modsvarer tidligere opskrivninger, foretages via resultatopgørelsen.

Den del af opskrivningerne, som kan henføres til bonusberettigede forsikringskontrakter, overføres herefter til kollektivt bonuspotentiale i henhold til de anmeldte contributionsregler.

Afkastmetoden

I driftsbudgettet er indregnet lejeindtægter ved fuld udlejning, idet eventuel tomgangsleje eller anden manglende lejeindtægt modregnes i den beregnede værdi. I lighed hermed er i driftsbudgettet indregnet en forventet normal vedligeholdelse på ejendommen. Eventuelle større forventede renoveringsarbejder, opretningsopgaver eller istandsættelser modregnes i den beregnede værdi.

Afkastprocenten fastsættes ud fra de gældende markedsforhold for den pågældende ejendomstype under hensyntagen til vedligeholdelsesstand, beliggenhed, anvendelse, lejekontrakter mv.

Kapitalandele i associerede virksomheder

Kapitalandele i associerede virksomheder indregnes og måles i koncernregnskabet efter den indre værdis metode (equity metoden), hvilket indebærer, at kapitalandelene måles til koncernens forholdsmæssige andel af den regnskabsmæssige indre værdi i selskabet på balancedagen opgjort efter koncernens regnskabsprincipper.

NOTE 54 ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS – FORTSAT

Genforsikringsandele fra forsikringskontrakter

Genforsikringens andel af de forsikringsmæssige hensættelser er opgjort som de beløb, som i henhold til indgåede genforsikringskontrakter kan forventes modtaget fra genforsikringselskaber.

Koncernen vurderer løbende sine genforsikringsaktiver for værdiforringelse. Hvis der er en klar indikation af værdiforringelse, nedskrives den regnskabsmæssige værdi af aktivet.

Andre aktiver

Andre aktiver omfatter diverse tilgodehavender og periodeafgrænsningsposter. Herudover indgår positiv dagsværdi af spotforretninger og afledte finansielle instrumenter, driftsmidler samt midlertidigt overtagne aktiver.

Terminsforretninger, futures, swaps, optioner og uafviklede spotforretninger måles såvel ved første indregning som efterfølgende til dagsværdi. Positive og negative dagsværdier af afledte finansielle instrumenter indregnes som Andre aktiver henholdsvis Andre passiver. Ændring i dagsværdien af afledte finansielle instrumenter indregnes i resultatopgørelsen.

Udstedt tabsoption fra Alm. Brand Bank til dækning af kredittab på pantebreve i Alm. Brand Forsikring værdiansættes i henhold til kreditmodellen, som også anvendes til værdiansættelse af bankens øvrige misligholdte pantebreve.

Aktiver i midlertidig besiddelse omfatter ejendomme og biler, der kun er midlertidigt i koncernens besiddelse og afventer salg inden for 12 måneder, og hvor et salg er meget sandsynligt. Posten måles til den laveste værdi af henholdsvis den regnskabsmæssige værdi og dagsværdien med fradrag af forventede omkostninger ved salg.

Periodeafgrænsningsposter omfatter udgifter, der er afholdt før balancetidspunktet, men som vedrører en senere regnskabsperiode.

Driftsmidler

Driftsmidler måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger. Afskrivninger foretages lineært over de forventede brugstider under hensyntagen til den forventede restværdi. De forventede brugstider vurderes at være følgende:

Biler	5 år
Inventar	3-5 år
It-udstyr	3-5 år

Til kostprisen indregnes anskaffelsesprisen samt direkte henførbare omkostninger.

Indretning af lejede lokaler aktiveres og afskrives over en forventet brugsperiode på højst fem år under hensyntagen til den forventede restværdi.

Investeringsaktiver

Investeringsaktiver omfatter finansielle aktiver til dagsværdi. Klassificeringen afhænger af det formål, som investeringerne blev erhvervet med henblik på. Ledelsen fastsætter klassificeringen af sine investeringer ved første indregning og revurderer denne ved udgangen af hver regnskabsperiode.

Måling ved første indregning såvel som den efterfølgende måling af investeringsaktiver sker til dagsværdi. Fastsættelsen af dagsværdien og klassifikationen af værdireguleringer i regnskabet på finansielle instrumenter afhænger af, om dagsværdien kan opgøres pålideligt. Koncernens finansielle instrumenter indgår som udgangspunkt i handelsbeholdningen, dog med undtagelse af unoterede aktier og dele af beholdningen af pantebreve, som er designet til dagsværdi.

Børsnoterede finansielle aktiver måles til dagsværdi ud fra lukkekursen på balancedagen, eller hvis en sådan ikke foreligger, en anden offentliggjort kurs, der må antages bedst at svare hertil.

For hovedparten af de unoterede aktier vurderes det, at dagsværdier kan opgøres tilstrækkeligt pålideligt ved anvendelse af anerkendte værdiansættelsesmetoder. Disse aktiver måles på den baggrund til dagsværdi med værdiregulering over resultatopgørelsen. De unoterede aktier, hvor det vurderes, at dagsværdien ikke kan opgøres tilstrækkeligt pålideligt, måles i stedet til kostpris med fradrag af eventuelle nedskrivninger. På unoterede aktier, der forvaltes eksternt, beregner kapitalforvalter en skønnet markedsværdi ud fra en estimeret nutidsværdi af forventede fremtidige pengestrømme.

Målingen af finansielle instrumenter til dagsværdi er konsistent med koncernens interne risikostyring, der baseres på markedsmæssig eksponering af risikobehæftede aktiver og passiver.

Finansielle aktiver indregnes eller ophører med at være indregnet på afregningsdatoen.

Realiserede og urealiserede gevinster og tab, som måtte opstå som følge af ændringer i dagsværdien for kategorien finansielle aktiver til dagsværdi, indregnes i resultatopgørelsen i den periode, hvor de opstår.

NOTE 54 ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS – FORTSAT

Solgte værdipapirer i forbindelse med repo-forretninger, der samtidigt med salget er købt tilbage på et senere aftalt tidspunkt, forbliver i balancen. Modtagne beløb indregnes som gæld til erhververen og forrentes som aftalt. Måling af værdipapirerne er uændret, og såvel kursreguleringer som renter mv. indregnes i resultatopgørelsen. Købte værdipapirer i forbindelse med reverse-forretninger, der samtidig med købet er solgt tilbage på et senere aftalt tidspunkt, indregnes ikke i balancen. Afgivne beløb indregnes som et tilgodehavende og forrentes som aftalt.

Afledte finansielle instrumenter

Afledte finansielle instrumenter måles ved første indregning til dagsværdi. Efter første indregning måles afledte finansielle instrumenter til dagsværdien på balancedagen. Ændringer i dagsværdien indregnes løbende i resultatopgørelsen som finansielle poster.

Udlån og tilgodehavender, herunder pantebreve

Pantebreve måles til dagsværdi såvel ved første indregning som efterfølgende. I banken præsenteres pantebreve under Udlån og andre tilgodehavender. Beregning af dagsværdien af pantebrevene er baseret på modeller, hvori der indgår parametre som forventede førtidsindfrielse, tabsprocenter og renteniveau.

Pantebrevsporteføljerne værdiansættes delvist med udgangspunkt i ikke-observerbare input og er derfor forbundet med en vis grad af skøn. Beregning af dagsværdien på pantebrevene er baseret på modeller, hvori der indgår parametre som forventede førtidsindfrielse, tabsprocenter og renteniveau.

De ikke restante pantebreve værdiansættes ud fra en række forudsætninger omkring afkastkrav, forventede kredittab og indfrielse, som i princippet er udtryk for, hvad et pantebrev kan handles for imellem to uafhængige parter. Modellen opskriver værdien af pantebrevet, hvis pantebrevets kuponrente overstiger diskonteringsrenten. Denne opskrivning er følsom over for modellens antagelser.

De anvendte indfrielsesprocenter opdateres løbende i takt med udviklingen i de realiserede indfrielse.

De restante pantebreve værdiansættes under hensyntagen til risikoen for misligholdelse samt tabet ved en misligholdelse. En eventuel blanco nedskrives, og størrelsen afhænger blandt andet af, hvor lang tid pantebrevet har været i restance, dog

således at blanco er fuldt nedskrevet efter 180 dages restance. Ved opgørelse af blanco er værdiansættelse af ejendoms-værdier et væsentligt skøn, som fastsættes på baggrund af en individuel ekstern vurdering for større ejendomme og offentlig ejendomsvurdering for øvrige ejendomme.

Øvrige udlån og andre tilgodehavender måles til amortiseret kostpris. Beholdningen måles ved første indregning til dagsværdi med tillæg af de transaktionsomkostninger og fradrag for de modtagne gebyrer og provisioner, som er direkte forbundet med erhvervelsen eller udstedelsen af det finansielle instrument. Efter første indregning reguleres de nævnte udlån og andre tilgodehavender løbende til amortiseret kostpris.

Der foretages en løbende vurdering af, om der er en objektiv indikation af, at virksomhedens udlån og andre tilgodehavender opgjort til amortiseret kostpris er værdiforringede. Hvis der er indtruffet en objektiv indikation af værdiforringelse, vurderes behovet for nedskrivning på udlånet eller tilgodehavendet. En eventuel nedskrivning er beregnet ud fra forskellen mellem den regnskabsmæssige værdi før nedskrivningen og nutidsværdien af de forventede fremtidige betalinger fra udlånet eller tilgodehavendet, såfremt det vurderes, at debitor er i stand til at kunne foretage betalinger ud over pengestrømme fra de aktiver, som er lagt til sikkerhed for udlånet. Vurderes debitor ikke i stand til at kunne foretage betalinger ud over pengestrømme fra de aktiver, som er lagt til sikkerhed for udlånet, anvendes dog et realisationsprincip.

Gruppevis nedskrivninger

For udlån og tilgodehavender, der ikke er individuelt nedskrevet, foretages en gruppevis vurdering af, om der for gruppen er indtruffet objektiv indikation for værdiforringelse. Den gruppevis vurdering foretages på grupper af udlån og tilgodehavender, der har ensartede karakteristika med hensyn til kreditrisiko.

Den gruppevis vurdering foretages ved en segmenteringsmodel, som er udviklet af Foreningen Lokale Pengeinstitutter, der forestår den løbende vedligeholdelse og udvikling. Segmenteringsmodellen fastlægger sammenhængen i de enkelte grupper mellem konstaterede tab og et antal signifikante forklarende makroøkonomiske variable via en lineær regressionsanalyse. Blandt de forklarende makroøkonomiske variable indgår arbejdsløshed, boligpriser, rente, antal konkurser/tvangsauktioner m.fl.

NOTE 54 ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS – FORTSAT

Den makroøkonomiske segmenteringsmodel er i udgangspunktet beregnet på baggrund af tabsdata for hele pengeinstitutsektoren. Banken har derfor vurderet, om model-estimaterne skal tilpasses kreditrisikoen for bankens egen udlånsportefølje.

Denne vurdering har medført en tilpasning af model-estimerne til egne forhold, hvorefter det er de tilpassede estimer, som danner baggrund for beregningen af den gruppevis nedskrivning. For hver gruppe af udlån og tilgodehavender fremkommer et estimat, som udtrykker den procentuelle værdiforringelse, som knytter sig til en given gruppe af udlån og tilgodehavender på balancedagen. Ved at sammenligne med det enkelte udlåns oprindelige tabsrisiko og udlånets tabsrisiko primo den aktuelle regnskabsperiode fremkommer det enkelte udlåns bidrag til den gruppevis nedskrivning. Nedskrivningen beregnes som forskellen mellem den regnskabsmæssige værdi og den tilbagediskonterede værdi af de forventede fremtidige betalinger.

Den modelberegnete gruppevis nedskrivning suppleres af et ledelsesmæssigt skøn, såfremt det vurderes, at der er forhold, som modellen ikke tager tilstrækkelig højde for.

Det ledelsesmæssige skøn vil således afspejle effekten af forventninger til udviklingen i kreditrisiko på udvalgte segmenter.

Tilgodehavender hos kreditinstitutter

Tilgodehavender hos kreditinstitutter måles ved første indregning til dagsværdi og efterfølgende til amortiseret kostpris og omfatter alle tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker, herunder tilgodehavender i forbindelse med ægte købs- og tilbagesalgsforretninger.

Kassebeholdninger og anfordringstilgodehavender

Kassebeholdninger og anfordringstilgodehavender måles ved første indregning til dagsværdi og efterfølgende til amortiseret kostpris.

Sikkerhedsfonde

Opførte sikkerhedsfonde kan alene anvendes til fordel for de forsikrede. For sikkerhedsfond 2 gælder endvidere, at den alene kan anvendes efter tilladelse fra Finanstilsynet.

Der er afsat udskudt skat af koncernens sikkerhedsfonde.

Udbytte

Udbytte afsættes som en forpligtelse i regnskabet på det tidspunkt, hvor dette vedtages på generalforsamlingen. Det udbytte, som foreslås udbetalt for regnskabsåret, vises som en særskilt post i noterne til egenkapitalen.

Egne aktier

Køb og salg af egne aktier indregnes som en ændring i egenkapitalen under andre reserver.

Aktieoptioner

Aktieoptionerne afregnes med egne aktier. Når optionerne udnyttes, føres de modtagne strike-beløb på egenkapitalen.

Efterstillede kapitalindskud

Efterstillede kapitalindskud omfatter gældsforpligtelser, der i tilfælde af likvidation eller konkurs i henhold til lånevilkårene først kan honoreres efter fyldestgørelse af de øvrige kreditorkrav. Efterstillede kapitalindskud indregnes til dagsværdi svarende til modtaget vederlag med fradrag af afholdte direkte henførbare omkostninger. Efterfølgende måles efterstillede kapitalindskud til amortiseret kostpris ved anvendelse af den effektive rentes metode.

Hensættelser til forsikringskontrakter

Alle hensættelser måles til diskonteret værdi ved anvendelse af en løbetidsafhængig diskonteringsrate inklusive volatilitetsjustering for den givne varighed. Alm. Brand anvender en rentekurve, der er udarbejdet internt efter samme principper og på basis af et datagrundlag magen til det, der ligger til grund for EIOPAs offentliggjorte diskonteringsratet.

Præmiehensættelser

Præmiehensættelser omfatter de beløb, der ved regnskabsperiodens udløb er hensat til betaling af endnu ikke indtrufne skader på indgåede forsikringsaftaler. Hensættelsen måles som nutidsværdien af det på balancedagen bedste skøn over erstatningsudgifterne for fremtidige skader i den ikke afløbne del af risikoperioden inklusive alle direkte og indirekte omkostninger til administration og skadebehandling. Præmiehensættelsen omfatter alle indgåede forsikringsaftaler, og tager højde for alle aftalens præmierater uanset om de er forfaldne til betaling før opgørelsestidspunktet. Nytegnede forsikringsaftaler indregnes, når der er indgået en aftale, mens fornyelse af eksisterende forsikringsaftaler indregnes, når der er en måned eller mindre til den fornyede aftale træder i kraft.

Præmiehensættelser vedrørende syge- og ulykkesforsikringer er opgjort efter markedsværdiprincipper. De beregnes som forskellen mellem nutidsværdien af selskabets forpligtelser af indgåede syge- og ulykkesforsikringsaftaler og nutidsværdien af de præmier, som forsikringstagerne skal betale i fremtiden, idet der er anvendt bedste skøn over forsikringsrisici, omkostninger til administration og skadebehandling af forsikringer. I markedsværdiforventningerne indregnes en risikomargin ifølge Solvens II-principper.

NOTE 54 ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS – FORTSAT

Forsikringsperioden for syge- og ulykkesforsikringer regnes frem til næste hovedforfald for forsikringen. Præmiehensættelse udgør dog som minimum et beløb svarende til en periodisering af de opkrævede præmier.

Hensættelserne er beregnet under forudsætning af en lavere dødelighed og invaliditet end i selskabets nytegningsgrundlag. Nedsættelsen er skønnet på baggrund af selskabets erfaringer omkring skadeprocenter på henholdsvis død og invaliditet samt omkostninger set i forhold til forudsætningerne i nytegningsgrundlaget. Aktuaren foretager løbende vurderinger af, om de benyttede forudsætninger i markedsværdigrundlaget stadig er gældende for selskabets bestand.

Fortjenstmargen

Fortjenstmargen er den forventede fremtidige indtjening i ikke afløbne risikoperioder for de forsikringsaftaler selskabet har indgået ved regnskabsperiodens udløb. Fortjenstmargen måles som nutidsværdien af den periodiserede fortjeneste på overskudsgivende aftaler. Fortjenstmargen kan ikke blive negativ.

Målingen af fortjenstmargen omfatter alle indgåede forsikringsaftaler. Nytegnede forsikringsaftaler i Alm. Brand Forsikring A/S' bestand indregnes, når der er indgået en aftale, mens fornyelse af eksisterende forsikringsaftaler, indregnes, når der er en måned eller mindre til den fornyede aftale træder i kraft. Såvel nytegnede forsikringsaftaler som fornyelse af eksisterende forsikringsaftaler i Syge- og Ulykkesbestanden i Alm. Brand Liv og Pension A/S indregnes fra risikoperiodens start.

Risikomargen

Risikomargen omfatter det beløb, som selskabet i en tænkt situation forventes at skulle betale en tredjepart for at overtage risikoen for, at de realiserede fremtidige omkostninger afviger fra det estimerede niveau opført under præmie- og erstatningshensættelser ved regnskabsperiodens udløb.

Risikomargen måles som nutidsværdien af den forventede fremtidige kapitalomkostning, der er forbundet med at holde den solvenskapital, der er nødvendig for afviklingen af selskabets aktuelle forpligtelser og risici.

Målingen tager udgangspunkt i selskabets solvenskapitalkrav og følger principperne i Solvens II, idet det fremtidige solvenskapitalkrav approksimeres ved det aktuelle solvenskapitalkrav nedskrevet proportionalt med den resterende andel af det forventede cash flow for præmie- og erstatningshensættelserne. Beregningen af kapitalomkostningen er baseret på Cost-of-Capital-raten på 6 % i Solvens II.

Udviklingen i risikomargen følger udviklingen i selskabets solvenskapitalkrav.

Livsforsikringshensættelser

Livsforsikringshensættelser opgøres til markedsværdi ud fra et forventet cash flow diskonteret med Alm. Brands efterfølgelse af den af EIOPA offentliggjorte løbetidsafhængige rentekurve inklusive volatilitetsjustering. I markedsværdiforventningerne indregnes en risikomargen ifølge Solvens II-principper. Risikomargen er en form for sikkerhedsstillelse, der betyder at der vil være værdi i, at overtage bestanden for en tredje part. Der opgøres også en fortjenstmargen, som er værdien af den fortjeneste selskabet fremadrettet forventes at kunne indtægtsføre for at drive pensionsforretningen. Aktuaren foretager løbende vurderinger af, om de benyttede forudsætninger i markedsværdigrundlaget stadig er gældende for selskabets bestand.

De forventede fremtidige forsikringsydelser estimeres på baggrund af forventninger til dødelighed, invaliditet, genkøb af forsikringer og ophør af præmie (fripolice). Disse er skønnet på baggrund af selskabets erfaringer med skadeprocenter på henholdsvis død og invaliditet, faktiske omkostninger set i forhold til forudsætningerne i nytegningsgrundlaget og faktiske genkøb og præmieophør.

Livsforsikringshensættelser opdeles i hensættelser til garanterede ydelser, individuelt bonuspotentiale samt kollektivt bonuspotentiale. Livsforsikringshensættelserne er opgjort til markedsværdi ud fra en individuel beregning for hver enkelt forsikring. Der tillægges endvidere optjent, men endnu ikke tilskrevet bonus for den enkelte forsikring. For andele friholdt for pensionsafkastbeskatning er der anvendt en diskonteringssats uden fradrag af pensionsafkastskat.

Hensættelserne er generelt beregnet under forudsætning af en lavere dødelighed og invaliditet end i selskabets nytegningsgrundlag. Nedsættelsen er skønnet på baggrund af en empirisk analyse foretaget på selskabets bestand.

Hensættelser til de garanterede ydelser omfatter forpligtelser til at betale ydelser, der er garanteret forsikringstageren. Hensættelser til de garanterede ydelser beregnes som forskellen mellem nutidsværdien af de ydelser, der er garanteret forsikringen, og nutidsværdien af de forventede fremtidige udgifter til administration af forsikringen med fradrag af nutidsværdien af de aftalte fremtidige præmier. Hensættelsen indeholder et skønnet beløb til dækning af fremtidige ydelser foranlediget af allerede indtrufne skader samt et skønnet beløb til indtrufne, men endnu ikke anmeldte skader.

NOTE 54 ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS – FORTSAT

Det individuelle bonuspotentiale omfatter forpligtelser til at yde bonus vedrørende både forventede endnu ikke forfaldne præmier og allerede forfaldne præmier. Bonuspotentialet er beregnet som værdien af forsikringstagernes opsparring med fradrag af hensættelse til de garanterede ydelser, inklusive forventninger til genkøb og fripolice. Fastsættelsen af, om bonuspotentialet skal styrkes, sker pr. forsikring.

Erstatningshensættelser

Erstatningshensættelser omfatter de beløb, der ved regnskabsperiodens udløb er hensat til betaling af kendte, men endnu ikke afviklede erstatninger samt til betaling af indtrufne, men endnu ikke anmeldte skader. Hensættelsen måles som nutidsværdien af det på balancedagen bedste skøn over disse erstatningsudgifter. De fastsættes generelt ved hjælp af statistiske metoder baseret på aggregerede historiske udviklingsforløb i udbetalinger og sagsreserver. De statistiske metoder suppleres af skadebehandlers og taksators bedste skøn på større skader. På arbejdsskade er indført en særskilt model, der primært er baseret på kendelser og sagsbehandlerestimer på enkeltskadeniveau. Desuden beregnes hensættelser til dækning af forventede fremtidige efteranmeldelser af indtrufne skader samt forventede fremtidige genoptagelser af skadesager. Ud over de statistiske metoder indgår en vurdering af øvrige faktorer, som påvirker niveauet for erstatningshensættelserne såsom ændringer i retspraksis, interne processer, inflation samt enkeltstående ekstreme skadebegivenheder.

Erstatningshensættelserne indeholder endvidere beløb til dækning af direkte og indirekte omkostninger, som med rimelighed vurderes at være tilstrækkelige i forbindelse med afvikling af erstatningsforpligtelserne. Estimatet for hensættelsen tager udgangspunkt i de direkte og indirekte omkostninger, der i et normalt skadeår anvendes til henholdsvis anlæggelse af nye skader samt behandling og afslutning af gamle skader. I beregningerne indgår forholdet mellem betalte erstatninger og ultimo erstatningshensættelserne inklusive indtrufne, men endnu ikke anmeldte skader.

Cash flowet for udbetalingen af hensættelserne estimeres for alle brancher, og dette tilbagediskonteres med Alm. Brands eftergørelse af den af EIOPA offentliggjorte løbetidsafhængige rentekurve inklusive volatilitetsjustering.

For alle brancher, bortset fra arbejdsskade, estimeres og indregnes den fremtidige inflation implicit i hensættelsesmodellerne. Forventningen til den fremtidige inflation anvendt på hensættelser vedrørende arbejdsskade beregnes eksplicit

og består dels af et inflationselement, dels af et reallønselement.

Flere af de forudsætninger og skøn, som indgår i beregningen af erstatningshensættelserne, har en indbyrdes afhængighed. Den væsentligste sammenhæng findes mellem forudsætninger for inflation og rente, men effekten af ændring i inflationsforudsætningen vil ikke påvirke opgørelsen af erstatningshensættelserne med samme effekt som en ændring i diskonteringsraten.

For skader vedrørende syge- og ulykkesforsikringer opgøres hensættelsen til nutidsværdien af de forventede fremtidige betalinger. Erstatningshensættelserne vedrørende syge- og ulykkesforsikringer indeholder endvidere beløb til dækning af direkte og indirekte omkostninger, som med rimelighed vurderes at være tilstrækkelige i forbindelse med afvikling af erstatningsforpligtelserne. For kendte erstatninger foretages en individuel vurdering af udbetalingstiden. Skønnet af omkostninger foretages på baggrund af den gennemsnitlige varighed på de etablerede udbetalinger samt en vurdering af sagsomkostninger til behandling af erstatningssager pr. år. Hensættelserne for aktuelle invaliderenter opgøres individuelt, idet der for hver enkelt forsikring foretages en vurdering af udbetalingens varighed. Den beregnede hensættelse forøges med en risikomargen ifølge Solvens II-principper.

Test af hensættelsernes tilstrækkelighed

Erstatningshensættelserne er opgjort efter aktuariemæssige metoder og under hensyntagen til at forsøge at undgå såvel afløbstab som afløbsgevinst. Hensættelserne udgør således på tidspunktet for deres opgørelse det bedste skøn over de fremtidige erstatningsudgifter vedrørende dette og tidligere skadeår. Erstatningshensættelserne genberegnes hver måned, og dermed vurderes niveauet til enhver tid at være tilstrækkeligt.

Der foretages diskontering af den hensatte forpligtelse, såfremt diskonteringen har en væsentlig betydning for størrelsen af forpligtelsen.

Langsigtede personaleforpligtelser

Hensættelser til pensioner og lignende forpligtelser omfatter blandt andet forpligtelser til jubilæumsgratiale mv. over for ansatte, uanset at den fremtidige ydelse er betinget af, at den ansatte er ansat på ydelsestidspunktet. Værdien af de fremtidige ydelser indregnes som nutidsværdien af de ydelser, som ud fra det bedst mulige skøn må forventes at skulle betales.

NOTE 54 ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS – FORTSAT

Løbende omkostninger til pensionsopsparing mv. for medarbejdere i koncernen behandles som bidragsbaserede ordninger. I bidragsbaserede pensionsordninger indbetaler koncernen faste bidrag og har ingen forpligtelse til at betale yderligere bidrag. Der er fuld afdækning af forpligtelserne.

Andre finansielle forpligtelser

Andre finansielle forpligtelser måles ved første indregning til dagsværdi fratrukket transaktionsomkostninger. Efterfølgende måles forpligtelserne til amortiseret kostpris.

Genforsikringsdepoter omfatter modtagne beløb, som henstår til dækning af andre forsikringsselskabers forsikringsmæssige forpligtelser over for koncernens reassurance-selskaber.

Depoter vedrørende finansiel reassurance indeholder modtagne præmier med fradrag af udbetalte erstatninger svarende til selskabets forpligtelser i henhold til indgåede kontrakter.

Indlån

Indlån indregnes til amortiseret kostpris og omfatter alle indlån, herunder forpligtelser i forbindelse med ægte salgs- og tilbagekøbsforretninger med modparter, der ikke er kreditinstitutter eller centralbanker samt kunders margentilgodehavender i forbindelse med futures- og optionsforretninger, når kunden ikke er et kreditinstitut.

Gæld til kreditinstitutter og centralbanker

Gæld til kreditinstitutter og centralbanker måles til amortiseret kostpris og omfatter blandt andet forpligtelser i forbindelse med ægte salgs- og tilbagekøbsforretninger med modparter, der er kreditinstitutter eller centralbanker samt margentilgodehavender i forbindelse med futures- og optionsforretninger, når kunden er et kreditinstitut.

Resultatopgørelse**Præmieindtægter**

Bruttopræmier omfatter forfaldne præmier vedrørende forsikringer og kontrakter.

Præmieindtægter for egen regning er årets bruttopræmier reguleret for bevægelser i præmiehensættelser, fortjenstmargen og den del af risikomargen, som kan henføres til præmiehensættelsen samt med fradrag af genforsikringsandel. Den del af ændringen af præmiehensættelsen, fortjenstmargen og risikomargen, som kan henføres til løbetidsforkortelse, er overført til renteudgifter mv. Den del af ændringen af præmiehensættelsen, fortjenstmargen og

risikomargen, som kan henføres til ændring i den anvendte diskonteringsrate efter inflation, er overført til kursreguleringer.

Præmier vedrørende liv og pension omfatter årets forfaldne præmier og kapitalindskud med fradrag af arbejdsmarkedsbidrag.

Renteindtægter mv.

Under renteindtægter og udbytter mv. indgår de i regnskabsåret modtagne udbytter, optjente renter mv.

Herudover indgår rentelignende gebyrer og provisioner, der er en integreret del af den effektive rente på finansielle aktiver, der måles til amortiseret kostpris. Endelig indregnes den del af ændringen i præmie- og erstatningshensættelser, som kan henføres til diskontering.

Gebyrindtægter mv.

Gebyrer mv. periodiseres over transaktionernes levetid og indregnes i resultatopgørelsen med de beløb, der vedrører regnskabsperioden.

Andre indtægter fra investeringsvirksomhed

I regnskabsposten indgår driftsresultatet af investerings-ejendomme efter fradrag af de omkostninger, som er forbundet med administrationen heraf.

Anden indkomst

Indtægter vedrørende aktiviteter, som ikke kan henføres til koncernens primære aktiviteter, opføres under anden indkomst.

Erstatningsudgifter

Erstatningsudgifter indeholder forsikringsårets betalte erstatninger reguleret for bevægelser i erstatningshensættelser svarende til kendte og forventede erstatningsudgifter vedrørende året. Herudover indgår ændring i den del af risikomargen, som kan henføres til erstatningshensættelserne.

Beløb til dækning af udgifter til besigtigelse og vurdering samt øvrige direkte eller indirekte omkostninger til personalet i administration mv. forbundet med skadebehandlingen er indeholdt i regnskabsposten. Endvidere indgår afløbsresultatet vedrørende tidligere år.

Koncernens indirekte omkostninger forbundet med skadebehandling er fordelt mellem erstatningsudgifter og administrationsomkostninger ud fra fordelingsnøgler baseret på skønnet ressourceanvendelse.

NOTE 54 ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS – FORTSAT

Den del af ændringen af erstatningshensættelsen og risikomargen, som kan henføres til diskontering, er overført til renteudgifter mv. Den del af ændringen af erstatningshensættelsen og risikomargen, som kan henføres til ændring i den anvendte diskonteringsats efter inflation, er overført til kursreguleringer.

Alm. Brand Forsikring A/S har indgået swaps, der delvist afdækker arbejdsskadehensættelserne mod ændringer i de fremtidige løntal forudsat en stabil vækst i erstatningsudbetalingerne realværdi. Værdireguleringen af disse swaps indgår under erstatningsudgifter.

Forsikringsydelser vedrørende liv og pension omfatter årets forfaldne forsikringsydelser, udbetalte beløb ved tilbagekøb samt kontant udbetalte bonusbeløb.

Andre udgifter fra investeringsvirksomhed

Regnskabsposten indeholder beløb forbundet med forvaltning af investeringsaktiver. Kurtage og provisioner ved køb og salg af værdipapirer indregnes under kursreguleringer.

Nedskrivning på udlån og tilgodehavender mv.

Nedskrivning på udlån og tilgodehavender omfatter nedskrivninger på udlån og tilgodehavender, hvor der er objektiv indikation på værdiforringelse og hensættelser på garantier. I regnskabsposten indgår endvidere værdiregulering af midlertidigt overtagne aktiver i forbindelse med afvikling af engagementer.

Erhvervelses- og administrationsomkostninger

Den andel af de forsikringsmæssige driftsomkostninger, der kan henføres til erhvervelse og fornyelse af forsikringsbestanden, opføres under erhvervelsesomkostninger. Erhvervelsesomkostninger udgiftsføres som hovedregel på tidspunktet for forsikringens ikrafttræden.

Administrationsomkostninger vedrører de udgifter, som er forbundet med at administrere selskabets aktiviteter. Administrationsomkostninger periodiseres, således at de omfatter regnskabsåret.

Driftsomkostninger vedrørende domicilejendomme opføres i koncernens resultatopgørelse under administrationsomkostninger. Der indregnes ikke husleje vedrørende selskabets domicilejendomme i koncernens resultatopgørelse, men udgiften indgår i de enkelte segmentregnskaber.

Andre omkostninger

Omkostninger vedrørende aktiviteter, som ikke kan henføres til selskabets primære aktiviteter, opføres under andre omkostninger.

Resultat af afgiven forretning

For reassurancekontrakter indeholdende en kombination af finansielle vilkår og traditionelle vilkår med risikooverførsel foretages en periodiseret indtægtsførsel af risikopræmien under præmieindtægter. Periodiseringen sker på grundlag af kontraktens værdi ultimo året. Realiserede tab vedrørende disse kontrakter medtages efter regulering for ændringer i finansielle depoter under erstatningsudgifter.

Afgivne genforsikringspræmier og modtaget genforsikringsdækning periodiseres og indgår i resultatopgørelsen efter samme principper, som anvendes for de tilsvarende poster under bruttoforretningen.

Ændringer i den afgivne forretning, som kan henføres til diskontering, er overført til renteudgifter mv., mens ændringer, som kan henføres til ændring i den anvendte diskonteringsats, er overført til kursreguleringer.

Kursreguleringer

Kursreguleringer indeholder samtlige realiserede og urealiserede gevinster og tab af investeringsaktiver, bortset fra værdiregulering af tilknyttede og associerede virksomheder samt opskrivninger af domicilejendomme. Herudover indgår diskonterings effekt af forsikringskontrakter.

Pensionsafkastskat

Under pensionsafkastskat indregnes den afkastskat, der påhviler afkastet vedrørende koncernens livsforsikringsaktiviteter, uanset om skatten er aktuel eller først skal betales i senere perioder.

Aktuel og udskudt skat

Samtlige selskaber i koncernen er sambeskattede.

Skat indeholder årets skat, der består af årets aktuelle skat, forskydning i udskudt skat samt regulering vedrørende tidligere år. Ændring i udskudt skat som følge af ændringer i skattesats indregnes ligeledes i posten.

Aktuelle skatteaktiver og -forpligtelser indregnes i balancen med det beløb, der kan beregnes på grundlag af årets forventede skattepligtige indkomst reguleret for tidligere års fremførte skattemæssige underskud.

Der indregnes udskudt skat efter den balanceorienterede gælds metode af alle midlertidige forskelle mellem regnskabs- og skattemæssig værdi af aktiver og forpligtelser. Udskudt skat måles på grundlag af de skatteregler og skattesatser, der med balancedagens lovgivning vil være gældende, når den udskudte skat forventes udløst som aktuel skat.

NOTE 54 ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS – FORTSAT

Udskudte skatteaktiver, herunder skatteværdien af fremførselsberettigede skattemæssige underskud, måles til den værdi, hvortil aktivet forventes at kunne realiseres, enten ved udligning i skat af fremtidig indtjening eller ved modregning i udskudte skatteforpligtelser. Det vurderes på hver balancedag, hvorvidt det er sandsynligt, at der i fremtiden vil blive frembragt tilstrækkelig skattepligtig indkomst til, at det udskudte skatteaktiv vil kunne udnyttes.

Segmentoplysninger

Forretningssegmenterne Skade, Liv, Bank og øvrige er koncernens primære segmenter og er fastlagt ud fra de regulatoriske forskelle. Koncernens aktiviteter er i al væsentlighed på det danske marked, hvorfor der ikke gives geografiske segmentoplysninger.

Skadeforsikring er opdelt i Privat og Erhverv. Privat omfatter koncernens salg af forsikringer til private husstande solgt gennem egne salgskanaler samt koncernens syge-/og ulykkesaktiviteter juridisk placeret til Alm. Brand Liv og Pension. Erhverv omfatter koncernens salg til landbrugs- og erhvervsvirksomheder solgt gennem egne salgskanaler samt samarbejdspartnere. Ledelsesrapporteringen på Privat og Erhverv består alene af en rapportering af forsikringsteknisk resultat.

Bank er opdelt i Privat, Leasing, Finansielle markeder, Øvrige (samlet set benævnt den fremadrettede bank) samt Aktiviteter under afvikling. De fremadrettede aktiviteter indgår i bankens strategi og er områder, hvor banken ønsker at udvide sin forretningsvolumen. Aktiviteter under afvikling er ikke en del af bankens strategi og er et område, hvor banken på en forsvarlig og økonomisk hensigtsmæssig måde ønsker at reducere sin eksponering.

Segmentoplysningerne følger koncernens interne rapportering og afspejler en risikoopdeling på relevante forretningsområder. Indregning og måling i segmentrapporteringen følger samme regnskabspraksis som i koncernen.

Under ledelsens beretning gives mere detaljerede oplysninger om de enkelte segmenter.

Pengestrømsopgørelse

Pengestrømsopgørelsen præsenteres efter den direkte metode og viser pengestrømme fra driftsaktivitet, investeringsaktivitet samt finansieringsaktivitet. Herudover præsenteres koncernens likvider ved regnskabsårets begyndelse og slutning.

Pengestrømme fra driftsaktivitet omfatter resultatopgørelsens poster reguleret for ikke kontante driftsposter. Realiserede gevinster og tab ved salg af materielle anlægsaktiver eller investeringsaktiver indgår under pengestrømme fra investeringsaktivitet.

Pengestrømme fra investeringsaktivitet omfatter ændringer i koncerninterne mellemværender samt nettoinvestering i investeringsaktiver, herunder realiserede gevinster og tab ved afhændelse af disse.

Pengestrømme fra finansieringsaktivitet omfatter finansiering fra aktionærer samt finansiering ved optagelse af kort- og langfristede lån.

Likvider omfatter kontantbeholdninger samt anfordringsindeståender i pengeinstitutter.

Disclaimer

Forventningerne er baseret på rente- og kursniveauet medio februar 2016. Alle øvrige forventninger vedrørende fremtiden er alene baseret på den information, der var kendt på offentliggørelsestidspunktet. Meddelelsen indeholder fremadrettede udsagn om selskabets forventninger til den fremtidige økonomiske udvikling og resultater og andre udsagn, som ikke er historiske kendsgerninger. Sådanne fremadrettede udsagn er baseret på en række forudsætninger og forventninger, der afspejler selskabets nuværende synspunkter og antagelser, men som i sagens natur er behæftet med betydelige risici og usikkerheder, herunder forhold som ligger uden for selskabets kontrol. De faktiske og fremtidige resultater og udviklingen kan afvige væsentligt fra, hvad der er angivet eller forudsat i disse udsagn. Som eksempler på forhold, der kan påvirke den fremtidige udvikling og resultatet i såvel koncernen som de enkelte forretningsområder, kan nævnes ændringer i konjunkturforsørene på de finansielle markeder, i lovgivningen, i konkurrencesituationen, på genforsikringsmarkedet og på ejendomsmarkedet, uventede begivenheder som voldsomt vejrlig eller terrorbegivenheder, tab på debitorer, større ændringer af skadeforløbet, uventede resultater af retssager m.v.

De ovenfor nævnte risikofaktorer er ikke udtømmende. Investorer og andre, der tager beslutninger på grundlag af informationen i denne rapport, bør selv overveje, hvilke usikkerheder der kan have betydning.

Årsrapporten er oversat til engelsk. I tilfælde af uoverensstemmelser mellem den danske og den engelske version, er den danske version gældende.

Årsregnskab *forening*

152 *Regnskab*

152	Balance	→
153	Resultat- og totalindkomstopgørelse	→
154	Egenkapitalopgørelse	→
155	Noter	→

Balance

		Forening	
Mio.kr.	Note	2016	2015
Aktiver			
Kapitalandele i tilknyttede virksomheder	1	3.076	3.081
Udlån til tilknyttede virksomheder		250	250
Investeringer i tilknyttede og associerede virksomheder i alt		3.326	3.331
Obligationer	2	698	212
Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender	3	4	6
Andre finansielle investeringsaktiver i alt		702	218
Investeringsaktiver i alt		4.028	3.549
Tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder		3	1
Andre tilgodehavender	4	17	13
Tilgodehavender i alt		20	14
Aktiver i alt		4.048	3.563
Passiver			
Overført resultat		4.046	3.563
Egenkapital i alt	5	4.046	3.563
Anden gæld		2	0
Gæld i alt		2	0
Passiver i alt		4.048	3.563
Eventualforpligtelser, garantier og leasingaftaler	6		
Personaleomkostninger	7		
Revisionshonorar	8		
Nærtstående parter	9		

Resultat- og totalindkomstopgørelse

		Forening	
Mio.kr.	Note	2016	2015
Resultatopgørelse			
Indtægter fra tilknyttede virksomheder	10	472	301
Renteindtægter og udbytter mv.	11	22	18
Kursreguleringer	12	-4	1
Administrationsomkostninger i forbindelse med investeringsvirksomhed	13	-6	-2
Investeringsafkast i alt		484	318
Årets resultat		484	318
Resultat efter skat foreslås disponeret således:			
Overført resultat		484	318
Resultat efter skat		484	318
Totalindkomstopgørelse			
Årets resultat		484	318
Totalindkomst i alt		484	318
Fordeles således:			
Overført resultat		484	318
Totalindkomst i alt		484	318

Anvendt regnskabspraksis

14

Egenkapitalopgørelse

Mio.kr.	Overført resultat	Egen- kapital
Egenkapital pr. 1. januar 2015	3.279	3.279
Ændring i anvendt regnskabspraksis	-37	-37
Korrigeret egenkapital pr. 1. januar 2015	3.242	3.242
Egenkapitalbevægelser i 2015:		
Årets resultat	318	318
Totalindkomst	318	318
Køb og salg af egne aktier i dattervirksomheder	3	3
Egenkapitalbevægelser i alt	321	321
Egenkapital pr. 31. december 2015	3.563	3.563
Egenkapital pr. 1. januar 2016	3.563	3.563
Ændring i anvendt regnskabspraksis	3	3
Korrigeret egenkapital pr. 1. januar 2016	3.566	3.566
Egenkapitalbevægelser i 2016:		
Årets resultat	484	484
Totalindkomst	484	484
Køb og salg af egne aktier i dattervirksomheder	2	2
Kapitalbevægelser i døtre	-6	-6
Egenkapitalbevægelser i alt	480	480
Egenkapital pr. 31. december 2016	4.046	4.046

Noter

Mio.kr.	2016	2015
Note 1 Kapitalandele i tilknyttede virksomheder		
Anskaffelsessum primo	2.152	2.225
Årets afgang	-80	-73
Anskaffelsessum ultimo	2.072	2.152
Op- og nedskrivninger primo	929	654
Ændring i anvendt regnskabspraksis	3	-37
Modtaget udbytte	-298	-50
Årets afgang	-34	-22
Årets resultat	489	313
Op- og nedskrivninger af kapitalandele i Alm. Brand A/S	-73	55
Op- og nedskrivninger af egne aktier i datterselskaber	-12	16
Op- og nedskrivninger ultimo	1.004	929
Kapitalandele i tilknyttede virksomheder ultimo	3.076	3.081
Regnskabsmæssig værdi specificeres således:		
Alm. Brand A/S		
(nom. 97 mio.kr. 59% ejet)	3.076	3.081
Kapitalandele i tilknyttede virksomheder ultimo	3.076	3.081
Note 2 Obligationer		
Erhvervsobligationer, Alm. Brand Bank	75	77
Realkreditobligationer	623	135
Indlån i kreditinstitutter ultimo	698	212
Note 3 Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender		
Anfordringsindlån, Alm. Brand Bank	4	6
Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender ultimo	4	6
Note 4 Andre tilgodehavender		
Tilgodehavende renter obligationer	5	2
Pensionskassen under Alm. Brand A/S	12	11
Andre tilgodehavender i alt	17	13
Note 5 Egenkapital		
Overført resultat	4.046	3.563
Egenkapital ultimo	4.046	3.563
Solvensopgørelse		
Kernekapital efter fradrag	3.484	2.941
Kapitalgrundlag efter fradrag	3.344	2.657
Vægtede poster med kreditrisiko	2.787	2.377
Vægtede poster i alt	2.787	2.377
Kernekapital efter fradrag i procent af vægtede poster i alt	125,0%	123,7%
Solvensprocent	119,9%	111,8%
Note 6 Eventualforpligtelser, garantier og leasingaftaler		
Garantiforpligtelser	0	0

Alm. Brand A/S garanterer for Pensionskassen under Alm. Brand A/S (pensionsafviklingskasse). Alm. Brand A/S forpligter sig til at indbetale sådanne ordinære og ekstraordinære bidrag, som de til enhver tid måtte være fastsat i pensionsregulativet, eller som de til enhver tid måtte være aftalt med Finanstilsynet. Alm. Brand af 1792 fmba har forpligtet sig til at friholde Alm. Brand A/S for de udgifter, som selskabet til enhver tid måtte afholde i henhold til disse forpligtelser.

Mio.kr.	2016	2015
---------	------	------

Note 7 Personaleomkostninger

Fast løn	3	4
Personaleomkostninger i alt	3	4

Mio.kr.	2016	2016	2015	2015
---------	------	------	------	------

	Foreningen	Alm. Brand koncernen	Foreningen	Alm. Brand koncernen
<i>Vederlag til direktion og bestyrelse (i 1.000 kr.)</i>				
Fast løn		6.262		5.761
Pensionsordninger		1.909		1.787
Aktiebaseret vederlæggelse		567		799
Vederlag til direktion i alt		8.738		8.347
Honorar til repræsentantskabet	3.120	3.120	3.440	3.440
Honorar til bestyrelse	265	5.010	265	5.011
Vederlag til direktion og bestyrelse i alt	3.385	16.868	3.705	16.798
<i>Alm. Brand koncern vederlag til bestyrelse (i 1.000 kr.)</i>				
Jørgen Hesselbjerg Mikkelsen (Formand)	70	980	70	980
Jan Skytte Pedersen (Næstformand)	38	650	25	490
Ebbe Castella		410		410
Henrik Christensen	25	330	25	330
Anette Eberhard (indtrådt i 2015)		570		386
Per Viggo Hasling Frandsen	25	303	25	250
Karen Sofie Hansen-Hoeck		250		250
Boris Nørgaard Kjeldsen	32	517	45	730
Lars Christiansen (medarbejdervalgt)	25	250	25	250
Brian Egested (Medarbejdervalgt)	25	250	25	250
Helle Låsby Frederiksen (medarbejdervalgt)	25	250	25	250
Susanne Larsen (medarbejdervalgt)		250		250
Arne Nielsen (udtrådt i 2015)		0		185
Vederlag til bestyrelse i alt	265	5.010	265	5.011
Antal personer i direktionen	1		1	
Antal personer i bestyrelsen	8		8	

Vederlag til direktionen omfatter vederlag til administrerende direktør Søren Boe Mortensen.

Alm. Brand har valgt, at samtlige medarbejdere i koncernen inklusive direktionen oparbejder en bidragsbaseret pensionsordning. Koncernens omkostninger til direktionens pensionsordning fremgår af ovenstående note.

Der er mellem direktionen og Alm. Brand A/S et gensidigt opsigelsesvarsel på 12 måneder. Herudover er direktionen ved fratrædelse foranlediget af Alm. Brand A/S berettiget til at modtage en fratrædelsesgodtgørelse svarende til 24 måneders vederlag.

I honorar til bestyrelsen er inkluderet vederlag for deltagelse i revisionsudvalg. Det kan oplyses, at Anette Eberhard som formand for revisionsudvalg får 80 t.kr. årligt, samt at Jørgen Hesselbjerg Mikkelsen og Jan Skytte Pedersen hver får 40 t.kr. årligt (Jan Skytte Pedersen 27 t.kr. i 2016).

Mio.kr.	2016	2015
---------	------	------

Note 8 Revisionshonorar*Deloitte (i 1.000 kr.):*

Revision	86	81
Revisionshonorar i alt	86	81

Note 9 Nærtstående parter

Alm. Brand af 1792 fmba anser følgende for at være nærtstående parter:

- Selskabets direktion og bestyrelse samt disse personers relaterede familiemedlemmer
- Selskaber kontrolleret af medlemmer af direktionen eller bestyrelsen
- Øvrige selskaber i Alm. Brand koncernen

Transaktioner med nærtstående parter:

Alm. Brand koncernen har tværgående funktioner, som løser fælles administrative opgaver for koncernens selskaber. Alm. Brand Bank A/S fungerer som primær bankforbindelse for Alm. Brand koncernen. Det indebærer, at der er indgået en række aftaler mellem banken og koncernens øvrige selskaber, ligesom der løbende foretages en række transaktioner mellem banken og den øvrige koncern. Alm. Brand koncernen har desuden indgået en kapitalforvaltningsaftale med Alm. Brand Bank A/S, hvilket betyder, at en betydelig del af koncernens aktiver er under forvaltning i banken, ligesom en betydelig del af koncernens handel med værdipapirer foretages gennem Alm. Brand Bank til markedsværdi.

Der er i 2016 modtaget udbytte på 298 mio.kr. fra Alm. Brand A/S.

Alm. Brand af 1792 fmba har indskudt ansvarlig lånekapital på 250 mio.kr. i Alm. Brand A/S.

Alle aftaler og transaktioner er fastsat på sædvanlige markedsbaserede vilkår eller, hvis der ikke findes et entydigt marked, på omkostningsdækkende basis.

Der er indgået aftaler om forrentning af løbende mellemværender mellem koncernens selskaber på markedsvilkår.

Der foretages reassurancedækning for Alm. Brand koncernen på fælles basis.

Note 10 Indtægter fra tilknyttede virksomheder

Alm. Brand A/S	472	301
Indtægter fra tilknyttede virksomheder i alt	472	301

Resultatet indgår i følgende poster:

Indtægter fra tilknyttede virksomheder	472	301
Indtægter fra tilknyttede virksomheder i alt	472	301

Note 11 Renteindtægter og udbytter mv.

Renteindtægter, tilknyttede virksomheder	16	17
Obligationer	6	1
Renteindtægter og udbytter mv. i alt	22	18

Mio.kr.	2016	2015
Note 12 Kursreguleringer		
Obligationer	-4	1
Kursreguleringer i alt	-4	1
Note 13 Administrationsomkostninger i forbindelse med investeringsvirksomhed		
Omkostninger tilknyttede virksomheder	-1	-1
Øvrige omkostninger	-5	-1
Administrationsomkostninger i forbindelse med investeringsvirksomhed i alt	-6	-2

Note 14 Anvendt regnskabspraksis**Generelt**

Årsregnskabet er aflagt efter lov om finansiel virksomhed, herunder bekendtgørelse om finansielle rapporter for forsikringsselskaber og tværgående pensionskasser.

Koncernregnskabet for Alm. Brand af 1792 fmba er aflagt i overensstemmelse med International Financial Reporting Standards, som er godkendt af EU. Den anvendte regnskabspraksis i foreningen vedrørende indregning og måling følger den under koncernen beskrevne regnskabspraksis, dog bortset fra:

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder indregnes og måles til foreningens andel af de tilknyttede virksomheders regnskabsmæssige indre værdi på balancedagen.

Ud over beskrivelsen under koncernens anvendte regnskabspraksis på side 139 til 150 er den anvendte regnskabspraksis uændret i forhold til årsrapporten for 2015.

Nøgletalsdefinitioner

Ved beregningen af egenkapitalforrentningen tages der hensyn til udbytter, årets kapitaludvidelser og eventuelle andre egenkapitalposter, således at disse indgår med en forholdsmæssig andel.

$$\begin{aligned} \text{Egenkapitalforrentning før skat} &= \frac{\text{Resultat før skat} \times 100}{\text{Gennemsnitlig egenkapital}} \\ \text{Egenkapitalforrentning efter skat} &= \frac{\text{Årets resultat} \times 100}{\text{Gennemsnitlig egenkapital}} \end{aligned}$$

NØGLETAL ALM. BRAND A/S MODERSELSKAB

Ved opgørelsen af gennemsnitligt antal aktier tages der højde for eventuelle aktie- og tegningsoptioner.

$$\begin{aligned} \text{Indre værdi pr. aktie} &= \frac{\text{Egenkapital} \times 100}{\text{Antal aktier ultimo}} \\ \text{Resultat pr. aktie} &= \frac{\text{Årets resultat efter skat} \times 100}{\text{Gennemsnitligt antal aktier}} \\ \text{Resultat pr. aktie, udvandet} &= \frac{\text{Årets resultat efter skat} \times 100}{\text{Gennemsnitligt antal aktier}} \\ \text{Børskurs/Indre værdi} &= \frac{\text{Børskurs}}{\text{Indre værdi pr. aktie}} \end{aligned}$$

NØGLETAL SKADEFORSIKRING

Nøgletal i henhold til bekendtgørelse om finansielle rapporter for forsikringselskaber og tværgående pensionskasser.

Bruttopræmieindtægter reguleres for bonus og præmierabatter.

$$\begin{aligned} \text{Bruttoerstatningsprocent} &= \frac{\text{Bruttoerstatningsudgifter} \times 100}{\text{Bruttopræmieindtægter}} \\ \text{Bruttoomkostningsprocent} &= \frac{\text{Forsikringsmæssige driftsomkostninger} \times 100}{\text{Bruttopræmieindtægter}} \\ \text{Nettogenforsikringsprocent} &= \frac{\text{Resultat af genforsikring} \times 100}{\text{Bruttopræmieindtægter}} \\ \text{Combined Ratio} &= \frac{(\text{Bruttoerstatningsudgifter} + \text{Forsikringsmæssige driftsomkostninger} + \text{Resultat af genforsikring}) \times 100}{\text{Bruttopræmieindtægter}} \\ \text{Operating ratio} &= \frac{(\text{Bruttoerstatningsudgifter} + \text{Forsikringsmæssige driftsomkostninger} + \text{Resultat af genforsikring}) \times 100}{\text{Bruttopræmieindtægter} + \text{Forsikringsteknisk rente}} \end{aligned}$$

NØGLETAL LIV OG PENSION

Nøgletal vedrørende Liv og Pension er regnet i henhold til bekendtgørelse om finansielle rapporter for forsikringselskaber og tværgående pensionskasser.

NØGLETAL BANK

Nøgletal vedrørende Bank er regnet i henhold til bekendtgørelse om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl.

$$\begin{aligned} \text{Rentemarginal} &= \frac{\text{Renteindtægter}}{\text{Gennemsnitlige rentebærende aktiver}} - \frac{\text{Renteudgifter}}{\text{Gennemsnitlige rentebærende passiver}} \\ \text{Årets nedskrivningsprocent} &= \frac{\text{Årets nedskrivninger} \times 100}{\text{Udlån} + \text{garantier} + \text{nedskrivninger}} \\ \text{Indtjening pr. omkostningskrone} &= \frac{\text{Indtægter}}{\text{Omkostninger}} \end{aligned}$$

Selskabsoversigt

Mio.kr.		Årets resultat	Egenkapital ultimo	Ejerandel
Foreningen				
Alm. Brand af 1792 fmba, København	Holding	484	4.046	
Holding				
Alm. Brand A/S, København	Holding	826	5.200	60%
Skadeforsikring				
Alm. Brand Forsikring A/S, København	Forsikring	837	3.435	60%
Liv og Pension				
Forsikringsselskabet Alm. Brand Liv og Pension A/S, København	Forsikring	99	940	60%
Alm. Brand Ejendomsinvest A/S, København	Ejendom	158	1.535	60%
Bank og finansiering				
Alm. Brand Bank A/S, København	Bank	36	1.521	60%
Alm. Brand Leasing A/S, København	Bilfinansiering og Leasing	15	140	60%
Øvrige selskaber				
Alm. Brand Præmieservice A/S, København	Finansiering	0	1	60%

Ejerandel angiver Alm. Brand af 1792 fmba's direkte eller indirekte ejerandel.

